

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ליום 30 ביוני

2024

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דין וחשבון רבעוני ליום 30 ביוני 2024

20 באוגוסט 2024

1. דוח הדירקטוריון

2. תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים

3. נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים
המיוחסים לחברה עצמה (תקנה 38ג')

4. דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

30 ביוני 2024

תוכן עניינים

1-2	1. מבנה הקבוצה, תחומי הפעילות והתפתחויות בקבוצה
1-2	2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד
1-35	3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח
1-38	4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד
1-44	5. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם
1-46	6. סקירת הסיכונים במקס
1-61	7. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (להלן: "דוח הדירקטוריון") סוקר את השינויים העיקריים בפעילות כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") בששת החודשים הראשונים לשנת 2024 (להלן: "תקופת הדוח") ובשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024 (להלן: "הרבעון").

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970. דוח הדירקטוריון, ביחס לעסקי הביטוח, ערוך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "ממונה"); דוח הדירקטוריון, ביחס לעסקי כרטיסי אשראי ערוך בהתאם להוראות הדיווח של המפקח על הבנקים (להלן: "המפקח") ובהתחשב בכך שבידי המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (להלן: "הדוח התקופתי" ו/או "דוחות כספיים שנתיים").

מידע צופה פני עתיד

הדוח של החברה המובא להלן עשוי להכיל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד, ככל שנכלל, מבוסס, בין השאר, על הערכות והנחות של הנהלות הקבוצה וחברות הבנות ועל תחזיות עתידיות הקשורות להתפתחויות כלכליות ואחרות בארץ ובעולם, להוראות חקיקה ורגולציה, תחרות בענפי הפעילות של הקבוצה, שינויים חשבונאיים ומיסויים והתפתחויות טכנולוגיות. על אף שהחברה והחברות המאוחדות סבורות שהנחותיהן סבירות נכון למועד הדוח, הרי שאינן ודאיות מטבען ויתכן שבפועל התוצאות יהיו שונות מהותית מאלו שנחזו, ועל כן, קוראי הדוח צריכים להתייחס למידע זה בזהירות המתבקשת.

1. מבנה הקבוצה, תחומי הפעילות והתפתחויות בקבוצה

1.1 מבנה הקבוצה

בעלי מניותיה של החברה

במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בחברה. לפרטים נוספים בדבר ההחזקות בחברה ושינויים בתקופת הדוח ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

1.2 תחומי פעילות והתפתחויות בקבוצה

1.2.1 לתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה ומבנה האחזקות בקבוצה ראה סעיף 1.1 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

פעילות החברות בקבוצה מושפעת מרגולציה מתמדת ומשינויים ורפורמות רגולטוריות. פעילות כלל ביטוח ותוצאותיה מושפעות במידה ניכרת משינויים בשוקי ההון, ובין היתר גם משינויים בשיעור הריבית אשר לה השלכות על ההתחייבויות הביטוחיות ועל תיקי הנכסים הפיננסיים של כלל ביטוח וכנגזרת גם על דמי הניהול ועל המרווח הפיננסי מהשקעות. פעילות מקס מושפעת מתנאים מאקרו כלכליים, יוקר המחיה וגובה שיעור הריבית במשק, המשפיעים על רמת הצריכה הפרטית והעסקית, אשר משפיעים על מחזורי הפעילות של החברה ומשליכים באופן ישיר על תוצאותיה העסקיות.

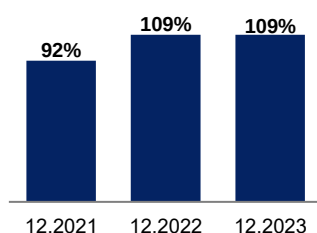
2.1 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה:

א. יחס כושר פירעון בכלל ביטוח

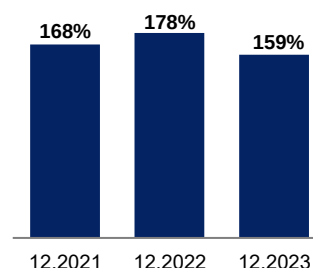
כלל ביטוח פרסמה דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2023, במסגרתו היחס ללא הוראות הפריסה הינו 109%, בדומה ליחס של 109% ליום 30 ביוני 2023.

בהתחשב בהוראות הפריסה היחס הינו, 159% ליום 31 בדצמבר 2023 לעומת 167% בהתאמה ליום 30 ביוני 2023. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.4 להלן ובאור 7 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

יחס כושר פירעון ללא ישום הוראות פריסה

יחס כושר פירעון

- (1) בהתחשב בפעולות הוניות שהתרחשו לאחר יום 31 בדצמבר 2023 למועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר, 2023.
- (2) לפרטים בדבר גילוי בדבר מודל סטוכסטי בחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי של כלל ביטוח, ראה סעיף 2.4 להלן.

ב. שוקי ההון ועקום ריבית חסרת סיכון בתקופת הדוח ולאחריו

התוצאות בתקופת הדוח ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 הושפעו בעיקר מתנודתיות בשוקי ההון, בעיקר במדדי המניות אשר השפיעו על ההכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו. יצוין עוד שבפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים לא נגבו בתקופת הדוח דמי ניהול משתנים (לכלל ביטוח קיימת התחייבות למבטחים בסך של כ-0.5 מיליארדי ש"ח לפני מס למועד פרסום הדוח הכספי וסך של כ-0.4 מיליארדי ש"ח בסמוך לפרסום הדוח הכספי אשר עד להשלמתה לא תגבה כלל ביטוח דמי ניהול משתנים). בנוסף, בתקופת הדוח חלה עליה של עקום הריבית חסרת סיכון, בתוספת פרמיה אי נזילות אשר הביאה להקטנת התחייבויות הביטוח. לפרטים בדבר השלכות האמור על התוצאות ראה טבלת השפעות מיוחדות בסעיף 2.2 להלן. לפרטים בדבר רגישות הקבוצה לשינויים בשיעורי הריבית ראה ביאור 42 לדוחות הכספיים השנתיים.

ג. פירעון הלוואות סינדיקציה בסימקס

בחודש פברואר 2024 השתמשה החברה בתמורה שקיבלה מהנפקות אג"ח וביצעה פירעון מוקדם של מלוא ההלוואה שנטלה סימקס החזקות בע"מ בשנת 2019, מסינדיקציית מלווים שהינם גופים מוסדיים (להלן: "הלוואות הסינדיקציה") כמסבר בבאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים. בעקבות כך הקבוצה הקטינה הרבעון את הוצאות המימון שלה ובנוסף האריכה את מח"מ התחייבויותיה.

ד. הנפקת כתבי התחייבות נדחים (החלפת סדרה י' והרחבת סדרה י') בחברת הבת כלל ביטוח

בחודש ינואר 2024 הנפיקה כלל ביטוח למחזיקי כתבי התחייבות (סדרה י') שנענו להצעת רכש חליפין, כתבי התחייבות נדחים (סדרה יג'), בסך כולל של 508 מיליוני ש"ח ע.ג., בדרך של הרחבת סדרה. תנאיהם של חלק מכתבי ההתחייבות סדרה י', שונים מתנאי כתבי התחייבות סדרה יג' ובהתאם טופלו כהחלפת מכשירי חוב בעלי תנאים שונים מהותית בהתאם להגדרת התקן, ובהתאם נוצר לכלל ביטוח הפסד בסך של כ- 1.6 מיליוני ש"ח.

כמו כן, בחודש באפריל 2024, הנפיקה כלל ביטוח לציבור 465 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה יג'), בדרך של הרחבת סדרה קיימת. לפרטים נוספים ראה באור 6 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ה. מלחמת חרבות ברזל

בהמשך לאמור בבאור 46(יא) בדוחות הכספיים לשנת 2023, המשק הישראלי ממשיך להתנהל בשגרת מלחמה. המשק חזר לפעילות כמעט מלאה, מלבד האזורים אשר נפגעו באופן ישיר מאירועי ה-7 באוקטובר וכן באזור צפון הארץ, אשר תושביהם עדיין מפונים מבתיהם ועסקים באזורים אלה טרם חזרו לפעילות.

דירוג האשראי של ישראל

חברת הדירוג עדכנו את דירוג מדינת ישראל ותחזיות הדירוג שלהן על רקע החרפת העימות בין ישראל לאיראן והסיכונים הגיאופוליטיים עמם מתמודדת ישראל מאז פרוץ המלחמה באופן הבא: "סוכנות דירוג האשראי Moody's (להלן: "מודי's") הודיעה בחודש פברואר 2024 על הורדת דירוג האשראי של החוב של מדינת ישראל מ-A1 ל-A2- ועל אופק דירוג שלילי. הורדת דירוג האשראי ושינוי אופק הדירוג ל"שלילי" שיקפו בעיקר, כפי שהסבירה סוכנות הדירוג, את חוסר הוודאות לגבי ההשלכות הכלכליות של המלחמה, מועד ואופן סיום המלחמה והשינוי במצב הפיסקלי. חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P הודיעה בחודש אפריל 2024 על הורדת הדירוג של ישראל מרמת AA- ל-A+ והותירה את תחזית הדירוג שלילית.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 1 באוגוסט 2024 פרסמה חברת דירוג האשראי S&P הודעה, במסגרתה ציינה כי הפוטנציאל לסכסוך רחב יותר באזור, מציג סיכונים משמעותיים לישראל. על פי הודעת החברה, הסלמה נוספת אינה חלק מהתרחיש הבסיסי ועלולה להוות סיכון לדירוג הנוכחי של המדינה.

כמו כן בחודש אוגוסט, 2024 חברת דירוג האשראי הבינלאומית פיץ' הורידה את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של A והותירה את תחזית הדירוג כשלילית.

השפעה על הדוח הכספי

בתקופת הדוח ונכון למועד פרסום דוח כספי זה לא חלו שינויים מהותיים בנוגע להשפעות המלחמה על תוצאותיה הכספיות של כלל ביטוח.

מקס עדכנה כי החל מחודש דצמבר 2023 ובמהלך תקופת הדוח גדלו בהדרגתיות מחזורי ההנפקה בארץ ומחזורי הסליקה אף עלו על המחזורים שהיו בתקופה המקבילה אשתקד. מחזורי ההנפקה של מקס בח"ל גדלו גם בהדרגתיות וברבעון השני עלו והסתכמו בהיקפים דומים לאלה של רבעון שני אשתקד. עם זאת,

לאור מחזורי חו"ל הנמוכים יחסים ברבעון הראשון השנה, מחזורי חו"ל למחצית ראשונה כולה, עדין נמוכים יחסית לתקופה המקבילה אשתקד. אומדן ההפרשה להפסדי אשראי מבוסס על שיקול דעת והערכות ועדיין כרוך בשלב זה באי-ודאות. בהמשך לאמור בדוח הכספי של מקס לשנת 2023, מקס הגדילה את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס הערכות של גידול פוטנציאלי בסיכון האשראי של לקוחותיה.

הקבוצה חשופה מתוקף פעילותה לתנודות בשווקים הפיננסיים, להאטה בפעילות במשק הישראלי ולסיכונים אחרים הנובעים מהמלחמה. קיים קושי להעריך את התמשכות והיקף המלחמה ואת השפעתה האפשרית על הפעילות הכלכלית ברחבי המדינה, על שווקי ההון ואת מידת הפגיעה הפוטנציאלית בכושר ההחזר של לקוחותיה הפרטיים והעסקיים של מקס מחד, ואת ההשפעות הממתנות של תוכניות סיוע והקלות אחרות מנגד.

לפיכך, לא ניתן להעריך למועד פרסום הדוח את היקף ההשפעה המלאה של המלחמה על הקבוצה ועל תוצאותיה.

1. **תשלום מבוסס מניות**

בהמשך לאמור בביאור 44 בדוחות הכספיים השנתיים, ביום 19 במאי 2024 החליט דירקטוריון החברה לפרסם מתאר המתייחס להקצאת עד 1,400,000 כתבי אופציה מסוג א' אשר יוצעו מכוחו, בהתאם לתוכנית 2021, לעובדים ולנושאי משרה של החברה ו/או חברות בשליטתה. הקצאת האופציות שיוצעו על פי המתאר כפופה לקבלת כל ההיתרים והאישורים הנדרשים על פי כל דין להצעת ניירות ערך לפי מתאר, להנפקתם ולפרסום המתאר. המניות שתנבענה ממימוש אופציות אלו יהוו כ-0.44% מהון החברה נכון למועד הדיווח, בהנחת מימוש מקסימלית. כתבי האופציה ניתנים למימוש למניות רגילות של החברה בהתאם לשווי ההטבה הגלום באופציות, בכפוף להתאמות. שווי ההטבה מבוסס על הערכת שווי האופציות במועד הענקתן אשר עומד על כ-14.1 ש"ח לאופציה, כאשר השווי ההוגן של כל מנה נפרס על פני תקופת ההבשלה. שווי ההטבה חושב באמצעות שימוש במודל הבינומי והוערך בכ-18.75 מיליוני ש"ח לכלל האופציות שיוענקו לנושאי משרה ועובדים בקבוצה כאמור. הקצאת האופציות מסוג א' תהיה בשלוש מנות שיתפרסו על פני שלוש שנים, ותהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנה (כאשר ביחס למנה הראשונה נדרשות לפחות שנתיים של הבשלה והחזקה), שנתיים ו-3 שנים ממועד ההקצאה, ועד לתום שנה ממועד ההבשלה (וביחס למנה הראשונה ממועד ההחזקה).

החברות הבנות תישאנה בהוצאה בגין שווי האופציות כאמור ותשפה את החברה במלוא הטבה זו, בהתאם לשווי ההטבה הכספי שירשם בספרי החברה ובהתאם לכללי החשבונאות.

2. **אישור יעד הון פנימי, מדיניות דיבידנד וחלוקת דיבידנד של חברת מקס**

בהמשך לאמור בביאור 17(ו) לדוחות הכספיים השנתיים, בעניין יעד הלימות הון במקס, ולאמור בביאור 17(ג) לדוחות השנתיים, בעניין דיבידנד במקס, ביום 30 ביוני 2024, אישר דירקטוריון מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס"), חברה בת של החברה, כי היעד הפנימי של מקס ליחס הון עצמי רובד 1 יעמוד על 9.25% ומדיניות לחלוקת דיבידנדים, לפיה החל משנת 2024 תוכל מקס לחלק מדי שנה דיבידנדים בסכום של עד 30% מהרווח הנקי לשנה שקדמה לשנת החלוקה, על פי הדוחות הכספיים המאוחדים של מקס.

מובהר כי בקביעת מדיניות זו אין משום התחייבות של מקס לחלק דיבידנד במועד או בשיעור כלשהו, כי כל חלוקה תהיה בשיקול דעתו המלא של דירקטוריון מקס ותהיה טעונה אישור פרטני של דירקטוריון מקס, בכפוף בין היתר לעמידה בכל המגבלות החלות על מקס מכוח הדין ומכוח הוראות הפיקוח על הבנקים.

כמו כן, אושרה חלוקת דיבידנד בסך 62 מיליוני ש"ח, המהווים כ-28% מהרווח הנקי של מקס לשנת 2023. הדיבידנד שולם לאחר תאריך המאזן תוך עמידה בכל המגבלות החלות על מקס.

ח. **הגשת טיטת תשקיף של חברת מקס**

לפרטים ראה סעיף 5.ב.2.4 להלן.

ט. **הסכם עם המוסד לביטוח לאומי מכוח חוק הביטוח הלאומי**

לפרטים ראה באור 12(ד)4 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

י. **שינוי הנחות אקטואריות בחישוב התחייבויות גמלה**

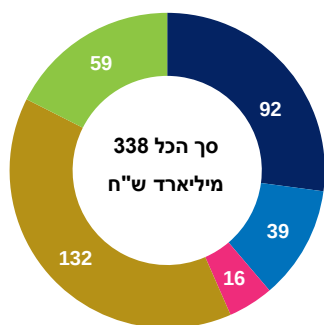
לפרטים ראה באור 12(ד)1(ד) לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (למידע בדבר מגזרי הפעילות, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים).

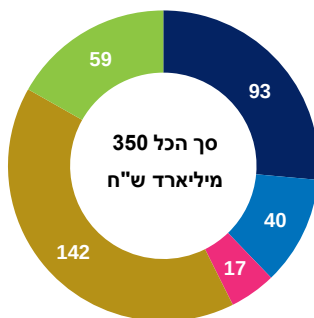
כלל ביטוח מציגה גידול בתקופת הדוח בנכסים המנוהלים ובמכירות בכל המוצרים למעט, חוץ השקעה בביטוח חיים אשר הושפעו ממצב השווקים.

תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה

נכסים מנוהלים ליום 31 בדצמבר, 2023

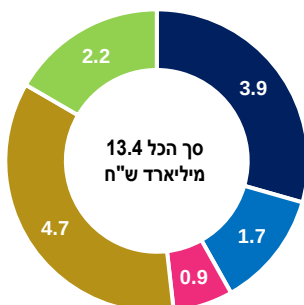

נכסים מנוהלים ליום 30 ביוני, 2024

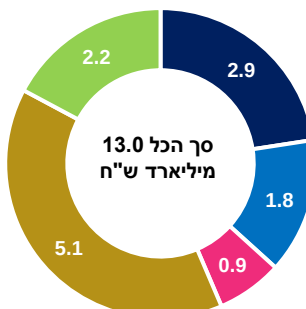

■ חוץ ביטוח וחיי השקעה
■ תלוי תשואה
■ נוסטרו
■ מקס
■ פנסיה
■ גמל

פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים ותקבולים לתקופה של 1-6/2023

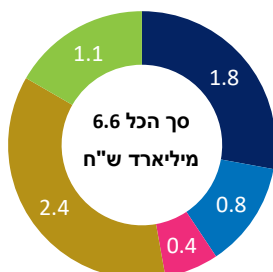

פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים ותקבולים לתקופה של 1-6/2024

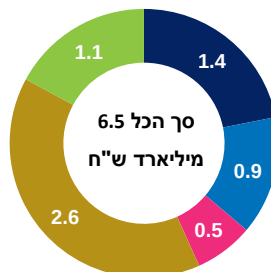

■ פרמיות ביטוח חיים
■ פרמיות ביטוח כללי
■ פרמיות ביטוח בריאות
■ דמי גמולים פנסיה
■ דמי גמולים גמל

פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים ותקבולים לתקופה של 4-6/2023

פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים ותקבולים לתקופה של 4-6/2024

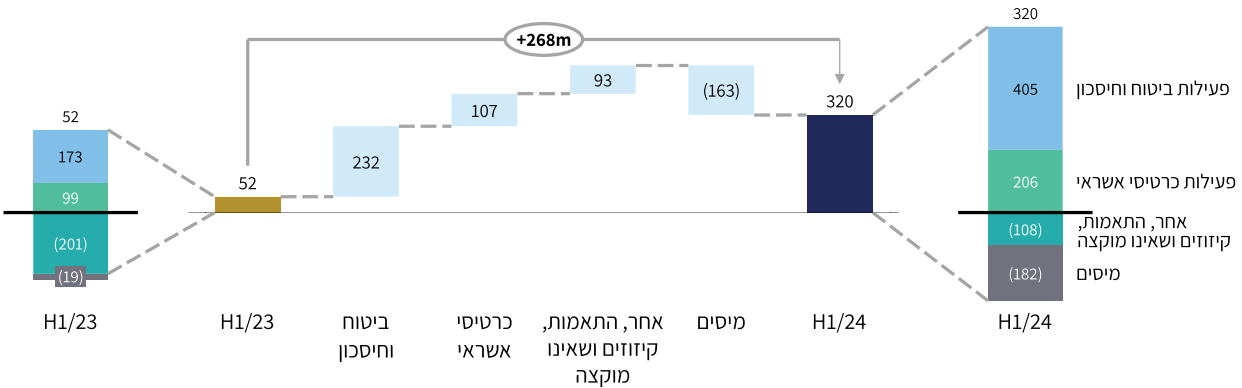

■ פרמיות ביטוח חיים
■ פרמיות ביטוח כללי
■ פרמיות ביטוח בריאות
■ דמי גמולים פנסיה
■ דמי גמולים גמל

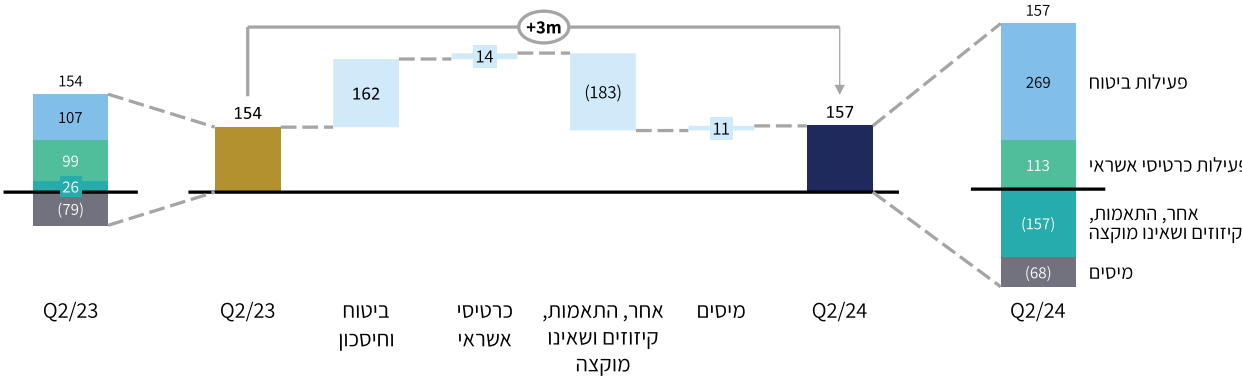
סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל, למעט מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה וקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה. תקבולים בגין חוץ השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוץ ביטוח וחיי השקעה.

לפרטים נוספים בדבר הפרמיות במגזרי הפעילות השונים ראו באור 4 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

להלן השינויים העיקריים ברווח הכולל לעומת תקופות קודמות:

H1/23	173	99	(201)	(19)
H1/24	405	206	(108)	(182)
תנועה	232	107	93	(163)

Q2/23	107	99	26	(79)
Q2/24	269	113	(157)	(68)
תנועה	162	14	(183)	11

להלן פירוט רכיבים עיקריים ברווח הכולל, יצוין כי לאור השלמת רכישת סימקס ב-27 למרס 2023, תוצאות הפעילות של סימקס אוחדו החל מה-1 לאפריל, 2023 פירוט רכיבים עיקריים ברווח הכולל במסגרת הדוחות הכספיים של החברה למעט ההפרשה לכשל אשראי בעקבות רכישת מקס אשר נכללה במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון הראשון לשנת 2023, כאמור להלן:

במיליוני ש"ח	סעיף	1-6		4-6		לשנת
		2024	2023	2024	2023	2023
		בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
ביטוח וחסכון	ביטוח חיים	(70)	6	(134)	(109)	225
	פנסיה	24	20	12	13	47
	גמל	5	4	(0)	6	10
	סך הכל חיסכון ארוך טווח	(40)	29	(121)	(89)	282
	ביטוח כללי	357	132	270	176	312
	בריאות	88	12	120	21	(77)
	סך הכל רווח (הפסד) כולל בגין ביטוח וחסכון	405	173	269	107	517
	סך הכל רווח בגין כרטיסי אשראי	206	99	113	99	238
	הוצאות מימון	(164)	(132)	(81)	(80)	(294)
	אחר	25	98	(80)	53	138
סך הכל רווח לפני פעולות איחוד	סך הכל רווח כולל לפני מס לפני פעולות איחוד מקס	471	238	221	179	598
	הפרשה לכשל אשראי בעקבות רכישת מקס (*)	-	(220)	-	-	(220)
התאמות וקיצוץ	הפחתת עודפי עלות בגין עסקת מקס	34	56	4	56	98
	סך הכל התאמות וקיצוץ לפני מס	34	(164)	4	56	(122)
	סך הכל רווח כולל לפני מס	504	74	226	235	476
סך הכל רווח מיסים	הוצאות מיסים	182	19	68	79	167
	סך הכל רווח הכולל לתקופה, נטו ממס	323	55	158	156	309
סך הכל רווח	מיוחס לבעלי המניות של החברה	320	52	157	154	305
	מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	3	3	1	2	4
	תשואה להון במונחים שנתיים (באחוזים)**	7.5	1.3	7.2	7.6	3.8

(*) במסגרת האיחוד של מקס בהתאם לתקני חשבונאות, החברה רשמה הפרשה לכשל אשראי בעקבות רכישת מקס וזאת מעבר לשווי ההוגן. לפרטים נוספים ראה ביאור 3(ט)1(ד) בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

(**) התשואה להון מחושבת על בסיס הרווח לתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה מחולק בהון לתחילת התקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה.

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח

הרווח הכולל לאחר מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-320 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-52 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השיפור ברווח מאופיין בעליה משמעותית ברווח מפעילות עסקית ומנגד ירידה במרווח הפיננסי בשל השגת תשואות ריאליות נמוכות יותר בשוק ההון כמפורט להלן:

יודגש שביום 27 במרס 2023, השלימה החברה את רכישת חברת סימקס (ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים). בעקבות כך, בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2023, איחדה החברה לראשונה את יתרות הנכסים וההתחייבויות של סימקס וחברות בשליטתה.

תוצאות הפעילות של סימקס והחברות בשליטתה וההתאמות בקשר עם הרכישה נכללו בתוצאות של הדוחות הכספיים של החברה החל מה-1 באפריל 2023, למעט הפרשה לכשל אשראי ברכישת מקס, שנרשמה ברבעון הראשון 2023.

להלן עיקר השינויים בתוצאות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד:

ביטוח וחיסכון

סך הכל רווח בגין מגזרי הביטוח והחיסכון לפני מס, הסתכם בתקופת הדוח בסך של כ-405 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ-173 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות חיתומיות וניהול נכסי חיסכון:

בתקופת הדוח חלה עליה משמעותית ברווח החיתומי בכל מגזרי הביטוח בעיקר במגזר ביטוח כללי ובמגזר ביטוח בריאות וכן חל שיפור ברווחיות פעילות הגמל ופעילות הפנסיה מול התקופה המקבילה אשתקד כמפורט להלן בסעיפים 2.2.3-2.2.1.

בתקופת הדוח נרשם גידול בדמי הגמולים שהתקבלו מפעילות הגמל ומפעילות הפנסיה, מנגד נרשם קיטון בתקבולים מחוזי השקעה שנובעים, בין היתר, מהתנודתיות בשווקי ההון, כך שסך הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה הסתכמו לסך של כ-13.0 מיליארדי ש"ח, לעומת סך של כ-13.4 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-3%.

השפעות פיננסיות, הכנסות מהשקעות ושווקי ההון:

בתקופת הדוח נרשמו תשואות נמוכות בשוקי ההון ביחס לאשתקד אשר השפיעו על התשואות שהחברה השיגה, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-344 מיליוני ש"ח וכן הכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-37 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי בביטוח חיים בסך של כ-381 מיליוני ש"ח והכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-114 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יצוין כי, לאור התשואות הריאליות השליליות בשווקי ההון אשתקד, החברה לא גבתה בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, דמי ניהול משתנים וקיימת התחייבות למבטחים בגין תשואה שלילית בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים בסך של כ-0.5 מיליארדי ש"ח, אשר עד להשלמתה לא תגבה כלל ביטוח דמי ניהול משתנים.

מנגד, בתקופת הדוח נרשם קיטון בעתודות הביטוח בשל שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון לרבות פרמיית אי הנזילות והשפעות פיננסיות נוספות, בסך של כ-120 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון עתודות בסך של כ-78 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד כמפורט בטבלה להלן.

עדכוני הנחות אקטואריות:

בתקופת הדוח חל שינוי בהנחות אקטואריות בחישוב התחייבויות גמלה אשר הביא לגידול בעתודה בסך של כ-59 מיליוני ש"ח ללא השפעה בתקופה מקבילה אשתקד.

כרטיסי אשראי

סך הרווח מכרטיסי אשראי בתקופת הדוח הינו בסך של כ-206 מיליוני ש"ח לפני מס, לעומת כ-99 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

ההכנסות של מקס לתקופה זאת הסתכמו לסך של כ-1,073 מיליוני ש"ח. אשר שיקפו את המשך הצמיחה של פעילות מקס. מתוכו סך ההכנסות של מקס מהכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכם לסך של כ-672 מיליוני ש"ח. ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות עמלות מנפיק, עמלות שירות בגין פעילות מחזיקי כרטיס ועמלות מעסקאות חו"ל וכן, עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים. מחזורי פעילותה המקומית של מקס גדלו במחצית הראשונה וברבעון השני של שנת 2024 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, גידול אשר הוביל לגידול בהכנסות מקס מעסקאות בכרטיסי אשראי, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. עם זאת, גידול זה קוץ בחלקו על ידי קיטון בהכנסות החברה מעמלות חו"ל, זאת לאור הקיטון בפעילות התיירות היצאת והכנסות בעקבות המלחמה.

הכנסות הריבית, נטו של מקס גדלו והסתכמו לסך של כ-395 מיליוני ש"ח, בעיקר בעקבות גידול בפעילות העסקית וזאת תוך ניהול אחראי ומוקפד, המלווה בניהול סיכונים מושכל הנדרש לנוכח סביבת המאקרו וחוסר הודאות בנוגע להשפעות המלחמה.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו לסך של כ-97 מיליוני ש"ח, לעומת הוצאה בסך של כ-102 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאות להפסדי אשראי נובע מכך שבמחצית הראשונה של שנת 2024 נרשם שיפור באיכות תיק האשראי של מקס והגידול בתיק האשראי היה מתון יותר לעומת המחצית הראשונה אשתקד, אז נרשמה גם עלייה ביתרת החובות הבעייתיים. השפעות אלו קוזזו חלקית על ידי עלייה במחיקות במחצית הראשונה של השנה לעומת המחצית הראשונה אשתקד. השיפור באיכות תיק האשראי של מקס במחצית הראשונה של שנת 2024 בא לידי ביטוי, בין היתר, בגידול בחלקן של הלוואות רכבים בתיק האשראי, ומצמצום סיכון ושיפור בדירוגי הסיכון של הלווים. שיפור זה הוביל לקיטון ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2024.

יש לציין כי בהתאם להוראות בנק ישראל, החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת מקס לראשונה כללים חדשים בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL), המציגים מתודולוגיה חדשה למדידת ההפרשה להפסדי אשראי, אשר בעיקרה מביאה להכרה מוקדמת יותר בהפסדי אשראי שעלולים להתרחש לאורך כל חיי מתן האשראי.

הוצאות התפעול של מקס למחצית הראשונה של שנת 2024 הסתכמו ב-420 מיליון ש"ח בהשוואה ל-433 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאות התפעול נובע בעיקר מירידה בתשלומים לארגונים בינלאומיים.

הוצאות מיסים

בחודש מרס 2024 אושר במליאת הכנסת תיקון לצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשפ"ד – 2024 (להלן - הצו), אשר קובע כי החל מיום 1 בינואר 2025 שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים של המוסדות הכספיים בקבוצה ליום 31 במרס, 2024 עודכנו כך שהן מביאות בחשבון את ההשפעות הנובעות מהעלאת שיעורי המס כאמור לעיל.

כמו כן, השיעור האפקטיבי של ההפרשה למס במקס בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 עמד על 28.6%, בהשוואה ל-23.7% בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בשיעור המס האפקטיבי נובעת מהוצאות מס חד פעמיות אשר נבעו מסגירת שומות מס הכנסה בגין שנים קודמות.

סך ההשפעות האמורות לעיל הביאו לגידול חד פעמי בהוצאות המסים של כ-18 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח.

תשואה להון

התשואה להון במונחים שנתיים בתקופת הדוח עמדה על שיעור חיובי של 7.5%, לעומת שיעור של 1.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

נכסים מנוהלים

במהלך תקופת הדוח חל גידול בנכסים המנוהלים על ידי כלל פנסיה וגמל, אשר נובע בעיקר מתשואות על הנכסים בתקופת הדיווח. כמו כן, חל גידול משמעותי בהכנסות מדמי הניהול הן בפנסיה והן בגמל ביחס לתקופה המדווחת אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2.1.3 ו-2.2.1.4 להלן.

סך הנכסים המנוהלים על ידי הקבוצה הסתכמו ביום 30 ביוני 2024 לסך של כ-350 מיליארדי ש"ח לעומת סך של כ-338 מיליארדי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול של כ-3.5%.

מתוך סך הנכסים כאמור ביום 30 ביוני 2024 כ-130 מיליארדי ש"ח נכסים מנוהלים על ידי קרן הפנסיה החדשה לעומת סך של כ-120 מיליארדי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול של כ-8%.

התוצאות בתקופת הדוח ובתקופות המקבילות אשתקד, בהתאמה, כמפורט להלן, כוללות בין היתר, את ההשפעות המיוחדות המפורטות הבאות:

במיליוני ש"ח	1-6		4-6		לשנת
	2024	2023	2024	2023	2023
			בלתי מבוקר		מבוקר
ביטוח חיים					
שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב עתודות גמלא	34	42	33	(29)	124
רווח בגין שינוי בעתודות לגמלה בעקבות הגדלת צפי ההכנסות העתידיות (פקטור K)	-	(50)	-	(83)	260
סך הכל השפעת השינויים בריבית על התחייבויות גמלה	34	(8)	33	(112)	384
שינוי הנחות תמורת בחישוב התחייבויות גמלה	(128)	-	(128)	-	-
שינוי הנחות אחרות בחישוב התחייבויות גמלה	69	-	69	-	67
אומדן השפעות מלחמת חרבות ברזל	-	-	-	-	(74)
סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים	(25)	(8)	(26)	(112)	377
השפעות פיננסיות על עתודות ביטוח כללי	51	86	53	84	83
סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי	51	86	53	84	83
סיעוד במגזר בריאות					
השפעות פיננסיות בבחינת נאותות העתודה (LAT)	35	-	79	-	-
שינוי הנחות אקטואריות בגין שכירות תביעות סיעוד	-	-	-	-	(102)
סך הכל סיעוד במגזר בריאות	35	-	79	-	(102)
סך הכל השפעת מיוחדות לפני פעולת איחוד	62	78	106	(28)	358
פעולת איחוד - הוצאות בגין הפסדי אשראי מקס	-	(220)	-	-	(220)
סך הכל השפעות מיוחדות לפני מס	62	(142)	106	(28)	138

ב. תוצאות החברה ברבעון

הרווח הכולל לאחר מס ברבעון הסתכם לסך של כ-157 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-154 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ביטוח וחיסכון

סך הכל רווח בגין מגזרי הביטוח והחיסכון לפני מס, הסתכם ברבעון בסך של כ-269 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ-107 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות חיתומיות וניהול נכסי חיסכון:

ברבעון נרשם שיפור ברווח החיתומי בכל מגזרי הביטוח בעיקר במגזר ביטוח כללי וכן חל שיפור ברווחיות פעילות הגמל ופעילות הפנסיה מול התקופה המקבילה אשתקד כמפורט להלן בסעיפים 2.2.1-2.2.3.

כמו כן ברבעון נרשם גידול בדמי הגמולים שהתקבלו מפעילות הגמל ומפעילות הפנסיה, מנגד נרשם קיטון בתקבולים מחוזי השקעה שנובעים, בין היתר, מהתנודתיות בשווקי ההון, כך שסך הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה הסתכמו לסך של כ-6.5 מיליארדי ש"ח, לעומת סך של כ-6.6 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-3%.

השפעות פיננסיות, הכנסות מהשקעות ושווקי ההון:

ברבעון נרשמו תשואות נמוכות יותר בשוקי ההון ביחס לאשתקד אשר השפיעו על התשואות שהחברה השיגה, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-123 מיליוני ש"ח וכן הפסדים מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ- 75 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי בביטוח חיים בסך של כ-195 מיליוני ש"ח והכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ- 62 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יצוין כי, לאור התשואות הריאליות השליליות בשווקי ההון אשתקד, החברה לא גבתה בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, דמי ניהול משתנים וקיימת התחייבות למבוטחים בגין תשואה שלילית בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים בסך של כ-0.5 מיליארדי ש"ח, אשר עד להשלמתה לא תגבה כלל ביטוח דמי ניהול משתנים.

מנגד, ברבעון נרשם קיטון בעתודות הביטוח בשל שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון לרבות פרמיית אי הנזילות והשפעות פיננסיות נוספות, בסך של כ-165 מיליוני ש"ח, לעומת גידול בעתודות בסך של כ-28 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד כמפורט בטבלה להלן.

עדכוני הנחות אקטואריות:

ברבעון חל שינוי בהנחות אקטואריות בחישוב התחייבויות גמלה אשר הביא לגידול בעתודה בסך של כ-59 מיליוני ש"ח ללא השפעה בתקופה המקבילה אשתקד.

כרטיסי אשראי

סך הרווח מכרטיסי אשראי בתקופת הדוח הינו בסך של כ-113 מיליוני ש"ח לפני מס, לעומת כ-99 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות של מקס לתקופה זאת הסתכמו לסך של כ-558 מיליוני ש"ח. אשר שיקפו את המשך הצמיחה של פעילות מקס. מתוכו סך ההכנסות של מקס מהכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכמו לסך של כ-350 מיליוני ש"ח. ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות עמלות מנפיק, עמלות שירות בגין פעילות מחזיקי כרטיס ועמלות מעסקאות חו"ל וכן, עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים. מחזורי פעילותה המקומית של מקס גדלו ברבעון השני של שנת 2024 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, גידול אשר הוביל לגידול בהכנסות מקס מעסקאות בכרטיסי אשראי, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. עם זאת, גידול זה קוץ בחלקו על ידי קיטון בהכנסות מקס מעמלות חו"ל, וזאת לאור הקיטון בפעילות התיירות היוצאת והכנסות בעקבות המלחמה. הכנסות הריבית, נטו של מקס גדלו והסתכמו לסך של כ-205 מיליוני ש"ח, בעיקר בעקבות גידול בפעילות העסקית וזאת תוך ניהול אחראי ומוקפד, המלווה בניהול סיכונים מושכל הנדרש לנוכח סביבת המאקרו וחוסר הודאות בנוגע להשפעות המלחמה.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו לסך של כ-56 מיליוני ש"ח, לעומת הוצאה בסך של כ-47 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות התפעול של מקס למחצית הראשונה של שנת 2024 הסתכמו ב-212 מיליון ש"ח בהשוואה ל-240 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאות התפעול נובע בעיקר מירידה בתשלומים לארגונים בינלאומיים.

ג. הפחתת עודפי עלות במקס

הפחתת עודפי עלות ברכישת מקס בוצעה על בסיס עבודה של הקצאת עודפי עלות. לפרטים בדבר יתרת עודפי העלות בגין נכסים והתחייבויות מזוהים שנרכשו, אופן הפחתתם והשפעתם על תוצאות החברה ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

2.2.1. חיסכון ארוך טווח

2.2.1.1. פעילות ביטוח חיים

4-6		1-6		ביטוח חיים
2023	2024	2023	2024	
1,546	1,277	3,198	2,592	פרמיות שהורווחו ברוטו
(109)	(134)	6	(70)	רווח (הפסד) כולל
שיעור הפדיונות של פוליסות ביטוח החיים מעתודה				
1.7%	1.8%	1.8%	1.9%	ממוצעת במונחים שנתיים

תקופת הדוח - התוצאות בתקופת הדוח הושפעו בעיקר מהגורמים הבאים:

עדכוני הנחות במודלים האקטואריים:

בתקופת הדוח נרשם גידול בעתודה בשל עדכון הנחות אקטואריות לאור עדכון לוחות תמותה לגימלאים בקיזו השפעות עדכון שיעור לקיחת קצבה בעת פרישה, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים בסך של כ-59 מיליוני ש"ח ללא השפעה על התקופה המקבילה אשתקד.

השפעות פיננסיות, הכנסות מהשקעות ושווקי ההון:

בתקופת הדוח נרשם קיטון בעתודות עקב עליית הריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי נזילות והשפעות פיננסיות נוספות בסך של כ-34 מיליוני ש"ח לעומת גידול בעתודות בסך של כ-8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השפעה זו קוזה בעיקר מתשואות נמוכות יותר בשוקי ההון ביחס לאשתקד אשר השפיעו על התשואות שהחברה השיגה, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-346 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת מרווח פיננסי בסך של כ-381 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

רבעון - התוצאות ברבעון הושפעו בעיקר מהגורמים הבאים:

עדכוני הנחות במודלים האקטואריים:

בתקופת הדוח נרשם גידול בעתודה בשל עדכון הנחות אקטואריות לאור עדכון לוחות תמותה לגימלאים בקיזו השפעות עדכון לקיחת קצבה בהתאם לגיל, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים כך של כ-59 מיליוני ש"ח ללא השפעה על התקופה המקבילה אשתקד.

השפעות פיננסיות, הכנסות מהשקעות ושווקי ההון:

ברבעון נרשם קיטון בעתודות עקב עליית הריבית חסרת הסיכון והשפעות פיננסיות נוספות בסך של כ-33 מיליוני ש"ח לעומת גידול בעתודות בסך של כ-112 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השפעה זו קוזה בעיקר מירידה מתשואות נמוכות יותר בשוקי ההון ביחס לאשתקד אשר השפיעו על התשואות שהחברה השיגה, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-125 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת מרווח פיננסי בסך של כ-195 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

רווחי השקעה שנוקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעה שנוקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של כלל ביטוח (במיליוני ש"ח):

4-6		1-6		ביטוח חיים
2023	2024	2023	2024	
2,534	71	2,898	3,443	רווחי השקעה שנוקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול

2.2.1.2 נתונים בדבר הפרמיות שהורווחו, דמי הניהול ומרווח פיננסי בביטוח חיים:

לשנת	4-6		1-6		
2023	2023	2024	2023	2024	במיליוני ש"ח
-	-	-	-	-	דמי ניהול משתנים*)
594	150	147	298	296	דמי ניהול קבועים
594	150	147	298	296	סך כל דמי ניהול
658	195	125	381	346	סך הכל מרווח פיננסי ודמי ניהול
5,079	1,282	1,165	2,594	2,362	פרמיות שוטפות
962	264	112	604	230	פרמיות חד פעמיות
6,041	1,546	1,277	3,198	2,592	סך הכל פרמיות שהורווחו ברוטו
91	23	24	43	47	פרמיות שוטפות
990	278	165	689	294	פרמיות חד פעמיות
1,081	301	189	732	341	סך הכל פרמיות בגין חיסכון טהור

(* נכון ליום 30 ביוני 2024 ההתחייבות למבוטחים בגין תשואה שלילית בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בסך של כ-0.5 מיליארדי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2023 כ- 0.6 מיליארדי ש"ח).

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')						
Q2		לשנת	1-6		במיליוני ש"ח	
לשנת	2023	2024	2023	2024		
3.03	1.77	(1.40)	3.03	1.20	2.67	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
2.43	1.63	(1.54)	2.43	0.90	2.37	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
6.48	3.16	0.19	6.48	3.68	4.63	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
5.86	3.01	0.04	5.86	3.38	4.32	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

Q2		לשנת	1-6		במיליוני ש"ח	
לשנת	2023	2024	2023	2024		
2023	2023	2024	2023	2023	2024	
3.53	2.03	(1.47)	3.53	1.61	2.62	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
2.66	1.80	(1.69)	2.66	1.15	2.15	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
6.99	3.42	0.12	6.99	4.10	4.57	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.10	3.18	(0.11)	6.10	3.63	4.09	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

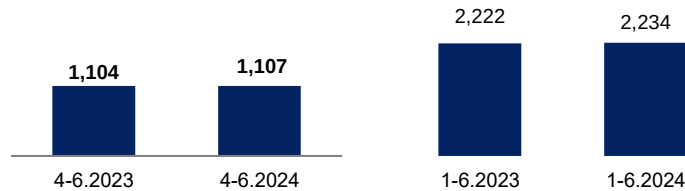
2.2.1.3 פעילות הגמל

4-6		1-6		
2023	2024	2023	2024	במיליוני ש"ח
6	-	4	5	רווח כולל
1,104	1,107	2,222	2,234	דמי גמולים

תקופת הדוח - הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח נובע מגידול בהכנסות מדמי ניהול כתוצאה מגידול בהיקף התיק המנוהל בעיקר בשל התשואות החיוביות שנרשמו בתקופה בשוקי ההון.

הרבעון - הקיטון ברווח הכולל ברבעון הנוכחי ביחס לרבעון קודם אשתקד נובע בעיקר בשל התשואות בשוק ההון ברבעון הנוכחי ביחס לרבעון המקביל אשתקד אשר הביאו להפסדי השקעות של תיק הנוסטרו המיוחס לפעילות זו לעומת הכנסות מהשקעות ברבעון המקביל אשתקד ואף הביאו להפסד בשל השלמת תשואה לעמיתי קופת גמל מבטיחת תשואה.

דמי גמולים גמל

2.2.1.4 פעילות הפנסיה

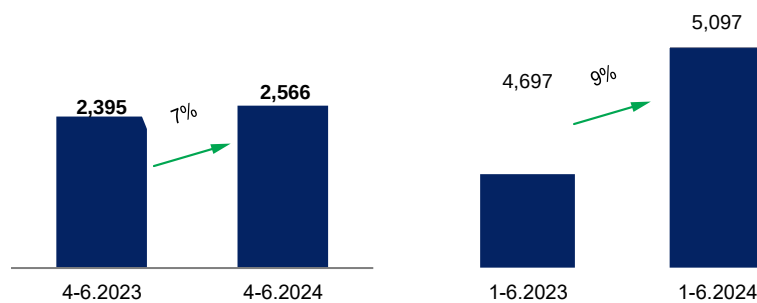
4-6		1-6		במיליוני ש"ח
2023	2024	2023	2024	
13	12	20	24	רווח כולל
2,395	2,566	4,697	5,097	דמי גמולים

תקופת הדוח - הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח נובע מגידול בהכנסות מדמי ניהול מהפקדות בשל הגידול בדמי הגמולים בתקופה וכן מגידול בדמי הניהול מצבירה כתוצאה מגידול בתיק המנוהל, בשל הצבירה החיובית בקרנות הפנסיה ומהתשואות החיוביות שנרשמו בתקופה בשווקי ההון. גידול זה קוז חלקית מגידול בסעיפי עמלות הסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות.

הגידול בדמי הגמולים בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בעסק החדש ובעמיתים הפעילים בקרנות הפנסיה.

הרבעון - הרווח הכולל ברבעון הנוכחי הושפע מצד אחד מגידול בהכנסות מדמי ניהול בעיקר בשל הגידול בדמי הניהול מצבירה כתוצאה מהגידול בתיק המנוהל. גידול זה קוז חלקית מעלייה בסעיפי עמלות הסוכנים ובהוצאות הנהלה וכלליות. השפעה חיובית זו התקזה בשל השפעת התשואות בשוק ההון ברבעון הנוכחי ביחס לרבעון המקביל אשתקד אשר הביאו להפסדי השקעות של תיק הנוסטר המיוחס לפעילות זו לעומת הכנסות מהשקעות ברבעון המקביל אשתקד.

דמי גמולים פנסיה

2.2.1.5 בשנת 2023 החלה מגמה אשר התמתנה בתקופת הדוח, של גידול בפדיונות ממוצרי החיסכון לטווח קצר ובינוני המנוהלים על ידי הגופים המוסדיים (פוליסות חיסכון פיננסי, קופות גמל להשקעה וקרנות השתלמות). להערכת החברה, גידול זה נובע משילוב של גורמים, לרבות סביבת הריבית ומצב השווקים בארץ ובעולם, צרכי הלקוחות, יוקר המחיה, ומחלופות השקעה הנובעות מסביבת הריבית הגבוהה. החברה אינה יכולה להעריך בשלב זה, אם מגמת הגידול האמור הינה מתמשכת או זמנית. בנוסף, חל גידול בניידים היוצאים ממוצרי החיסכון של החברה. לפרטים נוספים בדבר השפעת גורמים שונים על המצב בשווקים ראה סעיף 3 להלן.

2.2.2 ביטוח כללי - להלן התפלגות הפרמיות והרווח הכולל

Q2		1-6		ביטוח כללי
2023	2024	2023	2024	
959	1,020	1,905	2,146	פרמיות ברוטו
176	270	132	357	רווח כולל

תקופת הדוח והרבעון - הגידול בפרמיה נובע בעיקר מעליית הפרמיה הממוצעת ברכב חובה וברכב רכוש וכן מגידול בעסקים גדולים.

תקופת הדוח - השיפור ברווח בתקופת הדוח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד נובע בעיקר משיפור חיתומי משמעותי ומנגד בוצעה הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-51 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך כ-86 מ"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרבעון - השיפור ברווח ביחס לרבעון מקביל אשתקד נובע בעיקר משיפור חיתומי משמעותי ומנגד חל קיטון בהכנסות מהשקעות וכן בוצעה הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-53 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך כ-85 מ"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

Q2		1-6		רכב רכוש
2023	2024	2023	2024	
251	327	553	704	פרמיות ברוטו
(41)	43	(68)	53	רווח (הפסד) כולל
94%	64%	93%	69%	LR ברוטו
96%	64%	91%	70%	LR בשייר
120%	89%	120%	94%	CR ברוטו
124%	90%	120%	95%	CR בשייר

תקופת הדוח והרבעון - הגידול בפרמיות בתקופת הדוח מושפע בעיקר מעליית הפרמיה הממוצעת.

תקופת הדוח והרבעון - המעבר מהפסד לרווח בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר משיפור חיתומי שנובע מעליית הפרמיה הממוצעת כאמור לעיל, משיפור בעלות התביעות ומהתפתחויות בגין תקופות קודמות. מנגד בוצעה הגדלת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-8 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך כ-15 מ"ח בתקופה המקבילה אשתקד ובכך אשתקד בוצעה הקטנת עתודות בסך כ-9 מ"ח, ללא השפעה הרבעון.

Q2		1-6		רכב חובה
2023	2024	2023	2024	
164	176	360	396	פרמיות ברוטו
60	62	39	85	רווח כולל

תקופת הדוח והרבעון - הגידול בפרמיות בתקופת הדוח נובע בעיקר מעליית הפרמיה הממוצעת.

תקופת הדוח - השיפור ברווח בתקופת הדוח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד נובע בעיקר מהתפתחויות חיוביות בגין תקופות קודמות, (כולל הסכם התחשבנות עם המוסד לביטוח לאומי) מנגד בוצעה הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-3 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך כ-29 מ"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרבעון - השיפור ברווח הרבעון ביחס לרבעון מקביל אשתקד נובע בעיקר מהתפתחויות חיוביות בגין תקופות קודמות, (כולל הסכם התחשבנות עם המוסד לביטוח לאומי) מנגד בוצעה הגדלת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-4 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך כ-33 מ"ח בתקופה המקבילה אשתקד וכן מקיטון בהכנסות מהשקעות.

Q2		1-6		ענפי רכוש ואחרים
2023	2024	2023	2024	
362	352	623	706	פרמיות ברוטו
37	39	56	76	רווח כולל
17%	35%	25%	33%	LR ברוטו
20%	17%	26%	23%	LR בשייר
38%	54%	47%	52%	CR ברוטו
50%	40%	59%	45%	CR בשייר

תקופת הדוח - הגידול בפרמיות נובע בעיקר מגידול בפוליסות בעסקים גדולים.
תקופת הדוח - השיפור ברווח נובע בעיקר משיפור חיתומי בענפי הפעילות.

Q2		1-6		ביטוח אשראי
2023	2024	2023	2024	
37	34	68	69	פרמיות ברוטו
14	7	23	19	רווח כולל
17%	25%	19%	26%	LR בשייר
40%	51%	43%	52%	CR בשייר

Q2		1-6		ענפי חבויות
2023	2024	2023	2024	
145	131	301	272	פרמיות ברוטו
106	119	82	124	רווח כולל

תקופת הדוח והרבעון - הקיטון בפרמיות נובע בעיקר מקיטון בפרמיה בפוליסות ביטוחי נושאי משרה.
תקופת הדוח - השיפור ברווח החיתומי נובע בין היתר משיפור בהתפתחות התביעות בגין שנים קודמות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד ומעליית הפרמיה הממוצעת. בנוסף בוצעה הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-56 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך כ-42 מ"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
הרבעון - הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור חיתומי בין היתר משיפור בהתפתחות התביעות בגין שנים קודמות ביחס לתקופה מקבילה אשתקד ומעליית הפרמיה הממוצעת וכן מהקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-57 מיליוני ש"ח למול הקטנת עתודות בסך של כ-43 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד אשר קוזה בחלקה מקיטון בהכנסות מהשקעות.

2.2.3. ביטוח בריאות

4-6		1-6		פרמיות שהורווחו ברוטו
2023	2024	2023	2024	
433	458	850	892	
21	120	12	88	רווח כולל

פרמיות שהורווחו ברוטו:

בתקופת הדוח וברבעון - נרשם גידול בפרמיות בעיקר בפעילות הפרט. השפעה זו קוזה כתוצאה מקיטון בפעילות ענף נסיעות לחו"ל לאור מלחמת חרבות ברזל.

רווח כולל:

בתקופת הדוח - הרווח הכולל בתקופת הדוח נובע בעיקר משחרור של התחייבויות בגין בדיקת נאותות העתודה (LAT) בשל השפעת סביבת הריבית בענף סיעוד בסך של כ-35 מיליוני ש"ח. בנוסף חל שיפור ברווח החיתומי בענפי הפרט וכן גידול בהכנסות מהשקעות לעומת התקופה המקבילה אשתקד. השפעות אלה קוזה מקיטון ברווח בענף נסיעות לחו"ל לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
הרבעון - הרווח הכולל ברבעון נובע בעיקר משחרור של התחייבות בגין בדיקת נאותות העתודה (LAT) בשל השפעת סביבת הריבית בענף סיעוד בסך של כ-79 מיליוני ש"ח. בנוסף חל שיפור ברווח החיתומי בענפי הפרט לעומת הרבעון המקביל אשתקד. השפעות אלה קוזה מקיטון ברווח בענף נסיעות לחו"ל לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

4-6		1-6	
2023	2024	2023	2024
ענף סיעוד – רווח (הפסד) כולל			
-	90	(6)	58
8	2	4	(2)
ענף מחלות ואשפוז – רווח (הפסד) כולל			
5	28	16	42
8	1	(2)	(10)

סיעוד פרט:

בתקופת הדוח וברבעון- הרווח הכולל בתקופת הדוח נובע בעיקר משחרור של התחייבויות בגין בדיקת נאותות העתודה (LAT) בשל השפעת סביבת הריבית בענף סיעוד בסך של כ-35 מיליוני ש"ח בתקופה וסך של כ-79 מיליוני ש"ח ברבעון וכן גידול בהכנסות מהשקעות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מחלות ואשפוז זמן ארוך:

בתקופת הדוח וברבעון- העלייה ברווח בתקופת הדיווח נובע משיפור ברווח החיתומי.

מחלות ואשפוז זמן קצר:

בתקופת הדוח וברבעון- הירידה ברווח בתקופת הדיווח נובע מקיטון בפעילות ענף נסיעות לחו"ל לאור מלחמת חרבות ברזל.

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות מסוג סיעוד משתתף ברווחים:

פוליסות סיעוד משתתף ברווחים מסוג פרט וקולקטיב				
לשנת		4-6	1-6	
2023	2023	2024	2023	2024
70	34	2	40	52
במיליוני ש"ח				
רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים				

2.2.4. כרטיסי אשראי

4-6		1-6	
2023	2024	(*2023	2024
565	589	1,113	1,136
99	113	156	206
סך הכל הכנסות מגזר כרטיסי אשראי			
סך הכל רווח לפני מס			
פעילות כרטיסי אשראי (MAX) (ראה גם 2.2.4.1)			
הכנסות			
339	350	665	672
196	205	385	395
2	3	6	6
537	558	1,056	1,073
סך כל ההכנסות			
הוצאות			
47	56	102	97
240	212	454	420
78	105	188	209
21	20	45	39
56	58	112	112
442	451	901	877
95	107	155	196
סך כל ההוצאות			
רווח לפני מס			
פעילות טכנולוגיה (מיילו)			
28	31	57	63
4	6	1	10
סך כל ההוצאות			
רווח לפני מס			

(*) החברה איחדה לדוחותיה לראשונה את תוצאות מקס החל מה-1 באפריל 2023 כך שנתוני 1-6 2023 כוללים גם את נתוני הרבעון ה-1 לשנת 2023 ומוצגים לצרכי השוואה בלבד ולא אוחדו בדוחותיה הכספיים של החברה.

ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות עמלות מנפיק, עמלות שירות בגין פעילות מחזיקי כרטיס ועמלות מעסקאות חו"ל וכן, עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים. מחזורי פעילותה המקומית של מקס גדלו ברבעון הראשון של שנת 2024 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, גידול אשר הוביל לגידול בהכנסותיה מעסקאות בכרטיסי אשראי, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. עם זאת, גידול זה קוזז על ידי קיטון בהכנסות מקס מעמלות חו"ל, וזאת לאור הקיטון בפעילות התיירות היוצאת והנכנסת בעקבות המלחמה.

הכנסות הריבית, נטו של מקס, נותרו ללא שינוי, לאור ניהול אחראי ומוקפד של הגידול בתיק האשראי הצרכני והעסקי של מקס, המלווה בניהול סיכונים מושכל הנדרש לנוכח סביבת המאקרו וחוסר הודאות בנוגע להשפעות המלחמה.

הקיטון **בהוצאות להפסדי אשראי** נובע מכך שברבעון הראשון השנה נרשם שיפור באיכות תיק האשראי של מקס והגידול בתיק האשראי היה מתון יותר לעומת הרבעון הראשון אשתקד, אז נרשמה גם עלייה ביתרת החובות הבעייתיים. השפעות אלו קוזזו חלקית על ידי עלייה במחיקות ברבעון הראשון של השנה לעומת הרבעון הראשון אשתקד.

יש לציין כי בהתאם להוראות בנק ישראל, החל מיום 1 בינואר 2023 מיישמת מקס לראשונה כללים חדשים בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL), המציגים מתודולוגיה חדשה למדידת ההפרשה להפסדי אשראי, אשר בעיקרה מביאה להכרה מוקדמת יותר בהפסדי אשראי שעלולים להתרחש לאורך כל חיי האשראי.

הוצאות התפעול של מקס לתקופת הדוח ולרבעון, קטנו לעומת התקופות המקבילות אשתקד (בנטרול השפעה חד פעמית), הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה בתשלומים לארגונים בינלאומיים.

2.2.4.1 נתונים לפי תחומי פעילות- מקס

שיעור שינוי	1-6 2023 (* 1-6)	1-6 2024	
סך הכל פעילות כרטיסי אשראי (MAX)			
2%	1,056	1,073	הכנסות
13%	95	107	רווח כולל
מתוכו - פעילות הנפקה			
2%	528	541	הכנסות מפעילות בכרטיסי אשראי
0%	282	283	הכנסות ריבית
2%	815	830	סך כל ההכנסות
1%	541	548	הוצאות תפעול, שיווק והנהלה וכלליות
(4%)	97	93	הוצאות בגין הפסדי אשראי
0%	112	112	תשלומים לבנקים
0%	750	753	סך הכל הוצאות
12%	65	77	רווח כולל לפני מס
מתוכו - פעילות סליקה			
(4%)	137	131	הכנסות מפעילות בכרטיסי אשראי
9%	103	112	הכנסות ריבית
1%	241	243	סך כל ההכנסות
(26%)	146	120	הוצאות תפעול, שיווק והנהלה וכלליות
(20%)	5	4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(18%)	151	124	סך הכל הוצאות
32%	90	119	רווח כולל לפני מס

(* החברה איחדה לדוחותיה לראשונה את תוצאות מקס החל מה-1 באפריל 2023 כך שנתוני 1-6 2023 כוללים גם את נתוני הרבעון ה-1 לשנת 2023 ומוצגים לצרכי השוואה בלבד ולא אוחדו בדוחותיה הכספיים של החברה.

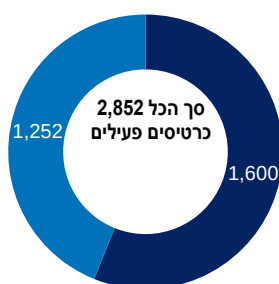
שיעור שינוי	4-6 2023	4-6 2024	
סך הכל פעילות כרטיסי אשראי (MAX)			
4%	537	558	הכנסות
13%	95	107	רווח כולל
מתוכו - פעילות הנפקה			
5%	270	284	הכנסות מפעילות בכרטיסי אשראי
1%	143	145	הכנסות ריבית
4%	414	432	סך כל ההכנסות
7%	261	279	הוצאות תפעול, שיווק והנהלה וכלליות
28%	43	55	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4%	56	58	תשלומים לבנקים
9%	360	392	סך הכל הוצאות
(26%)	54	40	רווח כולל לפני מס
מתוכו - פעילות סליקה			
(4%)	69	66	הכנסות מפעילות בכרטיסי אשראי
9%	53	60	הכנסות ריבית
2%	123	126	סך כל ההכנסות
(26%)	78	58	הוצאות תפעול, שיווק והנהלה וכלליות
(75%)	4	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(28%)	82	59	סך הכל הוצאות
63%	41	67	רווח כולל לפני מס

2.2.4.2 נתונים כמותיים על פעילות בכרטיסי אשראי

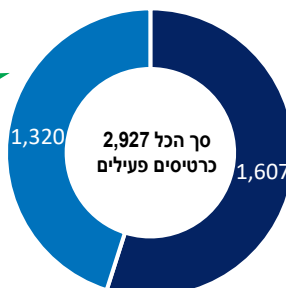
הגדרות:

- כרטיסים תקפים - כרטיסים מונפקים תקינים, לא כולל כרטיסים חסומים ולא כולל כרטיסים נטענים.
- כרטיסים פעילים - כרטיסים תקפים בהם בוצעה לפחות עסקה אחת במהלך הרבעון האחרון.
- מחזור הנפקה - מחזור העסקאות בכלל כרטיסי החברה, ללא משיכות מזומנים בארץ ובניכוי ביטולי עסקאות.
- כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה במשותף עם בנקים ללקוחות הבנקים.
- כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה ללקוחות שלא בשיתוף עם הבנקים, בחלקם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים כגון ארגונים ומועדונים.

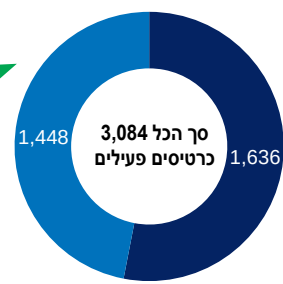
התפלגות כרטיסים פעילים
ליום 30 ביוני, 2023

התפלגות כרטיסים פעילים
ליום 31 בדצמבר, 2023

התפלגות כרטיסים פעילים
ליום 30 ביוני, 2024

■ בנקאיים
■ חוץ בנקאיים

מחזור עסקאות בגין כרטיסי אשראי תקפים (פעילים ולא פעילים) (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום	30 ביוני 2023	30 ביוני 2024	30 ביוני 2024
31 בדצמבר 2023	30 ביוני 2023	30 ביוני 2024	30 ביוני 2023 (*)	30 ביוני 2024	30 ביוני 2024
73,672	18,583	19,793	37,020	38,843	כרטיסים בנקאיים
48,666	12,262	14,550	23,856	27,793	כרטיסים חוץ בנקאיים
122,338	30,845	34,343	60,876	66,636	סך הכל

(*) החברה איחדה לדוחותיה לראשונה את תוצאות מקס החל מה-1 באפריל 2023 כך שנתוני 1-6 2023 כוללים גם את נתוני הרבעון ה-1 לשנת 2023 ומוציגים לצרכי השוואה בלבד ולא אוחדו בדוחותיה הכספיים של החברה.

2.2.4.3 מדדי איכות אשראי עיקריים

ליום	30 ביוני 2023	31 בדצמבר 2023	30 ביוני 2024	מדדי איכות אשראי עיקריים (ב- %)
				שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
	2.32%	2.65%	2.37%	שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
	1.01%	1.26%	1.21%	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
	0.86%	1.13%	1.54%	

2.2.4 אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח וכרטיסי אשראי

4-6		1-6		במיליוני ש"ח
2023	2024	2023	2024	
53	(80)	98	25	סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס

תקופת הדוח - הרווח נובע בעיקר מרווחי השקעות בסך של כ-37 מיליוני ש"ח ומרווחי השקעות בסך של כ-114 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרבעון - המעבר להפסד נובע בעיקר מהפסדי השקעות בסך של כ-75 מיליוני ש"ח לעומת רווחי השקעות בסך של כ-62 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

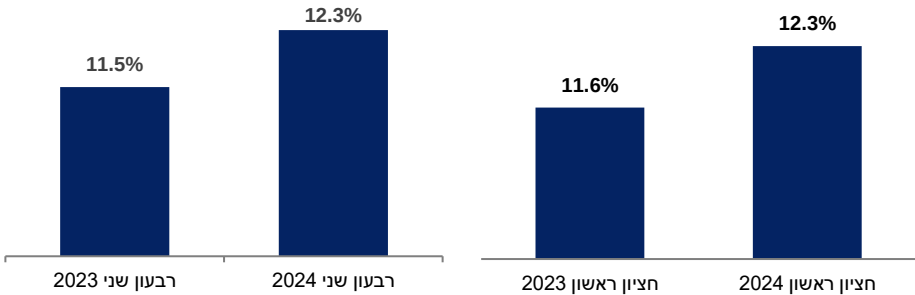
2.2.5 הוצאות הנהלה וכלליות, תפעול ועמלות

ביטוח וחיסכון

בתקופת הדוח וברבעון השני נשמרה רמת ההוצאות ביחס לתקופה מקבילה אשתקד. סך הוצאות הנהלה וכלליות, תפעול ועמלות הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-1,595 מיליוני ש"ח בדומה לסך של כ-1,554 מיליוני ש"ח אשתקד וברבעון לסך של כ-799 מיליוני ש"ח בדומה לסך של כ-759 מיליוני ש"ח ברבעון אשתקד וזאת על אף גידול בהוצאות המושפעות מאינפלציה והגידול בפעילות העסקית.

בתקופת הדוח נרשמה עלייה יחסית בשיעור ההוצאות ביחס להכנסות בעיקר בשל הקיטון בהפקדות במוצרי החיסכון הפיננסי לאור המצב בשווקים.

שיעור הוצאות ועמלות ביחס להכנסות*

* ההכנסות כוללות פרמיות, דמי גמולים ותקבולים בגין חוץ השקעה.

כרטיסי אשראי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				במיליוני ש"ח
השני		2023	2024	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
11%	21	188	209	הוצאות מכירה ושיווק
(13%)	(6)	45	39	הוצאות הנהלה וכלליות
6%	15	233	248	סך הכל

* החברה איחדה לדוחותיה לראשונה את תוצאות מקס החל מה-1 באפריל 2023 כך שנתוני 1-6 2023 כוללים גם את נתוני הרבעון ה-1 לשנת 2023 ומוצגים לצרכי השוואה בלבד ולא אוחדו בדוחותיה הכספיים של החברה.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				במיליוני ש"ח
השני		2023	2024	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
34%	27	78	105	הוצאות מכירה ושיווק
(5%)	(1)	21	20	הוצאות הנהלה וכלליות
26%	26	99	125	סך הכל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				במיליוני ש"ח
השני		2023	2024	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
(7%)	(34)	454	420	הוצאות תפעול כרטיסי אשראי

* החברה איחדה לדוחותיה לראשונה את תוצאות מקס החל מה-1 באפריל 2023 כך שנתוני 1-6 2023 כוללים גם את נתוני הרבעון ה-1 לשנת 2023 ומוצגים לצרכי השוואה בלבד ולא אוחדו בדוחותיה הכספיים של החברה.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				במיליוני ש"ח
השני		2023	2024	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
(12%)	(28)	240	212	הוצאות תפעול כרטיסי אשראי

הוצאות התפעול

הוצאות התפעול של מקס לתקופת הדוח ולרבעון, קטנו לעומת התקופות המקבילות אשתקד (בנטרול השפעה חד פעמית), הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה בתשלומים לארגונים בינלאומיים.

2.2.6 הוצאות המימון בפעילות שאינה מוקצית למגורים

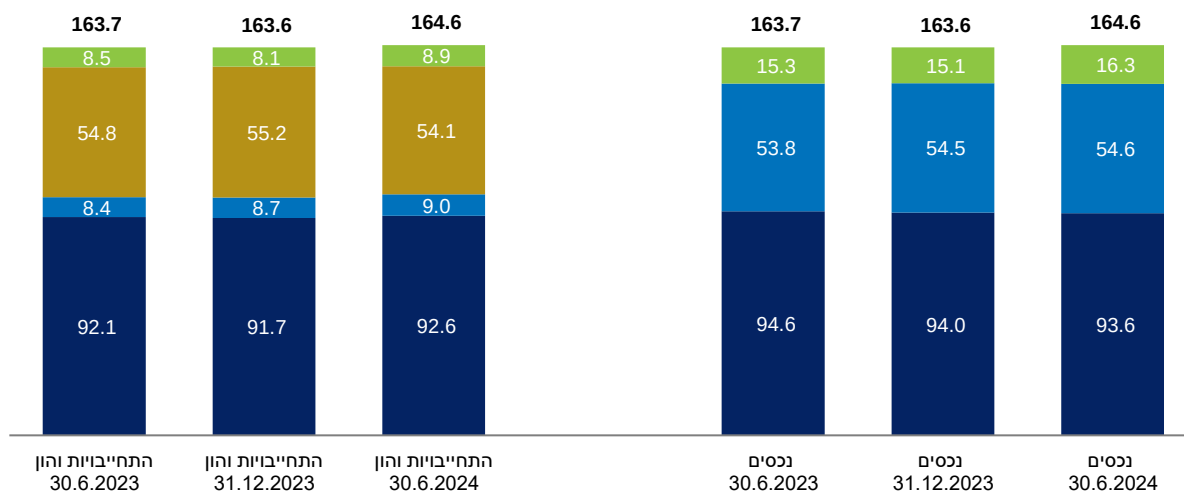
תקופת הדוח - הוצאות המימון הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-164 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-132 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח נובע בעיקר מגיוס חוב בחברה במהלך שנת 2023 בסך של כ-1,549 מיליוני ש"ח באגרות חוב וחוב שאוחד במסגרת עסקת מקס (הלוואת הסינדיקציה) בסך של 875 מיליוני ש"ח. יצוין כי חלק מתמורת ההנפקה של אגרות החוב בחברה, שימשה את הקבוצה בחודש פברואר 2024 לפירעון מוקדם של הלוואת הסינדיקציה במלואה, כך שהוצאות המימון בסימקס כמפורט בטבלה יופחתו במלואן החל ממועד זה.

הרבעון - הוצאות המימון הסתכמו הרבעון לסך של כ-81 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-80 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השפעה הרבעון נובעת בעיקר מגידול בהוצאות מימון מגיוס חוב בחברה במהלך שנת 2023 בסך של כ-1,549 מיליוני ש"ח באגרות חוב ומצד שני קיטון בהוצאות מימון כתוצאה מפירעון החוב שאוחד במסגרת עסקת מקס (הלוואת הסינדיקציה) בסך של 875 מיליוני ש"ח.

4-6		1-6		במיליוני ש"ח
2023	2024	2023	2024	
46	54	91	98	כלל ביטוח - שטרי הון רובד 2
6	20	8	40	כלל החזקות - אגרות חוב
23	-	23	16	סימקס*)
5	7	10	10	אחר (בעיקר בגין חכירה)
80	81	132	164	סך הכל

2.3 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי

להלן נתונים עיקריים מהמאזנים המאוחדים (במיליארדי ש"ח):

■ התחייבויות חוץ ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 ■ הון
 ■ התחייבויות אחרות
 ■ זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

■ נכסים תלויי תשואה
 ■ נכסים אחרים
 ■ חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

2.3.1 נכסים

סך הנכסים ביום 30 ביוני 2024 הסתכמו לסך של כ-164.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-163.6 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023 ולסך של כ-163.7 מיליארד ש"ח ביום 30 ביוני 2023.

להלן סעיפי נכסים עיקריים עבור מקס:

ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	במיליוני ש"ח
2023	2023	2024	
14,517	14,481	15,520	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13,958	13,908	15,031	מזה: יתרת אשראי שאינה בערבות בנקים
3,632	3,453	4,061	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים
9,168	9,222	9,633	מזה: יתרת אשראי לאנשים פרטיים
			סכומים לקבל מבנקים בגין פעילות בכרטיסי
1,144	1,088	1,136	אשראי, נטו

2.3.2 התחייבויות

סך ההתחייבויות ביום 30 ביוני 2024 הסתכמו לסך של כ- 155.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 155 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023 וסך של כ- 155.3 מיליארד ש"ח ביום 30 ביוני 2023.

להלן התנועה בהתחייבויות כאמור (במיליוני ש"ח):

סעיף במאזן	ליום 30 ביוני 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	הערה
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	8,884	8,091	ראה ביאור 10 לדוח הכספי ביניים
התחייבויות פיננסיות:			
אגרות חוב שהונפקו על ידי החברה- רכיב התחייבותי	1,537	1,557	ראה סעיף 2.5.4 להלן
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים במקס	798	582	ראה ביאור 6 לדוח הכספי
התחייבויות לבנקים במקס	5,190	5,202	ביניים
הלוואה בסימקס וחברות בנות למעט מקס	9	888	ראה סעיף 2.1 (ג) לעיל
סה"כ התחייבויות פיננסיות	7,534	8,229	
סך הכל	16,418	16,320	

2.3.2.1 להלן פירוט הסעיפים החוץ מאזניים במקס:

שנינו באחוזים		ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
מדינת ישראל	מדינת ישראל	2023	2023	2024
24%	7%	29,834	34,566	36,993
24%	10%	19,160	21,463	23,716
24%	1%	10,671	13,100	13,724

2.4 הון ודרישות הון

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי בכלל ביטוח (ראה סעיף 1 להלן)

על חברות הביטוח בקבוצה חלות הוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II בהתאם להוראות חוזר הממונה "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II שפורסם ביום 14 באוקטובר 2020.

בהתאם לחוזר המאוחד ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוסק לעומד החישוב.

ביום 30 במאי 2024 אישרה ופרסמה כלל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2023 אשר מפורסם באתר האינטרנט של הקבוצה בכתובת

[/https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease](https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease)

יצוין כי חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי מבוסס על נתונים ומודלים העשויים להיות שונים מאלה בהם עושה כלל ביטוח שימוש במסגרת הדיווח הכספי, ואשר מתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. בפרט, וכמפורט בחוזר משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי, מבוסס, במידה רבה, על מודל חישוב הערך הגלום. לפרטים נוספים בדבר דרישות ההון שחלות על חברות בקבוצה ראה ביאור 17(ו) בדוחות הכספיים השנתיים.

בהתאם לעקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, נכון ליום 31 בדצמבר 2023 סכום הניכוי הופחת באופן לינארי כנדרש ועומד על סך של 4,115 מ"ח.

למידע נוסף, לרבות תיאור כללי של משטר כושר פירעון כלכלי, העקרונות הכלליים עליהם מבוסס המשטר, מתודולוגיית החישוב של המאזן הכלכלי ושל ההון הנדרש לכושר פירעון, הוראות לתקופת הפריסה, סקירה כללית של הוראות הממונה על שוק ההון הקשורות לדוח יחס כושר פירעון כלכלי, הגדרות מושגים מרכזיים, הערות והבהרות יש לקרוא גם את סעיפים 1, 3.1, 4.1 ו-5.1 לדוח יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2023.

יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2023, אינו כולל את השפעת הפעילות העסקית של החברה בתקופה שלאחר 31 בדצמבר 2023 ועד למועד אישור דוח זה, לרבות השפעה חיובית בשל עלית של עקום הריבית חסרת סיכון ומנגד עדכון הנחות תמורתה בחישוב התחייבויות גמלה כמוסבר בדיווח המידי של החברה מיום 25 ביולי 2024 (אסמכתא 078778-01-2024). לפירוט אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה ראה ביאור 2.1 לעיל.

החישוב שערכה החברה ליום 31 בדצמבר 2023 בוקר על ידי רואי החשבון המבקרים. הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של כלל ביטוח לפי משטר Solvency II.

1. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	
מבוקר		במיליוני ש"ח
14,341	14,019	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
8,076	8,976	הון נדרש לכושר פירעון
6,265	5,043	עודף
178%	156%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		השפעת פעולות הונתיות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
-	460	גיוס מכשירי הון
-	(169)	חריגה ממגבלה כמותית
14,341	14,311	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
6,265	5,337	עודף
178%	159%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף קטן 3 להלן.

לאירועים בתקופת הדוח ולאחר תאריך הדוח ולהשפעתם הפוטנציאלית על יחס כושר הפירעון ראה סעיף 2.1 ו-2.2 לעיל.

2. סף ההון (MCR)

ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	
מבוקר		במיליוני ש"ח
2,019	2,244	סף ההון (MCR)
10,706	10,272	הון עצמי לעניין סף ההון

3. יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

בהתאם למכתב שפירסמה הרשות, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון חברת הביטוח. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח כשהוא מחושב ללא הוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות.

ליום 31 בדצמבר		יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות
2022	2023	
מבוקר		במיליוני ש"ח
10,984	11,268	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
10,100	10,383	הון נדרש לכושר פירעון
885	885	עודף
109%	109%	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
		השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
-	460	גיוס מכשירי הון
-	(460)	חריגה ממגבלה כמותית
10,984	11,268	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
884	885	עודף
109%	109%	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
		עודף ההון לאור פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ביחס ליעד הדירקטוריון (ראה סעיף ב' להלן):
-	110%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (אחוזים)
-	(153)	חוסר הון ביחס ליעד

4. עדכון בדבר מודל סטוכסטי בחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי של כלל ביטוח

בהתאם למשטר כושר פירעון כלכלי, חישוב התחייבויות הביטוח בוצע בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, אשר ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות SLT בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של ה-EV בישראל^[1]. קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות ("מודלים סטוכסטיים") ובהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית, השתמשה כלל ביטוח בתוחלת של כל גורם רלוונטי ("מודלים דטרמיניסטיים").

כחלק מהמשך פיתוח ושדרוג החישובים, בתקופת הדוח, כלל ביטוח חישה במקביל, בהתבסס על מודל סטוכסטי, אומדן מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה זקיפת דמי ניהול משתנים עתידיים^[2]), אשר במידה והיה נכלל בחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2023 השפעתו מוערכת בתוספת שיעור של כ-14%, ללא התחשבות בהוראות המעבר, ובתוספת שיעור של כ-9%, עם התחשבות בהוראות המעבר.

[1] חישוב ה-EV (Embedded Value, ערך גלום) בישראל נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח ועדה משותפת של חברות הביטוח והממונה אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומח"ל.

[2] ראה סעיף 6.1.2.3 בדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה

בהתאם למתווה שנתקבל מהממונה בחודש נובמבר 2023, יישום המודל הסטוכסטי לא יובא בחישוב יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות המעבר, במשך 3 מועדי דיווח, אולם תוסיף כלל ביטוח גילוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי אודות השפעותיו. בשלב זה, כלל ביטוח בחרה לא לכלול זאת גם במסגרת החישוב עם התחשבות בהוראות המעבר.

יצוין, כי נתון זה אינו מבוקר ואינו סקור וכן רגיש לשינויים בעקום הריבית ובהנחות פיננסיות ודמוגרפיות אחרות ויחושב מחדש בכל תקופת דיווח.

כאמור, כלל ביטוח השלימה את החישוב הסטוכסטי על בסיס יישום מחולל תרחישים כלכלי (Economic Generator Scenario) [3], לרבות השלמת מבחנים ותהליכי בקרה לדיוק, איתנות ותאימות שוק, כמקובל בחברות בחו"ל המיישמות מודלים סטוכסטיים לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי. המודל הסטוכסטי משמש לצורך עריכת אומדן אקטוארי מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה זקיפת דמי ניהול משתנים עתידיים). במודל הסטוכסטי, התשואה שמשמשת בסיס לחישוב הינה ללא שינוי לעומת המודל הדטרמיניסטי. עם זאת, חישוב התזרימים במודל הסטוכסטי מביא בחשבון את התנודתיות בתשואות הנכסים הרלוונטים בהתאם להרכבם ולמאפייניהם, לרבות אפיקי ההשקעה, מח"מ והחשיפה למדד ולשערי המט"ח והשפעתם על זקיפת דמי הניהול המשתנים. לצורך בניית המודל הסטוכסטי כלל ביטוח בחרה מודלים כלכליים הולמים לסוגי נכסיה. בבחירת מודלים כלכליים אלו, כיוולם ובידיקתם נעזרה כלל ביטוח בחברות ייעוץ בינלאומיות. כמו כן, רואי החשבון המבקרים בחנו את תהליך החישוב והבקרה הפנימית.

5. מדיניות חלוקת דיבידנד ויעד הון של כלל ביטוח

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשאר בעלי העניין, לשמר את יכולת כלל ביטוח להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. כלל ביטוח כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

בחודש יוני 2023 אושרה על ידי דירקטוריון כלל ביטוח מדיניות חלוקת דיבידנד בשיעור של 30%-50% מהרווח הכולל של כלל ביטוח. החלוקה כפופה לכך שהחברה תעמוד ביעד הון מינימאלי בהתאם למשטר כושר הפירעון הכלכלי ללא התחשבות בהוראות הפריסה בשיעור של 110% לאחר החלוקה.

זאת בהמשך לקביעת מדיניות ניהול הון אשר על פיה טווח המטרה ליחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח יעמוד בטווח שבין 150%-170%, כפי שאושר ביוני 2021. בנוסף, נקבע יעד יחס כושר פירעון מינימאלי יציבותי של 135%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום שנת 2032 ולאחריה.

מובהר כי אין לראות במדיניות זו התחייבות של כלל ביטוח לבצע חלוקת דיבידנד.

6. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של החברה (ORSA)

בחודש ינואר 2022 פורסמו מסמך עקרונות ליישום הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) וכן תיקון החוזר המאוחד בעניין דיווח לממונה על שוק ההון – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA).

בהתאם למכתב העקרונות, על החברה לבחון לפחות אחת לשנה ולהגיש לממונה בכל שנה דוח הכולל את קשרי הגומלין בין האסטרטגיה הכללית ותוכנית העבודה השנתית, לפרופיל הסיכון של החברה, מדיניות ניהול הסיכונים, רמת החשיפה הכוללת והלימות כריות הספיגה תחת הנחות ותרחישים שונים. בתוך כך, יש לבחון ולהביא בחשבון את מדיניות ניהול ההון, יעדי ההון ומגוון הכלים לניהול סיכונים המיושמים בחברה. כלל ביטוח הגישה את הדיווח לממונה בחודש ינואר 2024.

7. הנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה יג') והחלפת סדרה י'

בחודש ינואר 2024, הוחלפו כ- 504 מיליוני ש"ח ע.ג. תעודות התחייבות סדרה י', בדרך של הצעת רכש חליפין, בתמורה להנפקת כ- 508 מיליוני ש"ח ע.ג. תעודות התחייבות סדרה יג', בדרך של הרחבת סדרה קיימת. תעודות התחייבות סדרה יג' הוכרו (בכפוף למגבלות) כהון רובד 2 של כלל ביטוח, וזאת חלף תעודות התחייבות סדרה י' שהוחלפו ואשר היו מוכרים כהון משני מורכב.

בחודש אפריל 2024 הנפיקה החברה לציבור 465 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות (סדרה יג') בדרך של הרחבת סדרה קיימת בתמורה לסך של כ- 460 מיליוני ש"ח. תנאיהן של כתבי התחייבות הנוספות, זהים לתנאי כתבי התחייבות סדרה יג' הקיימת במחזור. לפרטים נוספים ראה ביאור 6 בדוחות הכספיים.

[3] כמשמעותם בהוראות סימן ב' בשער 5 (חלק, 2 סימן 2) להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ב. דרישות ההון והלימות הון במקס

1. הון והלימות הון

ההון העצמי המדווח של מקס הסתכם ביום 30 ביוני 2024 ב- 1,927 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,847 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול של כ- 4%, הנובע מהרווח בתקופה, ובהשוואה ל- 1,744 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2023, גידול של כ- 10%. ההון העצמי בסוף הרבעון השני של שנת 2024 כולל הון מניות בסך 26 מיליון ש"ח, פרמיה על מניות בסך 376 מיליון ש"ח, קרן הון בסך 83 מיליון ש"ח, הפסד כולל אחר מצטבר בסך 10 מיליון ש"ח ויתרת עודפים בסך 1,452 מיליון ש"ח.

הון עצמי רובד 1 הסתכם בסוף הרבעון השני של שנת 2024 ב- 1,932 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1,855 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023 ובהשוואה ל- 1,752 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2023.

ההון הכולל הסתכם בסוף הרבעון השני של שנת 2024 ב- 2,380 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2,316 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023 ובהשוואה ל- 2,099 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2023.

יחסי הלימות ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יחס הון עצמי רובד 1 הסתכם ביום 30 ביוני 2024 בשיעור של 10.2%, בהשוואה ל- 11.0% בסוף שנת 2023 ובהשוואה ל- 10.6% ביום 30 ביוני 2023. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון הסתכם ביום 30 ביוני 2024 בשיעור של 12.6%, בהשוואה ל- 13.7% בסוף שנת 2023 ובהשוואה ל- 12.7% ביום 30 ביוני 2023.

על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי", משקל הסיכון של חלק מחשיפות מקס לבנקים הישראליים נגזר מדירוג האשראי של מדינת ישראל. מכיוון שמקס משתמשת בדירוגים של סוכנות דירוג האשראי הבינלאומית (Standard and Poor's) S&P, הורדת הדירוג של מדינת ישראל על ידי סוכנות זו בחודש אפריל 2024 הביאה לגידול בנכסי הסיכון שנרשמו בגין חלק מחשיפות מקס לבנקים הישראליים, אשר הקטין בכ-0.3% את יחסי ההון של מקס. הורדה נוספת (של notch אחד) בדירוג האשראי של מדינת ישראל אינה צפויה להשפיע על יחסי ההון של מקס.

ביום 19 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 206 "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי", ולפיו, ביום 1 בינואר 2026 תוחלף ההוראה הקיימת בהוראה חדשה אשר מאמצת את הוראות ועדת באזל העדכניות בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי. ההוראה החדשה מגדירה מחדש את סעיפי האינדיקטור העסקי המהווה בסיס לחישוב דרישות הון בגין הסיכון התפעולי, וקובעת מקדמים שוליים שבהם יוכפל האינדיקטור העסקי בהתאם לטווחי האינדיקטור העסקי. בנוסף, ההוראה החדשה קובעת שרכיב האינדיקטור העסקי יוכפל במכפיל הפסד פנימי שיתבסס על היסטוריית ההפסדים התפעוליים של התאגיד הבנקאי. עוד נקבע כי תאגיד בנקאי שהאינדיקטור העסקי שלו נמוך מ-5 מיליארד ש"ח אינו נדרש להשתמש בנתוני הפסד בחישוב דרישות הון ומכפיל ההפסד הפנימי שלו יעמוד על 1, וכי גם לגבי יתר התאגידים הבנקאיים, עד ליום 31 בדצמבר 2028, מכפיל ההפסד הפנימי יעמוד על 1, והפיקוח על הבנקים יפרסם לכל המאוחר בשנת 2028 את תוואי הכללת מכפיל ההפסד הפנימי על דרישות ההון שלהם. מקס בוחנת את השפעות ההוראה המעודכנת על חישוב דרישות ההון.

יחס המינוף של מקס ליום 30 ביוני 2024 הינו 8.8%, בהשוואה ל- 9.1% בסוף שנת 2023 ובהשוואה ל- 8.8% ביום 30 ביוני 2023.

2. יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל

לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 472 "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב", סולק שיתרת החייבים בדוח הכספי השנתי האחרון שלו עולה על 2 מיליארד ש"ח - דרישת ההון עצמי תחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 (מדידה והלימות הון). עוד נקבע כי על אף האמור בסעיף 40 להוראת ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5%.

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת מקס את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף (להלן: "ההוראה"). בהתאם להוראה, נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד.

בחזר לתיקון ההוראה, שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 20 בדצמבר 2023, הוארך תוקפה של הקלה שנקבעה כהוראת שעה בנובמבר 2020 במסגרת התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין להתמודדות עם משבר הקורונה, ושלפיה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. על פי החזר, על רקע בחינה שמבצע הפיקוח לתיקון ההוראה ובחינת שיעורי יחס המינוף ותמהילם, ההקלה תוארך כהוראת שעה עד ליום 30 ביוני 2026, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2025 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרום הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

3. יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי מקס

הון מקס נועד לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בפעילותה ונדרש לתמוך בפעילות העסקית הרב שנתית ובכלל זה תמיכה בצמיחת קווי העסקים, הרחבת הפעילות וכניסה לתחומי פעילות חדשים משיקים ומשלימים לפעילותה.

בנוסף, מקס מבצעת ניתוח לעמידה בתרחיש קיצון וקיימים יעדים בהם תרצה לעמוד בעת התממשות של תרחיש קיצון.

מדיניות מקס שאושרה על ידי הדירקטוריון שלה הינה להחזיק יחס הלימות הון הגבוה מהסף המזערי שהוגדר על ידי בנק ישראל, וגבוה מדרישות ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים על פי תוצאות תהליך הערכת ההון הפנימי של מקס (ICAAP).

בהתאם לפרופיל הסיכון של מקס, ביום 30 ביוני 2024 אישר דירקטוריון מקס לעדכן את היעד הפנימי של מקס ליחס הון עצמי רובד 1 כך שיעמוד על 9.25%, חלף 10% כפי שהיה עד כה. היעד הפנימי המעודכן גבוה ב-125 נקודות בסיס (1.25 נקודות אחוז) מיחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים. בכונת מקס להחזיק מרווח ביטחון מעל היעד הפנימי המעודכן. היעד הפנימי ליחס הון כולל לא השתנה וממשיך לעמוד של 12%.

4. יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון במקס (*):

להלן פירוט נכסי הסיכון ודרישות ההון בגינם:

ליום 30 ביוני		ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	
2024		2023		2023	
במיליוני ש"ח		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
נכסי	דרישות	נכסי	דרישות	נכסי	דרישות
סיכון	ההון	סיכון	ההון	סיכון	ההון
סיכונים אשראי - גישה סטנדרטית					
של תאגידים בנקאים	1,162	134	616	638	73
של תאגידים	1,523	175	1,393	1,479	170
קמעונאיות ליחידי	10,744	1,236	9,841	9,882	1,136
של עסקים קטנים	1,318	152	1,141	1,174	135
נכסים אחרים	989	114	844	847	97
התאמה בגין סיכונים אשראי (CVA)	-	-	2	1	-
סה"כ סיכון אשראי	15,736	1,811	13,837	14,021	1,611
סיכון שוק - גישה סטנדרטית	58	7	49	19	2
סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית					
	3,109	358	2,635	2,876	331
סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון					
	18,903	2,176	16,521	16,916	1,944
בסיס ההון		2,380		2,316	
יחס הון כולל		12.59%		13.69%	
יחס הון עצמי רובד 1		10.22%		10.97%	

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 בספטמבר 2016.

5. דיבידנד והגשת טיוטת תשקיף הנפקה ראשונה לציבור במקס

חלוקת הדיבידנד במקס כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי מקס רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן מקס את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון.

ביום 30 ביוני 2024 קבע דירקטוריון מקס, לראשונה, מדיניות לחלוקת דיבידנדים. על פי המדיניות שאושרה, החל משנת 2024, תוכל מקס לחלק מדי שנה דיבידנדים בסכום של עד 30% מהרווח הנקי של מקס לשנה שקדמה לשנת החלוקה, על פי דוחותיה הכספיים המאוחדים. מובהר כי בקביעת המדיניות אין משום

התחייבות של מקס לחלק דיבידנד במועד או בשיעור כלשהו, וכי כל חלוקה תהיה בשיקול דעתו המלא של דירקטוריון מקס ותהיה טעונה אישור פרטני של דירקטוריון מקס, בכפוף בין היתר לעמידה בכל המגבלות החלות על מקס מכוח הדין ומכוח הוראות הפיקוח על הבנקים.

בהתאם, ביום 30 ביוני 2024, אישר דירקטוריון מקס חלוקה של דיבידנד בסך 62 מיליון ש"ח, המהווה כ-28% מהרווח הנקי של מקס לשנת 2023. הדיבידנד שולם ביום 3 ביולי 2024.

הן מדיניות חלוקת הדיבידנדים שנקבעה והן החלוקה בפועל שאושרה, נבחנו בראייה זהירה, תוך שמירה על עודפי הון גבוהים ביחס ליעדי ההון של מקס, בהתאם לציפייה הפיקוחית לבחינה שמרנית ומושכלת של תכנון ההון על רקע המלחמה ואי-הוודאות במשק.

במסגרת האסטרטגיה של מקס לגיוון מקורות המימון שלה לצורך פעילותה השוטפת, ביום 30 ביוני 2024 הגישה החברה לרשות לניירות ערך טיוטה ראשונה של תשקיף הנפקה ראשונה לציבור המהווה גם תשקיף מדף אשר יאפשר הנפקה של תעודות התחייבות, כתבי אופציה הניתנים להמרה לאגרות חוב וניירות ערך מסחריים ו/או רישום למסחר של כתבי התחייבות לא סחירים שהונפקו על ידי החברה.

החברה אינה מתחייבת לפרסם את התשקיף ו/או לבצע הנפקת ניירות ערך כלשהם על פי התשקיף, ככל שיפורסם. פרסום התשקיף ו/או הנפקת ניירות ערך על פיו כפופים לשיקול דעתה המלא של החברה ולקבלת אישורים הנדרשים על פי דין, לרבות, היתר הרשות לניירות ערך ואישור הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, בהתאם אין כל וודאות כי התשקיף יפורסם ו/או כי יונפקו ניירות ערך שונים על פיו.

2.5. ניתוח התפתחות תזרים מזומנים, מקורות המימון והניזילות

2.5.1. תזרים המזומנים לתקופת הדוח

תזרימי המזומנים המאוחדים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-1,020 מיליון ש"ח עיקר הסכום כתוצאה ממימוש של השקעות פיננסיות בחברת הביטוח ומהחזר מס. תזרימי המזומנים המאוחדים שנבעו מפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-590 מיליון ש"ח בעיקר ממימוש נכסים פיננסיים בחברה לצורך פירעון הלוואת הסינדיקציה בסימקס. תזרימי המזומנים המאוחדים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-1,310 מיליון ש"ח וכלל, בעיקר את פירעון הלוואת הסינדיקציה בסימקס בסך של כ-891 מיליון ש"ח, לפרטים נוספים ראה 2.1(ג) לעיל. יתרות המזומנים ושווי המזומנים של הקבוצה גדלו מסך של כ-6,966 מיליון ש"ח בתחילת תקופת הדוח לסך של כ-7,258 מיליון ש"ח בסוף תקופת הדוח.

2.5.2. מימון החברה

2.5.2.1 מקורות המימון והניזילות בחברה

החברה רואה חשיבות גדולה בשמירה וקיום של יתרות מזומנים מספקות, באופן שיאפשר לה לעמוד בפירעון התחייבויותיה וכן בתמיכה, ככל שנדרשת, בצרכי ההון של כלל ביטוח וצרכי נזילות בגין פעילותן של חברות מוחזקות אחרות בקבוצה. מקורות מימון נוספים כוללים, בין היתר, חלוקות דיבידנדים מחברות מוחזקות, ואפשרות למימוש החזקות בחברות מוחזקות, גיוס חוב מהמערכת הבנקאית ו/או מהציבור וניצול מסגרת אשראי וכן גיוס הון.

מובהר כי חלק מהחברות המוחזקות כפופות להוראות רגולטוריות לגבי חלוקת דיבידנדים מעבר למגבלות החלוקה הקבועות בחוק החברות התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי חברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחביותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון;

א. **כלל ביטוח** – תזרימי הדיבידנד מכלל ביטוח תלויים במדיניות שקבע דירקטוריון כלל ביטוח, ראו סעיף 5.2.4 א. לעיל, לרבות בעמידה ביעד יחס הסולבנסי שקבע הדירקטוריון שהינו גבוה מיעד המינימום שקבע הפיקוח. החברה מתחשבת כמקור נזילות בתקבולי הריבית המתקבלים מהחזקתה, במכשיר הון ראשוני מורכב של כלל ביטוח ומסווגת החזקה זו כהשקעה פיננסית.

ב. **מקס** - חלוקת הדיבידנד במקס כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999. לפרטים בדבר מדיניות חלוקת דיבידנד ראה 5.2.4 ב. לעיל.

לפרטים נוספים בדבר מגבלות על חלוקת דיבידנד כלל ביטוח ובמקס, ראה ביאור 7 בדוחות הכספיים המאוחדים.

בנוסף, החברה שולטת בגופים הבאים אשר לא חלות עליהן מגבלות רגולטוריות מיוחדות לעניין חלוקת דיבידנד מעבר לחוק החברות:

א. **כלל החזקות סוכנויות** – החברה מציגה, כחלק מהנכסים הפיננסיים נטו, את הנכסים הפיננסיים נטו של כלל החזקות סוכנויות.

ב. **כלל פיננסים** - כמפורט בביאור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים, כלל פיננסים מחזיקה סך של כ-24.9% בחברת מכלול מימון בע"מ. מכלול מימון הינה חברה אשר מנייתה נסחרת בבורסה בתל אביב שווי השוק של מניות החברה בהתאם לשער המניה בבורסה הינו כ- 63 מיליוני ש"ח בסמוך למועד פרסום הדוחות בנוסף לכלל פיננסים אופציה לרכישת כ-7% נוספים ממניות מכלול. השקעה זו מוצגת במסגרת השקעות בחברות מוחזקות בהתאם לשווי המאזני, ולא נכללה במסגרת ההשקעות פיננסיות בסעיף זה.

נכון לתאריך הדיווח, בעקבות איחוד נתוני מקס, והערכות המימונית לרכישתה, לקבוצה קיימים שלושה סוגי התחייבויות פיננסיות, כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצרכי ההון של כלל ביטוח, אגרות חוב שהונפקו לצרכי ההון של מקס ויתרות המשמשות לפעילותה השוטפת של מקס, אגרות חוב שהונפקו על ידי החברה בסך של כ-1,516 מיליוני ש"ח.

להלן תובא טבלה המפרטת את החוב הפיננסי נטו (טבלה כוללת את החברות: החברה, סימקס החזקות בע"מ וכלל החזקות סוכנויות (1998) בע"מ כאמור לעיל ואינה כוללת את כלל ביטוח ומקס אשר לגביהן מלבד המגבלות החלות על חלוקה הקבועות בחוק החברות התשנ"ט - 1999, חלות אף מגבלות רגולטוריות:

מיליוני ש"ח		ליום 30 ביוני 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
נכסים פיננסיים			
מזומנים ושווי מזומן			
	11	9	
השקעות פיננסיות אחרות בעיקר קרן כספית ומק"מ בחברה			
	77	1,011	
מכשיר הון ראשוני מורכב של כלל ביטוח (*)			
	473	481	
סך הכל נכסים			
	561	1,501	
בניכוי חלויות שוטפות			
התחייבויות פיננסיות- שוטפות (**)			
	-	963	
נכסים פיננסיים בניכוי חלויות שוטפות			
	561	538	
התחייבויות פיננסיות שאינן שוטפות			
התחייבויות פיננסיות- שאינן שוטפות:			
אגרות חוב שהונפקו על ידי החברה, רכיב התחייבויות			
	1,518	1,514	
תשלום נדחה בגין עסקת מקס			
	-	-	
התחייבויות אחרות- הלוואה בסימקס ללא רובד הריבית (**)			
	-	-	
סך כל ההתחייבויות			
	1,518	1,514	
חוב פיננסי נטו			
	957	976	
מסגרת אשראי לא מנוצלת (***)			
	250	250	

(*) ההשקעות הפיננסיות האחרות כוללות השקעה במכשיר הון ראשוני מורכב של כלל ביטוח בסך של 511 מיליוני ש"ח (השווי ההוגן שחושב ליום 30 ביוני 2024 הינו בסך של כ-473 מיליוני ש"ח).

(**) בחודש פברואר 2024 נפרעה הלוואה הסינדיקציה בסימקס, בסך של כ- 891 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1 ג' לעיל.

(***) בחודש יוני 2024, חידש תאגיד בנקאי ישראלי מסגרת אשראי לחברה, בסכום של עד 250 מיליוני ש"ח לצורך כרית מילות נוספת, וזאת עד לשנה נוספת עד חודש יוני 2025. לפרטים נוספים, ראה ביאור 6(ה) (1) בדוחות הכספיים. נכון למועד הדוח ולמועד אישורו, לא נוצלה מסגרת האשראי הנ"ל.

2.5.2.2 מאפייני מימון בחברה

א. החברה, בהיותה חברת החזקות, בוחנת בהקשר של סוגיית המימון והנזילות את שווי נכסיה מול התחייבויותיה וכן את קיומם של אמצעים נזילים בידיה, והערכת נגישות סבירה לאמצעים כאמור, הדרושים לצורך פעילותה.

ב. פעילות החברה (השקעות, הוצאות הנהלה וכלליות, שירות החוב ודיבידנדים) ממומנת, בדרך כלל, מדיבידנדים המתקבלים מחברות מוחזקות ומגיוס הון, מהלוואות מתאגידים בנקאיים ומתמורה מממוש נכסים.

ג. לפרטים בדבר התנועות הכספיות העיקריות בחברה (סולו), ראה הנתונים על תזרימי המזומנים המיוחסים לחברה עצמה (סולו).

ד. לפרטים בדבר רווחים ראויים לחלוקה של החברה, המותאמים לדרישות ההון של החברה ובדבר הון ודרישות הון בגופים המוסדיים המאוחדים ובחברות נוספות בקבוצה, ראה ביאור 17 בדוחות הכספיים השנתיים.

2.5.2.3 גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב של החברה

א. נתוני אגרות החוב

סדרה/מועד הנפקה	אג"ח א'	אג"ח א' (הרחבה)	אג"ח א' (הרחבה שניה)	אג"ח ב' (אג"ח להמרה)	אג"ח ג'
מועד ההנפקה	פברואר 2023	יוני 2023	אוגוסט 2023	פברואר 2023	דצמבר 2023
שווי נקוב במועד ההנפקה (בש"ח)	249,100,000	244,625,000	404,400,000	150,900,000	500,000,000
שווי בספרים ל-30.06.24 (בש"ח)	כ-248 מיליוני ש"ח	כ-242 מיליוני ש"ח	כ-393 מיליוני ש"ח	כ-140 מיליוני ש"ח (**)	כ-496 מיליוני ש"ח
שווי שוק ליום 30.06.2024	כ-246 מיליוני ש"ח	כ-247 מיליוני ש"ח	כ-395 מיליוני ש"ח	כ-131 מיליוני ש"ח	כ-487 מיליוני ש"ח
סוג ריבית	קבועה, לא צמודה	קבועה, לא צמודה	קבועה, לא צמודה	קבועה, לא צמודה	קבועה, לא צמודה
שיעור הריבית הנקובה	4.7%	4.7%	4.7%	2.8%	5.25%
ריבית אפקטיבית ליום ההנפקה	4.9%	5.6%	5.3%	4.9%	5.5%
רישום למסחר בבורסה	כן	כן	כן	כן	כן
מועדי תשלום קרן	28 בפברואר 2028	28 בפברואר 2028	28 בפברואר 2028	28 בפברואר 2028	הקרן תפרע בשלושה תשלומים בכל אחת מהשנים 2029-2031
מועדי תשלום ריבית	הריבית תשולם בתשלום שנתי אחד, ב-28 לפברואר בכל אחת מהשנים 2024-2028	הריבית תשולם בתשלום שנתי אחד, ב-28 לפברואר בכל אחת מהשנים 2024-2028	הריבית תשולם בתשלום שנתי אחד, ב-28 לפברואר בכל אחת מהשנים 2024-2028	הריבית תשולם בתשלום שנתי אחד, ב-28 לפברואר בכל אחת מהשנים 2024-2028	הריבית תשולם בשי תשלומים חצי שנתיים, ב-1 לנובמבר וב-1 למאי בכל אחת מהשנים 2024-2031
ריבית לשלם ליום 30.06.2024 (להעלות אחרי שיעור הריבית)	כ-4 מיליוני ש"ח	כ-4 מיליוני ש"ח	כ-6 מיליוני ש"ח	כ-1 מיליון ש"ח	כ-4 מיליון ש"ח
האם תעודות ההתחייבות ניתנות להמרה	לא	לא	לא	כן	לא
בסיס ההצמדה ותנאיה	תעודות ההתחייבות (קרן וריבית) אינן צמודות למדד ו/או למטבע חוץ כלשהו	תעודות ההתחייבות (קרן וריבית) אינן צמודות למדד ו/או למטבע חוץ כלשהו	תעודות ההתחייבות (קרן וריבית) אינן צמודות למדד ו/או למטבע חוץ כלשהו	תעודות ההתחייבות (קרן וריבית) אינן צמודות למדד ו/או למטבע חוץ כלשהו	תעודות ההתחייבות (קרן וריבית) אינן צמודות למדד ו/או למטבע חוץ כלשהו
נכסים משועבדים	אין	אין	אין	אין	אין

סדרה/מועד הנפקה	אג"ח א'	אג"ח א' (הרחבה)	אג"ח א' (הרחבה שניה)	אג"ח ב' (אג"ח להמרה)	אג"ח ג'
זכות החברה לבצע פדיון מוקדם או המרה כפויה	החברה רשאית לפרוע את תעודות ההתחייבות בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, בתדירות שלא תעלה על פעם ברבעון. התשלום בגין פדיון מוקדם למחזיקי תעודות ההתחייבות יעמוד על הגבוה מבין: א. שווי שוק; ב. הערך; ג. יתרת תזרים המזומנים (קרן וריבית) כשהם מהווים לפי תשואת אגח ממשלתי בתוספת ריבית של 1%.	החברה רשאית לפרוע את תעודות ההתחייבות בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, בתדירות שלא תעלה על פעם ברבעון. התשלום בגין פדיון מוקדם למחזיקי תעודות ההתחייבות יעמוד על הגבוה מבין: א. שווי שוק; ב. הערך; ג. יתרת תזרים המזומנים (קרן וריבית) כשהם מהווים לפי תשואת אגח ממשלתי בתוספת ריבית של 1%.	החברה רשאית לפרוע את תעודות ההתחייבות בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, בתדירות שלא תעלה על פעם ברבעון. התשלום בגין פדיון מוקדם למחזיקי תעודות ההתחייבות יעמוד על הגבוה מבין: א. שווי שוק; ב. הערך; ג. יתרת תזרים המזומנים (קרן וריבית) כשהם מהווים לפי תשואת אגח ממשלתי בתוספת ריבית של 1%.	החברה רשאית לפרוע את תעודות ההתחייבות בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, בתדירות שלא תעלה על פעם ברבעון. התשלום בגין פדיון מוקדם למחזיקי תעודות ההתחייבות יעמוד על הגבוה מבין: א. שווי שוק; ב. הערך; ג. יתרת תזרים המזומנים (קרן וריבית) כשהם מהווים לפי תשואת אגח ממשלתי בתוספת ריבית של 1%.	החברה רשאית לפרוע את תעודות ההתחייבות בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, בתדירות שלא תעלה על פעם ברבעון. התשלום בגין פדיון מוקדם למחזיקי תעודות ההתחייבות יעמוד על הגבוה מבין: א. שווי שוק; ב. הערך; ג. יתרת תזרים המזומנים (קרן וריבית) כשהם מהווים לפי תשואת אגח ממשלתי בתוספת ריבית של 1%.
מהותיות הסדרה	הסדרה מהותית כהגדרת מונח זה בתקנה 10(ב)(13)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970	הסדרה מהותית כהגדרת מונח זה בתקנה 10(ב)(13)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970	הסדרה מהותית כהגדרת מונח זה בתקנה 10(ב)(13)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970	הסדרה מהותית כהגדרת מונח זה בתקנה 10(ב)(13)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970	הסדרה מהותית כהגדרת מונח זה בתקנה 10(ב)(13)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970
קיימת תניית הפרה צולבת (CROSS DEFAULT) (***)	כן	כן	כן	כן	כן

(*) שווי השוק כולל ריבית שנצברה ליום 30 ביוני 2024.
 (**) מתוך כך הרכיב ההוני בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח המוצג במסגרת ההון.
 (***) לפרטים נוספים ראה סעיף 8.1.14 בשטרי הנאמנות (סדרה א') ו-(סדרה ב') שצורפו לדוח הצעת מדף מיום 9 בפברואר 2023.

ב. פרטים בדבר רכיב ההמרה באג"ח ב'

פרמטר	אג"ח ב' (אג"ח להמרה)
פרטי נייר הערך אליו ניתן להמיר את אגרות החוב	אגרות החוב ניתנות להמרה למניות רגילות של החברה
יחס המרה	כל 85 ש"ח ע.ג. של אגרות החוב יהיו ניתנים להמרה למניה רגילה אחת של החברה
עיקרי תנאי ההמרה ובכלל זה תנאים מתלים לביצוע המרה וקיומן של התאמות לחלוקה	אגרות החוב ניתנות להמרה בכל יום בו מתקיים מסחר בבורסה, עד ליום 18.2.28; אם החברה תחלק בתקופת קיום זכות ההמרה מניות הטבה ו/או דיבידנד ו/או תציע מניות בדרך של זכויות תבוצע התאמה של מספר המניות הנובעות מההמרה. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.3.3 לשטר הנאמנות שצורף לדוח הצעת המדף מיום 9 בפברואר 2023.

ג. פרטים בדבר דירוג

אג"ח ב' (אג"ח להמרה)		אג"ח א'	
מעלות	מעלות	מעלות	שם חברה מדרגת
-ILAA	-ILAA	-ILAA	דירוג ביום ההנפקה
-ILAA	-ILAA	-ILAA	דירוג נוכחי

הנאמן בגין תעודות ההתחייבות (סדרה א', סדרה ב' וסדרה ג') הינו הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ. שם האחראים על תעודות ההתחייבות הינם: ע"ד דן אבנון ו/או ע"ד מירב עופר, טלפון: 073-2171000, פקס: 03-5271451, אי מייל: hermetic@hermetic.co.il, כתובת למשלוח דואר: מגדל צ'ימפיון, קומה 13 דרך ששת הימים 30. בני ברק.

ד. מגבלות חוזיות ואמות מידה פיננסיות

במסגרת שטרי הנאמנות של אגרות החוב סדרה א', סדרה ב' וסדרה ג', התחייבה מקס, כי כל זמן שאגרות החוב (סדרה א', סדרה ב' וסדרה ג') טרם נפרעו במלואן, היא לא תיצור שעבוד צף על כל רכושה, אלא אם קיבלה מראש את הסכמת מחזיקי אגרות החוב או תיצור לטובת מחזיקי אגרות החוב שעבוד צף באותה דרגה פרי פסו. כמו כן, נטלה על עצמה החברה מגבלות הנוגעות לחלוקת דיבידנד, הרחבת סדרה א', סדרה ב' וסדרה ג', וכן התחייבה לעמוד באמות מידה פיננסיות לפיהן ההון העצמי של החברה לא יפחת מ-3.2 מיליארד ש"ח (במסגרת סדרה א' וסדרה ב') או מ-3.4 מיליארד ש"ח (במסגרת סדרה ג') וכי יחס החוב הפיננסי נטו לסך הנכסים לא יעלה על 50%.

לפרטים נוספים ראה סעיף 6.3.1 בשטרי הנאמנות (סדרה א') ו-(סדרה ב') שצורפו לדוח הצעת המדף מיום 9 בפברואר 2023 וסעיף 6.3.1 בשטר הנאמנות (סדרה ג') שצורף לדוח הצעת המדף מיום 4 בדצמבר 2023.

כמו כן נקבע מנגנון התאמה לפיו יעלה שיעור הריבית כתוצאה מאי עמידה באחת מאמות המידה הפיננסיות.

אמות המידה יותאמו ככל שכתוצאה מיישום של תקינה חשבונאית יחול בהן שינוי אשר השפעתו אינה זניחה. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.3, בשטרי הנאמנות (סדרה א') ו-(סדרה ב') שצורפו לדוח הצעת המדף מיום 9 בפברואר 2023 וסעיף 6.3 בשטר הנאמנות (סדרה ג') שצורף לדוח הצעת המדף מיום 4 בדצמבר 2023.

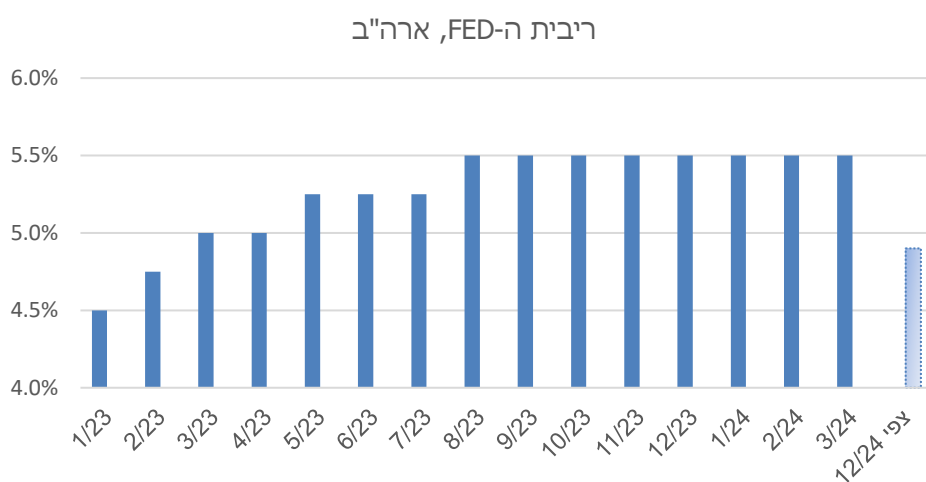
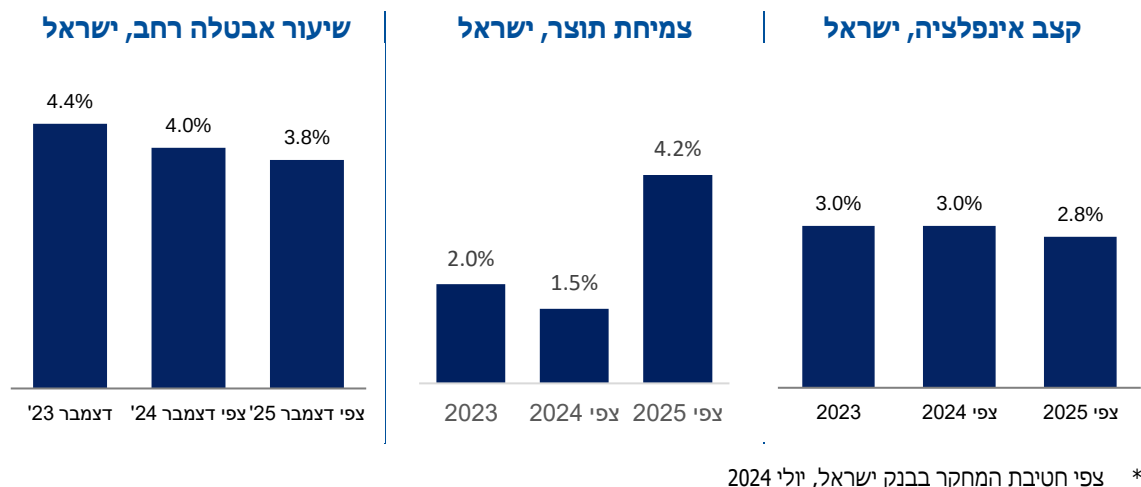
נקבע גם מנגנון התאמה לפיו שיעור הריבית יעלה במידה ודירוג החברה יופחת. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.4 בשטרי הנאמנות (סדרה א') ו-(סדרה ב') שצורפו לדוח הצעת המדף מיום 9 בפברואר 2023 וסעיף 6.4 בשטר הנאמנות (סדרה ג') שצורף לדוח הצעת המדף מיום 4 בדצמבר 2023.

נכון לתאריך הדיווח החברה עומדת באמות המידה המתאורות לעיל. יחס החוב הפיננסי נטו ליום 30 ביוני, 2024 היינו בסך של כ-9% וההון העצמי היינו בסך של כ-8.9 מיליארדי ש"ח. כמו כן, נכון לתאריך הדיווח ונכון למועד פרסום דוח זה, וכן בתקופה שתחילתה במועד הנפקת תעודות ההתחייבות, החברה עמדה ועומדת בכל התנאים וההתחייבויות לפי שטרי הנאמנות ולא התקיימו תנאים המקימים עילה להעמדת תעודות ההתחייבות לפירעון מיידי. כמו כן, החברה לא קיבלה הודעה מהנאמן לתעודות ההתחייבות בדבר אי עמידתה בתנאים ובהתחייבויות שלפי שטרי הנאמנות הנ"ל.

עיקרי שטרי הנאמנות (סדרה א' וסדרה ב') אשר נחתמו בין החברה לבין הנאמן מצורפים לדוח הצעת המדף מיום 9 בפברואר 2023 ועיקרי שטר הנאמנות (סדרה ג') מצורפים לדוח הצעת המדף מיום 4 בדצמבר 2023 ונוסחיהם המלאים של שטרי הנאמנות מצויים במשרדה הרשום של החברה וניתן לעיין בהם, בתיאום מראש, בכל יום עסקים בשעות העבודה הרגילות.

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

3.1 נתונים כלכליים עיקריים:

* נתון דצמבר 2024 הינו קונצנזוס התחזיות ע"פ בלומברג, 30/7/2024

3.2 להלן מגמות עיקריות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח ולאחריה:

החל מה-7 באוקטובר, 2023 מצויה ישראל במצב מלחמה, שנכון לכתיבת שורות אלה ממוקדת כנגד ארגוני הטרור ברצועת עזה ובזירת הצפון. גויסו מאות אלפי חיילי מילואים ופנו מבתיהם יישובי עוטף עזה וקו העימות בצפון. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1(ה) לעיל.

פרמטר	נתונים לתקופה
התפתחות במשק ובתעסוקה בישראל	ברבעון הראשון של שנת 2024 צמח התוצר בכ- 14%, זאת לעומת התכווצות של כ-21% ברבעון הרביעי של 2023 (כל רבעון לעומת קודמו, במונחים שנתיים) ובהשוואה לשנת 2023 כולה בה עלה התוצר ב-2%. ע"פ התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר בבנק ישראל (יולי 2024), התוצר צפוי לצמוח בשנת 2024 בשיעור של 1.5% וב- 4.2% בשנת 2025, כל זאת תחת ההנחה שההשפעה הכלכלית הישירה של הלחימה תימשך עד תחילת שנת 2025. הגירעון התקציבי נכון לסוף יוני 2024 הסתכם ל-7.6% תוצר, לעומת 6.2% תוצר במרץ. היעד הקבוע בחוק לסוף 2024 עומד על 6.6%. ע"פ תחזית בנק ישראל הגירעון בתקציב הממשלה בשנים 2024 ו-2025 צפוי להסתכם ב-6.6% וב-4.2% תוצר ויחס החוב/תוצר צפוי לעלות לרמה של 67.5% תוצר ב-2024 ול-68.5% תוצר ב-2025. שוק התעסוקה - עם פרוץ המלחמה עלה בחדות שיעור האבטלה הרחב (נתון הכולל, בנוסף על הבלתי מועסקים גם נעדרים זמניים מסיבות כלכליות דוגמת הוצאה לחל"ת) מ-4.2% ל-9.7% בחודש אוקטובר 2023, אך בחודשים שחלפו מאז ירד שיעור האבטלה הרחב ל-4.8% בחודש יוני 2024. בהתאם לתחזית בנק ישראל, צפוי שיעור האבטלה הרחב לעמוד על שיעור של כ-4% בסוף שנת 2024 ועל 3.8% בשנת 2025. לפי אומדני הלמ"ס לחודש אפריל 2024, השכר הממוצע למשרת שכיר של כלל העובדים ממשיך במגמת העליה והראה עליה של 7.3% לעומת אפריל 2023. השכר הממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים (מנוכה מדד המחירים לצרכן) היה 11,319 ש"ח, עלייה של 4.4% לעומת אפריל 2023. שוק הדיור - מחירי הדיור עלו שישה חודשים ברציפות וסיכמו עלייה של 5.3% מתחילת השנה. בתחילת פברואר 2024 הודיעה חברת דירוג האשראי Moody's על הורדת דירוג האשראי של ישראל בדרגה אחת לרמה של A 2 עם תחזית שלילית. חודשיים לאחר מכן חברת הדירוג S&P הודיעה על הורדת הדירוג של ישראל בדרגה אחת מרמת AA- ל A+ עם תחזית שלילית, כאשר החברה הביעה חשש מעימות נרחב עם אירן ומגידול בגירעון בשל ההוצאות הגבוהות של המלחמה. במהלך חודש מאי הודיעה Moody's על אישור מחדש של דירוג האשראי וציינה כי התחזית השלילית עדיין משקפת סיכון משמעותי להסלמה מול איראן. בחודש אוגוסט הודיע חברת דירוג האשראי Fitch על הורדת דירוג האשראי של ישראל בדרגה אחת מ-A+ ל-A עם תחזית שלילית, זאת על רקע התארכות המלחמה בעזה, סיכונים גאו-פוליטיים מוגברים ופעולות צבאיות במספר חזיתות.
נתוני האינפלציה	בששת החודשים הראשונים של שנת 2024 האינפלציה עלתה ב-2.1% ובשנים עשר החודשים האחרונים מדד המחירים לצרכן עלה ב-2.9%, התואם לתחום יעד יציבות המחירים הקבוע בחוק בנק ישראל.
שערי חליפין	עם פרוץ המלחמה עלתה פרמיית הסיכון של ישראל עלייה חדה, והשקל פוחת משמעותית מול הדולר והאירו. מתחילת 2024 ועד סוף יוני התחזק הדולר בכ-3.6% מול השקל.
התפתחות שיעור הריבית והתשואות	בינואר 2024 החליטה הוועדה המוניתרית להפחית את הריבית ב-0.25 נקודת אחוז, ל-4.5%. בישיבותיה בפברואר, אפריל, מאי ויולי החליטה הוועדה המוניתרית להותיר את הריבית ללא שינוי.

התפתחויות בשוק ההון בישראל ובעולם (במונחי מטבע מקומי)

לשנת	4-6		1-6		באחזים מדדי מניות בישראל
	2023	2024	2023	2024	
3.8	0.6	(1.3)	(2.7)	6.4	ת"א 35
4.3	9.3	(12.9)	(0.6)	(3.4)	ת"א 90
4.1	2.9	(4.4)	(2.1)	3.5	ת"א 125
3.1	5.5	(5.4)	(0.5)	10.4	ת"א צמיחה
מדדי אג"ח בישראל					
3.8	1.9	(0.9)	1.9	(0.3)	כללי
5.9	2.7	(0.1)	3.0	1.6	תלבונד צמודות
5.3	1.9	(0.5)	1.1	0.6	תלבונד שקלי
(0.4)	1.0	(2.3)	1.7	(2.8)	ממשלתי צמוד מדד
1.4	0.8	(1.5)	0.4	(2.0)	ממשלתי שקלי
מדדי מניות בעולם					
13.5	4.4	(1.7)	2.8	3.8	דאו ג'ונס
43.6	13.6	8.3	30.1	18.1	נאסד"ק
28.2	19.6	(2.0)	27.4	18.2	ניקיי טוקיו
14.8	0.7	(8.9)	11.3	(0.8)	קאק פריז
3.0	(2.0)	2.7	(0.5)	5.6	פוטסי לונדון
19.1	2.7	(1.4)	13.4	8.9	דאקס פרנקפורט
23.1	6.8	2.2	13.6	10.8	MSCI WORLD
24.0	8.9	3.9	14.3	14.5	S&P 500

לפרטים בדבר ההשלכות על התוצאות הכספיות, ראה סעיף 2 לעיל וביאור 6 בדוח הכספי.

התפתחויות במצב הכלכלי בעולם	הרבעון השני של שנת 2024 התאפיין בהמשך התמתנות האינפלציה, ושינוי התמחור בשווקים לקצב הורדת הריבית הצפוי ע"י הבנק המרכזי בארה"ב. המתחים הגיאופוליטיים בעולם נמשכים, המלחמה בין רוסיה לאוקראינה נמשכת ללא תאריך סיום שנראה באופק בנוסף למתיחות העולה בין ישראל לאיראן. מאידך השפעות המלחמה על הכלכלה הגלובלית התמתנו על אף חששות מסיימים להתפתחות מלחמה רחבה במזרח התיכון. כמו-כן, הבחירות בארה"ב יתקיימו בנובמבר 2024 ולאחר פרישת הנשיא המכהן ג'ו ביידן המועמדים יהיו סגנית הנשיא, קמילה האריס, והנשיא הקודם דונאלד טראמפ. ארה"ב – הבנק המרכזי לא שינה את שיעור הריבית בחציון הראשון. במהלך הרבעון השני האינפלציה בארה"ב התמתנה מעט, ובהמשך למגמות מהרבעון הראשון, השוק "תמחר" עד 2 הורדות ריבית בכל 2024 (לעומת 7 בתחילת השנה) נכון לתום הרבעון השני. יציין כי נכון לתחילת אוגוסט 2024, בעקבות פרסום נתונים כלכליים חלשים בארה"ב, השוק "מתמחר" כ-5 הורדות ריבית. התוצר צמח בקצב של 2.8% ברבעון השני (במונחים שנתיים – 3.1%), האינפלציה עומדת נכון לתום לחודש יוני 2024 על 3% (במונחים שנתיים) ואינפלציית הליבה עומדת על 3.3%. שוק העבודה ממשיך לשמור על חוזקה, כאשר שיעור האבטלה נותר נמוך על 4% (נכון לתום הרבעון) וניכרת עלייה מתמשכת במספר מקומות העבודה החדשים הנפתחים מדי חודש, מגמה שהתמתנה לאחר תום הרבעון השני. אירופה – הכלכלה בגוש האירו צמחה בקצב של 0.3% ברבעון השני של 2024 (0.6% במונחים שנתיים) ולמעשה יצאה מהמיתון הטכני ב-2023. במהלך הרבעון ה- ECB הוריד לראשונה את הריבית בשיעור של 0.25% לרמה של 4.25%, לאור האטה באינפלציה באיחוד האירופי (קצב שנתי של 2.8% נכון יוני 2024). נכון לסוף הרבעון, הצפי עומד על פחות מ-2 הורדות ריבית במהלך 2024. ה- ECB ממשיך בצמצום תכניות רכישת האג"ח. שיעור האבטלה התייצב ועומד על 6.5% נכון ליוני. סין – ציפיות ההתאוששות של סין טרם התממשו, לאור האתגרים הכלכליים הרבים, בהם אבטלה גבוהה בקרב הצעירים ומשבר חובות של חברות, בעיקר בתחום הנדל"ן. הכלכלה צמחה בפועל בקצב של 5.3% (במונחים שנתיים). יחד עם זאת, הממשל והבנק המרכזי ממשיכים בשימוש בכלים פסיקאליים ומוניטאריים לתמיכה בהתאוששות הכלכלה. ההגבלות הרגולטוריות ההדדיות בין ארה"ב לסין המשיכו לחול (ייצוא שבבים לסין ושימוש בשבבים מערביים בסין).
--------------------------------------	--

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

בפרק זה יסקרו תמציות חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר או טיטות של חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר, החלים על פעילות הגופים המוסדיים בקבוצה ואשר הינם מהותיים לפעילות הקבוצה, שפורסמו על ידי הכנסת, הממשלה או הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, לפי העניין, לאחר מועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים.

כן יסקרו תמציות החוקים התקנות, הוראות נוהל בנקאי תקין (להלן: "נב"ת") וניירות עמדה מהותיים ביותר או טיטות של חוקים, תקנות, נב"תים וניירות עמדה מהותיים ביותר החלים על פעילות הנפקה, סליקה ותפעול כרטיסי חיוב וכן אשראי ללקוחות פרטיים ועסקיים (להלן: "פעילות מקס") ואשר הינם מהותיים לקבוצה, שפורסמו על ידי הכנסת, הממשלה או המפקח על הבנקים, לפי העניין, לאחר מועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים.

4.1 כללי

4.1.1 טיטות תקנות לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות (גוף פיננסי) (תיקון מס' 1), התשפ"ד-2024

בהמשך לאמור בסעיף 9.2.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023, בדבר הוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן: "חוק הריכוזיות") אשר הטילו מגבלות על החזקה במקביל של גופים פיננסיים וגופים ריאליים, בדבר עמדת רשות שוק ההון והצוות לבדיקת הריכוזיות כי יש לראות בתאגיד הנפקה של מבטח כגוף פיננסי, ובדבר הפרסומים בדבר עמדת ועדת הריכוזיות בנוגע להגדרת תאגיד הנפקה של מבטח כגוף ריאלי -

בחודש מאי 2024 פורסמה טיטות תקנות לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות (גוף פיננסי) (תיקון מס' 1), התשפ"ד-2024, במסגרתה מוצע להרחיב את רשימת הגופים שתיכלל בהגדרת "גופים פיננסיים" בחוק הריכוזיות, באופן שבין היתר תכלול ההגדרה גם תאגיד הנפקה של מבטח.

ככל שטיטות התקנות תתקבל ותהפוך לנוסח מחייב, יהיה בכך כדי להביא להגדרת כללביט מימון כגוף פיננסי, באופן שיביא לכך שהיקף התחייבויותיה לא יימנו ביחד עם יתר ההתחייבויות של כלל החזקות ושל התאגידים הריאליים בשליטת קבוצת כלל החזקות, ויאפשר לכלל החזקות להמשיך להחזיק בחברה ובכללביט מימון גם במקרה שבו היקף ההתחייבויות הכולל שלהן יעברו את רף ההתחייבויות המותר לגוף ריאלי המחזיק בגוף פיננסי משמעותי.

4.1.2 הצעת חוק תובענות ייצוגיות

בהמשך לאמור בסעיף 9.2.7 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023, בדבר המלצות הצוות הבין-משרדי לבחינת ההסדרים הקבועים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, בחודש מאי 2024, פורסמה בחודש יולי 2024 הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 16), התשפ"ד-2024, במסגרתה מוצע לעגן בחקיקה את המלצות הצוות.

במסגרת ההצעה מוצע, בין היתר, לקבוע כהוראת שעה מנגנון שיחייב פניה מוקדמת לנתבעת בטרם הגשת בקשת אישור תובענה כייצוגית וזאת בסוגי עילות ותביעות מסוימות, לרבות תשלום אגרה על עצם פנייה מוקדמת כאמור; לקבוע מגבלות לגבי הגשת תביעות לקבלת סעד של פיצוי בסוגי עילות ותביעות מסוימות; להסמיך את ביהמ"ש להורות על מחיקת בקשות קנטרניות וטורדניות בכל עת; לקבוע כללים אחידים וברורים לגמול ושכר טרחה, ובכלל זאת ביטול האפשרות להסתלקות מתוגמלת ביטול האפשרות למתן המלצה בנוגע לתשלום שכ"ט לב"כ מייצג במסגרת הסדר הפשרה; קביעת מנגנון לבחירת התובענה והעו"ד המוביל על ידי בית המשפט במקרה שבו הוגשו בקשות נוספות באותו עניין; קביעת מנגנונים בנוגע לפיצוי בין חברי הקבוצה, לרבות סעד בעין; קביעת מנגנון מסודר לאישור הסדר פשרה על ידי מגשר; קביעת מתווה לפסיקת שכר טרחה וגמול למבקש או לתובע הייצוגי; הסמכה כללית של בית המשפט להטיל הוצאות משפט על המבקש או בא כוחו; חיוב תובע ייצוגי לציין את מספר התובענות הייצוגיות שהוגשו בידיו בשנה קלנדרית והגבלתן ל- 5 תביעות בשנה; וקביעת חובה לשקול שיקולים נוספים בעת בחינת בקשה לאישור נגד מבטח או חברה מנהלת שעילתה היא הפרתה של חוזה חיסכון ארוך טווח (כהגדרתו בתזכיר), כגון קיומה של הרשאה רגולטורית לפעילות הנדונה, משך הזמן שחלף מחתימת החוזה; קושי ראייתי; שינויים בהסדר התחיקתי ממועד חתימת החוזה; עוצמת הפגיעה במבטח/בחברה המנהלת אם תאושר הבקשה ואינטרס חברי הקבוצה באישור הבקשה. כמו כן מוצע לקבוע שאם תוגש בקשה לדחות את בקשת האישור מהסיבות האמורות, וביהמ"ש סבור שיש טעם בבקשת הדחיה, תתבקש עמדת היועץ המשפטי לממשלה ביחס לטענה זו.

בשלב מקדמי זה, החברה אינה יכולה להעריך את השלכות ההוראות המוצעות לעיל, אשר השפעתן על היקף החשיפה של החברות בקבוצה להליכים ייצוגיים תלויה, בין היתר, בנוסחן הסופי של ההוראות ובאופן יישומן ופרשנותם על ידי הערכאות המשפטיות השונות. עם זאת, הפיכת ההוראות הנוגעות לניהול הליכים בעניין הפרת חוזה חיסכון ארוך טווח למחייבות יכול ויצמצמו את החשיפה של החברה לתובענות ייצוגיות בתחום פעילות זה.

הערכות החברה בקשר עם השלכות תזכיר חוק תובענות ייצוגיות הנין מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות של החברה נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחותה והיא תלויה, בין היתר, בנוסחו הסופי של תיקון חוק תובענות ייצוגיות אם וככל שיתקן, באופן יישומן בפועל של הוראות התיקון ובהתנהגות גורמים חיצוניים שונים ביחס להוראות החוק.

4.1.3 תיקון מס' 13 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

הכנסת אישרה בחודש אוגוסט 2024 בקריאה שנייה ושלישית את תיקון 13 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, המהווה את העדכון המקיף ביותר לחוק מאז חקיקתו. התיקון נועד להתאים את חקיקת הגנת הפרטיות הישראלית לזו המודרנית והמקובלת בעולם כיום וכן לחזק ולהרחיב את סמכויות רשות הגנת הפרטיות. בין היתר, עודכנו והורחבו באופן משמעותי ההגדרות הנוגעות למידע המוגן על פי החוק ("מידע אישי" ו"מידע רגיש במיוחד"); עודכנה והורחבה רשימת הפעולות המותרות ביחס לסוגי המידע המוגנים ("ניהול מאגר מידע" ו"עיבוד מידע אישי"); צמצום משמעותי של חובת רישום מאגרי מידע; חובת מינוי ממונה הגנת הפרטיות בגופים מסוימים, ובכללם גופים מוסדיים; מתן סמכויות פיקוח, חקירה ואכיפה מורחבות לרשות הגנת הפרטיות, לרבות עיצומים כספיים משמעותיים, שייקבעו כנגזרת של גודל מאגר המידע, סוג ההפרה, ושיעור ההכנסות של הארגון המפר; הגדלת סכום הפיצוי ללא הוכחת נזק שניתן לתבוע בתביעה אזרחית והארכת תקופת ההתיישנות.

התיקון יכנס לתוקף בתום שנה ממועד פרסומו. החברה תבחן את ההיערכות הנדרשת ממנה ליישום הוראות התיקון.

4.2 חיסכון ארוך טווח

4.2.1 הרפורמה במסלולי השקעה

בהמשך לאמור בסעיף 9.5.5.1(ג) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023, בדבר הוראות חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל –

בחודש אפריל 2024 פורסם תיקון לחוזר מסלולי השקעה בקופות גמל, שעיקריו הינם:

1. תיקון רשימת מסלולי ההשקעה שניתן יהיה לנהל במועד כניסת החוזר לתוקף - ביטול ההוראה המאפשרת הקמת מסלול מתמחה גמיש והוספת האפשרות להקים מסלול משולב אג"ח ומניות (עד 25% מניות).

2. קביעת מגבלות על מדיניות ההשקעה במסלולים ספציפיים.

ביום 1 ביולי 2024 נכנסו לתוקף הוראות חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל. במועד זה הושלמו ההתאמות הנדרשות במסלולים שהיו קיימים בכלל מוצרי חיסכון ארוך טווח המנוהלים ע"י הגופים המוסדיים בקבוצה.

קיימת אי וודאות באשר להשלכות חוזר מסלולי השקעה על תנאי התחרות בשוק, זאת, בין היתר, בהתחשב בשילוב של הוראות הרפורמה במסלולי ההשקעה עם השינוי בתקנות ההוצאות הישירות, ריבוי מסלולי ההשקעה, שעלול לייצר עודף מידע וקושי להשוות בין ביצועי המסלולים השונים, תקרות עמלות הניהול שיקבעו על ידי הגופים המוסדיים ועמלות הניהול שייגבו בפועל.

4.2.2 מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים

בחודש יוני 2024 פורסמה טיוטת חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד בעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות הפנסיה", ובחודש יולי 2024 פורסם נוסח סופי של החוזר. החוזר כולל עדכון של הנחות ברירת מחדל שעל בסיסן ייחשבו הגופים המוסדיים את התחייבויותיהם והמקדמים ביחס למקבלי קצבה במוצרי החיסכון הפנסיוני.

להרחבה להשלכות התיקון האמור ראו בראשית דבר (א)8(א)1(ג) בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

4.2.3 קרנות נבחרות וקופות ברירת מחדל

בהתאם להוראות חוזר בעניין "הוראות לעניין בחירת קופת גמל" (להלן: "חוזר קופות ברירת מחדל"), בחודש יולי 2024 פורסמו טיוטות עדכון לחוזר קופות ברירת מחדל ולמסמך "הליך קביעת קרנות נבחרות", שעניין הליך קביעת קרנות הפנסיה שיהיו קרנות נבחרות לתקופה של ארבע שנים, החל מחודש נובמבר 2024 (להלן: "טיטוט הליך קביעת קרנות נבחרות").

בהתאם לטיטוט הליך קביעת קרנות נבחרות, יבחרו שתיים עד ארבע קרנות נבחרות, אשר קריטריון יחיד לבחירתן יהיה דמי הניהול שיוצגו בהן, ששיעורם המירבי לא יפחת מ-0.5% ולא יעלה על 1% מהפקדות ולא יפחת מ-0.15% מהצבירה (דמי הניהול הנגבים בקרנות ברירת המחדל הפועלות כיום עומד על שיעור של 1% מההפקדות ו-0.22% מהצבירה). כמו-כן, מוצע לקבוע הוראות לעניין האפשרות של קרן נבחרת לבצע המרה של שיעור דמי הניהול שהוצעו על ידן מדמי ניהול מצבירה לדמי ניהול מהפקדה ולהיפך.

כן כוללות טיטות הליך קביעת קרנות נבחרות הוראות בדבר אופן מתן העדפה בבחירת קרנות ברירת המחדל לקרנות פנסיה שנתח השוק שלהן קטן מ- 10% והעדפה מוגברת לקרנות שנתח השוק שלהן קטן מ- 5%, לרבות גורמים שאינם פעילים כיום בשוק קרנות הפנסיה (המבטיחה הלכה למעשה את בחירתן, ככל שיבקשו להיבחר כקרנות נבחרות).

במסגרת הטיטות האמורות מוצע לקבוע הוראות לעניין המנגנון על פיו יצרף מעסיק כל אחד מעובדיו, שלא מימשו את זכותם לבחירת קופת גמל לאחר שניתנה להם הזדמנות לעשות כן, לאחת מהקרנות הנבחרות, שמשמעותו שהמעסיק יצרף עובדים כאמור לקרנות נבחרות שונות ולא יוכל לפעול מול קרן נבחרת יחידה.

טיטות הליך קביעת קרנות נבחרות כוללות אף עדכון בעניין קופת גמל לקיצבה או קרן השתלמות ברירת מחדל שתבחר באמצעות הליך תחרותי שיערוך המעסיק. ביחס להליך זה, בו רשאית כל חברה מנהלת להשתתף, ואשר הקריטריונים בו הינם מדד שירות, תשואות ודמי ניהול, מוצע לקבוע כי קריטריון המבטא את סיכון תיק ההשקעות יהיה קריטריון חובה ככל שהמעסיק יבחר לכלול בהליך התחרותי שהוא עורך את קריטריון "תשואת קופת הגמל במסלול ההשקעות".

החברה מעריכה שהליך בחירת קרנות נבחרות חדשות יוסיף לגרום לתחרות העזה בשוק קרנות הפנסיה וצפוי לשמר את הרמות הנמוכות של שיעורי דמי ניהול בשוק.

המידע בכל הקשור להשלכות אפשריות של טיטות הליך בחירת קרנות נבחרות, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח. היישום בפועל עשוי להיות שונה באופן מהותי מזה שנחזה, והוא תלוי במידה רבה בגורמים הבאים: הגופים שיבחרו במסגרת ההליך והצעדים שנקטו על ידי השחקנים בשוק, לרבות כלל פנסיה וגמל, לעניין התמודדות עם הגברת התחרות בשוק והשינויים בנתחי השוק ובהכנסות מדמי ניהול; יחסי הגופים המוסדיים עם המעסיקים והגורמים המפיצים; התנהגות הגופים המוסדיים המתחרים; טעמי העמיתים והתנהגותם ביחס למוצרים שברשותם; התנהגות המעסיקים וגורמים מתפעלים מטעמם; השלכות שינויים רגולטוריים אחרים בתחום והשפעתם המשולבת עם ההוראות כאמור.

משיכת כספים מקרנות השתלמות

בחודש יולי 2024 פורסם תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961, במסגרתו מוצע לאפשר ליחידים למשוך כספים מקרן השתלמות, גם אם טרם חלפו 6 שנים ממועד הפקדת הכספים הראשונה לקרן, בשיעור מס מופחת של עד 15% לכל היותר (או בשיעור של עד 7.5%, למי שהגיע לגיל הפרישה וטרם חלפו שלוש שנים ממועד ההפקדה הראשונה לקרן), שיפחת ככל שמועד משיכת הכספים קרוב יותר למועד תום 6 השנים.

התזכיר עשוי להשפיע על היקף משיכות הכספים מקרנות ההשתלמות שבניהול החברה.

4.3 ביטוח כללי

בהמשך לאמור בסעיפים 7.1.1.2(ב) ו- 7.1.1.2(4) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023, בחודש מאי 2024 פורסמו חוזר ביטוח 2024-1-7 - תיקון הוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 - הוראות בענף רכב רכוש (להלן: "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ענף רכב רכוש"); וחוזר ביטוח 2024-1-6 - הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש (להלן: "חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש"). הוראות אלה מהוות אסדרה כוללת לתהליך תביעות רכב רכוש, וכן כוללות הוראות שונות בנוגע לנוסח פוליסות רכב רכוש והגילוי הנדרש מצד המבוטח למבוטח בשלב הטרם חזי (להלן יחד: "הרפורמה בתחום רכב רכוש").

במסגרת חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש נקבע כי חברת הביטוח תעדכן את נוסח הגילוי למבוטחים שעליה לתת (כפי שנקבע במסגרת הכרעה עקרונית מיום 19 בספטמבר 2023 בנושא תשלום תגמולי ביטוח מופחתים בגין הפרש במחירי החלפים), וזאת על מנת שבמקרה של הקטנת נזק במוסך שאינו בהסדר, עקב הפחתת תגמולי הביטוח בגובה הפרש במחירי עלות החלפים בעת תיקון במוסך שאינו בהסדר לעומת מוסך הסדר, תעמוד חברת הביטוח בחובותיה לפעול בתום לב ובהוגנות כלפי המבוטח. במסגרת עדכון כללי הגילוי נקבע, בין היתר, כי חברת הביטוח תיתן גילוי למבוטח בתכנית הביטוח בדבר כללי ההפחתה של תגמולי הביטוח במקרה של הקטנת נזק. כללי ההפחתה יוגשו לאישור הרשות במסגרת בקשה להנהגת תכנית הביטוח, ויביאו בחשבון קריטריונים שנקבעו. בנוסף נקבע כי בתכנית ביטוח רכב רכוש ייקבע כי במקרים בהם מבוטח בחר לתקן את רכבו שלא במוסך הסדר והמבוטח הודיע לחברת הביטוח על מקרה הביטוח טרם תיקון הרכב ונקט באמצעים הסבירים שהורתה לו חברת הביטוח, והמוסך האמור הסכים לקבל את תנאי ההסדר של חברת הביטוח טרם תיקון הרכב, תנכה החברה מתגמולי הביטוח השתתפות עצמית, כאילו המבוטח תיקן את רכבו במוסך הסדר. עוד נקבע בחוזר כי חברת ביטוח לא תכלול במסגרת תכנית ביטוח רכב רכוש פיצוי בשל אבדן גמור להלכה כהגדרתו בסעיף 6 (ב) לפוליסה התקנית - רכב רכוש, למעט בסוגי מקרים שאושרו על ידי הרשות בתכנית הביטוח (להלן: "ההוראה הנוגעת לאבדן להלכה"). תחילתו של החוזר ביום 1 בספטמבר 2024 אולם ההוראה הנוגעת לאובדן להלכה תהיה מחייבת מיום הכניסה לתוקף של תיקון הגדרת "אבדן גמור" בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, בעניין קביעת שמאי "אבדן גמור" לרכב.

במסגרת תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ענף רכב נקבע ביחס למוסכים, כי על חברת ביטוח לנהל משא ומתן עם כל מוסך שמעוניין לשמש כמוסך מוסכם המעניק שירות למבוטחיה או לצד שלישי (להלן: "**מוסך מוסכם**"), ולאפשר לכל מוסך אחר בעל מאפיינים דומים לאותו המוסך, ועל בסיס אותן אמות מידה שירותיות אשר נקבעו על ידי חברת הביטוח, להתקשר עמה בהסכם התקשרות זהה. ככל שהמוסך אינו בעל מאפיינים דומים למוסך מוסכם, חברת הביטוח לא תסרב לחתום על הסכם ואולם הוא יקבע בהתאמות הנדרשות.

עוד נקבע כי חברת ביטוח לא תסרב להתקשר עם מוסך בהסכם התקשרות שמגדיר אותו כמוסך מוסכם, בסירוב המבוסס על קריטריונים המפורטים בחוזר המאוחד וביניהם בין היתר על אחד מאלה: היקף הפעילות של המוסך; גודל המוסך; כמות המועסקים במוסך; ומאפייני לקוחות המוסך, ובכלל זה סוג כלי הרכב המתוקנים במוסך; שייכות המוסך לרשת מוסכים.

בנוסף נקבעו עקרונות שעל הסכם ההתקשרות בין חברת הביטוח למוסך המוסכם לכלול וכן תנאים מינימליים להסכם ההתקשרות בין חברת הביטוח והמוסך המוסכם הקובעים, בין היתר, כי מחיר שעת עבודה יהיה בהתאם למוסכם בין המוסך המוסכם לחברת הביטוח; עלות החלפים תהיה בהתאם להנחה שיתחייב המוסך המוסכם להעניק לחברת הביטוח או שהמוסך המוסכם יתחייב כי מחיר חלקי חילוף שיספק לא יעלה על מחיר החלף שנרכש על ידי חברת הביטוח או אשר עשוי להיות מסופק על ידה או יתחייב לעשות שימוש בחלקי החילוף שתספק חברת הביטוח, בהתאם להסכמה בין חברת הביטוח למוסך או כל תנאי מסחרי אחר בנושא עלות התיקון שנקבע בין הצדדים (להלן: "**החלופות לחיוב בגין עלות החלפים**"); מוסך מוסכם לא יחל בתיקון הרכב, אלא לאחר אישור חברת הביטוח ובעל הרכב; על חברת הביטוח נאסר להתקשר עם המוסך המוסכם בהסכם המגביל את סכום תיקון הרכב או בממוצע עלות תיקון רכב; חברת הביטוח תוכל לבטל את ההתקשרות עם מוסך מוסכם רק לאחר שניתנה למוסך האפשרות לחדול מביצוע ההפרה, למעט חריגים.

לעניין מניעת ניגוד עניינים, נקבע כי סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, במסגרת ואגב הליך בחירת מוסך ותיקון הרכב, ולעניין סוכן ביטוח לרבות באמצעות חברה לניהול תביעות או כל גורם אחר המעורב בתהליך, לרבות בשל שירותי ייעוץ שונים.

ביחס לשמאים נקבע, בין היתר, כי במקרה של בחירת שמאי מתוך מאגר שמאים שמציעה חברת הביטוח, תחויב חברת הביטוח לעשות שימוש במאגר שמאים אשר יהיה פתוח לכל השמאים שיעמדו בקריטריונים שנקבעו בביטוח (להלן: "**מאגר שמאים**"); חברת הביטוח תתקשר עם שמאי המעוניין להיכלל במאגר השמאים בהסכם התקשרות זהה להסכם התקשרות שקיים בינה לבין שמאי אחר הנכלל במאגר השמאים, בעל מאפיינים דומים לשמאי המעוניין, לרבות ביחס לנוסחה שתשמש לחישוב שכר השמאי. כן כולל החוזר המאוחד הוראות בדבר כמות השמאים שיכללו במאגר השמאים; ובדבר הפרוצדורה שעל חברת ביטוח לנקוט על מנת להוציא שמאי ממאגר השמאים, בהתאם לפרמטרים אובייקטיביים שנכללו בהסכם ההתקשרות.

עוד נקבע כי שכר טרחת שמאי המאגר יורכב מרכיב קבוע ורכיב משתנה, כאשר הרכיב המשתנה יהיה בשיעור שאינו זניח ויביא לידי ביטוי פרמטרים הקשורים לשירות וכן פרמטרים ייחודיים לשמאי כגון ותק והתמחות בסוגי רכבים ייחודיים.

בנוסף, נקבע כי הערה לשמאי לפיה תיקון הרכב על פי הצעת התיקון עלולה להביא לפגיעה בבטיחות הרכב או הערה על כך שקיים חלף זהה שהינו בר השגה, לא יהיו השפעה אסורה על שיקול דעתו של השמאי.

בחירת השמאי מתוך המאגר תבוצע באופן אקראי. הצעת התיקון והשומה של שמאי שנבחר ממאגר השמאים כאמור תהיה הצעת התיקון והשומה הקובעות אלא אם כן פעלה חברת הביטוח לערעור בפני שמאי מכריע בהתאם למנגנון הקבוע בחוזר.

שומה של שמאי פרטי שנבחר בידי ניזוק בתביעת צד ג', תוכל להיות "שומה קובעת" במידה וצד ג' פעל בהתאם לכללים שנקבעו בחוזר, תוך מתן אפשרות לחברת הביטוח לערער על השומה בפניה למנגנון שמאי מכריע. כמו כן נקבעו בחוזר הוראות ליישום ותפעול מנגנון שמאי מכריע.

עוד נקבע כי חברת הביטוח תחויב להציע למבוטחים תכנית במסגרתה ניתן לבחור כל מוסך (להבדיל ממוסך מוסכם) וזאת ללא השפעה על גובה ההשתתפות העצמית שישלם המבוטח. החוזר קובע הוראות שונות בעניין גילוי, שקיפות, והוראות גילוי ותיעוד נרחבות הן קודם למועד רכישת הפוליסה והן במועד התביעה.

בנוסף נקבעו הוראות מעבר לצורך בניית המנגנונים הנדרשים בהתאם לחוזר.

ביולי 2024 הגיש איגוד המוסכים בישראל (מלכ"ר) עתירה מנהלית נגד רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון ונגד משרד התחבורה בעניין הרפורמה בתחום רכב רכוש (להלן: "**עתירת איגוד המוסכים**") במסגרתה עתר לסעדים שונים, ובין היתר, ביקש להורות על ביטול חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש ולהורות על ביטול פרקטיקת ביצוע הקיזוזים בגין הפרש במחיר החלפים שאושרה בהכרעה עקרונית מיום 19 בספטמבר 2023; להורות על ביטול תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ענף רכב רכוש; להורות למשיבים לשקוד על אסדרה חדשה במסגרתה יבוטלו מוסכי ההסדר; לקבוע כללים לעניין מחירי החלפים ולמנות צוות שיפקח על מחירי החלפים.

בשלב מקדמי זה כלל ביטוח אינה יכולה לצפות את מכלול השפעותיה של הרפורמה בתחום רכב רכוש, אשר יכול ותשפיע על עלויות ישוב התביעות בביטוחי רכב רכוש בכיוונים מנוגדים וזאת נוכח ריבוי התיקונים המוצעים והשלכותיהם המצטברות אשר יכול ותהיינה מהותיות: התיקונים ביחס לפיקוח המבטחות ביחס לעלות החלפים

יכול ויביאו להחלפת מחירי החלפים; מתן אפשרות לכל מוסך לשמש כמוסך מוסכם יכול ותקטין את יכולת הפיקוח של חברות הביטוח, לרבות ביחס להונאות, תגרע מיתרונות לגודל ותגדיל את עלויות ישוב התביעה; הקמת מנגנון מאגר השמאים, אופן תפקודו והשפעתו על עלויות ישוב התביעה תלויים, בין היתר, בנכונותם של השמאים להיכלל במאגר, בהיצע השמאים, בשכר טרחת השמאים ובהיקף הפניות למנגנון שמאי מכריע; הנחה בהשתתפות העצמית למבוטחים במקרה בו מוסכים שאינם מוסכי הסדר יקבלו על עצמם את תנאי ההסדר לעניין חלפים, יכול ותביא להגדלת התיקונים במוסכים אלו, שעלות ישוב התביעה בהם צפויה להיות גבוהה ממוסכי הסדר; להערכת כלל ביטוח לא ניתן לחזות בכלל זה את השלכות ביטול מנגנון אובדן להלכה והתיקון הצפוי להגדרת אובדן גמור בתקנות התעבורה התשכ"א-1961 והן תלויות בין היתר בקידום האסדרה של משרד התחבורה ביחס לעלות החלפים.

המידע בכל הקשור לרפורמה בתחום רכב רכוש הינו מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות והן תלויות, בין היתר, בקידום האסדרה של משרד התחבורה ביחס לעלות החלפים, הגדרת "מחיר שוק" ותיקון תקנות התעבורה ביחס ל-"אבדן גמור", בהתנהגות חלפי הספקים, המוסכים, השמאים, הסוכנים, הלקוחות והגופים המתחרים, בתוצאות עתירת איגוד המוסכים, וכן בהתנהלות הרגולטורים הרלבנטיים לרבות משרד התחבורה ורשות שוק ההון ביטוח וחיסכון.

4.4 פעילות מקס

4.4.1 חוק הבנקאות (רישוי)

בהמשך לאמור בסעיף 15.1.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023 בדבר טיטוט מדיניות ותנאים כלליים למבקש היתר החזקת בתאגידים בנקאיים, בסולקים ובתאגיד החזקה בהם, במסגרתה נקצבה תקופת ההיתרים שניתנו מכוח המדיניות החלה במועד הפרסום, עד ליום 31 בדצמבר 2029 -

בחודש מרס 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטוט מדיניות ותנאים כלליים למבקש היתר החזקת בתאגידים בנקאיים, בסולקים ובתאגיד החזקה בהם. מסמך זה מתווסף לפרסומים קודמים של בנק ישראל בנוגע להיתרי החזקה ושליטה בתאגידים בנקאיים וקובע, בין היתר, עקרונות למתן היתרי החזקה דרך החזקת אמצעי שליטה, ובכללן חוסן כלכלי וישרה אישית ועסקית של מבקש ההיתר, וכן קובע הוראות ספציפיות לעניין מבקש היתר החזקה שהוא קרן השקעות פרטית (Private Equity).

בחודש יולי 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים מדיניות ותנאים כלליים למתן היתר החזקה בתאגידים בנקאיים, בנוכחות שירותי תשלום בעלי חשיבות יציבותית ובתאגיד החזקה בהם, לגופים המנהלים כספי לקוחות. מסמך זה מתווסף לפרסומים קודמים של בנק ישראל בנוגע להיתרי החזקה ושליטה בתאגידים בנקאיים וכולל מספר שוניים כגון הסרת ההגבלה על סך ההחזקה של קופות הגמל והמבטחים הנשלטים על-ידי מבקש ההיתר; קציבת תקופת ההיתרים עד ליום 31 בדצמבר 2029; הוספת דרישות מבעל השליטה כגון דרישות דיווח ולהעברת מידע.

לענין היתרי החזקה שניתנו לגופים מוסדיים בקבוצת כלל ביטוח להחזיק בבנקים ובחברות כרטיסי אשראי ולענין מגבלות החלות על קבוצת כלל, ראה סעיף 9.5.4.2 בדוח תיאור עסקי תאגיד של החברה לשנת 2023.

4.4.2 מתווה לקביעת העמלה הצולבת

בהמשך לאמור בסעיף 15.1.5 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023 בעניין הפטור שניתן להסדר הסליקה הצולבת שבין חברות כרטיסי האשראי מחודש אפריל 2018 ובעניין בקשה חדשה לאישור תוקפו של הפטור - בחודש מאי 2024 התקבלה החלטת רשות התחרות בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בנוגע להסדר הסליקה הצולבת, עד ליום 31 לדצמבר 2028, בתנאים שאינם שונים מהותית מהפטור הקודם. רשות התחרות החליטה שלא להסדיר במסגרת תנאי הפטור החדש אישור שניתן על ידה לחברה בעבר (במסגרת no-action שתוקפו נקבע עד למועד פקיעת הפטור הקודם) להשיק את שירות "MAX עצמאים" (שירות קבלת תשלומים באמצעות פלטפורמה לעוסקים זעירים בדומה לאפליקציות התשלום שמופעלות על ידי הבנקים, הכוללת בקרה וניהול פיננסי, ומאפשרת פטור מעמלת סליקה בתנאים מסוימים) למעט תקופת היערכות עד ליום 15 במאי 2025 עבור לקוחות שהצטרפו לשירות טרם פרסום הפטור החדש. רשות התחרות ציינה במסגרת הפטור החדש כי כתלות בהתפתחויות עתידיות בשוק הסליקה או בשוק התשלומים, ייתכן שניתן יהיה לבחון בהמשך מיזמים מסוג זה.

4.4.3 חוק למניעת פגיעה כלכלית בצרכן (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024

בחודש יולי 2024 פורסם חוק למניעת פגיעה כלכלית בצרכן (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024, שמטרתו להסמיק את הממונה על הגנת הצרכן לקבוע כי עוסק הוא מפר בנסיבות מחמירות (או בעל זיקה לעוסק כאמור), ולהעביר מידע אודות קביעה כאמור לנותן שירותי תשלום; וכן תיקוני חקיקה שמטרתם להסדיר את חובותיהם של נותני שירותי תשלום מקום בו ניתנה הודעה כאמור: הפסקת העברת הכספים שאמורים להיות משולמים למוטב כאמור החל ממועד הודעת הממונה, והחזקת הכספים האמורים עד להוראת בית משפט או לשם השבתם למשלם לבקשת המוטב. בנוסף, נקבע כי נותן שירותי תשלום למוטב לא יתקשר

עם מוטב שניתנה או שפורסמה לגביו הודעה כאמור לעיל לתקופה של שנתיים מיום קבלת ההודעה או פרסומה.

4.4.4 תזכיר חוק שירותי תשלום (תיקון) (הגנה על הצרכן מפני עוסקים המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות), התשפ"ד-2024

בחודש יוני 2024 פורסם תזכיר החוק הנ"ל, הקובע הסדרי אחריות משלימים לשם מתן הגנה על צרכנים מפני תופעה של עושיק, זיוף והונאה. בתוך כך, מוצע להרחיב את הסדר האחריות הקבוע כיום בחוק ביחס לנסיבות של שימוש לרעה באמצעי תשלום, כך שיחול גם בנסיבות של הונאה מסוג fishing כאשר מבצע ההונאה התחזה לנותן שירותי התשלום של המשלם וכן בנסיבות שבהן הוא התחזה למוטב וזאת גם אם המשלם העמיד את הרכיב החיוני לרשות המתחזה. כמו כן, מוצע להרחיב את אפשרותו של הצרכן לבקש מנותן שירותי תשלום את הפסקת התשלום למוטב בשל כשל תמורה, גם למקרה שבו העסקה נכרתה תוך ניצול ומרמה, זאת בהתקיים תנאים שנקבעו בתזכיר. שני הסדר האחריות באופן המוצע יכול שיהיה בעל השפעה מהותית על מערכת התשלומים בישראל.

המידע בכל הנוגע לתזכיר החוק לעיל, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על הערכות והנחות של מקס נכון למועד פרסום הדוח. היישום בפועל עשוי להיות שונה באופן מהותי מזה שנחזה והוא תלוי, בין היתר, בנוסחו הסופי של החוק אם וכפי שיתקבל.

4.4.5 תיקון הוראות שנקבעו במסגרת חוק שטרות

בחודש יולי 2024 פורסם חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 31), התשפ"ד-2024, במסגרתו תוקנו הוראות חוק הבנקאות (רישוי), כפי שנקבעו במסגרת "חוק שטרות", לענין שליטת בנק בעל היקף פעילות רחב בחברת כרטיסי חיוב, כך שיבוטל האיסור על גוף מוסדי גדול לרכוש מבנק בעל היקף פעילות רחב אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב, ובנוסף, נקבע שבנק בעל היקף פעילות בינוני (ששווי נכסיו הוא בין 5% ל-10% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) לא יוכל לשלוט בחברת כרטיסי חיוב.

צעדים אלה הנם צעדים משלימים לפרסום תקנות הבנקאות (רישוי) (בנק בעל היקף פעילות רחב), התשפ"ג-2023 אשר התאימו את ההגדרה של בנק בעל היקף פעילות רחב כך שגם בנק שהיקף נכסיו הוא בין 10%-20% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל, יידרש למכור את אחזקותיו בחברת כרטיסי חיוב שבבעלותו.

ההוראות האמורות בדבר הפרדה מבנית בין בנקים לחברות כרטיסי חיוב, כמו גם הוראות נוספות שיכול ויתפרסמו בעתיד בהיבטים הללו, יכול שיביאו לשינויים מבניים בשווקים הרלוונטיים.

המידע בכל הנוגע להוראות החוק לעיל, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על הערכות והנחות של מקס נכון למועד פרסום הדוח. היישום בפועל עשוי להיות שונה באופן מהותי מזה שנחזה והוא תלוי, בין היתר, בהחלטות שיתקבלו בעתיד עקב בחינה שתבוצע ביחס לריכוזיות הגופים המוסדיים וההפרדה המבנית, ככל שתבוצע, וכן בהתנהגות הגורמים המתחרים.

4.4.6 בנקאות פתוחה

בחודש אפריל 2024, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 368 בענין יישום תקן בנקאות פתוחה בישראל. עיקר העדכון עוסק ביישום ההתאמות הנדרשות על מנת לתמוך, טכנולוגית, במתן גישה למידע פיננסי במסגרת בנקאות פתוחה ללקוחות שהם תאגידים.

4.4.7 "חרבות ברזל"

בהמשך לאמור בסעיף 15.1.20 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2023 בענין הוראות שונות שהתפרסמו ע"י הפיקוח על הבנקים ובנק ישראל בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" –

- ביום 31 במרס 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה), מכוחן בוטלו מרבית ההקלות שניתנו מכוח הוראת השעה מחודש פברואר 2024, במסגרתה נקבעו הקלות בנוגע ליישום הראות ניהול בנקאי תקין 367 ו-420 ובנוגע בנוגע לחובות זיהוי בהיבטי איסור הלבנת הון ומימון טרור.
- מתווה הסיוע ללקוחות חברות כרטיסי האשראי בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל", שפורסם ע"י הפיקוח על הבנקים בחודש אוקטובר 2023, ואשר אומץ על ידי חברות כרטיסי האשראי, הוארך מספר פעמים בשינויים שונים, האחרונה שבהן בסוף חודש מרס 2024.

4.4.8 ניהול סיכונים

בחודש יוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בענין ניהול סיכונים מודלים וכן טיוטת קובץ שו"ת ליישומה. מטרת ההוראה להחליף את מכתב המפקח על הבנקים בנושא, במטרה לייצר מסגרת ניהול סיכון מודל בדומה לניהול סיכונים מסוגים אחרים, לרבות אחריותם של הדירקטוריון והנהלה לפיקוח, לבקרה ולניהול הסיכון.

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970, הדיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט מבטחים בארץ וסולק.

בחודש פברואר 2024 פרעה סימקס את מלוא יתרת הלוואת הסינדיקציה, בסך כולל של כ-891 מיליוני ש"ח. הלוואה זו בריבית משתנה לפיכך לאחר פרענה לא חלו שניוים מהותיים בחשיפה לסיכוני שוק של החברה ובדרכי ניהולם, בתקופת הדיווח לעומת הדוחות הכספיים השנתיים

	מטבע ישראלי		מטבע חוץ				חברת כרטיסי ביטוח בישראל			
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	יורו	ליש"ט	אחר	כספיים לא אחרים	ביטוח בישראל	סך הכל	
נכסים בלתי מוחשיים	-	-	-	-	-	-	910	231	1,074	2,215
נכסי מסים נדחים	-	-	-	-	-	-	10	129	4	143
הוצאות רכישה נדחות	-	-	-	-	-	-	5	-	2,576	2,581
רכוש קבוע	-	-	-	-	-	-	18	122	168	308
נכס זכות שימוש	-	-	-	-	-	-	92	199	386	677
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	-	123	-	60	183
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	-	-	-	-	-	-	-	-	3,877	3,877
נדל"ן להשקעה אחר	-	-	-	-	-	-	-	-	1,514	1,514
נכסי ביטוח משנה	-	-	-	-	-	-	-	-	3,808	3,808
נכסי מסים שוטפים	-	6	-	-	-	-	-	28	97	131
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	-	-	-	-	-	-	-	16,237	-	16,237
חייבים ויתרות חובה	42	15	-	-	-	-	2	44	1,396	1,499
פרמיות לגביה	4	-	-	-	-	-	-	-	1,021	1,026
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	-	-	-	-	-	-	-	-	84,039	84,039
השקעות פיננסיות אחרות	8	-	12	-	-	-	-	-	6,073	6,093
נכסי חוב סחירים	-	-	-	-	-	-	-	-	25,170	25,171
נכסי חוב שאינם סחירים	-	-	-	-	-	-	-	-	1,716	1,743
מניות	-	-	-	-	-	-	27	-	-	5,928
אחר	36	-	-	-	-	-	-	1	5,891	5,928
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	-	-	-	-	-	-	-	-	4,584	4,584
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	86	-	1	-	-	-	-	557	2,184	2,827
סך הכל נכסים	176	22	13	-	-	-	1,186	17,548	145,639	164,584

במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי		מטבע חוץ				פריטים אחרים לא כספיים	חברת כרטיסי אשראי בישראל	חברת ביטוח בישראל	סך הכל
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	יורו	ליש"ט	אחר				
התחייבויות										
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,532	34,532
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	92,646	92,646
התחייבות מסים נדחים										
-	-	-	-	-	-	-	11	-	638	649
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו										
22	-	-	-	-	-	-	-	24	43	89
התחייבויות בגין חכירה										
-	110	-	-	-	-	-	-	199	475	784
זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי										
-	-	-	-	-	-	-	-	8,884	-	8,884
זכאים ויתרות זכות										
117	-	-	-	-	-	-	2	547	3,442	4,108
התחייבויות מסים שוטפים										
-	-	-	-	-	-	-	-	23	2	25
התחייבויות פיננסיות										
1,526	-	-	-	-	-	-	-	5,995	6,371	13,892
סך כל ההתחייבויות										
1,665	110	-	-	-	-	-	13	15,672	138,148	155,608
סך הכול חשיפה										
(1,488) (88)	13	-	-	-	-	-	1,173	1,877	7,490	8,977

6. סקירת הסיכונים במקס

לתיאור נרחב של השפעת מלחמת חרבות ברזל על הסיכונים של מקס ואופן ניהולם ראה פרק מלחמת חרבות ברזל שבתחילת דוח הדירקטוריון וההנהלה של מקס. לתיאור נרחב אודות הסיכונים של מקס ואופן ניהולם ראה בדוח הכספי של מקס לשנת 2023 (עמודים 71-90).

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

מקס עוסקת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים בהם: סיכון אשראי, סיכונים שוק וסיכון נזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים נוספים כגון, סיכונים תפעוליים לרבות אבטחת מידע וסיכונים סייבר, סיכונים ציות, סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכון ESG וסיכון מודל הטבעיים בפעילות העסקית. ניהול סיכונים מושכל ומעמיק המקיף את כל תחומי פעילותה של מקס הינו חלק מהאסטרטגיה של מקס ותנאי הכרחי לעמידה במטרותיה ארוכות הטווח. למידע נוסף על הסיכונים, ראה נדבך 3 - דוח על מידע נוסף על הסיכונים, המפורסם באתר האינטרנט של מקס.

סיכון אשראי

בהתאם להוראה 311 בנושא ניהול סיכונים אשראי, הסיכון מוגדר כסיכון שלווה, או צד נגדי, של מקס לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפיה, כפי שסוכמו.

ניהול סיכון האשראי

בהתאם להוראה 311, מטרת ניהול סיכונים האשראי הינה להשיא את התשואה המותאמת לתיאבון הסיכון של מקס, באמצעות שמירה על כך שחשיפת סיכון האשראי הינה בהתאמה למדיניות מקס בנושא.

מדיניות האשראי

מקס פועלת לפי מדיניות אשראי, המאפשרת אחת לשנה על ידי הדירקטוריון ומהווה את אחד הנדבכים המרכזיים לביטוי של אסטרטגיית האשראי ותיאבון הסיכון של מקס. מדיניות סיכונים אשראי קובעת, בין היתר, את העקרונות למתן אשראי, לרבות קווים מנחים לאופן שיווק יזום האשראי הקמעונאי והעסקי, אופן הבקרה וניהול סיכונים האשראי ומגבלות למתן אשראי, וזאת במטרה לנטר ולנהל את סיכון האשראי בתיק בהתאם לתיאבון הסיכון.

מדיניות האשראי משמשת כמסגרת לקביעת נהלים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיקוח ובקרה אחר סיכון האשראי הנגזרת מתאבון הסיכון של מקס.

מקס, כחברה מובילה בתחומה, פיתחה מערך פעולה מקצועי לניהול סיכונים מושכל ויעיל של פעילויות עסקיות בתחום האשראי, בהתאמה לצרכי הלקוחות.

שלושת קווי ההגנה

- קו הגנה ראשון - אחריות קו ההגנה הראשון כוללת, זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור, הפחתה ודיווח הסיכונים המובנים במוצרים, בפעילויות, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחריותו, וכן ניהול סביבת בקרה נאותה בקשר עם ניהול סיכון האשראי. בין היתר, מבצע הקו הראשון, בדיקת מגבלות פנימיות ורגולטוריות, מעקב אחר אינדיקטורים כלכליים, בדיקת סמכויות ובדיקה פרטנית של אשראי שהועמד.
- קו הגנה שני - יחידת בקרת האשראי, בראשות מנהל הסיכונים הראשי אחראית, בין היתר, על קביעת מתודולוגיית העבודה ואתגור קו ההגנה הראשון. במסגרת תפקידיו: גיבוש מגבלות תיאבון הסיכון, גיבוש מדיניות האשראי, בחינת המגבלות שנקבעו במדיניות, ביצוע בקרה בלתי תלויה על סיכון האשראי לרבות, חוות דעת לגבי בקשות אשראי בסכומים מהותיים, ניטור ומעקב אחר מגמות ומוקדי סיכון והעברת דיווחים מתאימים להנהלת מקס ולדירקטוריון.
- קו הגנה שלישי - הביקורת הפנימית מבצעת סקירה בלתי תלויה ואתגור של התהליכים והמערכות לניהול הסיכונים בחברה וביקורות שונות בנושאי האשראי בהתאם לתוכנית העבודה.

בנוסף להוראה 311 שצינה לעיל, מקס פועלת ומיישמת את ההוראות הרלוונטיות של המפקח על הבנקים לרבות, הוראת ניהול בנקאי תקין 313 בדבר מגבלות חבות של לווה בודד וקבוצת לווים במטרה להקטין את ריכוזיות הלווים, הוראת ניהול בנקאי תקין 312 בדבר מגבלות חבות של אנשים קשורים במטרה להגביל את היקף חבויותיהם של אנשים קשורים לחברה ולמזער סיכונים הנובעים מעסקאות אלו והוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנוגע להליכי גביית חובות במטרה להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחותיה. כמו כן, מקס פועלת ומיישמת את ההוראות ניהול בנקאי תקין A311 בנושא ניהול אשראי צרכני.

מקס פועלת בהתאם לכללים ייעודיים לנושא שיווק יזום של הלוואות קמעונאיות. במקס קיימים תסריטי שיחה לפניות יזומות הכוללים: גילוי נאות ללקוח בהתאם לכללי הבנקאות (שירות ללקוח, גילוי נאות ומסירת מסמכים) והם נכתבו בהתאם לקוד האתי, לניהול סיכונים ה- conduct ולקווים המנחים בקשר עם ייזום ושיווק אשראי ללקוחות ותוך גילוי נאות מלא ללקוח.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

סיכון האשראי לאנשים פרטיים נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות בכרטיסים ומוצרי אשראי. מקס מציעה מגוון מוצרי אשראי לאנשים פרטיים, להלן:

- אשראי לא נושא ריבית - מסגרת אשראי לרכישות בכרטיסי אשראי.
 - אשראי נושא ריבית - הלוואות, אשראי מתגלגל, הלוואות למימון כלי רכב ועסקאות קרדיט. האשראי הניתן הינו ברובו בריבית משתנה ולתקופות שונות בהתאם למוצר.
- מרבית התיק הינו אשראי סולו, ללא בטוחות, למעט הלוואות למימון כלי רכב המובטחות בשעבוד כלי רכב.

חיתום ממודל

מרבית האשראי הצרכני שניתן במקס מבוצע באמצעות תהליך חיתום ממודל המבוסס על מודלי דרוג סטטיסטיים הכוללים סרגל רמות דירוג שונות ודירוג נוסף במקרה של כשל, בשילוב עם חוקה עסקית. ההחלטה לגבי גובה האשראי ושיעור הריבית שנקבעת ללקוח הינה על פי המודל, ובשילוב של חוקים עסקיים, המהווים נדבך נוסף לבחינת רמת הסיכון.

המודלים נשענים על מקורות מידע פנימיים וחיצוניים העלולים להצביע על התפתחויות שליליות שחלו במצבו הפיננסי של הלקוח כגון: החזרי חייב, חריגה ממסגרת והתראות ממקורות מידע חיצוניים.

מקס מפתחת ומשכללת את המודלים עבור לקוחות חדשים ולקוחות קיימים באופן שוטף ובהתאם לנדרש, ובנוסף מבצעת להם תיקוף תקופתי בלתי תלוי, בהתאם לפרקטיקה מקובלת ובהתאם להנחיות בנק ישראל, כך שבכל עת ניתן יהיה לאמוד בצורה מהימנה את רמת הסיכון המשתקפת מהלקוחות בתיק האשראי.

מקס מנהלת מודל חיתום אשראי עבור לקוחות חדשים ומודל חיתום נפרד עבור לקוחות קיימים:

- מודל (AS) Application Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות חדשים, באמצעות נקבעים זכאות ותנאי האשראי (מסגרת וריבית).
- מודל (BS) Behavior Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות קיימים ומתבסס על נתוני התנהגות הלקוח, באמצעות מנוהל האשראי ומבוצעות ההתאמות הנדרשות ביחס למסגרת האשראי, הלוואות ושיעור הריבית שנקבעו ללווים.

חיתום אשראי לאנשים פרטיים

תהליך החיתום של לקוחות פרטיים, כמו גם מעקב אחר שינוי ברמת הסיכון של לקוח קיים מבוצע ברובו באמצעות תהליך ממודל המבוסס על מודלים סטטיסטיים לדירוג סיכון האשראי של הלקוח (Credit Scoring) כפי שפורט לעיל.

מקס מקיימת תהליכי בקרה ומעקב שוטפים אחר התפתחות דירוגי הלקוחות במודלים ומבצעת מעקב שוטף על פרופיל הסיכון בתיק. בנוסף לחיתום ממודל, מקס מנהלת חיתום ידני המתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר להצעת המודל שניתנה ללקוח.

האשראי מנוהל, בין היתר, באמצעות מגבלות, הנגזרות מתיאבון הסיכון וממדיניות האשראי של מקס.

אשראי לאנשים פרטיים למטרת רכישת כלי רכב

מימון אשראי לרכישת כלי רכב ניתן לאנשים פרטיים על בסיס תהליך חיתום מובנה ובהתאם למגבלות שקבעה מקס. כל כלי הרכב הממומנים משועבדים לטובת מקס. נתונים אודות התפתחות התיק ומעקב אחר מדדי הסיכון מבוצעים באופן שוטף.

יזום אשראי לאנשים פרטיים

מקס פועלת בהתאם לאסטרטגיה שלה להרחבת תיק האשראי לאנשים פרטיים, תוך המשך שמירה על רמת פיזור גבוהה. מקס מגדירה, בין היתר, את תמהיל מוצרי האשראי, קצב הגידול וההצעות ללקוחות בהתאמה לפרמטרים מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד כלכליים פנימיים והתפתחויות שחלו במדדים מאקרו כלכליים.

מקס הגדירה מדיניות ותהליכי עבודה מתאימים לשיווק ויזום האשראי ללקוחות תוך התאמת ההצעה בהתאם לצרכי ומאפייני הלקוח. תהליך אישור האשראי, היזום ושיווקו מנוהל על פי עקרונות הקוד האתי של מקס אשר מבטא את ערכי הליבה שמקס מאמצת: הוגנות, שקיפות, חווית לקוח, יוזמה, שותפות ומצוינות.

בנוסף, תהליך היזום כולל בחינה קפדנית של ה"סיכון ההתנהגותי" (Conduct Risk) תוך התאמת האשראי לצרכי הלקוח ושמירה על שקיפות והוגנות. בין היתר, מתן גילוי מלא במעמד המכירה בנוגע לכלל מוצרי האשראי והסרת לקוחות, לבקשתם, מפניות מכירת אשראי יזומות ועוד.

מקס מקיימת בקרה שוטפת על יישום המדיניות והתהליכים שנקבעו בערוצי ההפצה השונים. במדיניות נקבעו עקרונות איכותיים וכמותיים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. מקס עוקבת אחר התראות ומידע עדכני לגבי הלקוחות בתיק האשראי, פרמטרי סיכון בתיק ואינדיקטורים כלכליים, על מנת לנטר שינויים בפרופיל הסיכון. במידת הצורך פועלת מקס לצמצום הסיכון, בין היתר, על ידי הקטנת

מסגרות, תוך מתן גילוי נאות ללקוח. מקס קבעה מגבלות פנימיות לפיזור מוצרי האשראי השונים המאופיינים ברמות סיכון שונות. מקס קבעה בין היתר מגבלות לגבי מסגרת האשראי ללווה בהתאם לפרמטרים שונים ובהתאם לספים שקבעה, לרבות בהתייחס לתמהיל רמות הסיכון על פי מודלי דירוג פנימיים ומידע חיצוני. בתקופת הדוח מאפיינים אלו נותרו ללא שינוי מהותי.

מקס קבעה מדרג סמכויות להחלטות האשראי ומקיימת דיונים תקופתיים בתמהיל סיכון התיק הכוללים מעקב אחר מדדי סיכון ודיווחים על עמידה במגבלות שנקבעו לוועדת סיכונים עליונה של מקס, לוועדת סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון, לכל הפחות אחת לרבעון.

בשנים האחרונות, הרגולציה מתאפיינת בהוראות פרו צרכניות, המשפיעות על היכולת להיפרע מול הלקוחות ולהרעה ביכולת החזר החובות של יחידים/לווים פרטיים. אלו באים לידי ביטוי בבקשות לפשיטות רגל, בקשות לצו כינוס, צווי הכינוס שניתנים, צווי פש"ר וצווי ההפטר. מקס פועלת לגביה מיטבית ויעילה לצמצום היקף המחיקות.

אשראי מסחרי

הסיכון נובע מהחשיפה בגין לקיחת מוצרי אשראי שונים על ידי בתי העסק בהתאם לצרכיהם. מקס מציעה מגוון מוצרי אשראי ללקוחות עסקיים, בעיקר הלוואות לתקופות זמן שונות ומסגרות לרכישות בכרטיסי אשראי עסקיים לצד ערבויות אוטונומיות לבתי עסק להבטחת תשלום דמי שכירות ועוד מגוון מוצרים מתרחב הנותן מענה לבית העסק לצרכי הון חוזר, הקמה וצרכים נוספים.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023, מקס החלה להעמיד הלוואות בקרן חדשה להלוואות בערבות מדינה שמציעה הלוואות לכלל החברות.

חיתום אשראי מסחרי

אשראי זה ניתן לעסקים קטנים וזעירים ולחברות בערבון מוגבל. מקס פועלת על בסיס מדיניות אשראי הדוקה המשלבת בתוכה מגבלות פנימיות לחיתום וניהול פעילות האשראי. חלק גדול מהאשראי לבתי עסק הינו עבור בתי עסק הסולקים עם מקס. הסליקה אינה מהווה בטוחה כנגד אשראי שמועמד לבתי העסק, יחד עם זאת, היא מהווה מקור סילוק לחוב. לצד הפעילות עם לקוחות סולקים, מקס פועלת ומעמידה אשראי גם ללקוחות שאינם סולקים, בין השאר במסגרת קרנות בערבות המדינה וכן הלוואות קצרות טווח למימון רכש ספקים המגובות בפוליסה של חברת ביטוח חיצונית.

אשראי בעייתי

מקס קבעה נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כבעייתיים. בהתאם לנהלים אלו, מקס מסווגת את כל החובות הבעייתיים שלה ואת פריטי האשראי החוץ מאזניים בסיווגים: אשראי בעייתי צובר ואשראי בעייתי לא צובר.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים:

31 בדצמבר 2023				30 ביוני 2023				30 ביוני 2024				במיליוני ש"ח
מסחרי פרטי אחרים סה"כ				מסחרי פרטי אחרים סה"כ				מסחרי פרטי אחרים סה"כ				
בלתי מבוקר				בלתי מבוקר				בלתי מבוקר				
15,028	2,193	11,713	1,121	15,182	2,229	11,881	1,071	16,168	2,182	12,729	1,257	סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי (1)
34,612	13,094	20,974	544	29,868	10,659	18,743	466	37,063	13,274	23,125	664	סיכון אשראי חוץ מאזני
												סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
49,640	15,287	32,687	1,665	45,050	12,888	30,624	1,537	53,231	15,456	35,854	1,921	
												סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:
376	-	363	13	351	-	341	10	414	-	402	12	לא בעייתי
381	-	341	40	331	-	313	18	369	-	337	32	בעייתי צובר
175	-	148	27	141	-	124	17	182	-	155	27	בעייתי לא צובר
932	-	852	80	823	-	778	45	965	-	894	71	סך הכל סיכון אשראי מאזני
32	-	30	2	28	-	26	2	30	-	28	2	סיכון אשראי חוץ מאזני
												סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
964	-	882	82	851	-	804	47	995	-	922	73	
												מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
												סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
50,604	15,287	33,569	1,747	45,901	12,888	31,428	1,584	54,226	15,456	36,776	1,994	
												מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:
175	-	148	27	141	-	124	17	182	-	155	27	חובות לא צוברים
175	-	148	27	141	-	124	17	182	-	155	27	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוגי האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות מקס.

הערה: סיכון אשראי מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

תנועה בחובות לא צוברים בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני					
2023			2024		
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ
(בלתי מבוקר)					
27	150	177	9	105	114
10	105	115	12	80	92
(5)	(59)	(64)	(3)	(39)	(42)
(5)	(41)	(46)	(1)	(22)	(23)
27	155	182	17	124	141
יתרת לא צוברים לסוף התקופה					
חובות לא צוברים שנפרעו					
חובות לא צוברים שנמחקו חשבונאית					
חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה					
יתרת חובות לא צוברים לתחילת התקופה					

תנועה בחובות לא צוברים בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי**

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			במיליוני ש"ח		
2024			2023					
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ			
(בלתי מבוקר)			מבוקר					
27	148	175	9	105	114	9	105	114
20	202	222	12	80	92	35	285	320
(11)	(117)	(128)	(3)	(39)	(42)	(11)	(139)	(150)
(9)	(78)	(87)	(1)	(22)	(23)	(6)	(103)	(109)
27	155	182	17	124	141	27	148	175

מדדי ניתוח איכות האשראי, ההוצאות והפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2024		
סך הכל	פרטי	מסחרי
%		
ניתוח איכות האשראי		
שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
1.21	1.13	2.02
שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
1.21	1.13	2.02
שיעור אשראי בעייתי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
3.67	3.59	4.41
שעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
6.42	6.53	5.31
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח		
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
1.33	1.33	1.39
שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
1.54	1.55	1.39
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי		
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
2.37	2.14	4.71
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת חייבים שאינם צוברים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
195.60	189.03	233.33
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
195.60	189.03	233.33
שיעור המחיקות נטו מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
62.92	70.31	28.57

מדדי ניתוח איכות האשראי, ההוצאות והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 ביוני 2023			
מסחרי	פרטי	סך הכל	
%			
ניתוח איכות האשראי			
1.47	0.97	1.01	שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1.47	0.97	1.01	שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3.02	3.41	3.38	שיעור אשראי בעייתי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3.89	6.08	5.90	שעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח			
1.44	1.49	1.48	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.72	0.87	0.86	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי			
3.28	2.23	2.32	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
223.53	230.65	229.79	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת חייבים שאינם צוברים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
223.53	230.65	229.79	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר בגין פעילות בכרטיסי אשראי
21.05	38.46	36.42	שיעור המחיקות נטו מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

מדדי ניתוח איכות האשראי, ההוצאות והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023			
מסחרי	פרטי	סך הכל	
			%
ניתוח איכות האשראי			
2.19	1.17	1.26	שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
2.19	1.17	1.26	שיעור יתרת חייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
5.43	3.86	4.00	שיעור אשראי בעייתי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
6.49	6.72	6.70	שעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח			
3.42	1.61	1.76	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.94	1.14	1.13	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי			
5.11	2.41	2.65	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
233.33	206.76	210.86	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת חייבים שאינם צוברים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
233.33	206.76	210.86	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים שאינם צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר בגין פעילות בכרטיסי אשראי
17.46	47.71	42.55	שיעור המחיקות נטו מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

למקס קיימת חשיפה שאינה מהותית מול הארגונים הבינלאומיים ויה ומסטרקארד בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על ידי תיירים בארץ ובניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על ידי ישראלים בחו"ל, שבגין טרם זוכתה מקס על ידי הארגונים הבינלאומיים. ברבעון הראשון לשנת 2024 לא חל שינוי מהותי בחשיפת מקס למוסדות פיננסיים זרים. לפירוט נוסף בנושא סיכון האשראי, ראה נדבך 3 - דוח על מידע נוסף על הסיכונים המפורסם [באתר האינטרנט](#) של מקס.

סיכוני שוק

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא ניהול סיכוני שוק, מגדירה את סיכון השוק כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות). למקס מדיניות לניהול סיכוני שוק, המאושרת על ידי הנהלת מקס והדירקטוריון. מסמך המדיניות כולל התייחסות למגבלות תיאבון הסיכון, ותהליכי הגידור בגין החשיפות השונות. בנוסף מנהלת מקס ניטור ומעקב אחר מכלול הסיכונים הפיננסיים, גובה החשיפות, תוצאות ניתוחי רגישות ושינויים מהותיים נוכחיים וצפויים המתבצעים באופן שוטף נידונים במסגרת פורום לניהול סיכונים פיננסיים בראשות המנכ"ל, המתכנס בתדירות חודשית.

החשיפה לסיכון ריבית

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא ניהול סיכון ריבית, מגדירה את הסיכון כסיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי מקס באמצעות שינוי בהכנסות ריבית, נטו (כולל שינוי בהכנסות/הוצאות שאינן מריבית). שינויים בשיעורי הריבית משפיעים גם על שווי נכסי מקס, התחייבויותיה ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים תזרימי מזומנים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית.

- חשיפת מקס לשינויים בשיעורי הריבית נובעת ממספר מקורות:
- סיכון תמחור מחדש - נובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי התמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של מקס. אי התאמות במועדי תמחור מחדש עלולות לחשוף את הרווחים ואת השווי הכלכלי לתנודות בלתי צפויות עקב שינויים בשיעורי הריבית.
 - שינוי בשיעור הריבית עלול לגרום לעלייה במחיר המקורות ולשחיקה ברווחיות.
 - סיכון בסיס - סיכון הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש. לצד הנכסים של מקס הכוללים אשראי נושא ריבית, אשר רובו בריבית משתנה (מרווח מריבית הפריים), מגייסת מקס בצד ההתחייבויות מקורות מימון שעשויים להיות, בין היתר, באמצעות אגרות חוב (בריבית קבועה).
 - חשיפת שווי הוגן - נכסי מקס כוללים יתרות שאינן נושאות ריבית. בעת שינוי ריבית עלולה להיווצר חשיפה שתגרום לקיטון בשווי ההוגן של מקס. החשיפה גדלה אף יותר במידה וקיים מח"מ שונה בין הנכסים הפיננסיים להתחייבויות הפיננסיות.
 - סיכון עקום התשואות - סיכון שבו יפגעו רווחי מקס כתוצאה מתזוזה מקבילית של עקום התשואות או עקב שינוי בצורתו.

ניהול סיכון הבסיס

הערכת החשיפה לסיכון הבסיס מתבצעת באמצעות ניתוח של השפעת שינוי בשיעורי הריבית על השווי ההוגן ועל ההכנסות מריבית נטו. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על ערכם של הנכסים וההתחייבויות על-פי גישת השווי הכלכלי, והשפעתם על הרווחים על-פי גישת הרווחים. החשיפה נובעת, בין היתר, מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי חישוב הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים גם הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בהתאם לבסיסי ההצמדה כאשר מרבית החשיפה של מקס הינה במגזר השקלי.

מקס קבעה מדדי ניטור אחר החשיפה, ובעת התממשות אחד מהם יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון, בין היתר ובהתאם לצורך, יבוצע שימוש במכשירי גידור, כפי שאושרו על ידי הנהלת מקס והדירקטוריון.

מכשירים פיננסיים נגזרים

ככלל, מדיניות מקס הינה שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור כלכלי וחשבונאי בלבד.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של מקס וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 30 ביוני 2024					
במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי				מטבע חוץ *
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	סך הכל
יתרה מאזנית נטו	1,366	119	9	48	1,542
נכסים פיננסיים	15,908	646	74	64	16,692
התחייבויות פיננסיות	14,558	531	65	15	15,169
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	1,350	115	9	49	1,523

ליום 30 ביוני 2023					
במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי				מטבע חוץ *
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	סך הכל
יתרה מאזנית נטו	1,269	7	13	35	1,324
נכסים פיננסיים	15,482	67	111	46	15,706
התחייבויות פיננסיות	14,205	65	98	10	14,378
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	1,277	2	13	36	1,328

ליום 31 בדצמבר 2023

במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי				מטבע חוץ *
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	סך הכל
יתרה מאזנית נטו	1,383	49	3	16	1,451
נכסים פיננסיים	15,382	92	64	25	15,563
התחייבויות פיננסיות	14,010	45	61	9	14,125
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	1,372	47	3	16	1,438

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של מקס למעט פריטים לא כספיים: שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של מקס למעט פריטים לא כספיים:

ליום 30 ביוני 2024

במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי				מטבע חוץ **
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	סך הכל
שינויים מקבילים					
עלייה במקביל של 1%	8	4	*	*	12
ירידה במקביל של 1%	(8)	(4)	*	*	(12)
שינויים לא מקבילים					
התללה	4	1	*	*	5
השטחה	(4)	(1)	*	*	(5)
עליית ריבית בטווח הקצר	(4)	1	*	*	(3)
ירידת ריבית בטווח הקצר	4	(1)	*	*	3

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי				מטבע חוץ **
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	סך הכל
שינויים מקבילים					
עלייה במקביל של 1%	*	*	*	*	*
ירידה במקביל של 1%	*	*	*	*	*
שינויים לא מקבילים					
התללה	3	*	*	*	3
השטחה	(4)	*	*	*	(4)
עליית ריבית בטווח הקצר	(7)	*	*	*	(7)
ירידת ריבית בטווח הקצר	7	*	*	*	7

ליום 31 בדצמבר 2023

במיליוני ש"ח	מטבע ישראלי				מטבע חוץ **
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	סך הכל
שינויים מקבילים					
עלייה במקביל של 1%	8	(1)	*	*	7
ירידה במקביל של 1%	(8)	1	*	*	(7)
שינויים לא מקבילים					
התללה	4	*	*	*	4
השטחה	(4)	*	*	*	(4)
עליית ריבית בטווח הקצר	(3)	(1)	*	*	(4)
ירידת ריבית בטווח הקצר	3	1	*	*	4

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:

ליום 30 ביוני 2024		במיליוני ש"ח שינויים מקבילים
הכנסות ריבית סך הכל		
33	33	עלייה במקביל של 1%
(33)	(33)	ירידה במקביל של 1%
ליום 30 ביוני 2023		במיליוני ש"ח שינויים מקבילים
הכנסות ריבית סך הכל		
41	41	עלייה במקביל של 1%
(41)	(41)	ירידה במקביל של 1%
ליום 31 בדצמבר 2023		במיליוני ש"ח שינויים מקבילים
הכנסות ריבית סך הכל		
44	44	עלייה במקביל של 1%
(44)	(44)	ירידה במקביל של 1%

סיכון שער חליפין

החשיפה לסיכון שער חליפין מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשיעורי החליפין או במדד המחירים לצרכן, בעת הפעילות העסקית השוטפת של מקס. חשיפת מקס לסיכון שער חליפין, נובעת מחשיפה מטבעית כתוצאה מהשפעת שינויים בשיעור חליפין על הנכסים והתחייבויות במאזן מקס הנקובים במטבעות זרים, בעיקר ממטבעות דולר ואירו. חשיפת המטבע הינה תוצר לוואי מהפעילות העסקית השוטפת של מקס ואינה יצירת חשיפה מכוונת של מקס לצורך העצמת רווחים.

עיקר חשיפת מקס לשינויים בשיעורי חליפין נגזרים מפעילויותיה, קרי סליקה והנפקה, בה מעורב ארגון בינלאומי (ויזה או מאסטרקארד). מאחר ולמקס פעילות עסקית אשר קשורה למטבעות זרים, שינויים בשיעורי חליפין חושפים את מקס להפסד בגין הפרשי שער.

ניהול סיכון שער החליפין במקס עוסק ברובו בניהול ומזעור החשיפה הכללית וגם תחת תתי חשיפות הנובעות מהפעילות התזרימית ומהחשיפה החשבונאית.

ניהול סיכון שער חליפין

מקס הגדירה מגבלת חשיפה מקסימאלית ליתרות מטבע חוץ לאחר פעולות גידור. גידור החשיפה מבוצע לכל סוג של חשיפה בהתאם למדיניות מקס, בין היתר, באמצעות מכירה וקניה של מט"ח ושימוש בנגזרים פיננסיים, כל זאת תוך שמירה על המגבלות שנקבעו ובהתאם להחלטת ההנהלה והדירקטוריון.

מקס קבעה מדדי ניטור לכל סוג של חשיפה, אשר בעת התממשות אחד מהם יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון.

ניהול סיכון מדד

חשיפת מקס לסיכון בקשר עם מדד המחירים לצרכן, מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים. חשיפת מקס לסיכון הנובעת מפעילויות צמודות למדד אינה מהותית והיא נובעת בעיקר מאשראי נושא ריבית.

מקס הגדירה מגבלת חשיפה מקסימאלית למדד המחירים לצרכן לאחר פעולות גידור. גידור החשיפה מבוצע בהתאם למדיניות מקס, בין היתר, באמצעות שימוש בנגזרים פיננסיים, כל זאת תוך שמירה על המגבלות שנקבעו ובהתאם להחלטת ההנהלה והדירקטוריון.

סיכון נזילות ומימון

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא ניהול סיכון נזילות, סיכון הנזילות מוגדר כסיכון לרווחי מקס וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה.

למקס מספר פעילויות אשר משפיעות על נזילותה:

- תזרים מפעילויות ליבה, קרי הנפקה, סליקה ופעילויות האשראי.
- תזרים בגין שימושים לרבות: פירעון אגרות חוב וריביות וניהולה השוטף של מקס.
- פערי עיתוי בין תזרים המזומנים הנכנס הנובע מחיובי הלקוחות, לבין תזרים המזומנים היוצא שנובע מזיכוי בתי עסק במסגרת פעילות הסליקה.
- שינויים בתזרים המזומנים של מקס, הנובעים מהתנהגות לקוחות מקס או משינוי משמעותי בגורמים אחרים במערכת הפיננסית והראלית.

ניהול סיכון נזילות ומימון

מקס מנהלת את סיכון הנזילות, בין היתר, באמצעות מודל נזילות אשר מביא בחשבון את כל המקורות והשימושים של מקס הנגזרים מפעילותה השוטפת והצפויה המשפיעים על תזרים מקס. מודל הנזילות מחשב יחס נזילות צפוי, ומטרתו להתריע מראש על מצבים בהם עשויים להתגלות לחצי נזילות. ניהול סיכון הנזילות במקס מתחשב בצורכי הנזילות של כלל החברות הבנות.

מקס הגדירה במדיניות סיכון הנזילות מגבלת יחס נזילות מזערי, וכן מדדי ביצוע במצב עסקים רגיל ותחת תרחישים, אשר אושרו על ידי ההנהלה והדירקטוריון. כמו כן, מקס קבעה מתודולוגיה שמסייעת בזיהוי וטיפול במשבר נזילות וזאת בכדי להבטיח את יכולת מקס לעמוד באתגרים העולים מניהול העסקים השוטף ושעלולים להתעורר בעקבות מקרי לחץ בשווקים הפיננסיים.

בניהול הנכסים וההתחייבויות השוטפים, מקס עושה שימוש במקורות מימון מגוונים, על מנת לפזר את הסיכון. מקורות המימון של מקס, כוללים שימוש בהונה העצמי, החזקה של מסגרות אשראי מובטחות במספר בנקים שונים, וכן גיוסי חוב באמצעות מכשירים פיננסיים שונים.

ביום 1 ביולי 2021 נכנסה לתוקפה הוראה בעניין הסדר סליקה יומי מתוקף החלטת רשות התחרות לפטור בתנאים את הסדר הסליקה הצולבת שבין חברות כרטיסי האשראי. החל ממועד זה, העברות כספים בין מנפיק וסולק (בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד, עסקאות חיוב מידי או נדחה) מבוצעות על בסיס יומי. כתוצאה מכך, חל קיטון בצרכי המימון של מקס, בשל ירידה בניצול הממוצע של מסגרות האשראי, ביחס לתקופות שקדמו לכניסת ההסדר לתוקפו. המשך מגמה זו תלוי בהתנהלות שוק הסליקה.

בתקופת הדוח מקס עמדה בהתחייבויותיה ומילאה את כל התנאים בקשר עם הסכמי המימון בהם היא קשורה. במקס מתכנס פורום ניהול סיכונים פיננסיים בראשות המנכ"ל, בו נוכחים מנהלת הכספים הראשית, מנהל הסיכונים הראשי והמבקר הפנימי. במסגרת הפורום נדונים, בין השאר, חשיפות ופעולות הגידור.

בחודש יולי 2023 קבעה סוכנות הדירוג מדרוג בע"מ דירוג A1.il(hyb) לכתבי התחייבויות נדחים (סדרה ד') שגייסה מקס. בחודש אוקטובר 2023 אישרה סוכנות הדירוג מדרוג בע"מ את דירוג מקס ברמה של Aa3.il, וכן את התחזית היציבה של הדירוג.

בחודש ינואר 2024 קבעה סוכנות הדירוג מדרוג בע"מ דירוג P-1.il לנייר ערך מסחרי (סדרה 2) שגייסה מקס. לפירוט נוסף בנושא סיכון נזילות ומימון, ראה פרק המימון בדוח הדירקטוריון של מקס לשנת 2022 ודוח על מידע נוסף על הסיכונים באתר האינטרנט של מקס.

סיכון תפעולי

הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא ניהול סיכונים תפעוליים, מגדירה סיכון תפעולי כ-"סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי". קיימים מצבים בהם התממשות של סיכונים אחרים, כגון: סיכון אשראי, סיכון ציות וסיכון מוניטין נגרמים כתוצאה מכשל תפעולי.

מקס חשופה לסיכונים תפעוליים כחלק מפעילויותיה, כגון:

- פעילות ההנפקה - כחלק מפעילות ההנפקה מקס חשופה לעסקאות הונאה בכרטיסי אשראי המונפקים על ידה, המבוצעות בארץ ובחו"ל.
- פעילות הסליקה - כחלק מפעילות הסליקה, מספקת מקס שירותי קרדיט וניכיון. החשיפה בגין שירותים אלו טמונה בסיכון שבית עסק לא יספק את הסחורה אותה התחייב לספק ואשר עלול להוביל לקוחות להתלונן על "כשל תמורה". היקף ומשך החשיפה נגזר מסוג השירות שניתן על ידי בית העסק בהתאם למועד אספקת המוצר.

כמו כן, הסיכונים התפעוליים קיימים באופן טבעי בכל התהליכים במקס, ונובעים, בין היתר, משימוש בטכנולוגיות ומערכות מידע שונות.

לפירוט נוסף בנושא הסיכון התפעולי, ראה דוח על מידע נוסף על הסיכונים המפורסם באתר האינטרנט של מקס.

סיכונים אחרים

סיכון אבטחת מידע וסייבר

בהתאם להוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, סיכון הסייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק שנובע מהתרחשות אירוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. אירוע סייבר הינו אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות תשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לחברה) אשר עלולה לגרום להתמששות סיכון סייבר.

מקס, כארגון פיננסי, מהווה מטרה אטרקטיבית לתוקפים שונים. מערכות המחשב, רשתות התקשורת והמערכות הממוחשבות המשרתות את לקוחות מקס הינן יעד להתקפות סייבר, החדרת נזקות, קודים זדוניים, התקפות דיוג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירותי מקס, גניבת מידע או פגיעה בבסיס הנתונים של מקס.

הפעילות העסקית של מקס נסמכת ונתמכת במידה רבה על מערכות טכנולוגיות. על כן, זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לפעילות עסקית תקינה. כמו כן, מקס רואה במידע העסקי ובמידע על לקוחותיה הקיים במערכת ו/או אצל ספקיה נכס עיקרי ומשקיעה מאמצים ומשאבים רבים ביישום מנגנונים ותהליכים של בקרה והגנה מתקדמים בתחום אבטחת המידע.

מסמך האסטרטגיה לאבטחת מידע והגנת סייבר מגדיר את תפיסת מקס ויעדיה בנושא אבטחת מידע והגנת הסייבר בהתאם לאסטרטגיה העסקית של מקס. מטרת המסמך להוות מסגרת למדיניות אבטחת מידע והגנת הסייבר ונהלי העבודה בתחום זה, אשר מגדירים את עקרונות הניהול והיישום, תחומי האחריות, בעלי התפקידים, טווחי הסמכויות, סדרי הפעולות והטכנולוגיות אשר משמשות את מקס. כחלק מההיערכות להתמודדות עם איומי הסייבר השונים, מקס מקיימת ומובילה תהליכים פנימיים וחיצוניים להפחתת סיכונים הסייבר נגדה ונגד ולקוחותיה. במסגרת זו, סיכונים הסייבר מנוהלים באמצעות מספר מעגלי אבטחה ובקרה במספר רבדים, זאת מתוך מטרה להקטין את החשיפות הפוטנציאליות בגין איום זה.

המעבר לשגרת עבודה היברידית המשלבת עבודה מרחוק עם עבודה מהמשרד, הביאה לשינוי בחשיפת מקס לסיכונים הסייבר. עם פרוץ משבר הקורונה מקס פעלה להתאמת כלי ההגנה והבקורות כנגד סיכונים אלו, וכן פעלה להטמעת בקורות נוספות לצורך חיזוק רמת ההגנה בשיטת עבודה זו.

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית ו/או להפסד פיננסי מהותי ו/או לנזק תדמיתי, אשר מקס עלולה לספוג כתוצאה מכך שאינה מקיימת הוראות חוקים ותקנות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 308 בנושא ציות, נדרש ממקס לנהל את כלל סיכונים הציות הנובעים מכלל החוקים, התקנות, ההנחיות והחוזרים החלים על פעילותה. ניהול סיכון הציות הינו חלק בלתי נפרד מהפעילות העסקית של מקס ואינו רק עניינה ואחריותה של פונקציית הציות. קווי העסקים נושאים באחריות רבה לנושא הציות ונוטלים חלק פעיל בניהול והפחתת החשיפה לסיכונים הציות במקס.

סיכון משפטי

סיכון הנובע מפעילות מקס אשר קיים לגביה חשש כי אינה תואמת הוראות חקיקה (ראשית או משנית), הוראות והנחיות רשויות מוסמכות, רגולציה או פסיקה תקדימית, וכן סיכון הנובע מהליכים משפטיים המתנהלים נגד מקס וסיכון הנובע מחשש להפרת התחייבויות הסכמיות מצד מקס. בנוסף, מוגדר סיכון משפטי כחווה דעת משפטית לקויה, לרבות עריכת הסכמים שאינם מגנים על זכויות מקס במידה הראויה או אי מתן הנחיות מתאימות עקב שינויים בחקיקה, בהוראות רגולציה, בפסיקה או בהתחייבויות הסכמיות מצד מקס.

תפיסת ניהול הסיכון של מקס היא כי ניהול הסיכון המשפטי הינו חלק אינטגרלי מהסביבה העסקית. כפועל יוצא מכך, החלטות לגבי המדיניות המשפטית מתקבלות באופן משותף הן על ידי הגורמים העסקיים והן על ידי היועצים המשפטיים. למקס מנהלת סיכונים משפטיים שתפקידה הוא לנהל את הסיכון המשפטי בחברה תוך התאמה אופטימלית בין פעילות מקס לבין הסיכונים המשפטיים באופן שקבלת החלטות תהיה בהלימה לתאבון הסיכון של מקס. הייעוץ המשפטי בחברה ניתן על ידי המחלקה המשפטית, בשיתוף עורכי הדין החיצוניים איתם מקס עובדת.

סיכון רגולטורי

סיכון רגולטורי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מהשפעת רגולציה עתידית צפויה ובכלל זה חקיקה ו/או הוראות של גופים רגולטוריים שונים. מקס חשופה לסיכון רגולטורי ביחס לכלל תחומי פעילותה.

הסביבה העסקית בה פועלת מקס הינה סביבה דינאמית, אשר נמצאת כיום במוקד תשומת הלב של רגולטורים ומחוקקים. שינויים רגולטורים אלו נועדו, בין היתר, לעודד את התחרות בתחום באמצעות הקטנת חסמי כניסה והוזלת עלויות ללקוח, ולהגן על הלקוחות בהקשרים של גילוי נאות וכד'. מסגרת רגולציה זו, לרוב, מחמירה את ההגבלות על פעילות הענף, ולעיתים יוצרת חוסר אחידות רגולטורית בין מקס ומתחריה. יחד עם זאת, ישנם מספר שינויים רגולטוריים צפויים אשר עשויים להוות מקור להזדמנויות עסקיות חדשות.

ניהול הסיכון הרגולטורי מבוצע על ידי זיהוי שוטף של יוזמות רגולטוריות חדשות והפנייתן לגורם הרלוונטי במקס, וכן מתקיים דיווח שוטף בהנהלת מקס אודות יוזמות חדשות.

להרחבה בעדכונים הרגולטורים הרלוונטיים לפעילות מקס ראה דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים להלן.

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון לפגיעה ברווחים, בהון, במוניטין או במעמד מקס כתוצאה מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטוריים וטכנולוגיים.

ניתן לחלק את הסיכונים האסטרטגיים ל- 3 סוגים:

- סביבה חיצונית - סיכונים הנובעים משינויים בסביבה הפוליטית, הכלכלית והחברתית.
 - סביבה תחרותית - סיכונים הנובעים משינויים בסביבה התחרותית בה פועלת מקס.
 - סביבה פנימית - סיכונים הנובעים מהחלטות, תהליכים או פעולות בהן נקטה/נמנעה מלנקוט מקס.
- מקס ניצבת כיום בפני אתגרים משמעותיים בכל זירות הפעילות, ריבוי איומים בעסקי הליבה לצד הזדמנויות והתמודדות עם שינויי רגולציה מהותיים.
- ניהול הסיכון האסטרטגי במקס מבוסס על התמודדות באמצעות אסטרטגיה הנבחנת כל העת, וכוללת בין היתר פעילויות להלן:
- גיבוש תכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הכוללת סקירה והערכות של אירועים שונים בסביבת העבודה (בתחומי רגולציה, תחרות, טכנולוגיה ועוד) והערכת השינויים הצפויים ביחס לכל אחד מקווי פעילותה של מקס.
 - דיונים שוטפים קבועים בהנהלה ובדירקטוריון מקס במהלכם מוצגים שינויים אלו ונבחן הצורך בעדכון האסטרטגיה.
 - אגף ניהול סיכונים, מבצע אתגור תקופתי להערכות של המגמות האסטרטגיות כפי שזוהו במקס, וכן מציף נושאים רלוונטיים לסיכון האסטרטגי במידת הצורך.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסום שלילי, שמועות בשוק או תפישה ציבורית, המתייחסים לדרכי פעולתה של מקס ושל עובדיה, יגרמו לפגיעה בשמה הטוב והמוניטין שלה ולירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות. סיכון המוניטין קיים כחלק טבעי מפעילות מקס והינו סיכון חוצה חברה. סיכון פוטנציאלי קיים בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות במקס, בין אם בפעילויות עסקיות, מנהלתיות - פנימיות, ובין אם בזדון או בתום לב.

ניהול הסיכון במקס מורכב בראש ובראשונה מתהליך לזיהוי חשיפות מוניטין (כל פעולה שעלולה להיקשר למוותג ולעורר סיקור תקשורתי או שיח שלילי). הניטור, המעקב והתגובה מבוצעים באופן שוטף. ניהול סיכון המוניטין מוסדר במסגרת מדיניות ייעודית.

סיכון מאקרו-כלכלי

סיכון מאקרו-כלכלי הינו סיכון לפגיעה ברווח ובהון מקס הנובעים מהרעת הסביבה המאקרו-כלכלית בארץ ובעולם. האסטרטגיה העסקית ותכנון ההון של מקס כוללים הנחות הנגזרות, בין היתר, מהסביבה המאקרו-כלכלית, כאשר מקס בוחנת ומעריכה את השפעת השינויים בסביבת המאקרו-כלכלית על תוצאותיה העסקיות ועל תכנון ההון.

סביבת הריבית הגבוהה מכבידה על הצרכנים כמו גם על בתי העסק ועשויה להשפיע על סיכון האשראי. מקס מנטרת ומנהלת סיכון זה באופן שוטף ובשלב זה לא ניכרת עלייה מהותית בהתממשות של פוטנציאל הסיכון. מקס נערכת לאפשרות של התחזקות הסיכון המאקרו כלכלי, בין השאר על רקע אי הוודאות הגיאופוליטי לרבות מלחמת "חרבות ברזל" והשפעת הורדת הדירוג של מדינת ישראל.

מקס בוחנת את יכולתה לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו-כלכלית באמצעות תרחישי קיצון מערכתיים. בנוסף, מקס עוקבת באופן שוטף אחר מדדי סיכון שונים, ביניהם מדדים מאקרו-כלכליים, כאשר שינויים משמעותיים במדדים אלו נדונים במסגרת פורום ניהול סיכונים פיננסיים בראשות המנכ"ל וכן, בוועדת ניהול סיכונים עליונה ובוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון.

סיכונים סביבה ואקלים (ESG)

סיכון סביבתי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. בשנים האחרונות התרחבה ההגדרה של סיכון סביבתי וכיום היא כוללת גם את ההשפעה של הארגון על הסביבה אף אם הדבר לא קשור באופן ישיר להפסד כספי. בנוסף, הסיכון נתפס כסיכון גלובלי, הנובע מפוטנציאל ההשפעות המזיקות של שינויים סביבתיים, בכללותם, על אנשים, מערכות אקולוגיות ופעילויות כלכליות ופיננסיות. סיכונים סביבתיים מתרחשים לא רק עקב זיהומי אוויר, מים וקרקעות, אלא גם פגיעה בתשתיות הכלכליות והחברתיות ובעיקר בעקבות שינוי האקלים.

סיכון האקלים הינו סיכון מתפתח הנובע בין היתר, מהשפעת התממשות סיכונים סביבתיים וכן מהתפתחויות רגולטוריות, התפתחויות בסביבה העסקית והתפתחויות טכנולוגיות הנלוות להסתגלות והתאמה לשינויי האקלים.

הנהלת מקס החליטה להנהיג ערכי מחויבות סביבתית ולהתאים את פעילותה לצרכי הגנת הסביבה. כבסיס לפעילות, החליטה הנהלת מקס להטמיע את התקן הבינלאומי לניהול מערך סביבתי.

החל משנת 2009 מקס מוסמכת לתקן הבין-לאומי ISO 14001 - 2015 ונבדקת להתאמה לדרישות התקן אחת לשנה על ידי מכון IQC כאשר בין היתר ממבוצע עדכון וטיוב לסקר סיכונים סביבה. במסגרת יישום הנחיות התקן, מקס פועלת להגברת המודעות בקרב העובדים והשקעת המשאבים הנדרשים.

הוראות הפיקוח על הבנקים בעניין עקרונות ניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים פורסמו ביוני 2023 והחברה עוקבת אחר התפתחות הרגולציה והדרישות הרלבנטיות ופועלת בהתאם ליישום ההנחיות.

בתחילת חודש יולי 2024, פרסמה החברה דוח ESG עבור שנים 2022-2023, המרכז ומשקף את עיקרי פעילות החברה בתחומי הסביבה, החברה וממשל תאגידי, מתוך מחויבות עמוקה ואחריות לחברה ולסביבה בישראל. החברה בחרה לפרסם את הדוח לאור החשיבות שהיא רואה בשיתוף הלקוחות, העובדים ויתר מחזיקי העניין של החברה בעשייתה בתחומים המפורטים, ולא מכוח חובה רגולטורית כלשהי. הדוח המלא מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

סיכון מודל

סיכון מודל הינו החשיפה להפסד או לפגיעה במוניטין מקס, כתוצאה מהחלטות עסקיות שמתבססות על תוצאות מודל שגויות, מוטות או על פרשנות מרחיבה מדי של תוצאות המודל. סיכון זה יכול לנבוע, בין היתר, כתוצאה מאי התאמה של המודל למציאות העסקית, שימושיות שאיננה בהתאם לייעוד וכן שגיאות בחישובי ובנתוני המודל ביישום. העקרונות לניהול סיכון המודל מוגדרים על פי מדיניות מקס המעגנת תהליכי תיקוף בלתי תלוי, ממשל תאגידי, מדרג סמכויות ותהליכי ניהול סיכון. הישענות על מודלים כחלק מתהליכי קבלת החלטות הינו תהליך שהולך ומתעצם בשנים האחרונות ובהתאם מערך ניהול סיכון המודלים בחברה מותאם למגמה זו באופן הולם ומחייב. כמענה לעלייה ברמת אי הוודאות המקומית והגלובלית, מבצעת מקס הידוק לתהליכי ניהול סיכונים המודלים לרבות עומק ותדירות הניטור, על מנת להפחית ולמזער סיכונים מודל.

7. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

7.1. דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לעניין שימוש באומדנים ושיקול דעת בערכת דוחות כספיים, ראה ביאור 2(ב) בדוחות הכספיים.

7.2. התחייבויות תלויות

בדוח הואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה נכללה הפניית תשומת לב לאמור בביאור 8 בדוחות הכספיים, בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

7.3. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

7.3.1. תקנות ניירות ערך

בחודש דצמבר 2009 פורסמו **תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) (תיקון מס' 3) התש"ע-2009**, העוסקות במערכת הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד, אשר מטרתן לשפר את איכות הדיווח הכספי והגילוי בתאגידים מדווחים.

בתיקון מיום 7 ביולי 2011, נקבע כי תאגיד המאחד או המאחד באיחוד יחסי תאגיד בנקאי או גוף מוסדי, רשאי לבחור ליישם בהתייחס לבקרה הפנימית בתאגיד הבנקאי או בגוף המוסדי בלבד, את מתכונת הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית הקבועה בדין האחר החל עליהם בנושא זה, ככל שקיימת מתכונת כזו לגבי הדוח הרבעוני.

בהתאם לכך, בנוסף להצהרות המנהלים ולדוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית, שניתן במסגרת הדוח התקופתי, מצורפים גילוי והצהרות מנהלים בהתייחס לבקרה הפנימית בגופים המוסדיים המאוחדים, אשר חלות עליהם הוראות הממונה.

והצהרות מנהלים בהתייחס לבקרה הפנימית בחברת כרטיסי האשראי המאוחדת שחלות עליה חלות הוראות המפקח על הבנקים בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

7.3.2. הוראות הממונה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הממונה פרסם בשנים האחרונות מספר חוזרים (להלן: "**חוזרי הממונה**") שנועדו ליישם את דרישות סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, בחברות ביטוח, בחברות המנהלות קרנות פנסיה וקופות גמל, בקרנות פנסיה ובקופות גמל (להלן: "**הגופים המוסדיים**").

בהתאם, כללו כלל ביטוח והגופים המוסדיים המאוחדים, המידע בכפוף להוראות הדין והדיווח ובמועדים כפי שנקבעו בהוראות אלו.

7.3.3. סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act - אחריות ההנהלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם לחוזרי הממונה המבוססים על סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, וכפי שפורט בדוחות הדירקטוריון הקודמים של כלל ביטוח, כלל ביטוח פעלה ופועלת באופן שוטף ליישום ההליך הנדרש בהתאם להוראות האמורות, שכולל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות המבוצעות, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים. במסגרת זאת, אימצה כלל ביטוח את מודל הבקרה הפנימי של **Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)**, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הנהלת כלל ביטוח (הגוף המוסדי), בשיתוף המנכ"ל ומשנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל החטיבה הפיננסית, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של כלל ביטוח. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומשנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של כלל ביטוח הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שכלל ביטוח נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2024 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם לחוזרי הממונה מצורפות בדוח.

7.3.4. אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (SOX Act 404)

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על חברות כרטיסי אשראי את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-SOX Act.

בסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר בקשר עם הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בין היתר, הוראות המפקח קובעות כי תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם. וכן כי בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס") מיישמת את ההוראה על פי הנחיות המפקח על הבנקים בהתאם לאמור לעיל.

בסיום שלב הערכת אפקטיביות הבקורות לא נתגלו חולשות מהותיות העלולות להוביל להצגה מוטעית מהותית בדוחות הכספיים.

7.3.5. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת מקס, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של מקס, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של מקס. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של מקס הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון השני המסתיים ביום 30 ביוני 2024, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של מקס על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם לחוזרי הממונה מצורפות בדוח.

**הדירקטוריון מביע את הערכתו לעובדים, למנהלים ולסוכנים של חברות הקבוצה
על תרומתם להישגי הקבוצה.**

יורם נוה
מנהל כללי

חיים סאמט
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 20 באוגוסט 2024

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים

ליום 30 ביוני 2024

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2-2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
2-3	דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים
2-5	דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים
2-6	דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים
2-7	דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים
2-12	דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים
	ביאורים בדוחות הכספיים מאוחדים ביניים
2-16	ביאור 1: כללי
2-17	ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים
2-19	ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית
2-22	ביאור 4: דיווח מגזרי
2-39	ביאור 5: חברות בנות
2-41	ביאור 6: מכשירים פיננסיים
2-53	ביאור 7: ניהול ודרישות הון
2-57	ביאור 8: התחייבויות תלויות ותביעות
2-92	ביאור 9: סיכון אשראי חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי
2-108	ביאור 10: זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי
2-109	ביאור 11: הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
2-110	ביאור 12: אירועים נוספים בתקופת הדיווח ולאחריה
2-115	ביאור 13: יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות העונות להגדרת מבטח בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010
	נספחים בדוחות הכספיים מאוחדים ביניים
2-120	נספח 1: פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל
2-126	נספח 2: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית של מקס

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב 6492102

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2024 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל 1970- המתייחסות לחברות החזקה של מבטחים וחברות כרטיסי אשראי, כמתואר בביאור 2(א) למידע הכספי. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בה הסתכמה לסך של כ-89 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2024 ואשר חלקה של הקבוצה ברווחיה הסתכם לסך של כ-6 ו-3 מיליוני ש"ח לתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע כספי התמציתי לתקופות הביניים של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים, שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה, מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מוזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל 1970- המתייחסות לחברות החזקה של מבטחים וחברות כרטיסי אשראי, כמתואר בביאור 2(א) למידע הכספי.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הגנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 8 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב,
20 באוגוסט 2024

מבקרים משותפים

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		ביאור	במיליוני ש"ח
2023	2023	2024		
מבוקר	בלתי מבוקר			
נכסים				
2,205	(*2,195	2,215		נכסים בלתי מוחשיים
104	129	143		נכסי מסים נדחים
2,543	2,543	2,581		הוצאות רכישה נדחות
302	(*312	308		רכוש קבוע
680	685	677		נכסי זכות שימוש
180	184	183		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
3,839	3,825	3,877		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,494	1,495	1,514		נדל"ן להשקעה אחר
3,805	4,585	3,808		נכסי ביטוח משנה
306	398	131		נכסי מסים שוטפים
15,092	15,147	16,237	9	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
1,867	2,823	1,499		חייבים ויתרות חובה
837	971	1,026		פרמיה לגבייה
84,133	84,236	84,039	6	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			6	השקעות פיננסיות אחרות:
7,313	6,351	6,093		נכסי חוב סחירים
24,444	23,739	25,171		נכסי חוב שאינם סחירים
1,671	1,720	1,743		מניות
5,836	5,072	5,928		אחרות
39,265	36,882	38,935		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
4,418	3,910	4,584		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,548	3,389	2,827		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
163,617	163,710	164,584		סך כל הנכסים
94,012	94,571	94,003	6	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) סווג מחדש

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		ביאור	במיליוני ש"ח
	2023	2024		
מבוקר	בלתי מבוקר			
הון				
167	167	167		הון מניות
2,390	2,389	2,396		פרמיה על מניות
1,005	1,055	1,070		קרנות הון
5,019	4,705	5,271		יתרת עודפים
8,581	8,316	8,903		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
71	68	73		זכויות שאינן מקנות שליטה
8,652	8,384	8,977		סך כל ההון
התחייבויות				
34,176	34,627	34,532		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
91,665	92,089	92,646		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
592	634	649		התחייבויות מסים נדחים
93	93	89		התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
777	781	784		התחייבויות בגין חכירה
8,091	8,465	8,884	10	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
3,851	3,686	4,108		זכאים ויתרות זכות
21	41	25		התחייבות מסים שוטפים
15,699	14,909	13,892	6	התחייבויות פיננסיות
154,966	155,326	155,608		סך כל ההתחייבויות
163,617	163,710	164,584		סך כל ההון וההתחייבויות

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ערן צ'רנינסקי	יורם נוה	חיים סאמט	20 באוגוסט 2024
משנה למנכ"ל	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור
מנהל חטיבה פיננסית			הדוחות הכספיים

דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	2023	2024
(*)2023	(*)2023	(*)2023	2023	2024
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
11,202	2,824	2,660	5,707	5,321
1,708	426	448	854	905
9,495	2,398	2,213	4,853	4,416
1,083	367	381	367	735
9,238	3,841	1,314	5,068	5,866
1,259	316	319	623	641
390	91	106	184	213
-	2	-	2	(1)
21,464	7,016	4,334	11,097	11,870
סך כל ההכנסות				
16,062	5,649	2,651	9,023	8,880
(671)	(139)	(181)	(405)	(457)
15,391	5,510	2,471	8,618	8,423
(**411)	47	56	(**267)	97
739	258	232	258	460
166	56	58	56	112
2,613	658	713	1,237	1,408
1,092	258	270	512	542
5	-	-	-	-
40	10	12	14	21
669	208	208	269	417
21,125	7,006	4,020	11,231	11,479
סך כל ההוצאות				
8	2	1	5	3
347	12	315	(129)	393
124	3	99	(50)	136
223	8	215	(80)	257
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה				
מס (הפסד) על הכנסה				
רווח (הפסד) לתקופה				
מיוחס ל:				
220	7	214	(82)	254
3	1	1	2	3
223	8	215	(80)	257
רווח (הפסד) לתקופה				
רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה:				
2.83	0.09	2.70	(1.07)	3.22
2.79	0.09	2.70	(1.07)	3.21
מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה (באלפים):				
77,870	79,031	79,074	76,684	79,055
79,034	79,031	79,138	76,684	79,171

(*) קבוצת סימקס אוחדה לראשונה החל מיום 31 במרץ 2023, כך שתוצאותיה נכללו החל ממועד זה. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 בדוחות הכספיים לשנת 2023.

(**) הוצאה סוללת הפרשה לכשל אשראי בעקבות רכישת מקס ראה ביאור 3(ט)(1)(ד) בדוחות הכספיים השנתיים. הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
223	8	215	(80)	257	רווח (הפסד) לתקופה
רווח כולל אחר:					
פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת					
הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד:					
7	4	3	9	4	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שמקפז לקרן הון
398	456	(56)	407	127	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
שמקפז לקרן הון					
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה					
(336)	(240)	(58)	(238)	(44)	שהועבר לדוח רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה					
60	4	21	25	22	שהועבר לדוח רווח והפסד
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שהועבר או יועבר לרווח					
128	224	(90)	203	109	והפסד, לפני מס
41	75	(32)	66	45	מס (הטבת מס) בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
2	1	1	2	-	מס בגין רכיבים אחרים
מס (הטבת מס) בגין פריטי רווח כולל אחר לתקופה שהועברו					
43	76	(32)	69	45	או יועברו לרווח והפסד
רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת					
86	148	(59)	135	65	הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:					
-	-	2	-	2	רווחים אקטואריים מתכנית הטבה מוגדרת
-	-	2	-	2	רווח כולל אחר לתקופה, לפני מס
-	-	1	-	1	מס בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
-	-	1	-	1	רווח כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
86	148	(58)	135	66	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
309	156	158	55	323	סך הכל רווח כולל לתקופה
מיוחס ל:					
305	154	157	52	320	בעלי המניות של החברה
4	2	1	3	3	זכויות שאינן מקנות שליטה
309	156	158	55	323	סך הכל רווח כולל לתקופה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים

מיוחס לבעלי המניות של החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן תרגום	קרן הון נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
במיליוני ש"ח									
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)									
167	2,390	(2)	866	180	(39)	5,019	8,581	71	8,652
יתרה ליום 1 בינואר 2024 (מבוקר)									
-	-	-	-	-	-	254	254	3	257
רווח לתקופה									
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:									
-	-	4	-	-	-	-	4	-	4
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון									
-	-	-	127	-	-	-	127	-	127
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון									
-	-	-	(44)	-	-	-	(44)	-	(44)
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד									
-	-	-	22	-	-	-	22	-	22
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד									
-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
רווחים אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת									
-	-	(1)	(44)	-	-	(1)	(46)	-	(46)
מס בגין פריטי רווח כולל									
-	-	3	62	-	-	1	66	-	66
רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס									
-	-	3	62	-	-	255	320	3	323
סך הכל רווח כולל לתקופה									
עסקאות עם בעלי המניות שנזקפו ישירות להון:									
-	6	-	-	-	-	(6)	-	-	-
מימוש ופקיעת כתבי אופציה לעובדים בכירים									
-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
תשלומים מבוססי מניות									
167	2,396	1	928	180	(39)	5,271	8,903	73	8,977
יתרה ליום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)									

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן תרגום	קרן הון נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
במיליוני ש"ח									
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)									
162	2,127	(7)	788	180	(39)	4,785	7,995	65	8,061
יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)									
-	-	-	(1)	-	-	1	-	-	-
השפעת יישום לראשונה IFRS 9 - ראה ביאור 3(יח) בדוחות הכספיים לשנת 2023									
-	-	-	-	-	-	(82)	(82)	2	(80)
רווח (הפסד) לתקופה									
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:									
-	-	9	-	-	-	-	9	-	9
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון									
-	-	-	407	-	-	-	407	-	407
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון									
-	-	-	(239)	-	-	-	(239)	1	(238)
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד									
-	-	-	25	-	-	-	25	-	25
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד									
-	-	(2)	(66)	-	-	-	(68)	-	(69)
מס בגין פריטי רווח כולל									
-	-	7	127	-	-	-	135	-	135
רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס									
-	-	7	127	-	-	(82)	52	3	55
סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה									
עסקאות עם בעלי המניות שנזקפו ישירות להון:									
5	249	-	-	-	-	-	253	-	253
הנפקת הון מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)									
-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
תשלומים מבוססי מניות									
-	13	-	-	-	-	-	13	-	13
הנפקת אגרות חוב ניתנות להמרה (נטו ממס) - רכיב הוני									
167	2,389	-	914	180	(39)	4,705	8,316	68	8,384
יתרה ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)									

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה							
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים זמינים לקרן תרגום למכירה	פרמיה על מניות	הון מניות	
במיליוני ש"ח									
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)									
8,817	72	8,745	5,056	(39)	180	988	(1)	2,394	167
יתרה ליום 1 באפריל 2024									
215	1	214	214	-	-	-	-	-	-
רווח לתקופה									
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:									
3	-	3	-	-	-	-	3	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנוקפו לקרן הון
(55)	-	(55)	-	-	-	(55)	-	-	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לקרן הון
(58)	-	(58)	-	-	-	(58)	-	-	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
21	-	21	-	-	-	21	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
2	-	2	2	-	-	-	-	-	רווחים אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת
03	-	03	(1)	-	-	32	(1)	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
(58)	-	(58)	1	-	-	(60)	2	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
158	1	157	215	-	-	(60)	2	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
עסקאות עם בעלי המניות שנוקפו ישירות להון:									
-	-	-	(2)	-	-	-	-	2	מימוש ופקיעת כתבי אופציה לעובדים בכירים
2	-	2	2	-	-	-	-	-	תשלומים מבוססי מניות
8,977	73	8,903	5,271	(39)	180	928	1	2,396	167
יתרה ליום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)									

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן תרגום	קרן הון נכסים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
במיליוני ש"ח									
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)									
167	2,389	(3)	770	180	(39)	4,697	8,161	66	8,226
יתרה ליום 1 באפריל 2023									
-	-	-	-	-	-	7	7	1	8
רווח לתקופה									
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:									
-	-	4	-	-	-	-	4	-	4
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון									
-	-	-	456	-	-	-	456	-	456
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון									
-	-	-	(241)	-	-	-	(241)	-	(240)
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד									
-	-	-	4	-	-	-	4	-	4
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד									
-	-	(1)	(75)	-	-	-	(76)	-	(76)
מס בגין פריטי רווח כולל									
-	-	3	144	-	-	-	148	-	148
רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס									
-	-	3	144	-	-	7	154	2	156
סך הכל רווח כולל לתקופה									
עסקאות עם בעלי המניות שנזקפו ישירות להון:									
-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
תשלומים מבוססי מניות									
167	2,389	-	914	180	(39)	4,705	8,316	68	8,384
יתרה ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)									

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה									
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום למכירה	פרמיה על מניות	הון מניות
				במיליוני ש"ח					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)									
8,061	65	7,995	4,785	(39)	180	788	(7)	2,127	162
יתרה ליום 1 בינואר 2023									
השפעת יישום לראשונה 9IFRS - ראה ביאור 3(יח) בדוחות הכספיים לשנת 2023									
-	-	-	1	-	-	(1)	-	-	-
223	3	220	220	-	-	-	-	-	-
רווח לתקופה									
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:									
7	-	7	-	-	-	-	7	-	-
398	-	398	-	-	-	398	-	-	-
(336)	1	(337)	-	-	-	(337)	-	-	-
60	-	60	-	-	-	60	-	-	-
(43)	-	(43)	-	-	-	(41)	(2)	-	-
86	1	85	-	-	-	79	5	-	-
309	4	305	221	-	-	79	5	-	-
סך הכל רווח כולל לתקופה									
עסקאות עם בעלי המניות שנזקפו ישירות להון:									
253	-	253	-	-	-	-	-	249	5
17	3	14	14	-	-	-	-	-	-
13	-	13	-	-	-	-	-	13	-
(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-
8,652	71	8,581	5,019	(39)	180	866	(2)	2,390	167
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023									

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	2024	2024	
(**2023)	(**2023)	2024	(**2023)	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	נספח
					במיליוני ש"ח
					תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(4,072)	(828)	(244)	(4,717)	641	(א) לפני מיסים על הכנסה
(240)	(61)	(118)	(124)	17	מס הכנסה שהתקבל (ששולם), נטו
					מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות שוטפת
(4,312)	(889)	(362)	(4,841)	658	
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(428)	(217)	(308)	(217)	(568)	מתן אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
106	74	4	86	976	תמורה מממשות השקעה בנכסים פיננסיים על ידי חברות שאינן חברות ביטוח ופיננסים
(380)	-	-	-	-	תשלום נדחה ברכישת מקס
(908)	(4)	(6)	(11)	(33)	השקעה בנכסים פיננסיים על ידי חברות שאינן חברות ביטוח ופיננסים
(4)	(4)	-	(4)	-	השקעה במניות והלוואות בחברות מוחזקות
(294)	-	-	(294)	-	רכישת חברה שאוחדה לראשונה בניכוי המזומן שהתקבל
(32)	(*(9)	(7)	(*(12)	(26)	השקעה ברכוש קבוע
(296)	(*(95)	(94)	(*(128)	(171)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(2,236)	(254)	(411)	(580)	179	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
46	10	469	10	(887)	אשראי מתאגידים בנקאיים, נטו
2,071	245	460	645	1,017	תמורה מהנפקת כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב (ראה ביאור 6)
(15)	(1)	(5)	(4)	(7)	עלויות הנפקת והחלפת כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
(431)	-	-	-	(361)	פירעון כתבי התחייבות נדחים (ראה ביאור 6)
(93)	(22)	(11)	(43)	(34)	פירעון התחייבות בגין חכירה
(141)	(3)	(11)	(75)	(135)	ריבית אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ואשראי מתאגידים בנקאיים, ששולמה
(1)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
1,436	228	903	532	(407)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
					השפעת התנודות בשערי החליפין על יתרות המזומנים ושוי מזומנים
27	79	23	138	15	
(5,084)	(836)	153	(4,751)	445	גידול (קיטון) נטו במזומנים ושוי מזומנים
12,050	8,136	7,258	12,050	6,966	(ב) מזומנים ושוי מזומנים לתחילת התקופה
6,966	7,299	7,411	7,299	7,411	(ג) מזומנים ושוי מזומנים לסוף התקופה

(*) סווג חדש

(**) קבוצת סימקס אוחדה לראשונה החל מיום 31 במרס 2023, כך שתוצאותיה נכללו החל ממועד זה. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 בדוחות הכספיים לשנת 2023.

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	2023	2024
2023	2023	2024	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח				
(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
לפני מיסים על ההכנסה ⁽¹⁾ ⁽²⁾				
223	8	215	(80)	257
רווח (הפסד) לתקופה				
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:				
(8)	(2)	(1)	(5)	(3)
חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני				
362	340	(520)	813	356
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה				
1,813	2,349	(656)	2,236	981
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה				
(87)	(28)	(4)	(87)	(38)
שינוי בהוצאות רכישה נדחות				
719	(41)	69	(61)	(3)
שינוי בנכסי ביטוח משנה				
125	(*31)	29	(*55)	62
פחת רכוש קבוע ונכס זכות שימוש				
332	(*91)	86	(*146)	170
הפחתה של נכסים בלתי מוחשיים				
(**411)	47	56	(**267)	97
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
(103)	(62)	(12)	(62)	(40)
הפחתת עודפי עלות בגין חייבים בכרטיסי אשראי				
5	-	-	-	-
ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים				
-	-	-	-	1
הפסד מנכס זכות שימוש				
235	57	91	109	170
ריבית והפרשי הצמדה שנצברו בגין כתבי התחייבויות נדחים והתחייבות בגין חכירה				
289	(*22)	94	(*37)	197
ריבית שנצברה ושערור התחייבויות לתאגידים בנקאיים ואחרים				
(340)	(*93)	(117)	(*93)	(217)
ריבית ששולמה במקס				
13	(8)	(8)	(8)	3
שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה				
21	-	(1)	-	1
שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה אחר				
17	1	2	2	2
עסקאות תשלום מבוסס מניות				
(3,940)	(*2,226)	160	(*2,289)	(3,225)
הפסדים (רווחים) נטו, מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה				
124	3	99	(50)	136
מיסים על הכנסה (הטבת מס)				
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:				
29	(22)	(58)	(19)	(23)
נכסי חוב סחירים				
(1,073)	(168)	(202)	(547)	(408)
נכסי חוב שאינם סחירים				
(66)	-	(15)	(135)	(33)
מניות				
95	(*118)	114	(*193)	131
אחרות				

(*) סווג מחדש

(**) הוצאה כוללת הפרשה לכשל אשראי בעקבות רכישת מקס ראה ביאור 3(ט)1(ד). בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים לשנת 2023.

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים תזרימי מזומנים בגין רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

(2) במסגרת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כלולים תזרימי מזומנים בגין דיבידנד וריבית שהתקבלו, המפורטים בנספח ד'.

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
2023	2023	2024	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על ההכנסה (המשך)					
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה:					
(74)	(16)	(17)	(39)	(40)	רכישת נדל"ן להשקעה
(3,528)	*(1,470)	1,289	*(4,695)	2,390	מכירות (רכישות) נטו של השקעות פיננסיות
תקבולים (השקעות) ממכירת נכסים פיננסיים זמינים למכירה ונדל"ן להשקעה בעסקי ביטוח:					
665	526	52	739	218	נכסי חוב סחירים
(352)	217	(155)	(167)	(318)	נכסי חוב שאינם סחירים
150	(76)	46	157	3	מניות
(450)	19	92	98	124	אחרות
(864)	*(287)	(158)	*(962)	(848)	נגזרים
(28)	(5)	(9)	(13)	(18)	רכישת נדל"ן להשקעה אחר
שינויים בפרטים אחרים בדוח על המצב הכספי, נטו					
(4)	(3)	-	(3)	(10)	ניירות ערך המוחזקים למסחר על ידי חברות מאוחדות שאינן חברות ביטוח
472	270	(82)	270	(634)	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
1,474	484	(480)	537	367	חייבים ויתרות חובה
16	(76)	(143)	(118)	(188)	פרמיה לגביה
(184)	(644)	93	(687)	233	זכאים ויתרות זכות
(558)	(184)	(190)	(184)	793	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	-	(1)	1	(3)	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(4,072)	(828)	(244)	(4,717)	641	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על ההכנסה
(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה:					
8,458	5,418	5,025	8,458	4,418	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,591	2,717	2,233	3,591	2,548	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
12,050	8,136	7,258	12,050	6,966	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה:					
4,418	3,910	4,584	3,910	4,584	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,548	3,389	2,827	3,389	2,827	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
6,966	7,299	7,411	7,299	7,411	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
(ד) תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנד שהתקבלו, הכלולים בפעילות השוטפת:					
2,147	777	614	1,201	1,022	ריבית שהתקבלה
479	192	215	252	375	דיבידנד שהתקבל
הכלולים בפעילות השקעה מחברת מקס:					
939	303	320	303	617	ריבית שהתקבלה

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	במיליוני ש"ח	
2023	2023	2024	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
(ה) פעילות שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים:				
-	-	10	-	10
רכישת רכוש קבוע כנגד אשראי ספקים				
7	-	-	-	10
זכאים - רכישת תיקי ביטוח				
-	-	-	-	187
החלפת כתבי התחייבות (ראה ביאור 6'ג' להלן)				
(ו) איחוד לראשונה של חברה שנרכשה:				
(281)	-	-	(281)	-
עודפי עלות ברכישה (ראה ביאור 5 להלן)				
(428)	-	-	(428)	-
מוניטין ברכישה (ראה ביאור 5 להלן)				
(255)	-	-	(255)	-
נכסים בלתי מוחשיים				
(38)	-	-	(38)	-
נכסי מיסים נדחים				
(1)	-	-	(1)	-
נכסי מיסים שוטפים				
(131)	-	-	(131)	-
רכוש קבוע				
(198)	-	-	(198)	-
נכס זכות שימוש				
(15,432)	-	-	(15,432)	-
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו				
(52)	-	-	(52)	-
חייבים ויתרות חובה				
(3)	-	-	(3)	-
השקעות פיננסיות אחרות				
253	-	-	253	-
הנפקת מניות בחברה (ראה ביאור 7 להלן)				
(7)	-	-	(7)	-
השקעות בחברות מוחזקות				
27	-	-	27	-
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו				
198	-	-	198	-
התחייבות בגין חכירה				
8	-	-	8	-
התחייבויות מיסים נדחים				
22	-	-	22	-
התחייבויות מיסים שוטפים				
8,649	-	-	8,649	-
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי				
463	-	-	463	-
זכאים ויתרות זכות				
377	-	-	377	-
תשלום נדחה במסגרת רכישת סימקס				
6,535	-	-	6,535	-
(מוצג במסגרת זכאים ויתרות זכות)				
התחייבויות לתאגידים בנקאיים ואחרים				
סה"כ השקעה ברכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה				
(294)	-	-	(294)	-
תמורה שהועברה				
(790)	-	-	(790)	-
מזומן של החברה הנרכשת				
496	-	-	496	-
סה"כ השקעה ברכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה				
(294)	-	-	(294)	-

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1: כללי

א. היישות המדווחת

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "**החברה**") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב ראול וולנברג 36, תל אביב. ניירות הערך של החברה רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב-יפו בע"מ. כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ ("החברה") הינה חברת החזקות. אחזקותיה העיקריות הינן בעיקר בתחומי הביטוח, הפנסיה הגמל והפיננסים וכן בתחום כרטיסי האשראי.

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 ביוני 2024 (להלן: "**הדוחות הכספיים**"), כוללים את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן יחד: "**הקבוצה**"), וכן את זכויות הקבוצה בעסקאות משותפות ובחברות כלולות.

הקבוצה עוסקת בעיקר בתחומי הביטוח, הפנסיה, הגמל והפיננסים בתחום כרטיסי אשראי (הנפקה, סליקה ותפעול כרטיסי חיוב וכן במתן פתרונות תשלום ומוצרים פיננסיים, לרבות אשראי ללקוחות פרטיים ועסקיים), וכן בהחזקת נכסים ועסקים אחרים (כדוגמת החזקת סוכנויות ביטוח).

לפרטים נוספים ראה באור 1 לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023.

בהמשך לאמור בביאור 1(ב) (1) לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023, יצוין כי בחודש מאי 2024 פורסמה טיוטת תקנות לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות (גוף פיננסי) (תיקון מס' 1), התשפ"ד-2024, במסגרתה מוצע להרחיב את רשימת הגופים שתיכלל בהגדרת "גופים פיננסיים" בחוק הריכוזיות, באופן שבין היתר תכלול ההגדרה גם תאגיד הנפקה של מבטח שהיא חברת בת פרטית בבעלות מלאה של מבטח (כהגדרתה בתקנות החברות (הקלות לסוגים מסוימים של חברות איגרות חוב), תשע"ב-2012).

ככל שטיוטת התקנות תתקבל ותהפוך לנוסח מחייב, יהיה בכך כדי להביא להגדרת כללביט מימון כגוף פיננסי, באופן שיביא לכך שהיקף התחייבויותיה לא יימנו ביחד עם יתר ההתחייבויות של כלל החזקות ושל התאגידים הריאליים בשליטת קבוצת כלל החזקות, ויאפשר לכלל החזקות להמשיך להחזיק בכלל ביטוח ובכללביט מימון גם במקרה שבו היקף ההתחייבויות הכולל שלהן יעברו את רף ההתחייבויות המותר לגוף ריאלי המחזיק בגוף פיננסי משמעותי.

ב. להלן יתוארו התפתחויות בתקופת הדוח לגבי השליטה וההחזקות בחברה ובכלל ביטוח

נכון למועד פרסום הדוח, החברה הינה חברה ללא גרעין שליטה.

ג. השלכות

למועד הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך את מלוא השפעת תוצאות האירועים המפורטים לעיל ובביאור 1 לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023 עליה, וזאת בין היתר נוכח העובדה כי החברה הינה בעלת השליטה בכלל ביטוח ונוכח המגבלות המוטלות במסגרת מתווה הפעלת אמצעי השליטה בכלל ביטוח אשר מגבילות באופן ניכר את מידת השפעתה של החברה ביחס להתנהלותה של כלל ביטוח וביחס למינוי נושאי משרה בה ואשר החברה עדין בוחנת את השלכותיו והתאמתו על פני זמן. אי הודאות האמורה מתקיימת גם נוכח שינויים נוספים אשר מתרחשים ויכול ויתרחשו בעתיד בחברה, לאור מבנה האחזקות בה, בהיותה חברה ללא גרעין שליטה עם בעל מניות מהותי ולאור העובדה שהוראות חוק הפיקוח ביחס למבטח ללא שולט, אינן חלות עליה, בשל המבנה התאגידי השונה של חברות הביטוח הגדולות בישראל, בהשוואה למבנה המקובל בבנקים, לפיהן חברות הביטוח, לרבות כלל ביטוח, הינן חברות פרטיות הנשלטות על ידי חברת אחזקות ובכללן החברה, שהיא חברה ציבורית ללא גרעין שליטה ולאור ההשפעה האפקטיבית של בעלי מניות מיעוט על אופן התנהלות החברה, בנסיבות הנ"ל.

כמו כן מכלול השינויים והאירועים המפורטים לעיל ובביאור 1 לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023, ככל שאלו יוסיפו וימשכו, יכול וישליכו, בין היתר, על מוניטין החברה וחברות הקבוצה. יצוין כי העברה עתידית של השליטה בחברה לצד שלישי, יכול ותשפיע על סעיפים בהסכמים מסוימים של חברות בקבוצה עם צדדים שלישיים (לרבות מבטחי משנה) ועלול להצריך, בעקבות התקיימות נסיבות של שינוי שליטה כאמור, הידברות עם צדדים שלישיים אלה להמשכת תוקפם של ההסכמים.

ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים

א. מסגרת הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2024 ולתקופה של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך נערכו בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970 המתייחסות לחברות החזקה של מבטחים וחברות כרטיסי אשראי.

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS, זאת לרבות בהתייחס לנתונים המתייחסים לחברות בנות שאוחדו העונות להגדרת מבטח, כהגדרתו בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

החל מיום 1 בינואר 2023, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה ערוכים בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970. בהתאם להוראות אלה, הנתונים בדוחות הכספיים המתייחסים לחברה בת שאוחדה העונה להגדרת מבטח, כהגדרתו בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (ראה ביאור 3 ו-13 להלן) (זאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל הנתונים בדוחות הכספיים המתייחסים לחברה בת כאמור לעיל ממשיכים להיערך לפי תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4) ולפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר מכשירים פיננסיים (IAS 39 משנת 2017).

בנוסף ביום 27 במרץ 2023, השלימה החברה את רכישתה של חברת סימקס החזקות בע"מ (להלן: "סימקס"), אשר הינה חברה שמאחדת בדוחותיה את חברת כרטיסי האשראי מקס איט פיננסיים בע"מ (להלן: "מקס"). בהתאם לתקנות עריכת דוחות, הנתונים בדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה אשר מתייחסים לחברת מקס ממועד השלמת הרכישה של סימקס נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, לפרטים נוספים ראה ביאורים 3 ו-5 להלן. הוראות אלו מאמצות בעיקרן את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (US GAAP).

כמו כן, ביתר הנושאים לרבות ביחס לנתונים בדוחות הכספיים שאינם מתייחסים לחברות בנות שאוחדו העונות להגדרת מבטח, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים".

הנתונים המוצגים במסגרת מספרי השוואה של הדוחות הכספיים התמציתיים ביניים המאוחדים הינם הנתונים שפורסמו בפועל על ידי הקבוצה באותן תקופות.

הדוחות הכספיים התמציתיים ביניים המאוחדים אינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (להלן: "הדוחות הכספיים השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם להוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח וחברת כרטיסי אשראי.

הדוחות הכספיים התמציתיים ביניים המאוחדים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 20 באוגוסט 2024.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים התמציתיים ביניים כאמור לעיל, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההנחות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. למעט האמור להלן: בהקשר זה ראה ביאור 12(ד) להלן, בדבר עדכון אומדנים אקטואריים.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין היציגים של האירו, הדולר ושל הליש"ט:

מדד בגין	מדד ידוע	שער החליפין של האירו	שער החליפין של הדולר	שער החליפין היציג של ליש"ט
%				
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום				
2024 ביוני 30	2.1	1.9	3.6	2.8
30 ביוני 2023	2.2	2.5	5.1	10.3
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום				
2024 ביוני 30	1.1	1.6	2.1	2.1
30 ביוני 2023	1.0	1.4	2.4	4.6
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	3.0	3.3	3.1	9.1
ליום 30 ביוני 2024	4.020	3.759	4.751	
ליום 30 ביוני 2023	4.019	3.700	4.671	
ליום 31 בדצמבר 2023	4.012	3.627	4.621	

ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית המהותית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה שיושמה בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים, הינה ללא שינויים מהמדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023.

א. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים על ידי חברות בקבוצה אשר מיישמות תקני IFRS או את הוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (ראה ביאור 2 לעיל)

תיקון ל-IFRS 16, חכירות

בספטמבר 2022 פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 16, חכירות (להלן: "התיקון") שמטרתו לספק טיפול חשבונאי בדוחות הכספיים של המוכר-חוכר בעסקאות מכירה וחכירה בחזרה כאשר תשלומי החכירה הינם תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בשער. במסגרת התיקון המוכר-חוכר נדרש לאמץ אחת משתי גישות למדידת התחייבות בגין החכירה במועד ההכרה לראשונה בעסקאות כאמור. הגישה שנבחרה מהווה מדיניות חשבונאית אשר יש ליישמה באופן עקבי.

התיקון ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024, יישום מוקדם יותר אפשרי. התיקון ייושם בדרך של יישום למפרע.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

ב. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים בחברת כרטיסי האשראי – מקס

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2024 מיישמת מקס הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושא המפורטים להלן:

1. עדכון תקינה 2022-02 בקודיפיקציה בדבר שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ביום 31 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון").

העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי.

ביום 19 באוקטובר 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים" אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בהתאם לעדכון התקינה החשבונאית בנושא.

עיקרי השינויים בחוזר כוללים, בין היתר: ביטול ההגדרה של "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי", ובכלל זה ביטול הדרישה לבחינה האם מקס העניקה ויתור לצורך קביעת סיווג זה, והחלפתו במונח "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים"; עדכון דרישות הגילוי בדוחות הכספיים כך שיינתן גילוי על כל שינוי בתנאי החוב, ללווה בקשיים פיננסיים, הכולל ויתור על הקרן, הפחתת שיעור ריבית או הארכת תקופה שאינה גורמת לדחייה זניחה בתשלומים; ביטול הדרישה לחשב את ההפרשה להפסדי אשראי, עבור חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי, בשיטת הוון תזרימי מזומנים; הרחבת הגילוי על "איכות האשראי לפי שנת העמדת אשראי" כך שיכלול מידע אודות מחיקות חשבונאיות ברוטו שבוצעו במהלך השנה.

תאגידים בנקאיים נדרשו ליישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2024, בהתאם להנחיות והוראות מעבר שנקבעו בהוראה.

ליישום ההוראה אין השפעה על שיטת המדידה של ההפרשה להפסדי אשראי במקס, והוא לא הביא לשינוי ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי של מקס.

יישום ההוראה מביא לשינוי של מתכונת הגילוי לגבי חובות אלה. מקס אימצה במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות קביעת יתרת החובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים עד ליום 31 בדצמבר 2023 לפי יתרת החובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי עד ליום 31 בדצמבר 2023. כמו כן, בהתאם להוראות המעבר, בדוח לרבעון הראשון לשנת 2024 מקס לא כללה גילוי כמותי בהתאם למתכונת שנקבעה לעניין הפירוט על סוגי השינויים שבוצעו במהלך רבעון זה בחובות של לווים בקשיים פיננסיים, הפירוט על ההשפעות הכספיות של שינויים אלה, והפירוט על סוגי השינויים של חובות שכשלו במהלך רבעון זה לאחר שעברו שינוי בתנאים. גילויים אלה עודכנו החל מדוחות אלו. בהתאם להוראה, נתונים השוואתיים לא יוצגו מחדש.

לפירוט נוסף ראה ביאור "סיכון/אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

עדכון מדיניות חשבונאית שיושמה בעקבות יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים (חלף ארגון מחדש של חובות בעיתיים):

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בשינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים (חלף ארגון מחדש של חובות בעיתיים)

שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים מבוצע בדרך כלל ללקוחות שזוהו כבעייתיים, ובאמצעות פריסת החוב והפחתת סכומי התשלום התקופתיים או דחיית מועדי תשלומים.

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי מקס מהווה שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים, מקס מבצעת בחינה של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע.

לצורך קביעה האם הלווה נמצא בקשיים פיננסיים, מקס בוחנת האם קיימים סממנים המצביעים על קשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, מקס בוחנת קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו, או צפוי כי יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי.
- החייב הודיע כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים בשיעור ריבית אפקטיבי השווה לשיעור הריבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.

מקס אינה מסווגת הסדר חוב כשינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים אם השינוי מביא לידי עיכוב זניח (insignificant) בתשלום בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החזית לפירעון ובמשך החיים המקורי הצפוי של החוב.

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו:

1. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם על ידי חברות הקבוצה למעט מקס:

לפרטים בדבר תקן דיווח כספי בינלאומי **IFRS 17**, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי **IFRS 9**, מכשירים פיננסיים (עבור כלל ביטוח), ראה ביאור 13 להלן.

תקן/פרשנות/תיקון	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות עיקריות צפויות
תקן דיווח כספי בינלאומי 18, הצגה וגילוי בדוחות כספיים	בחודש אפריל 2024 פרסם המוסד הבינלאומי לתקינה בחשבונאות (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי 18 (IFRS 18), הצגה וגילוי בדוחות כספיים (להלן: "התקן החדש") אשר מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (IAS 1), הצגת דוחות כספיים (להלן: "IAS 1"). מטרת התקן החדש הינה לשפר את יכולת ההשוואה והשקיפות בדוחות הכספיים. התקן החדש יכלול דרישות קיימות של IAS 1 ודרישות חדשות להצגה בדוח רווח או הפסד לרבות הצגת סכומים וסיכומי משנה אשר נדרשים בהתאם לתקן החדש, מתן גילוי על מדדי ביצוע המוגדרים על ידי ההנהלה (management-defined performance measures) ודרישות חדשות להקבצה ופיצול של מידע פיננסי. התקן החדש אינו משנה את הוראות ההכרה והמדירה של פריטים בדוחות הכספיים. עם זאת, מאחר ופריטים בדוח רווח או הפסד יצטרכו להיות מסווגים לאחת מחמש קטגוריות (פעילות תפעולית, פעילות השקעה, פעילות מימון, מסים על הכנסה ופעילות שהופסקה) הוא עשוי לשנות את הרווח התפעולי של הישות. כמו כן, פרסום התקן החדש גרם לתיקונים בהיקף מצומצם לתקני חשבונאות נוספים אשר ביניהם IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים ו-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים.	התקן החדש יישם למפרע החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2027. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי. בהתאם להחלטת מליאת רשות ניירות ערך, תאגידים מדווחים רשאים לאמץ מוקדם את התקן החל מתקופות דיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2025.	החברה בוחנת את השפעת התקן החדש, לרבות השפעת התיקונים לתקני חשבונאות נוספים כתוצאה מהתקן החדש, על הדוחות הכספיים המאוחדים.

2. גילוי לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (GAAP-US) והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

תיקון	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות עיקריות צפויות
עדכון תקינה ASU 2023-07 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי אודות מגזרים ברי דיווח	ביום 27 בנובמבר 2023 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (ה-"FASB") את ASU 2023-07 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי אודות מגזרים (להלן: "העדכון"). העדכון משפר את דרישות הגילוי החלות על הישויות, לרבות, הוספת דרישה לספק גילוי במסגרת ביאור המגזרים על 'הוצאות משמעותיות' המדווחות ל-CODM, מתן הסבר לאופן בו ה-CODM משתמש בדיווח המגזרי, הרחבת דרישות גילוי שנתיות מסוימות לתקופות ביניים, חשיפת זהותו ותפקידו של ה-CODM וכן הבהרה כי נושא 280 חל גם על ישויות בעלות מגזר בודד.	הוראות העדכון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2023, ולגבי תקופות ביניים המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2024. אימוץ מוקדם אפשרי. בעת יישום לראשונה הישות נדרשת ליישם עדכון זה למפרע לכל התקופות המוצגות בדוחות הכספיים, אלא אם הדבר אינו מעשי.	מקס והחברה בוחנות את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיה הכספיים
עדכון תקינה ASU 2023-09 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי של מיסים על הכנסה	ביום 14 בדצמבר 2023 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (ה-"FASB") את ASU 2023-09 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי על מיסים על הכנסה (להלן: "העדכון"). התיקונים במסגרת העדכון מוסיפים דרישות גילוי משופרות חדשות וכן מוחקים דרישות גילוי מסוימות.	הוראות העדכון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2024. אימוץ מוקדם אפשרי. בעת יישום לראשונה הישות נדרשת ליישם עדכון זה בדרך של מכאן ולהבא. יישום למפרע עבור תקופות קודמות מוצגות אפשרי.	מקס והחברה בוחנות את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיה הכספיים.

ביאור 4: דיווח מגזרי

א. כללי

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. חיסכון ארוך טווח

מגזר חיסכון ארוך טווח כולל ביטוח חיים, כיסויים נלווים (נספחים) וניהול קרנות פנסיה וקופות גמל. המגזר כולל חיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות) וכן כיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים, כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, ביטוחי בריאות הנמכרים כנספח לפוליסת ביטוח חיים ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר חיסכון ארוך טווח לפי הענפים הבאים: גמל, פנסיה וביטוח חיים.

2. ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל את פעילות הקבוצה בענפי ביטוח בריאות. המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, תאונות אישיות (ענף בריאות לזמן ארוך), נסיעות לחו"ל, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש, ביטוחי אשראי, תאונות אישיות ואחרים. בהתאם להוראות הממונה, מפורט מגזר ביטוח כללי לפי הענפים הבאים: רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים ביטוח אשראי וענפי חבויות אחרים, כדלקמן:

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים, כגון ערבויות ותאונות אישיות (ענף בריאות לזמן קצר).

• ביטוח אשראי באמצעות חברה מאוחדת

ענפי ביטוח אשראי וסיכוני סחר חוץ.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

4. מגזר כרטיסי אשראי

כולל את תוצאות פעילות חברת כרטיסי האשראי הנחלקת לשני ענפי פעילות עיקריים: תחום הנפקה ותחום סליקה.

ענף הנפקה

ענף ההנפקה מתמקד ב- 2 פעילויות עיקריות:

1. פתרונות למוסדות פיננסים - הנפקה משותפת ותפעול הנפקה (Processing) של כרטיסי אשראי עם בנקים, עבור לקוחותיהם (B2B2C), להלן "כרטיסי חיוב בנקאיים".
2. לקוחות פרטיים - מכירה ושיווק של כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים, אשראי צרכני ומוצרים אחרים ישירות ללקוחות פרטיים, כלומר הצרכנים (B2C), לרבות באמצעות מועדונים משותפים.

במסגרת ענף ההנפקה מקס מנפיקה כרטיסי חיוב ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה מקס. ההכנסות של מקס ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי (כחברות סולקות) ומהארגונים הבינלאומיים (מסולקים בחו"ל). כמו כן, נגבות מלקוחות מקס ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי מקס.

ענף סליקה

בענף זה כלולות הפעילויות העיקריות הבאות:

1. שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבית מבית העסק.
2. שירותים נלווים ומוצרים משלימים לשירותי הסליקה.
3. פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק כגון: הלוואות, ניכיון שוברים, הקדמת תשלומים וערבויות, בגיין נגבות ריביות ועמלות מבתי העסק.

בנוסף, במסגרת מגזר כרטיסי האשראי יכללו תוצאות הפעילות של מיילו ברום הולדינגס בע"מ (להלן: "מיילו"), אשר מחזיקה בחברות הבאות:

- א. הייפ פתרונות תשלום בע"מ ("הייפ"), אשר מספקת פתרונות תשלום, לאתרי מסחר ולבתי עסק המשמשים לתשלום באמצעות כרטיסי אשראי ואמצעי תשלום נוספים ומספקת שירותי התאמות כרטיסי אשראי באמצעות מערכת המאפשרת לבצע בקרה על פעילות עסקית של בתי עסק מול חברות כרטיסי אשראי ומול חברות ניכיון. הייפ מספקת בנוסף מערכת לניהול חשבוניות והנפקת חשבוניות דיגיטליות;
- ב. מקס אי.וי.אס בע"מ (החזקה של 51%) - הינה מיזם טכנולוגי משותף בתחום מערכות טעינה ושירותים נוספים הרלוונטיים לרכבים חשמליים ולגגות סולריים.

החברות אוחדו לראשונה החל מיום 31 במרס 2023, כך שהמידע הכמותי המגזרי בגיין המובא להלן ביחס לשנת 2023 אינו כולל את תוצאות הרבעון הראשון לשנה זו וכמו כן, התוצאות של הרבעון הראשון בשנת 2023 אינן כוללות את התוצאות של מגזר פעילות זה, למעט הפרשה לכשל אשראי לפי CECL בעת רכישת סימקס לפרטים נוספים ראה 3(ט)(1)(ד) בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023.

5. אחר

כולל מגזרי פעילות אשר אינם עומדים בספים הכמותיים לדיווח, בעיקר בגין סוכנויות הביטוח.

6. פעילות שאינה מוקצת למגזרים

פעילות זו כוללת את מטה הקבוצה שעיקרו ההון, ההתחייבויות שאינן בעסקי הביטוח והנכסים המוחזקים כנגדם בכלל ביטוח ואינן בעסקי חברת כרטיסי האשראי, וכן את היתרות והתוצאות הנפרדות של החברה. החל מיום 1 באפריל 2023, התוצאות כוללות גם את הוצאות המימון בהלוואות הסינדיקציה בגין עסקת רכישת מקס. ביום 25 בפברואר 2024, ביצעה סימקס פירעון מוקדם של מלוא הלוואת הסינדיקציה. לפרטים נוספים ראה ביאור 26(א)(3) בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023.

ב. עונתיות

1. מגזר חיסכון ארוך טווח

ככלל, ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים וההכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה וקופות גמל אינן מתאפיינות בעונתיות וכן לא קיימת עונתיות לעניין תביעות.

עם זאת, עקב עיתוי סיום שנת המס, מתקיימת עונתיות מסוימת בהפקדות של פרמיות/דמי גמולים למוצרי חיסכון פנסיוני בחודש דצמבר מאחר שבחודש זה מופקדים סכומי כסף ניכרים, על ידי שכירים ועצמאיים המפקידים באופן יזום שלא במסגרת שכרם, וזאת במטרה למצות את הטבות המס, וכן על ידי מעסיקים המשלמים חובות בגין שנת המס או מפקידים הפקדות חד פעמיות, בדרך כלל בגין חוב ותק פיצויים. בנוסף, קיימים חודשים מסוימים, המשתנים משנה לשנה, שבהם היקף הפרמיות/דמי הגמולים עשוי להיות גבוה יותר, וזאת בעיקר, לאור תשלומים חד פעמיים אשר משולמים על ידי המעסיקים לעובדים ואשר בגינם מופרשים דמי גמולים.

2. מגזר ביטוח כללי

ככלל, ההכנסות מפרמיות במגזר ביטוח כללי אינן מתאפיינות בעונתיות מובהקת. עם זאת, הפרמיות ברבעון הראשון של השנה גבוהות מהפרמיות ברבעונים האחרים וזאת בעיקר בגלל חידוש הסכמי הביטוח של מבוטחים עסקיים ושל ציי רכב גדולים בתחילת השנה הקלנדרית המייצגים עונתיות מסוימת. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא ניכרת עונתיות מובהקת. עם זאת, ראוי לציין כי בעונות החורף ברבעון הראשון או ברבעון הרביעי של השנה או בשניהם, ניכרת לעיתים עלייה בתביעות בעיקר בענפי הרכוש, וכתוצאה מכך קטן הרווח המדווח לתקופה.

ג. דיווח על מגזרי הפעילות

חסכון ארוך טווח											
גמל			פנסיה			ביטוח חיים ¹			סך הכל		
לשנה לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני			לשנה לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני			לשנה לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני			לשנה לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח											
פרמיות שהורווחו ברוטו			פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה			פרמיות שהורווחו בשייר			רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	217	126	116
-	-	-	-	-	-	1	-	2	293	144	150
-	-	-	-	-	-	371	180	195	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
265	271	510	197	179	372	7,501	7,765	13,919	7,964	8,216	14,801
סך כל ההכנסות											
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו											
113	126	212	-	-	-	7,242	7,297	12,679	7,356	7,423	12,891
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוץ ביטוח											
-	-	-	-	-	-	(148)	(74)	(144)	(148)	(74)	(144)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ ביטוח וחוזי השקעה בשייר											
113	126	212	-	-	-	7,094	7,223	12,535	7,207	7,349	12,747
66	68	141	57	118	364	363	721	493	488	979	713
76	71	142	102	204	179	368	19	11	12	19	1
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	11
4	3	6	2	5	-	-	-	-	6	5	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	12	19
260	268	501	172	162	327	7,649	7,777	13,642	8,081	8,207	14,471
סך כל ההוצאות											
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו											
-	-	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)	-	-
6	2	9	25	18	45	(149)	(12)	277	(118)	8	331
(1)	1	2	(1)	2	2	79	17	(52)	78	20	(48)
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים											
5	4	10	24	20	47	(70)	6	225	(40)	29	282
על ההכנסה											

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

חסכון ארוך טווח											
סך הכל			ביטוח חיים (1)			פנסיה			גמל		
ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר		
ליום 30 ביוני			ליום 30 ביוני			ליום 30 ביוני			ליום 30 ביוני		
2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
התחייבויות בגין חוץ ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה											
23,889	23,748	24,170	21,418	21,297	21,663	-	-	-	2,470	2,451	2,507
התחייבויות בגין חוץ ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה											
90,528	90,981	91,461	90,528	90,981	91,461	-	-	-	-	-	-
1) סך הפרמיות (כולל פרמיות חיסכון טהור (חוץ השקעה), אשר נזקפו ישירות לעתודה)											
7,122	3,929	2,933	7,122	3,929	2,933						

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

	בריאות			כללי			כרטיסי אשראי			אחר		
	לשנה			לשנה			לשנה			לשנה		
	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023
במיליוני ש"ח	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
פרמיות שהורווחו ברוטו	892	850	1,733	1,838	1,660	3,432	-	-	-	-	-	-
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	51	45	90	692	726	1,447	-	-	-	-	-	-
פרמיות שהורווחו בשייר	842	805	1,644	1,146	934	1,984	-	-	-	-	-	-
הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	-	-	-	-	-	-	735	367	1,083	-	-	-
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	166	145	265	142	112	227	625	306	948	1	1	(8)
הכנסות מעמלות	6	5	10	106	111	222	9	-	7	104	119	220
הכנסות אחרות	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
סך כל ההכנסות	1,013	954	1,919	1,394	1,157	2,434	1,369	675	2,038	120	105	212
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	598	626	1,348	928	974	1,825	-	-	-	-	-	-
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(40)	(37)	(81)	(268)	(294)	(446)	-	-	-	-	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	557	590	1,267	660	680	1,379	-	-	-	-	-	-
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-	-	-	-	-	-	97	47	191	-	-	-
תפעול כרטיסי אשראי	-	-	-	-	-	-	460	258	739	-	-	-
תשלומים לבנקים	-	-	-	-	-	-	112	56	166	-	-	-
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	324	313	625	326	323	675	216	81	278	93	77	155
הוצאות הנהלה וכלליות	47	45	90	46	43	102	45	24	71	6	8	16
הוצאות אחרות	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	6
הוצאות מימון	2	2	4	9	13	18	234	110	356	1	-	1
סך כל ההוצאות	931	950	1,986	1,040	1,058	2,174	1,164	576	1,801	104	88	178
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו	-	-	-	(2)	-	-	1	-	1	6	5	10
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה	83	4	(67)	353	98	259	206	99	238	22	23	44
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה	6	8	(11)	4	33	53	-	-	-	-	-	-
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה	88	12	(77)	357	132	312	206	99	238	22	23	44

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

חסכון ארוך טווח									
אחר			כרטיסי אשראי			כללי		בראות	
ליום 31	ליום 30 ביוני		ליום 31	ליום 30 ביוני		ליום 31	ליום 30 ביוני	ליום 31	ליום 30 ביוני
בדצמבר	2023	2024	בדצמבר	2023	2024	בדצמבר	2023	בדצמבר	2023
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
-	-	-	-	-	-	7,383	8,157	7,379	2,906
									2,724
									2,984
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה									
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,156
									1,126
									1,204
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה									

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

במיליוני ש"ח	לא מוקצה למגזרים			התאמות וקיצוים			סך הכל		
	לשנה			לשנה			לשנה		
	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023
	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
פרמיות שהורווחו ברוטו	-	-	(2)	(1)	(4)	5,321	5,707	11,202	1,708
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	-	-	-	-	-	905	854	-	-
פרמיות שהורווחו בשייר	-	-	(2)	(1)	(4)	4,416	4,853	9,495	1,083
הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	-	-	-	-	-	735	367	1,238	1,259
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	15	(28)	60	41	63	5,866	5,068	1,259	390
הכנסות מדמי ניהול	-	-	-	1	1	641	623	-	-
הכנסות (הוצאות) מעמלות	-	-	-	(46)	(99)	213	184	-	-
הכנסות (הוצאות) אחרות	(1)	-	-	-	-	(1)	2	-	-
סך כל ההכנסות	15	(28)	60	(6)	17	11,870	11,097	21,464	16,062
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	-	-	-	(1)	(2)	8,880	9,023	16,062	(671)
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	-	-	-	-	-	(457)	(405)	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	-	-	-	(1)	(2)	8,423	8,618	15,391	411
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-	-	-	-	-	97	267	739	166
תפעול כרטיסי אשראי	-	-	-	-	-	460	258	-	-
תשלומים לבנקים	-	-	-	-	-	112	56	2,613	1,092
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	-	-	-	(46)	(99)	1,408	1,237	5	-
הוצאות הנהלה וכלליות	36	40	97	(1)	2	542	512	40	669
ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים	-	-	4	-	-	-	-	-	-
הוצאות אחרות	-	-	-	11	6	21	14	-	-
הוצאות (הכנסות) מימון	164	132	294	(5)	-	417	269	21,125	11,231
סך כל ההוצאות	201	171	395	(41)	180	11,479	11,231	21,125	11,231
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו	(1)	(1)	(3)	-	-	3	5	8	-
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה	(187)	(200)	(338)	35	(163)	393	(129)	347	129
רווח כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה	23	142	135	-	-	111	204	476	74
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה	(164)	(58)	(203)	36	(163)	504	74	476	74

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

לא מוקצה למגזרים			התאמות וקיזוזים			סך הכל		
ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר		
ליום 30 ביוני			ליום 30 ביוני			ליום 30 ביוני		
2023			2023			2023		
2024			2024			2024		
מבוקר			מבוקר			מבוקר		
בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח								
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה								
-	-	-	(2)	(1)	(1)	34,176	34,627	34,532
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה								
-	-	-	(18)	(18)	(18)	91,665	92,089	92,646

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

חסכון ארוך טווח							
סך הכל		ביטוח חיים ⁽¹⁾		פנסיה		גמל	
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
במיליוני ש"ח							
בלתי מבוקר							
1,546	1,277	1,546	1,277	-	-	-	-
42	83	42	83	-	-	-	-
1,504	1,194	1,504	1,194	-	-	-	-
3,343	803	3,274	730	-	1	68	73
316	319	150	147	92	98	74	74
3	6	3	6	-	-	-	-
5,166	2,323	4,931	2,077	92	99	143	147
4,961	2,104	4,895	2,031	-	-	67	73
(43)	(80)	(43)	(80)	-	-	-	-
4,918	2,024	4,852	1,951	-	-	67	73
236	244	174	180	29	31	34	33
171	183	86	92	50	53	35	39
3	3	-	-	1	1	2	2
9	4	9	4	-	-	-	-
5,337	2,459	5,120	2,227	80	86	137	147
-	(1)	-	(1)	-	-	-	-
(172)	(138)	(189)	(151)	12	13	6	-
82	16	81	18	1	(1)	1	(1)
(89)	(121)	(109)	(134)	13	12	6	-
1,846	1,466	1,846	1,466	(1) סך הפרמיות (כולל פרמיות חיסכון טהור (חזי השקעה), אשר נזקפו ישירות לעתודה			

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

בראות		כללי		כרטיסי אשראי		אחר		לא מוקצה למגזרים		התאמות וקיצוים		סך הכל	
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
במיליוני ש"ח													
בלתי מבוקר													
458	433	927	846	-	-	-	-	-	-	(1)	-	2,660	2,824
27	25	337	360	-	-	-	-	-	-	-	-	448	426
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה													
430	408	589	486	-	-	-	-	-	-	(1)	-	2,213	2,398
-	-	-	-	381	367	-	-	-	-	-	-	381	367
הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי													
77	84	86	65	320	306	-	1	15	(21)	12	62	1,314	3,841
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	319	316
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון													
3	3	53	55	4	-	63	52	-	-	(23)	(22)	106	91
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
הכנסות (הוצאות) מעמלות הכנסות אחרות													
511	496	728	607	705	675	63	53	15	(21)	(11)	40	4,334	7,016
סך כל ההכנסות													
217	324	330	363	-	-	-	-	-	-	-	-	2,651	5,649
(21)	(20)	(80)	(76)	-	-	-	-	-	-	-	-	(181)	(139)
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח													
196	304	250	287	-	-	-	-	-	-	-	-	2,471	5,510
-	-	-	-	56	47	-	-	-	-	-	-	56	47
הוצאות בגין הפסדי אשראי													
-	-	-	-	232	258	-	-	-	-	-	-	232	258
תפעול כרטיסי אשראי													
-	-	-	-	58	56	-	-	-	-	-	-	58	56
תשלומים לבנקים													
163	158	168	165	108	81	53	39	-	-	(23)	(22)	713	658
24	21	23	19	23	24	(1)	4	17	20	1	-	270	258
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות													
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	7	6	12	10
הוצאות הנהלה וכלליות													
2	1	5	8	116	110	-	-	81	80	-	-	208	208
הוצאות מימון													
385	484	447	480	593	576	55	45	97	100	(16)	(16)	4,020	7,006
סך כל ההוצאות													
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו													
-	-	(2)	-	1	-	3	3	-	(1)	-	-	1	2
126	11	279	127	113	99	12	11	(82)	(121)	5	56	315	12
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה													
(5)	10	(9)	49	-	-	-	-	(92)	83	-	-	(89)	224
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה													
120	21	270	176	113	99	12	11	(174)	(38)	5	56	226	235
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה													

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי

ענפי חבויות					
רכב חובה			ענפי חבויות ואחרים ⁽¹⁾		
לשנה		לשנה	לשנה		לשנה
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2024	2023	2023	2024	2023	2023
בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר
396	360	704	272	301	506
61	84	168	136	171	258
334	276	536	135	130	248
(43)	(45)	(43)	(12)	(12)	(8)
291	231	493	123	118	240
58	45	87	44	39	78
7	13	23	11	11	23
355	289	602	178	169	342
271	283	637	28	83	104
(54)	(85)	(187)	(23)	(38)	20
218	199	450	5	44	125
48	50	100	43	48	104
7	7	18	4	4	9
2	7	4	1	1	4
275	263	572	54	98	242
(1)	-	-	(1)	-	-
79	27	30	124	71	100
6	13	19	1	11	16
85	39	50	124	82	117

במיליוני ש"ח

פרמיות ברוטו

פרמיות ביטוח משנה

פרמיות בשייר

שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק בהפסדי חברות כלולות, נטו

רווח לפני מסים על הכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

ענפי חבויות					
רכב חובה			ענפי חבויות ואחרים ⁽¹⁾		
ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני
2023	2024	2023	2023	2023	2024
מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר
2,289	2,941	2,255	2,967	2,869	2,727
959	1,600	987	1,236	1,239	1,009
1,329	1,341	1,268	1,731	1,629	1,718

(1) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מעבידים ואחריות מנהלים אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב31 בדצמבר 2023 מהווה כ-81% וכ-78% ו-80% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי

סך הכל	ענפי רכוש						ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾					
	רכב רכוש			ביטוח אשראי			ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾			סך הכל		
	לשנה			לשנה			לשנה			לשנה		
	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024
במיליוני ש"ח	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
פרמיות ברוטו	704	553	1,101	69	68	133	706	623	1,152	810	1,905	2,146
פרמיות ביטוח משנה	9	35	59	36	35	69	567	489	899	810	815	1,452
פרמיות בשייר	695	518	1,042	32	32	64	139	133	253	1,336	1,090	2,143
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	(120)	(79)	(94)	(1)	(2)	(2)	(13)	(17)	(12)	(190)	(155)	(159)
פרמיות שהורווחו בשייר	575	439	948	32	31	62	126	116	241	1,146	934	1,984
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	23	15	27	8	4	8	9	9	28	142	112	227
הכנסות מעמלות	2	4	7	9	10	20	77	72	149	106	111	222
סך כל ההכנסות	600	458	982	49	45	90	212	197	418	1,394	1,157	2,434
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	411	460	857	27	18	44	191	130	182	928	974	1,825
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(11)	(60)	(89)	(19)	(12)	(30)	(162)	(99)	(160)	(268)	(294)	(446)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	400	401	768	8	6	14	28	31	22	660	680	1,379
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	134	117	249	6	6	13	94	102	210	326	323	675
הוצאות הנהלה וכלליות	13	11	27	11	11	22	11	9	25	46	43	102
הוצאות מימון	-	1	-	1	1	1	4	2	9	9	13	18
סך כל ההוצאות	547	530	1,045	27	24	51	137	143	265	1,040	1,058	2,174
חלק בהפסדי חברות כלולות, נטו	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	-	-
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה	53	(72)	(62)	22	20	39	75	53	152	353	98	259
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה	-	4	6	(3)	3	6	-	2	4	4	33	53
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה	53	(68)	(56)	19	23	45	76	56	156	357	132	312

סך הכל	ענפי רכוש						ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾					
	רכב רכוש			ביטוח אשראי			ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾			סך הכל		
	ליום 31			ליום 31			ליום 31			ליום 31		
	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024	2023	2023	2024
במיליוני ש"ח	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
פרמיות ברוטו	929	832	790	100	92	93	1,368	1,423	1,244	7,379	8,157	7,383
פרמיות ביטוח משנה	34	84	58	57	51	51	1,114	1,128	995	3,200	4,102	3,299
פרמיות בשייר	896	748	732	43	41	42	254	295	249	4,179	4,054	4,084

(1) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2023 מהווה כ-81% כ-78% וכ-77% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ענפי חביות						ענפי רכוש					
רכב חובה		ענפי חביות ואחרים ⁽²⁾		רכב רכוש		ביטוח אשראי		ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾		סך הכל	
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
במיליוני ש"ח											
בלתי מבוקר											
176	164	131	145	327	251	34	37	352	362	1,020	959
24	39	70	89	5	11	18	19	293	304	411	462
152	125	61	57	322	240	16	18	58	58	609	497
-	(4)	2	4	(23)	(9)	(1)	(2)	3	1	(19)	(11)
153	121	62	61	299	230	15	16	61	59	589	486
34	27	26	23	14	9	6	2	6	5	86	65
3	6	5	6	1	2	5	5	39	37	53	55
190	154	93	89	314	241	26	23	105	101	728	607
סך כל ההכנסות											
97	98	(75)	(21)	196	236	14	7	98	44	330	363
-	(21)	24	(2)	(6)	(16)	(10)	(4)	(88)	(32)	(80)	(76)
97	77	(51)	(24)	190	220	4	3	11	12	250	287
27	27	19	22	72	62	3	3	47	50	168	165
4	3	2	1	7	5	6	5	5	5	23	19
1	6	1	-	-	1	1	1	3	1	5	8
128	113	(29)	-	269	288	13	12	66	67	447	480
(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	-
61	41	122	89	45	(48)	12	11	40	34	279	127
1	19	(3)	17	(1)	6	(5)	3	(1)	4	(9)	49
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים											
62	60	119	106	43	(41)	7	14	39	37	270	176
על הכנסה											

(1) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים, דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה בתאריך הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד מהווים כ-80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(2) ענפי חביות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מעבידים ואחריות מנהלים אשר הפעילות בגינם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה בתאריך הדוח ומהווה 79% ובתקופה המקבילה אשתקד ענפי חביות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מקצועית ואחריות מנהלים כ-72% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ה. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	מספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון		פוליסות ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון	
			לרבות נספחים)		ללא מרכיב חיסכון		ללא מרכיב חיסכון	
			עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004
תשלומים בגין חוץ השקעה שזקפו	-	-	-	-	-	-	-	-
ישרות לעתודות ביטוח	-	-	-	-	-	-	-	-
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	51	131	-	-	164	-	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ	806	3,120	-	-	2,556	34	262	6,777
ביטוח ברוטו	-	-	-	-	465	-	-	465
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ	-	-	-	-	-	-	-	-
השקעה	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הרווח (הפסד) הכולל	73	(76)	-	-	(70)	6	(1)	(70)

נתונים לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	מספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון		פוליסות ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון	
			לרבות נספחים)		ללא מרכיב חיסכון		ללא מרכיב חיסכון	
			עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004
תשלומים בגין חוץ השקעה שזקפו	-	-	-	-	-	-	-	-
ישרות לעתודות ביטוח	-	-	-	-	-	-	-	-
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	85	125	-	-	171	-	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ	905	2,688	-	-	3,063	30	232	6,918
ביטוח ברוטו	-	-	-	-	379	-	-	379
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ	-	-	-	-	-	-	-	-
השקעה	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הרווח (הפסד) הכולל	100	(59)	-	-	(55)	14*	5	6

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	מספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון		פוליסות ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון	
			לרבות נספחים)		ללא מרכיב חיסכון		ללא מרכיב חיסכון	
			עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004
תשלומים בגין חוץ השקעה שזקפו	-	-	-	-	-	-	-	-
ישרות לעתודות ביטוח	-	-	-	-	-	-	-	-
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	(22)	66	-	-	81	-	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ	483	612	-	-	728	23	130	1,976
ביטוח ברוטו	-	-	-	-	55	-	-	55
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ	-	-	-	-	-	-	-	-
השקעה	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הרווח (הפסד) הכולל	31	(117)	-	-	(41)	4	(10)	(134)

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה		מספר חוזי	
	מספר חוזי		מספר חוזי		מספר חוזי	
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004
פרמיות ברוטו:	34	395	-	887	212	18
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	301	-	-
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	47	63	-	86	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	513	2,056	-	1,809	127	12
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	-	378	-	-
סך הרווח (הפסד) הכולל	28	(109)	-	(41)	7	7

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)

במיליוני ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה		מספר חוזי	
	מספר חוזי		מספר חוזי		מספר חוזי	
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	עד שנת 2004	עד שנת 2004	עד שנת 2003	עד שנת 2004
פרמיות ברוטו:	138	1,568	-	3,398	857	80
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	1,081	-	-
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	65	253	-	340	-	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,510	4,492	-	5,387	529	77
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	-	684	-	-
סך הרווח (הפסד) הכולל	92	304	-(*)	(134)	(35)*	(2)

הערות:

(*) סוג מחדש

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מועדות.
- (2) המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלוי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס הקטנת הזקיפה לחיסכון במערכות החברה.

ו. נתונים נוספים אודות מגורי ביטוח בריאות

נתונים לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	סיעודי		בריאות אחר **		סה"כ
	פרט	קבוצתי	ז"א	ז"ק	
פרמיות ברוטו	139	10	693 ^(*)	52 ^(*)	894
תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	193	21	343	41	598
רווח כולל אחר	-	-	6	-	6
סך הרווח (הפסד) הכולל	58	(2)	42	(10)	88

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 655 מיליוני ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 90 מיליוני ש"ח.
 (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	סיעודי		בריאות אחר **		סה"כ
	פרט	קבוצתי	ז"א	ז"ק	
פרמיות ברוטו	139	11	630 ^(*)	72 ^(*)	852
תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	222	18	335	51	626
רווח כולל אחר	-	-	8	-	8
סך הרווח (הפסד) הכולל	(6)	4	16	(2)	12

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 601 מיליוני ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 101 מיליוני ש"ח.
 (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	סיעודי		בריאות אחר **		סה"כ
	פרט	קבוצתי	ז"א	ז"ק	
פרמיות ברוטו	70	5	352 ^(*)	33 ^(*)	460
תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	24	10	165	19	218
הפסד כולל אחר	-	-	(6)	-	(6)
סך הרווח (הכולל)	90	2	28	-	120

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 334 מיליוני ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 51 מיליוני ש"ח.
 (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

במיליוני ש"ח	סיעודי		בריאות אחר **		סה"כ
	פרט	קבוצתי	ז"א	ז"ק	
פרמיות ברוטו	70	5	319 ^(*)	40 ^(*)	344
תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	122	3	177	22	324
הפסד כולל אחר	-	-	10	-	10
סך הרווח (הכולל)	-	8	5	8	21

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 307 מיליוני ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 52 מיליוני ש"ח.
 (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)

במיליוני ש"ח	סיעודי				בריאות אחר **	
	פרט	קבוצתי	ז"א	ז"ק	סה"כ	
פרמיות ברוטו	278	23	1,278 (*)	152 (*)	1,731	
תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	524	64	655	105	1,348	
רווח (הפסד) כולל אחר	-	-	(12)	1	(11)	
סך הרווח (הפסד) הכולל	(105)	(25)	53	-	(77)	

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 1,225 מיליוני ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 205 מיליוני ש"ח.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ביאור 5: חברות בנות

צירוף עסקים שאירע בשנת 2023 ונמדד בתקופות קודמות בסכומים ארעיים (רכישת סימקס החזקות בע"מ (לשעבר WPI))

כמתואר בביאור 9, בדבר השקעות בחברות מוחזקות בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023, ביום 27 במרס 2023, החברה השלימה את רכישת מלוא הונה המונפק והנפרע של סימקס החזקות בע"מ.

בדוחותיה הכספיים של הקבוצה ליום 31 במרס 2023, ליום 30 ביוני 2023, ליום 30 בספטמבר 2023 וליום 31 בדצמבר 2023 נכללו סכומים ארעיים בגין הנכסים וההתחייבויות המזוהים שנרכשו של קבוצת סימקס. עם השלמת הערכת השווי הבלתי תלויה עבור צירוף העסקים, עודכנו הסכומים כדלקמן:

נכסים והתחייבויות מזוהים שנרכשו:

במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2023 על בסיס ערכים ארעיים	השפעת שינוי אומדן בעקבות השלמת הערכת השווי	כמדווח בדוחות אלה
מזומנים ושווה מזומנים	496	-	496
חייבים ויתרות חובה	52	-	52
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	15,432	-	15,432
עודפי עלות ברכישה*)	281	(66)	215
נכסים בלתי מוחשיים	255	-	255
רכוש קבוע	131	-	131
נכס זכות שימוש	198	-	198
נכסי מיסים נדחים	30	-	30
השקעות בחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני	7	-	7
השקעות פיננסיות אחרות	3	-	3
זכאים ויתרות זכות	(463)	-	(463)
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	(8,649)	-	(8,649)
התחייבויות פיננסיות	(6,535)	-	(6,535)
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו	(27)	-	(27)
התחייבות בגין חכירה	(198)	-	(198)
התחייבויות מסים שוטפים	(21)	-	(21)
נכסים מזוהים נטו	992	(66)	926

(*) הרכב עודפי עלות

במיליוני ש"ח	תקופת הפחתה (בשנים)	יתרה ליום 31 במרס 2023 על בסיס ערכים ארעיים	השפעת שינוי אומדן בעקבות השלמת הערכת השווי	כמדווח בדוחות אלה
מותג	10	73	1	74
טכנולוגיה	8.75	60	(20)	40
קשרי לקוחות	-7.75	188	(47)	141
זכאים ויתרות זכות	0.25	(13)	-	(13)
התחייבויות פיננסיות	1	(28)	-	(28)
סך הכל		281	(66)	215

מוניטין

בעקבות הרכישה הוכר מוניטין כמפורט להלן:

במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2023 על בסיס ערכים ארעיים	השפעת שינוי אומדן בעקבות השלמת הערכת השווי	כמדווח בדוחות אלה
תמורה שהועברה	1,420	-	1,420
בניכוי שווי הוגן של הנכסים המזוהים, נטו	(992)	66	(926)
סך הכל מוניטין	428	66	494

בהתאם להוראות נושא 805 בקודיפיקציה, הדוחות הכספיים לא הותאמו למפרע בגין התאמות שהתרחשו במהלך תקופת המדידה אלא כל ההתאמות לסכומים הארעיים שהוכרו בתקופות קודמות במהלך תקופת המדידה הוכרו בתקופת הדיווח הנוכחית בה הושלמה הערכת השווי.

ההשפעה על דוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר שהיתה מוכרת במהלך התקופה שמיום 31 במרס 2023 ועד 31 בדצמבר 2023 ואשר הוכרה בפועל במהלך הרבעון הראשון לשנת 2024 אם הערכת השווי הסופית הייתה נשלמת במועד הרכישה הינה בסכום שאינו מהותי.

ביאור 6: מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. הרכב:

ליום			
31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
3,839	3,825	3,877	נדל"ן להשקעה ⁽¹⁾
			השקעות פיננסיות
28,065	30,633	25,433	נכסי חוב סחירים
8,199	8,934	7,830	נכסי חוב שאינם סחירים
17,378	18,102	18,303	מניות
30,491	26,567	32,473	השקעות פיננסיות אחרות
84,133	84,236	84,039	סך הכל השקעות פיננסיות ⁽¹⁾
4,418	3,910	4,584	מזומנים ושוי מזומנים
1,622	2,600	1,503	אחר ⁽²⁾
94,012	94,571	94,003	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

- (1) נמדדים בשוי הוגן דרך רווח והפסד.
(2) היתרה כוללת בעיקר פרמיה לגבייה, יתרות מבטחי משנה, בטחונות בגין פעילות בחוזים עתידיים וכן עסקאות בניירות ערך שטרם נסלקו לתאריך הדוחות הכספיים.

מידע נוסף בדבר השוי ההוגן

א. שוי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

ליום 30 ביוני 2024				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח
				השקעות פיננסיות:
25,433	-	3,973	21,460	נכסי חוב סחירים
7,830	28	7,802	-	נכסי חוב שאינם סחירים
18,303	2,292	358	15,653	מניות
32,473	13,790	2,567	16,116	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
84,039	16,110	14,700	53,229	סך הכל השקעות פיננסיות
669	12	582	75	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

יתרה ליום 30 ביוני 2023				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח
				השקעות פיננסיות:
30,633	-	5,330	25,303	נכסי חוב סחירים
8,934	41	8,893	-	נכסי חוב שאינם סחירים
18,102	1,952	290	15,860	מניות
26,567	11,569	1,320	13,678	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
84,236	13,562	15,833	54,841	סך הכל השקעות פיננסיות
330	9	282	39	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל
במיליוני ש"ח			
השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	23,410	4,655	-
נכסי חוב שאינם סחירים	-	8,170	29
מניות	14,899	511	1,968
השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾	16,002	1,950	12,539
סך הכל השקעות פיננסיות	54,311	15,286	14,536
(1) מזה בגין נגזרים	280	284	9
			573

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

במיליוני ש"ח			
נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סך הכל
בלתי מבוקר			
יתרה ליום 1 בינואר 2024 (מבוקר)	29	1,968	12,539
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד	-	(64)	675
רכישות	-	397	1,185
מכירות	-	(5)	(607)
פידיונות	(1)	-	-
תקבולי ריבית ודיבידנד	-	(4)	(2)
יתרה ליום 30 ביוני 2024	28	2,292	13,790
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 ביוני 2024	-	(65)	676
			611

במיליוני ש"ח			
נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סך הכל
בלתי מבוקר			
יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)	61	2,106	10,027
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד	5	(31)	638
רכישות	-	233	1,304
מכירות	-	(353)	(400)
פידיונות	(12)	-	-
תקבולי ריבית ודיבידנד	(13)	(3)	-
יתרה ליום 30 ביוני 2023	41	1,952	11,569
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023	5	(33)	638
			610

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	יתרה ליום 1 באפריל 2024
בלתי מבוקר				
15,204	13,020	2,155	29	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
452	438	14	-	רכישות
788	665	123	-	מכירות
(331)	(331)	-	-	פידיונות
(1)	-	-	(1)	תקבולי ריבית ודיבידנד
(2)	(2)	-	-	המרת חוב להון
16,110	13,790	2,292	28	יתרה ליום 30 ביוני 2024
452	438	14	-	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 ביוני 2024

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	יתרה ליום 1 באפריל 2023
בלתי מבוקר				
12,594	10,745	1,804	45	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
321	311	6	4	רכישות
808	663	145	-	מכירות
(150)	(150)	-	-	תקבולי ריבית ודיבידנד
(11)	-	(3)	(8)	
13,562	11,569	1,952	41	יתרה ליום 30 ביוני 2023
321	311	6	4	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)
מבוקר				
12,194	10,027	2,106	61	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
360	517	(161)	4	רכישות
3,382	2,989	393	-	מכירות
(1,372)	(1,005)	(367)	-	פידיונות
(12)	-	-	(12)	תקבולי ריבית ודיבידנד
(16)	-	(3)	(13)	המרת חוב להון
-	11	-	(11)	
14,536	12,539	1,968	29	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)
381	540	(163)	4	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2023

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים – הרכב ושווי הוגן⁽¹⁾

ליום 30 ביוני 2024			
ערך בספרים		שווי הוגן	
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
		אגרות חוב ממשלתיות	
21,143		אג"ח חץ ופקדונות באוצר	
7,796		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
464		פיקדונות בבנקים	
29,403		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
35		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 30 ביוני 2023			
ערך בספרים		שווי הוגן	
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
		אגרות חוב ממשלתיות	
23,023		אג"ח חץ ופקדונות באוצר	
6,592		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
649		פיקדונות בבנקים	
30,264		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
44		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 31 בדצמבר 2023			
ערך בספרים		שווי הוגן	
מבוקר		במיליוני ש"ח	
		אגרות חוב ממשלתיות	
22,279		אג"ח חץ ופקדונות באוצר	
7,270		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
566		פיקדונות בבנקים	
30,115		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
42		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

(1) השווי ההוגן של איגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון של ההתחייבויות מבטיחות תשואה. השווי ההוגן של פיקדונות באוצר חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

מידע נוסף בדבר השווי ההוגן

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה) (3) בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 30 ביוני 2024				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח
5,958	135	-	6,093	השקעות פיננסיות:
-	-	-	-	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
887	25	831	1,743	מניות
762	229	4,937	5,928	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
7,607	389	5,768	13,764	סך הכל השקעות פיננסיות
2	214	6	222	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

יתרה ליום 30 ביוני 2023				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח
6,204	147	-	6,351	השקעות פיננסיות:
-	1	-	1	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
831	36	853	1,720	מניות
758	53	4,261	5,072	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
7,793	237	5,114	13,144	סך הכל השקעות פיננסיות
3	53	4	60	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
מבוקר				במיליוני ש"ח
7,130	183	-	7,313	השקעות פיננסיות:
-	-	-	-	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
867	47	757	1,671	מניות
1,007	301	4,528	5,836	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
9,004	531	5,285	14,820	סך הכל השקעות פיננסיות
4	301	3	308	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סך הכל
במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר		
757	4,528	5,285
יתרה ליום 1 בינואר 2024 (מבוקר)		
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:		
(19)	8	(11)
ברווח והפסד		
37	194	231
ברווח כולל אחר		
63	396	459
רכישות		
(3)	(189)	(192)
מכירות		
(4)	-	(4)
תקבולי ריבית ודיבידנד		
831	4,937	5,768
יתרה ליום 30 ביוני 2024		
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים		
(19)	7	(12)
פיננסים המוחזקים ליום 30 ביוני 2024		

מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סך הכל
במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר		
937	3,697	4,634
יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)		
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:		
154	43	197
ברווח והפסד		
(123)	226	103
ברווח כולל אחר		
73	463	536
רכישות		
(184)	(168)	(352)
מכירות		
(4)	-	(4)
תקבולי ריבית ודיבידנד		
853	4,261	5,114
יתרה ליום 30 ביוני 2023		
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסים		
122	43	165
המוחזקים ליום 30 ביוני 2023		

מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סך הכל
במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר		
773	4,677	5,450
יתרה ליום 1 באפריל 2024		
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:		
(14)	(10)	(24)
ברווח והפסד		
37	132	169
ברווח כולל אחר		
36	232	268
רכישות		
-	(94)	(94)
מכירות		
(1)	-	(1)
תקבולי ריבית ודיבידנד		
831	4,937	5,768
ליום 30 ביוני 2024		
סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסים		
(14)	(12)	(26)
המוחזקים ליום 30 ביוני		

מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סל הכל	
בלתי מבוקר			במיליוני ש"ח
789	3,961	4,750	יתרה ליום 1 באפריל 2023
			סך הרווחים שהוכרו:
2	11	13	ברווז והפסד
13	110	123	ברווז כולל אחר
52	283	335	רכישות
-	(104)	(104)	מכירות
(3)	-	(3)	תקבולי ריבית ודיבידנד
853	4,261	5,114	יתרה ליום 30 ביוני 2023
2	11	13	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווז והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023

מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סך הכל	
מבוקר			במיליוני ש"ח
937	3,697	4,634	יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו :
41	96	137	ברווז והפסד
(142)	134	(8)	ברווז כולל אחר
117	944	1,061	רכישות
(190)	(343)	(533)	מכירות
(6)	-	(6)	תקבולי ריבית ודיבידנד
757	4,528	5,285	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)
9	97	106	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווז והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2023 (מבוקר)

ג. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בגין מקס

30 ביוני 2024				
יתרות במאזן	שווי הוגן			סך הכל
	רמה 1	רמה 2	רמה 3	
בלתי מבוקר				
16,186	-	-	16,112	16,112
במיליוני ש"ח				
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי				
30 ביוני 2023				
יתרות במאזן	שווי הוגן			סך הכל
	רמה 1	רמה 2	רמה 3	
בלתי מבוקר				
15,217	-	-	15,140	15,140
במיליוני ש"ח				
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי				

31 בדצמבר 2023					
שוי הוגן			יתרות במאזן		
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
15,012	15,012	-	-	15,078	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

ג. התחייבויות פיננסיות

1. הרכב שוי הוגן:

ליום 30 ביוני 2024		ליום 30 ביוני 2023		ליום 31 בדצמבר 2023		הערה	במיליוני ש"ח
ערך שוי בספרים הוגן	ערך שוי בספרים הוגן	ערך שוי בספרים הוגן	ערך שוי בספרים הוגן	ערך שוי בספרים הוגן	ערך שוי בספרים הוגן		
1,345	1,345	3,157	3,157	2,929	2,929		התחייבויות פיננסיות המוצגות בשוי הוגן דרך רווח והפסד:
							התחייבות בשל מכשירים פיננסיים נגזרים, מכירה בחסר והתחייבויות לרכישה חוזרת (REPO) (*)
							התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
							החברה:
896	888	496	502	918	942	א	אג"ח סדרה א' -אג"ח סחיר
141	131	139	134	142	133	א	אג"ח סדרה ב' -אג"ח להמרה סחיר - רכיב התחייבותי
500	487	-	-	497	508	א	אג"ח סדרה ג' -אג"ח סחיר
							חברות בנות:
9	9	884	884	889	889	ב	הלוואות בסימקס ובחברות בנות שלה למעט מקס
5,115	4,613	4,613	4,214	4,639	4,315	ג	כתבי התחייבות נדחים סחירים בכלל ביטוח
5,190	5,190	5,166	5,166	5,202	5,202		אשראי מתאגידים בנקאיים במקס
798	799	502	475	582	581	ד	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים במקס
12,650	12,117	11,800	11,375	12,869	12,569		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
							בניכוי ריבית לשלם בגין אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים המוצגים בסעיף זכאים ויתרות זכות
103	103	49	49	99	99		
13,892	13,359	14,909	14,483	15,699	15,400		סך הכל התחייבויות פיננסיות
856	856	2,373	2,373	1,786	1,786		(*) מזה בגין התחייבויות תלויות תשואה

א. אגרות חוב שהונפקו על ידי החברה

ביום 28 פברואר 2024 שולמה ריבית של אגרות חוב סדרה א' וסדרה ב' בסך של כ-48 מיליוני ש"ח בהתאם לתנאי השטרות.

ב. סימקס - הלוואת סינדיקציה

בהמשך לביאור 26 (א1)(3) בדוחות הכספיים השנתיים, ביום 25 בפברואר 2024, ביצעה סימקס פירעון מוקדם של מלוא הלוואת הסינדיקציה.

ג. גיוס חוב בכלל ביט מימון בע"מ חברת הבת כלל ביטוח (להלן: "כללביט מימון")

ביום 7 בינואר, 2024 הוחלפו כ- 504 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות סדרה י' שבמחזור הנסחרות בבורסה, בדרך של הצעת רכש חליפין, בתמורה להנפקת כ- 508 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות סדרה יג', בדרך של הרחבת סדרה קיימת. כתבי התחייבות סדרה יג' שהונפקו כאמור, הוכרו (בכפוף למגבלות) כהון רובד 2 של כלל ביטוח וזאת חלף כתבי התחייבות סדרה י' שהוחלפו ואשר היו מוכרים כהון משני מורכב.

תנאיהם של חלק מכתבי ההתחייבות סדרה י', שונים מתנאי כתבי התחייבות סדרה יג' ובהתאם טופלו כהחלפת מכשירי חוב בעלי תנאים שונים מהותית ובהתאם נוצר לכלל ביטוח הפסד בסך של כ- 1.6 מיליוני ש"ח.

עלויות ההנפקה הסתכמו לסך של כ- 1.5 מיליוני ש"ח.

ביום 3 באפריל 2024 הנפיקה כללביט מימון לציבור 465 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות (סדרה יג') בדרך של הרחבת סדרה קיימת בתמורה לסך של כ- 460 מיליוני ש"ח. תנאיהן של כתבי ההתחייבות הנוספות, זהים לתנאי כתבי ההתחייבות סדרה יג' הקיימת במחזור. עלויות ההנפקה הסתכמו לסך של כ- 5.1 מיליוני ש"ח.

התמורה הכוללת (ברוטו), שהתקבלה בחברה בעקבות הנפקת אגרות החוב החדשות במסגרת ההנפקה כאמור, הופקה בכלל ביטוח בפיקדון נדחה בתנאי פירעון וריבית זהים לתנאי אגרות החוב. אגרות החוב מוכרות כהון רובד 2 בכלל ביטוח (בכפוף למגבלות) והינן בעלות מעמד שווה ועומדות בדרגת פירעון שווה לאגרות חוב נדחות שהנפיקה כלל ביטוח מסוג הון משני מורכב וכן לאגרות חוב שהנפיקה ו/או תנפיק כלל ביט מימון ו/או כלל ביטוח מסוג מכשיר הון רובד 2, ונדחות ליתר התחייבויותיה של כלל ביטוח למעט זכויותיהם של נושים על פי הון רובד 1.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 31 ביולי 2024 פרעה כללביט מימון בפדיון מוקדם את יתרת כתבי התחייבות סדרה י', בהתאם לתנאיהן.

ד. אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - במקס

למקס כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים המוכרים כהון רובד 2 וכן ניירות ערך מסחריים. הגידול ביתרה ליום 30 ביוני 2024, בהשוואה לתקופות קודמות נובע מהנפקה שבוצעה ביום 16 ביולי 2023 של כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (סדרה ד') בסך של 250 מיליוני ש"ח ערך נקוב, המוכרים כהון רובד 2 מיום הנפקתם, ומהשלמת הנפקה פרטית שבוצעה ביום 4 בינואר 2024 של נייר ערך מסחרי למשקיעים מוסדיים בהיקף של 230 מיליוני ש"ח.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה ד' נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 7.33%, ועומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 16 באוקטובר 2033, עם אופציה למקס לפדיון מוקדם בין 16 באוקטובר 2028 ל- 16 בנובמבר 2028, בתנאים המפורטים בשיטת הנאמנות. אם לא תממש מקס את זכותה לפדיון מוקדם, תעודכן ביום 16 באוקטובר 2028 הריבית, כך ששיעורה השנתי יהיה בגובה שיעור ריבית העוגן במועד שינוי הריבית כאמור, בתוספת המרווח מעל שיעור ריבית העוגן במועד ההנפקה, והכל בהתאם להגדרות בשיטת הנאמנות. כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה ד' הונפקו בהקצאה פרטית למשקיעים מסווגים ונרשמו למסחר במערכת רצף מוסדיים בבורסה לניירות ערך בתל אביב. כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה ד' כוללים מנגנון חוזי לספיגת הפסדים, על פיו בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן), תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים, והכל בהתאם להגדרות ולתנאים המפורטים בכתבי ההתחייבות הנדחים. הגידול ביתרת אגרות החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים כתוצאה מההנפקות הנ"ל קוזז חלקית על ידי פדיונות מוקדמים שבוצעה מקס:

ביום 16 בנובמבר 2023 החליט דירקטוריון מקס לפדות בפדיון מוקדם מלא את כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ב') בסך של כ- 139 מיליוני ש"ח שהונפקו בדצמבר 2018, שנכללו בהון רובד 2 של מקס (לפרטים נוספים ראה דיווח מקס מיום 19 בנובמבר 2023), וביום 11 במרס 2024 החליט דירקטוריון מקס לפדות בפדיון מוקדם מלא כתב התחייבות נדחה בסך של 35 מיליוני ש"ח שהונפק במרס 2019 בהנפקה פרטית, ונכלל בהון רובד 2 של החברה. הפדיון המוקדם המלא של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ב') בוצע ביום 31 בדצמבר 2023 והפדיון המוקדם המלא של כתב ההתחייבות שהונפק במרס 2019 בהנפקה פרטית בוצע ביום 31 במרס 2024.

ה. מסגרות אשראי מחייבות

1. מסגרת אשראי לכלל החזקות

בחודש יוני 2024, חידש תאגיד בנקאי ישראלי את הסכמתו למסגרת אשראי לחברה, בסכום של עד 250 מיליוני ש"ח לצורך כרית נזילות נוספת, לשנה נוספת עד חודש יוני 2025. ככל שיועמד אשראי מתוך מסגרת האשראי תנאיו יהיו כמפורט להלן:

תקופת האשראי	עד 12 חודשים
עמלת אי ניצול	0.25%
שיעור הריבית השנתית	P-1% - P-0.5%
מועד פירעון הקרן	במועד הפירעון הסופי של האשראי
מועדי פירעון הריבית	תשלום רבעוני
מנגנון הצמדה	ללא הצמדה
נכסים משועבדים	ללא בטוחות, אולם החברה התחייבה כי לא תיצור שעבוד שוטף כללי על נכסיה
מגבלות החלות על החברה בכל עת בה תנוצל מסגרת האשראי – יהיה בחשבונות החברה בבנק סכום בקשר עם מסגרת האשראי שלא יפחת מ- 50 מיליוני ש"ח (חמישים מיליוני ש"ח) בנכסים נזילים, כפי שהוגדרו, ואם החברה תחלק דיבידנד בתקופה זו, יתווסף לסכום האמור סך של עד 50% מסכום הדיבידנד.	
תנאים מהותיים למימוש מסגרת האשראי	תנאים מסחריים מקובלים ולרבות העדר עילה להעמדה לפירעון מידי של חובות החברה לבנק

ככל שיועמד אשראי מתוך מסגרת האשראי יחולו לגביו תנאים להעמדה לפירעון מידי, לרבות מנגנון Default Cross. למועד הדוח ולמועד אישורו, החברה אינה ניצלה את מסגרת האשראי האמורה.

2. מסגרת אשראי למקס

ביום 4 ביוני 2024 חתמה מקס על חידוש הסכם מסגרות אשראי מתאגיד בנקאי בסך כולל של 2,100 מיליוני ש"ח וללא שינוי מהותי בתנאים בהשוואה למסגרות הקיימות. תוקף מסגרת אשראי זו הינו ליום 3 ביוני 2025. מסגרת זו כוללת אשראי לטווח קצר בשיעורי ריבית מבוססי פריים בתוספת מרווח בטווח של פריים מינוס 0.5% לפריים מינוס 1.5%. כמו כן, מסגרות האשראי כוללות עמלת אי ניצול בשיעור בטווח של 0.1%-0.7%. הבנק יהיה רשאי להעמיד לפירעון מידי את סכומי האשראי, כולם או מקצתם, בתנאים שנקבעו.

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות הנמדדות בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה)3 בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 30 ביוני 2024			
סך הכל	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר			
925	896	29	במיליוני ש"ח
420	420	-	נגזרים
1,345	1,316	29	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			
ליום 30 ביוני 2023			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר			
2,094	2,085	9	במיליוני ש"ח
1,063	1,063	-	נגזרים
3,157	3,148	9	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			
ליום 31 בדצמבר 2023			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
מבוקר			
1,782	1,772	10	במיליוני ש"ח
1,147	1,147	-	נגזרים
2,929	2,919	10	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			

א. התחייבויות פיננסיות במקס בחלוקה לרמות

30 ביוני 2024					יתרות במאזן			
שוי הוגן								
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח								
התחייבויות פיננסיות								
5,190	-	5,190	-	5,190	אשראי מתאגידים בנקאיים			
8,805	8,805	-	-	8,860	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			
799	-	799	-	798	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים			
346	346	-	-	346	התחייבויות פיננסיות אחרות			
15,140	9,151	5,989	-	15,194	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות			

30 ביוני 2023					יתרות במאזן			
שוי הוגן								
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח								
התחייבויות פיננסיות								
5,166	-	5,166	-	5,166	אשראי מתאגידים בנקאיים			
8,395	8,395	-	-	8,449	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			
475	-	475	-	502	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים			
342	341	1	-	342	התחייבויות פיננסיות אחרות			
14,378	8,736	5,642	-	14,459	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות			

31 בדצמבר 2023					יתרות במאזן			
שוי הוגן								
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח								
התחייבויות פיננסיות								
5,202	-	5,202	-	5,202	אשראי מתאגידים בנקאיים			
8,020	8,020	-	-	8,072	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			
581	-	581	-	582	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים			
294	294	-	-	294	התחייבויות פיננסיות אחרות			
14,097	8,314	5,783	-	14,150	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות			

ביאור 7: ניהול ודרישות הון

א. הון מניות

מניות רגילות (*) (**)			
30 ביוני 2024	30 ביוני 2023	31 בדצמבר 2023	
באלפי מניות 1 ש"ח ע.ב.			
79,031	74,061	74,061	הון מניות מונפק ונפרע ליום 1 בינואר
-	4,970	4,970	הנפקת מניות
44	-	-	מימוש כתבי אופציה לעובדים בכירים
79,075	79,031	79,031	הון מניות מונפק ונפרע ליום
100,000	100,000	100,000	הון רשום

(*) המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. למחזיקים במניות הרגילות הזכות לקבלת דיבידנד כפי שיוכרז מפעם לפעם וזכות הצבעה באסיפות כלליות של החברה לפי קול אחד למניה, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

(**) לפרטים בדבר תוכנית אופציות בקבוצה שאושרה בתקופת הדיווח, ראה ביאור 12(ג).

ב. דיבידנדים וניהול דרישות הון בחברות בקבוצה

בהמשך לאמור בביאור 17(ג) ו-ו(ו) לדוחות השנתיים, האפשרות לחלוקת דיבידנד על ידי החברה מושפעת מיכולתן של חברות מוחזקות לחלק דיבידנד בכפוף לדרישות ההון וצרכי הנזילות שלהן ולצרכי מקס לשרת את החוב שהונפק על ידה (לפרטים נוספים בדבר אגרות החוב שהונפקו על ידי מקס ראה ביאור 6(ד) לעיל). להלן יתוארו דרישות ההון של כלל ביטוח ומקס ופרטים בדבר חלוקת דיבידנד על ידם.

1. דיבידנדים וניהול דרישות הון בחברות ביטוח מאוחדות

א. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II החל על חברות ביטוח בקבוצה

על חברות הביטוח בקבוצה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום משטר כושר פירעון כלכלי.

בהתאם לחוזר המאוחד ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב.

ביום 30 במאי 2024 אישרה ופרסמה כלל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2023.

החישוב שערכה כלל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2023 בוקר על ידי רואי החשבון המבקרים. הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2023 לכלל ביטוח עודף הון ללא הוראות המעבר ובהתחשב בהוראות המעבר.

החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

לפירוט נוסף ראה סעיף 2.4 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2023 המצורף לדוח התקופתי ליום 31 במרס 2024 של החברה.

ב. מדיניות חלוקת דיבידנד בכלל ביטוח

בהמשך לאמור בביאור 17(ג) בדוחות הכספיים השנתיים, בחודש ביוני 2023 אישר דירקטוריון כלל ביטוח מדיניות חלוקת דיבידנד בשיעור של 50%-30% מהרווח הכולל של כלל ביטוח. החלוקה כפופה לכך שכלל ביטוח תעמוד ביעד הון מינימאלי בהתאם למשטר כושר הפירעון הכלכלי ללא התחשבות בהוראות הפריסה בשיעור של 110% לאחר החלוקה.

זאת בהמשך לקביעת מדיניות ניהול הון אשר על פיה טווח המטרה ליחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח יעמוד בטווח שבין 150%-170%, כפי שאושר ביוני 2021. בנוסף, נקבע יעד יחס כושר פירעון מינימאלי יציב של 135%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום שנת 2032 ולאחריה.

מובהר כי אין לראות במדיניות זו התחייבות של כלל ביטוח לבצע חלוקת דיבידנד, וכי כל חלוקה בפועל תהיה כפופה לאישור פרטני של הדירקטוריון לביצוע החלוקה, על פי שיקול דעתו הבלעדי, לפיו הדירקטוריון יהיה רשאי לחלק בפועל שיעורים שונים או שלא לחלק דיבידנד כלל. כמו כן, ביצוע כל חלוקה בפועל יהיה כפוף לעמידה בהוראות הדין החלות על חלוקת דיבידנד.

2. דיבידנדים וניהול דרישות הון במקס

הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים החלות על חברת כרטיסי האשראי

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (*)

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 30 ביוני 2023	ליום 30 ביוני 2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון:			
1,855	1,752	1,932	הון עצמי רובד 1
461	347	448	הון רובד 2
2,316	2,099	2,380	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון:			
14,021	13,837	15,736	סיכון אשראי - גישה סטנדרטית
19	49	58	סיכונים שוק - גישה סטנדרטית
2,876	2,635	3,109	סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית
16,916	16,521	18,903	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון:			
11.0	10.6	10.2	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.7	12.7	12.6	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0	8.0	8.0	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.5	11.5	11.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 בספטמבר 2016.

2. יעד הלימות הון במקס

כחלק מתהליך אימוץ הוראות באזל III בישראל, ביום 28 במרס 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015.

ביום 2 במאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה כוללת הקלות ביחס לדרישות ההון על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. על אף האמור בסעיף 40 להוראת ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016 וחלה על מקס כ"סולק".

בהתאם לפרופיל הסיכון של מקס, ביום 30 ביוני 2024 אישר דירקטוריון מקס לעדכן את היעד הפנימי של מקס ליחס הון עצמי רובד 1 כך שיעמוד על 9.25% חלף 10% כפי שהיה עד כה. היעד הפנימי המעודכן גבוה ב-125 נקודות בסיס (1.25 נקודות אחוז) מיחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים. בכוונת מקס להחזיק מרווח ביטחון מעל היעד הפנימי המעודכן. היעד הפנימי ליחס הון כולל לא השתנה וממשיך לעמוד של 12%.

על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי", משקל הסיכון של חלק מחשיפות מקס לבנקים הישראליים נגזר מדירוג האשראי של מדינת ישראל. מכיוון שמקס משתמשת בדירוגים של סוכנות דירוג האשראי הבינלאומית S&P (Standard and Poor's), הורדת הדירוג של מדינת ישראל על ידי סוכנות זו בחודש אפריל 2024 הביאה לגידול בנכסי הסיכון שנרשמו בגין חלק מחשיפות מקס לבנקים הישראליים, אשר הקטין בכ-0.3% את יחסי ההון של מקס. הורדה נוספת (של notch אחד) בדירוג האשראי של מדינת ישראל אינה צפויה להשפיע על יחסי ההון של מקס.

3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון במקס

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 30 ביוני 2023	ליום 30 ביוני 2024	
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	
		1. הון עצמי רובד 1	
1,847	1,744	1,927	הון
1,847	1,744	1,927	סך הכל הון עצמי רובד 1
		התאמות פיקוחיות:	
8	8	5	התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1**
1,855	1,752	1,932	סך הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות
		2. הון רובד 2	
285	174	250	הון רובד 2: מכשירים
176	173	198	הון רובד 2: הפרשות
461	347	448	סך הכל הון רובד 2
2,316	2,099	2,380	סך הכל הון כולל

** נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים (להלן התאמות - בגין הפסדי אשראי צפויים) אשר פוחדות בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2026.

4. השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים על יחס הון עצמי רובד 1 במקס

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 30 ביוני 2023	ליום 30 ביוני 2024	
מבוקר	בלתי מבוקר	באחוזים	
		יחס ההון לרכיבי סיכון	
10.9	10.6	10.2	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
0.05	0.05	0.03	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
11.0	10.6	10.2	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

5. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים במקס

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת מקס את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדד משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. סך מדידת החשיפה של מקס היא סכום החשיפות המאזניות ופריטים חוץ מאזניים. ככלל המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, מקס לא מורשית להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה מקס מחשבת את החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של סכום הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה, סולק יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד.

בחזור לתיקון ההוראה, שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 20 בדצמבר 2023, הוארך תוקפה של הקלה שנקבעה כהוראת שעה בנובמבר 2020 במסגרת התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין להתמודדות עם משבר הקורונה, ושלפיה יחס המינוף לא יפתח מ-4.5% על בסיס מאוחד. על פי החוזר, על רקע בחינה שמבצע הפיקוח לתיקון ההוראה ובחינת שיעורי יחס המינוף ותמהילם, ההקלה תוארך כהוראת שעה עד ליום 30 ביוני 2026, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2025 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרום הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

להלן יחס המינוף מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218:

ליום 30 ביוני 2024	ליום 30 ביוני 2023	ליום 31 בדצמבר 2023	
בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	במיליוני ש"ח
			בנתוני המאוחד:
1,932	1,752	1,855	הון רוברד 1
21,870	20,022	20,405	סך החשיפות
			יחס המינוף
8.8	8.8	9.1	
4.5	4.5	4.5	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
			* בהתאם להוראת השעה כאמור לעיל.

חלוקת דיבידנד על-ידי מקס כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי מקס רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע ממקס את היכולת לעמוד בחביותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעונן.

בחודש יוני 2023 בוצעה חלוקה של דיבידנד בסך 40 מיליוני ש"ח, לאחר שניתן לכך אישור דירקטוריון מקס, ותוך עמידה בכל המגבלות החלות על מקס.

במהלך הרבעון השני לשנת 2024 סיכמה מקס על ביטולן של מגבלות על חלוקת דיבידנד שנכללו בהסכמי המימון של מקס, ואשר פורטו בביאור 17ג.3(3) בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023.

ביום 30 ביוני 2024 קבע דירקטוריון מקס, לראשונה, מדיניות לחלוקת דיבידנדים. על פי המדיניות שאושרה, החל משנת 2024, תוכל מקס לחלק מדי שנה דיבידנדים בסכום של עד 30% מהרווח הנקי של מקס לשנה שקדמה לשנת החלוקה, על פי דוחותיה הכספיים המאוחדים. מובהר כי בקביעת המדיניות אין משום התחייבות של מקס לחלק דיבידנד במועד או בשיעור כלשהו, וכי כל חלוקה תהיה בשיקול דעתו המלא של דירקטוריון מקס ותהיה טעונה אישור פרטני של דירקטוריון מקס, בכפוף בין היתר לעמידה בכל המגבלות החלות על מקס מכוח הדין ומכוח הוראות הפיקוח על הבנקים.

בהתאם, ביום 30 ביוני 2024, אישר דירקטוריון מקס חלוקה של דיבידנד בסך 62 מיליוני ש"ח, המהווה כ-28% מהרווח הנקי של מקס לשנת 2023. הדיבידנד שולם ביום 3 ביולי 2024.

הן מדיניות חלוקת הדיבידנדים שנקבעה והן החלוקה בפועל שאושרה, נבחנו בראייה זהירה, תוך שמירה על עודפי הון גבוהים ביחס ליעדי ההון של מקס, בהתאם לציפייה הפיקוחית לבחינה שמרנית ומושכלת של תכנון ההון על רקע המלחמה ואי-הוודאות במשק.

ביאור 8: התחייבויות תלויות ותביעות

1. מבוא - תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל

להלן פרטים בדבר תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל, כדלקמן: תובענות מהותיות¹ אשר יכולות להיות תובענות נגזרות, תובענות שהגשן כתובענה ייצוגית אושרה; בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות; תובענות ייצוגיות מהותיות שאינן מהותיות שהסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו ותביעות מהותיות אחרות כנגד חברות הקבוצה (להלן: "תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל" או "תביעות").

סכומי התביעות שלהלן מוצגים בסכומים נכונים למועד הגשתן, כפי שצוינו על ידי התובעים, אלא אם צוין אחרת².

יצוין כי ככלל, החשיפה לדרישות כספיות, פרטניות או רוחביות, כפופה לדיני ההתיישנות. תקופות ההתיישנות בגין תביעות לתגמולי ביטוח במוצרי הביטוח משתנה בהתאם לסוג המוצר והאירוע בגינו נטענת טענת ההתיישנות. החשיפה בגין התיישנות הינה מוגברת במיוחד בביטוחים בעלי "זנב תביעות ארוך" ובביטוחים ארוכי טווח, בתחומי ביטוח חיים וביטוחי הבריאות, בהם פועלת כלל ביטוח. בשנים האחרונות ישנה מגמה של הארכת תקופת ההתיישנות בחלק מענפי הביטוח, דבר שיכול ויביא לגידול בהתחייבויות הביטוחיות כלפי מבטוחים, בין היתר במסגרת תיקון חוק חוזה הביטוח שהאריך את תקופת ההתיישנות בביטוח חיים ובביטוח מחלות ואשפוז וביטוח סיעודי לחמש שנים לאחר שקרה מקרה הביטוח, החל ממועד תחילתו של התיקון בשנת 2020. בתובענות שאינן נוגעות לתגמולי ביטוח, תקופת ההתיישנות הינה בהתאם לקבוע בחוק ההתיישנות, תשי"ח-1985. בחודש פברואר 2024, בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", אושר תיקון לחוק ההתיישנות, שעיקרו שבחשוב תקופת ההתיישנות על פי דין לא תובא בחשבון התקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 ועד 6 באפריל 2024, בכפוף לחריגים שנקבעו. פרק הזמן הדרוש לבירור התביעה, שהינו לעיתים ארוך, במיוחד בתובענות ייצוגיות, מאריך את התקופה בגינה נדרש לבצע השבה או פיצוי, במסגרת תקופת ההתיישנות.

1.1 פרטים כלליים אודות תובענות ייצוגיות

בשנים האחרונות, כחלק ממגמה כללית בשווקים בהם פועלת הקבוצה, הוגשו בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בהיקף משמעותי כנגד חברות הקבוצה ובמהלך השנים, חל גידול בכמות התובענות כלפי חברות הקבוצה שבתי המשפט מכירים בהן כתובענות ייצוגיות. המגמה האמורה, אשר נובעת בין היתר, מחקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 (להלן: "החוק"), מריבוי תובענות ומגישות בתי המשפט, מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים בגין פסיקה לרעת חברות הקבוצה בתובענות ייצוגיות המוגשות כנגדן.

תובענה ייצוגית, כהגדרתה בחוק הינה תובענה המנוהלת בשם קבוצה אנונימית של בני אדם, שלא ייפו מראש את כוחו של התובע המייצג לכך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.

ראשיתו של ההליך, בבקשה בכתב שמגיש התובע היחיד לבית המשפט אליו מוגשת תביעתו האישית, ובבקשה זו הוא מבקש לאשר את תביעתו האישית כתובענה ייצוגית. רק במידה שתתקבל הבקשה לאישור התובענה כייצוגית תוגדר התובענה כ"תובענה ייצוגית", והתובע יהפוך ל"תובע מייצג".

תובענה ייצוגית ניתן להגיש רק בתביעה כמפורט בחוק או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בגין תובענה ייצוגית. יצוין כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שניתן להגיש במסגרתה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה וכוללת כל עניין שבין חברת לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

על מנת שתובענה תאושר כייצוגית צריך התובע להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של "עילת תביעה אישית" לתובע הספציפי; (2) כי העילה מבוססת כדי כך שיש לו "עילת תביעה לכאורה". כאן בודק בית המשפט אם יש לתובע סיכוי לכאורה ליזכות בסוף המשפט בתביעתו; (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה מסוימת; (4) קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות תוכרענה בתובענה לטובת הקבוצה; (5) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת מושא התובענה, בנסיבות העניין; (6) התאמת התובע להיות התובע המייצג והתאמת עורכי דינו לייצג בתובענה.

ככלל, הליך בירור תובענה כייצוגית יכול שיקלול 4 שלבים: שלב א- הגשת הבקשה להכרה בתובענה כייצוגית בערכאה ראשונה; שלב ב- ערעור ברשות לערכאה גבוהה על החלטת הערכאה הראשונה; שלב ג- בירור התובענה לגופה בפני הערכאה הראשונה (בדרך כלל בפני אותו שופט שדן בבקשה בערכאה הראשונה); שלב ד- ערעור לערכאה גבוהה על ההחלטה לגופה.

יצוין כי היקפו ותוכנו של הדיון בתובענה הייצוגית לגופה, מושפע מן ההחלטה בדבר אישורה של התובענה כייצוגית. החלטה המאשרת תובענה כייצוגית, מתייחסת, בדרך כלל, לעילות תביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו; לסעדים שאושרו ולכאלה שלא אושרו; ועוד כ"ב.

1. ראה הערות שוליים 3 ו-16 להלן.

2. ראה הערת שוליים 12.

במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל הנוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות, שמקשות על כינון הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות. בכלל זה, נקבעה חובת גילוי נאות לבית המשפט ביחס לכל הפרטים המהותיים הנוגעים להסדר הפשרה, נקבעה זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים נוספים המנויים בחוק להגיש התנגדות להסדר הפשרה המוצע וכן נקבעה חובת מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה וכן הסדרים ספציפיים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית. בהמשך לדו"ח הצוות הבין – משרדי לבחינת ההסדרים הקבועים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו 2006 שפורסם בחודש מרס 2023 (לפרטים נוספים ראה ביאור 1.1.45) לדוחותיה הכספיים של החברה ליום 31.12.2023, בחודש מאי 2024 פורסם תזכיר חוק תובענות ייצוגיות, במסגרתו מוצע לעגן בחקיקה את המלצות הצוות.

במסגרת התזכיר מוצע, בין היתר, לקבוע כהוראת שעה מנגנון שיחייב פניה מוקדמת לנתבעת בטרם הגשת בקשת אישור תובענה כייצוגית וזאת בסוגי עילות ותביעות מסוימות, לרבות תשלום אגרה על עצם פנייה מוקדמת כאמור; לקבוע מגבלות לגבי הגשת תביעות לקבלת סעד של פיצוי בסוגי עילות ותביעות מסוימות; להסמיך את ביהמ"ש להורות על מחיקת בקשות קנטרניות וטורדניות בכל עת; לקבוע כללים אחידים וברורים לגמול ושכר טרחה, ובכלל זאת ביטול האפשרות להסתלקות מתוגמלת והתניית תשלום שכ"ט לב"כ מייצג ביישום הסדר הפשרה; קביעת מנגנון המאפשר הגשת בקשות נוספות באותו עניין לשם בחירת התובענה והעו"ד המוביל על ידי בית המשפט בעילות מתחום דיני ניירות ערך; קביעת מנגנונים בנוגע לפיצוי בין חברי הקבוצה, לרבות סעד בעין; קביעת מנגנון מסודר לאישור הסדר פשרה על ידי מגשר; קביעת מתווה לפסיקת שכר טרחה וגמול למבקש או לתובע הייצוגי; חובת קביעת הוצאות משפט על המבקש או בא כוחו במקרה שבו בקשת אישור/תביעה ייצוגית הוגשה או נוהלה בחוסר תום לב; חיוב תובע ייצוגי לציין את מספר התובענות הייצוגיות שהוגשו בידיו בשנה קלנדרית והגבלתן ל- 5 תביעות בשנה; מתן אפשרות לארגונים להגיש תביעות ייצוגיות; וקביעת חובה לשקול שיקולים נוספים בעת בחינת בקשה לאישור נגד מבטח או חברה מנהלת שעילתה היא הפרתה של חוזר חיסכון ארוך טווח (כהגדרתו בתזכיר), כגון קיומה של הרשאה רגולטורית לפעילות הנידונה, משך הזמן שחלף מחתימת החוזה; קושי ראיתי; שניונים בהסדר התחיקתי ממועד חתימת החוזה; עוצמת הפגיעה במבטח/בחברה המנהלת אם תאושר הבקשה ואינטרס חברי הקבוצה באישור הבקשה. כמו כן מוצע לקבוע שאם תוגש בקשה לדחות את בקשת האישור מהסיבות האמורות, וביהמ"ש סבור שיש טעם בבקשת הדחיה, תתבקש עמדת היועץ המשפטי לממשלה ביחס לטענה זו.

בשלב מקדמי זה, החברה אינה יכולה להעריך את השלכות ההוראות המוצעות לעיל, אשר השפעתן על היקף החשיפה של החברות בקבוצה להליכים ייצוגיים תלויה, בין היתר, בנוסחן הסופי של ההוראות ובאופן יישומן ופרשנותם על ידי הערכאות המשפטיות השונות. עם זאת, הפיכת ההוראות הנוגעות לניהול הליכים בעניין הפרת חוזר חיסכון ארוך טווח למחייבות יכול ויצמצמו את החשיפה של החברה לתובענות ייצוגיות בתחום פעילות זה.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, מצויות בשלבים שונים של הבירור הדיני, חלקן אושרו וחלקן מצויות בהליכי ערעור.

1.2 חשיפות נוספות

יצוין כי בנוסף להליכים המשפטיים, מעת לעת קיימות חשיפות פוטנציאליות אשר בשלב זה לא ניתן להעריך או לכמתן, בגין מחלוקות מסחריות או התראות בדבר כוונה להגיש תביעות, לרבות תובענות ייצוגיות ונגזרות בעניינים מסוימים, או הליכים משפטיים ופניות ספציפיות שיכול ויבשילו בעתיד לתביעות, לרבות לתביעות ייצוגיות או להודעות צד שלישי כנגד החברות בקבוצה, וכן חשיפה הנובעת ממורכבותה של הרגולציה החלה על פעילות החברות בקבוצה.

החברות בקבוצה אינן יכולות לצפות מראש האם טענה של לקוח אשר הובאה לידיעת החברות, תוביל בסופו של דבר להגשת תובענה ייצוגית, או שתוביל להכרעה רוחבית או תהיה בעלת השלכות רוחביות זאת אף באותם מקרים בהם הלקוח מאיים לעשות כן, ובנוסף אין החברות בקבוצה יכולות להעריך מהי החשיפה הפוטנציאלית שעלולה להיווצר בגין טענות כאמור, ככל שאלו יתבררו וימצאו כמוצדקות על ידי רשות מוסמכת. לפרטים ראו סעיף 2.2.2 להלן.

בחודש מרס 2023 השלימה החברה את רכישת מלוא הונה המונפק והנפרע של Warburg Pincus Financial Holdings LTD (Israel) חברת אחזקות המחזיקה בין היתר במקס איט פיננסים בע"מ (MAX), ואשר שמה שונה ל CIMAX Holdings LTD (לעיל ולהלן, בהתאמה: "**מקס**", "**סימקס**").

להלן פרטים בדבר תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל, כמפורט להלן, שהוגשו כנגד החברה וחברות המאוחדות שלה, בחלוקה למקס ולחברות המאוחדות בדוחותיה של מקס (להלן: "**החברות מקבוצת מקס**") ויתר חברות הקבוצה.

2. חשיפות כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס

להלן פרטים בגין תובענות מהותיות* שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה (סעיף 2.1.1), בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (סעיף 2.1.2) ותובענות ייצוגיות מהותיות, תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו (סעיף 2.1.3), חשיפות בשל תובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו וחשיפה בגין הוראות רגולטוריות (סעיף 2.2), תביעות מהותיות נוספות שאינן במהלך העסקים הרגיל (סעיף 2.3) אשר כולן הוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס.

2.1 תובענות ייצוגיות כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס

2.1.1 תובענות מהותיות שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס

להלן פירוט של תובענות מהותיות שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה והן מצויות בשלבים שונים של ניהול ההליך לגופן, לרבות בירור התובענה לגופה בפני הערכאה הראשונה או ערעור לאחר קבלת ההחלטה לאישור התביעה או לדחייתה או לאחר קבלת פסק דין המאשר או דוחה את התביעה.

* יצוין כי ככלל בביאור זה תביעה תיחשב כמהותית ותתואר בהתאם להערכה איכותית או כמותית שהחברה מבצעת במועד קבלת התביעה. לעניין ההערכה הכמותית - ככל שסכום החשיפה בפועל, נטו ממס, בהנחה שהתביעה תמצא כמוצדקת ומבלי להיכנס לסיכויי התביעה או לסכום הנקוב בה לגופם, חוצה את רף המהותיות של הקבוצה לעניין רווח על פי תחשיב ההפסד הכולל החזוי חלקי הרווח הכולל או ההפסד הכולל השנתי הממוצע בשלוש השנים האחרונות, מחושב על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים; מובהר, כי הרווח/הפסד המשויך לאירוע והרווח/הפסד בכל רבעון מחושבים בערכם המוחלט. סיווג האמור, נכון למועד הגשת התביעה. עם זאת, נוכח התמשכות ההליכים המשפטיים, לעיתים על פני שנים, והתפתחותם, יכול ותביעה אשר לא נחשבה כמהותית במועד הגשתה, תהפוך כזו בהמשך, ובמקרה זה יינתן ביחס אליה גילוי במועד מאוחר יותר. בנוסף, יכול ותביעה תחשב כמהותית לצורך גילוי כאמור, במקום בהם אין בידה של החברה להעריך את סכום החשיפה. ביחס לאיחוד דוחות מקס לדוחותיה הכספיים של החברה ולצרכי דיווח מיידי, לעניין מדיניות הגילוי בדוחות הכספיים ביחס לתביעות מקס, ראה סעיף 3 להלן.

5/2013
מחוזי –
ת"א
כלל ביטוח
וחברות
ביטוח
נוספות

טענות ועילות מרכזיות

לטענת התובע, הנתבעות מפרות את חובתן לצרף ריבית צמודה וכן הפרשי הצמדה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידן. על פי הטענה, המועד ממנו יש לחשב ריבית והפרשי הצמדה הינו החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל. לחילופין יש לשלם הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד הפועל. הביטוח ועד למועד התשלום בפועל וריבית החל מתום 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל.

סעדים עיקריים

לחייב את הנתבעות לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום החסר שבוצע. בנוסף ו/או לחילופין מתבקש בית המשפט להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שיימצא לנכון.

הקבוצה המיוצגת

כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד מתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מהנתבעות, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין ("הקבוצה הראשונה") והצמדה כדין ("הקבוצה השניה").

סטטוס / פרטים נוספים

בחודש אוגוסט 2015, התקבלה החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת האישור כנגד הנתבעות ביחס לטענת אי תשלום הפרשי הצמדה ולקבל את בקשת האישור כנגד הנתבעות ביחס לטענה בדבר תשלום ריבית בחסר על תגמולי ביטוח ונקבע כי חברי הקבוצה הזכאים הם כל מבטוח, מוטב או צד שלישי, שבמהלך תקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, קיבל מן הנתבעות, שלא על פי פסק דין שניתן ביניהם, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין וזאת בתוך 30 יום מיום מסירת התביעה למבטח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות) ועד מועד התשלום בפועל. בחודש אוגוסט 2016 מחקו הנתבעות באישור בית המשפט העליון. בקשת רשות ערעור שהוגשה על ידן שעיקרה השגה על קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה הסדר פשרה קודם שכרתה החברה בשאלה דומה, אינו מקום מעשה בית דין. החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, תוך שהצדדים שומרים את מלוא טענותיהם להליך העיקרי.

בחודש בפברואר 2021 ניתן פסד דין חלקי, במסגרתו קבע בית המשפט כי התביעה הייצוגית מתקבלת, וחייב את הנתבעות בהשבה לחברי הקבוצה של הפרשי ריבית, כמפורט בפסק הדין (להלן: "פסק הדין"). בהתאם לפסק הדין, נקבע כי "יום מסירת התביעה" ממנו מתחיל מרוץ 30 הימים, שלאחריו תתווסף ריבית צמודה לתגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א – 1981 (להלן: "חוק חוזה הביטוח"), הוא המועד שבו התקבלה לראשונה פניה בחברת הביטוח או אצל סוכן הביטוח, לפי המוקדם, המעידה על כך, שהמבטוח, צד ג' או המוטב (להלן: "הזכאים"), מעוניינים לקבל את תגמולי הביטוח, ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו.

עוד נקבע כי כאשר תגמולי הביטוח חושבו כערכם במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, תתווסף אליהם ריבית מאותו תאריך בלבד, וכאשר מדובר בהשבת כספים ששולמו לנותני שירותים בתשלום דחוי, יעשה חישוב הפרשי הריביות, החל ממועד התשלום בפועל.

בית המשפט קבע כי הגדרת הקבוצה תכלול את כל הזכאים אשר במהלך התקופה, שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענות (שהוגשו כנגד כלל ביטוח בחודש מאי 2013) וסיומה ביום מתן פסק דין, קיבלו מהנתבעות, שלא על פי פסק דין בעניינם, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. כן נקבע כי לצורך מימוש פסק הדין וחישוב גובה הפיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לעקרונות שנקבעו בפסק הדין החלקי, יש צורך במינוי מומחה וזי הגמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם ייקבעו במסגרת פסק הדין הסופי.

בחודש מאי 2021 הגישו הנתבעות ערעור, ולחילופין בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בחודש נובמבר 2022 דחה בית המשפט העליון בהחלטה את בקשת רשות הערעור שהוגשה כאמור, בהיעדר עילה להתערבות שיפוטית, בעיקר משום שפסק הדין החלקי מהווה "החלטה אחרת", ונקודת המוצא בערכאת הערעור היא כי בית המשפט ימנע להתערב בהחלטות ביניים של הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים. בהתאם נקבע כי המקום המתאים לבירור

סכום התביעה

התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה הראשונה בסך של 518 מיליוני ש"ח (היה ויפסק ממועד קרות מקרה הביטוח), ובסכום של 210 מיליוני ש"ח (היה ויפסק כי יש לחשב את הריבית החל מ- 30 יום מיום מסירת התביעה לחברת הביטוח).

התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה השניה, לגביה בקשת האישור נדחתה, בגין הפרשי הצמדה, בסכום נוסף של 490 מיליוני ש"ח.

1. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
					טענות הנתבעות הוא במסגרת ערעור על פסק הדין הסופי בתובענה, ככל שיוגש. בית משפט העליון הבהיר כי הוא אינו נוקט עמדה ביחס לסוגיית הערעור שיוגש על פסק הדין הסופי, ככל שיוגש. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה בבית המשפט המחוזי, ובמסגרתה התקבלה בחודש ינואר 2023 החלטת בית המשפט לעניין זהות המומחה וסמכויותיו. בחודש דצמבר 2023 הגישו הנתבעות בקשת הבהרה ביחס לקביעות בית המשפט. במסגרת התייחסות התובעים לבקשת ההבהרה התבקש בית המשפט לפסוק הוצאות וכן ריבית חריגה/מיוחדת לטובת כל אחד מיחידי הקבוצה וכן להרחיב את הגדרת הקבוצה כך שזו תכלול את כל המבוטחים, צדדי ג' ומוטבים שלא שולמה להם הריבית למן מועד פסק הדין החלקי (28 ליוני 2021) ועד למועד פסק הדין. בחודש אפריל 2024 ניתנה החלטת בית המשפט ביחס לבקשת ההבהרה, במסגרתה נקבע בעיקר כי במסגרת ההחלטה הנדונה כל חלקו של בית המשפט, בשלב זה, הוא לכל היותר בהבהרת פסק דינו החלקי של בית המשפט (שניתן על ידי שופט אחר), וכי גם אם יש טענות טובות בפי הנתבעות אין לו אלא להיצמד לקביעות שבפסק הדין. בקשות ההבהרה נדחו בחלקן. בקשת התובעים לא נדונו במסגרת ההחלטה.	

2. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1/2008 מחוזי – ת"א	כלל ביטוח וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובע, הנתבעות גובות תשלום תת שנתיות, תשלום הנגבה בפוליסות לביטוח חיים בהן תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי אך התשלום מבוצע במספר תשלומים (להלן: "תת שנתיות"), בסכום החורג מן הסכום המותר, וזאת לטענתו במספר דרכים: גביית תת שנתיות ביחס לרכיב "גורם הפוליסה", גביית תת שנתיות בשיעור הגבוה מן השיעור המותר לפי חוזרי הפיקוח על הביטוח, גביית תת שנתיות ביחס לרכיב החיסכון בפוליסות לביטוח חיים וגביית תת שנתיות ביחס לפוליסות שאינן ביטוח חיים.	החזר כל הסכומים שגבו הנתבעות שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ביחס לעניינים המפורטים בתביעה.	כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ושנגבה ממנו תשלום בגין מרכיב תת שנתיות בנסיבות או בסכום החורגים מהמותר.	הממונה הגיש את עמדתו בתיק, במסגרתה הוא קיבל את עמדת חברות הביטוח. בחדש יולי 2016 אישר בית המשפט את התביעה כייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ונגבה ממנו תשלום תת שנתיות ביחס לרכיבים הבאים: ביחס לרכיב החיסכון בביטוחי חיים מסוג "מעורב" שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, ביחס ל"גורם פוליסה" שהינו סכום חודשי קבוע המתווסף לפרמיה שמטרתו כיסוי הוצאות, וביחס לפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד (להלן: "רכיבי הגביה"). החלטת בית המשפט ניתנה על אף עמדת הממונה שניתנה לבקשת בית המשפט כאמור. עילת התביעה שבגינה אושרה התובענה כייצוגית היא גביה שלא כדין של תשלום תת שנתיות בגין רכיבי הגביה. הסעד המבוקש הוא החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה ואילך, דהיינו מינואר 2001 וצו עשה המורה לנתבעות לתקן את התנהלותן, ולחדול מלגבות תת שנתיות על רכיבי הגביה. בחדש דצמבר 2016 הגישו הנתבעות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התביעה כייצוגית (להלן: "בר"ע") ובחדש מאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את הבר"ע, דן בה כערעור וניתן פסק דין המקבל את הערעור ודוחה בהתאם את התובענה. בחדש יוני 2018 הגישו התובעים בקשה לקיים דיון נוסף בפסק הדין, ביחס לחלק מהקביעות בו. בחדש יולי 2019 ניתנה החלטה המאשרת עריכת דיון נוסף בעניין זה, בהרכב מורחב של 7 שופטים. בחדש פברואר 2020, הוגשה לבית המשפט העליון עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה במסגרת הדיון הנוסף, לפיה היועץ המשפטי סבור שאין מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין בערעור, המתבססת על אימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחדש יולי 2021, ניתן פסק דין בעתירה לדיון נוסף, ונקבע בו כי ההחלטה שאישרה את התובענה כייצוגית תחזור ותעמוד על כנה, כך שבקשת האישור תתקבל והתיק יחזור לבית המשפט המחוזי כדי שידון בתובענה הייצוגית לגופה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה בבית המשפט המחוזי. הצדדים מנהלים הליך גישור.	בחדש פברואר 2010 הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו יימחקו מהבקשה ומהתובענה טענות התובע לפיהן כלל ביטוח גבתה שיעור תת שנתיות גבוה מן המותר בקשר לפוליסות ביטוח שהונפקו לפני שנת 1992, וכי כלל ביטוח גבתה שיעור תת שנתיות מקסימאלי גם כאשר מספר התשלומים היה נמוך משנים עשר תשלומים. בהתאם לכך, תוקן הסכום הנתבע מכלל ביטוח והועמד על כ-398 מיליוני ש"ח.

3. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2014	כלל פנסיה וגמל בע"מ וכן כנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה	לטענת התובעות, שתי עמותות הטוענות כי מטרותן היא סיוע לאוכלוסייה המבוטרת, הנתבעות העלו את דמי הניהול הנגבים מפנסיונרים של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידן בשלב קבלת הקצבה לדמי הניהול המרביים המותרים לגביה על פי הדין (0.5%) מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבו", זאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית. עוד נטען, כי הנתבעות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים.	לחייב את הנתבעות להשיב את דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה; לחייב את הנתבעות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה; לאסור על הנתבעות להעלות את דמי הניהול לעמיתים בסמוך לפני יציאתם לפנסיה.	כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, המנוהלת על ידי אחת מהנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	בחודש ספטמבר 2015 הגישו התובעות תשובה לתגובת הנתבעות לבקשת האישור ("תשובת התובעות") במסגרתה הועלתה, בין היתר, טענה חדשה, לפיה הנתבעות לא שלחו לעמיתיהן הודעה מוקדמת על העלאת דמי ניהול כנדרש בהתאם להוראות הדין. לבקשת בית המשפט, הוגשה בחודש ספטמבר 2017 עמדת הממונה אשר קובעת, בין היתר, כי בהתאם להוראות הדין וחזר מחודש יולי 2014, ניתן היה לגבות בתקופת קבלת הקצבה דמי ניהול בשיעור הנמוך מ-0.5% וכי לנתבעות לא הייתה חובת מתן הודעה רגולטורית על העלאה בדמי הניהול עם הגיע העמיתים לגיל פרישה. בחודש מרס 2022 החליט בית המשפט המחוזי לקבל את בקשת האישור נגד הנתבעות, בשאלה אם היה על הנתבעות להודיע לעמיתים מראש על שיעור דמי הניהול שיגבו מהם בתקופת הפנסיה, ואם כך - מהו הנזק שנגרם כתוצאה מכך שלא ניתנה הודעה. הקבוצה שאושרה הינם כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן המשיבות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה לאחר שיצא לגמלאות בשבע השנים שלפני הגשת בקשת האישור ו/או יהיה בעתיד זכאי לקבל פנסיית זקנה. יצוין כי למקבלי קצבאות שפרשו ממחצית 2018 ניתנות הודעות בהתאם לתקנון התקני שפרסם המאסדר, ואשר נכנסו לתוקף משנה זו. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה לגופה, כאשר הצדדים הסכימו להפנות את ההליך לגישור.	להערכת התובעות, דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות שלא כדין מפנסיונרים קיימים נאמדים על סך של 48 מיליוני ש"ח, דמי ניהול שיגבו בעתיד על ידי הנתבעות שלא כדין מפנסיונרים עתידיים בגין צבירה שנעשתה עד היום נאמדים בסך של 2,800 מיליוני ש"ח. הסכומים האמורים נטענים ביחס לכלל הנתבעות.

4. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
9/2015 מחוזי - מרכז	כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח אחרות	לטענת התובעים, כאשר הנתבעות נותנות ניקוד בגין פעולת "השליטה על סוגרים" במסגרת בחינת תביעה לתגמולי ביטוח בפוליסות סיעוד, הן אימצו פרשנות לפיה על מנת שתוכר תביעת מבטוח בגין "אי השליטה על הסוגרים" היא צריכה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד במקום לנקד את הפעולה גם כאשר מקור המצב הרפואי והתפקודי הירוד של המבטוח אשר בגינו הוא "לא שולט על סוגריו", יוכל להיות מחלה, תאונה או ליקוי בריאותי שאינם מתחום האורולוגיה והגסטרואנטרולוגיה.	לחייב את הנתבעות לפצות את חברי הקבוצה במלוא הנזקים שנגרמו להם בשל הפרותיהן, לכאורה, את ההסכם ולקיים את ההסכם מכאן ואילך ולחלופין להורות על מתן כל סעד אחר כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כל מי שהיה מבטוח בביטוח סיעודי שנמכר על ידי הנתבעות (או יורשיו, לפי העניין), וסבל ממצב בריאות ותפקוד ירוד כתוצאה ממחלה או תאונה או ליקוי בריאותי, אשר בגינו הוא לא שלט על סוגריו ו/או עשה שימוש קבוע בסטומה או בקטטר בשלפוחית השתן, או בחיתולים או בסופונים למיניהם, ועל אף האמור לא קיבל מהנתבעות (לפי העניין) ניקוד בגין רכיב "השליטה על סוגרים" באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו.	בחודש באפריל 2020 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את ניהול התביעה כייצוגית כנגד כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח נוספות. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהיה מבטוח בביטוח סיעודי, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעינים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מחברת הביטוח ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. בקשת התובעים לאשר את התובענה כייצוגית גם בגין קבוצת מבטוחים שאינם שולטים על הסוגרים בגין מגבלות פונקציונליות או ליקויי נידודות או ניעות ועקב זאת מתרחש אירוע של אבדן צרכים וכן בגין קבוצת מבטוחים הסובלים מליקויים קוגניטיביים, אשר לא הוכרו כ"תשושי נפש", נדחתה. עילות התביעה שהתביעה הייצוגית אושרה בגינן הינן הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבטוחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שליטה על סוגרים". הסעד הנתבע הינו פיצוי חברי הקבוצה שלא קיבלו ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים". ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה. הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור.	לטענת התובעים הנזק אינו ניתן להערכה בשלב זה. אך הם מעריכים אותו בעשרות ואף במאות מיליוני שקלים. הנזק האיש של התובע מכלל ביטוח, לטענתו, מסתכם בסך של כ-32,500 ש"ח (ללא הפרשי הצמדה וריבית).

5. תאריך וערכאה

10/2016
מחוזי - מרכזנתבעים
כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות
לטענת התובע, במסגרת התקשרות עם בעל פוליסה קבוצתית (קופת חולים) למכירת פוליסת ביטוח סיעוד קבוצתית, התחייבה כלל ביטוח להעניק למבוטחים בפוליסה הקבוצתית שצטרפו לפוליסה הפרטית, הנחה בשיעור 20% על הפרמיה ולא עשתה כן ("הפוליסה הקבוצתית").

סעדים עיקריים
השבת הסכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה.

הקבוצה המיוצגת

בהתאם להחלטת בית המשפט - מי שרכש החל מיום 30 לאוקטובר 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 פוליסת ביטוח סיעודי פרטית של כלל ביטוח, שתקופת הזכאות בה היא לפיצוי כל החיים, בעת שהיה מבוטח בפוליסה הקבוצתית, וכלל ביטוח לא העניקה לו בפוליסת הפרט הנחה בגובה של 20% לפחות מהתעריף הנמוך ביותר הנהוג אצל כלל ביטוח במועד הרכישה בגין פוליסות פרט מקבילות לתוכנית שנבחרה על ידי המבוטח, למבוטח בגיל ובמצב בריאות דומה, ובלבד שאינו עולה על התעריף שאושר על ידי המאסדר.

סטטוס / פרטים נוספים

בחודש ינואר 2021 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את הבקשה. בקשת התובע הייצוגי לאשר את התובענה כייצוגית, גם בגין כל קבוצת מבוטחים המחזיקה בפוליסת סיעוד פרטית שתקופת הזכאות לפיצוי בה אינה לכל חיי המבוטח נדחתה. עילות התביעה בגינן אושרה התביעה כייצוגית הינן הפרת הוראות הפוליסה הקבוצתית, עשיית עושר ולא במשפט והסעד הנתבע הינו השבת סכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה לגופה. הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור, במסגרתו נחתם, בחודש נובמבר, 2023, הסדר דיוני מחייב, שבהתאם לו הסכימו הצדדים על מתן או השלמת הנחה, למבוטחים הרלוונטיים, בשיעורים שהוסכמו בין הצדדים. ההסדר הדיוני כפוף לבדיקת מומחה ייצוגי, בהתאם למתווה העקרונות שהוסכם, שלאחריה ובהתאם יגובש הסכם הפשרה ויוגש לבית המשפט.

סכום התביעה

התובע העריך בתביעתו את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה בסך של 52 מיליוני ש"ח בגין נזק שנגרם לטענתו עד למועד הגשת הבקשה ו- 126 מיליוני ש"ח בגין הנזק שצפוי להיגרם לחברי הקבוצה במהלך 10 השנים הבאות.

6. תאריך וערכאה

11/2019
בית הדין האזורי לעבודה בת"אנתבעים
כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות
לטענת התובע, כלל ביטוח גבתה דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחיסכון מסוג "משתתף ברווחים" שהופקו לפני 12 בינואר 2004 (להלן: "הפוליסות הרלוונטיות") בשיעורים החורגים מן המותר ללא בסיס חוקי ו/או חוזי.

סעדים עיקריים
סעד של השבת סכום דמי הניהול שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה לכלל ביטוח לשנות את דרך פעולתה לעניין גביית דמי הניהול בפוליסות הרלוונטיות מכאן ואילך.

הקבוצה המיוצגת

כל מי שהיה או הינו מבוטח של כלל ביטוח בפוליסות הרלוונטיות ואשר כלל ביטוח גבתה ממנו במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד ליום אישור התובענה כייצוגית דמי ניהול החורגים מן המותר על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב - 1981 כנוסחן דאז ו/או על פי הוראות הפוליסה.

סטטוס / פרטים נוספים

בחודש יוני 2023 החליט בית הדין האזורי לעבודה לדחות את הטענות לפיהן כלל ביטוח גבתה דמי ניהול מהחיסכון המצטבר בניגוד לדין או בניגוד להוראות הפוליסה וכן טענה חלופית לפיה כלל ביטוח גבתה דמי ניהול מהחיסכון המצטבר בשיעור הגבוה מהמותר על פי דין, אולם החליט לאשר חלקית את התובענה כייצוגית. בטענה כי כלל ביטוח גבתה ממבוטחיה בפוליסות הרלוונטיות דמי ניהול מפרמיה בניגוד להוראות הפוליסה. יצוין כי פוליסות אלו שוקקו החל משנת 1999. חברי הקבוצה הינם כל מי שהיה או הינו מבוטח של המשביה בפוליסה רלוונטית, במהלך תקופה שתחילתה שבע שנים קודם ליום הגשת התובענה וסופה ביום אישורה של התובענה כייצוגית ואשר כלל ביטוח גבתה ממנו דמי ניהול. עילות התביעה בגינן אושרה התובענה כייצוגית הן הפרת הסכם, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה לרבות הפרת חובות אמון וזהירות של כלל ביטוח והטעייה. הצדדים מנהלים הליכי גישור. בחודש אפריל 2024 הגיש התובע ערעור לבית הדין הארצי לעבודה על העילות שנדחו בהחלטה לאישור התביעה כייצוגית ובאותו היום הגישה כלל בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר באופן חלקי את ניהול התובענה כייצוגית, תוך שבמקביל ביקשו הצדדים לעכב את הדיון בבית הדין הארצי, לצורך ניסיון להשלמת הגישור.

סכום התביעה

120 מיליוני ש"ח

2.1.2 בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס³

1. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
9/2015 מחוזי – ת"א	כלל פנסיה וגמל וכן כנגד ארבע חברות נוספות שהינן מנהלות של קרנות פנסיה	לטענת התובעים, עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול הנתבעות, מנגנון תגמול סוכנים ומתווכים בעמלות, בשיעור מתוך דמי הניהול הנגבים מהעמיתים, כפי שהיה נהוג אצל הנתבעות, מהווה הפרה של חובת הנאמנות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהול הנתבעות, ומביא לגביית דמי ניהול גבוהים מהראוי על ידי הנתבעות.	לחייב את הנתבעות לשנות את מנגנון תגמול הסוכנים ולהשיב לעמיתים את דמי הניהול שנגבו ביתר.	עמיתי קופות גמל שבניהול הנתבעות, שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	בחוודש נובמבר 2022 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נדחתה בקשת האישור. בחודש ינואר 2023 התובעים הגישו ערעור על פסק הדין. ההליך מצוי בשלב הדיון בערעור.	התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה בסכום של כ-2 מיליארדי ש"ח, המשקף נזק בשיעור של כ-300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.
2. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2019 בית הדין האזורי – ת"א	"עתודות" – קרן פנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ (חברה בת של כלל ביטוח מוחזקת ב-50%) (להלן: "עתודות")	עניינה של התובענה בטענה כי עתודות גובה מעמיתיה נוסף על דמי הניהול, "הוצאות ניהול השקעות" (להלן: "הוצאות ישירות"), זאת בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת לה לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן.	התובעים מבקשים לחייב את עתודות להשיב את סכומי ההוצאות הישירות שנגבו מהם ביתר.	העמיתים בקרנות הפנסיה, אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה הרלבנטית.	בחודש מאי 2019 ניתנה החלטה בבית המשפט המחוזי מרכז המאשרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח חיים פרט (להלן: "החלטת האישור"). בהחלטת האישור נקבע שהיעדר הוראה ברורה בפוליסה בדבר גביית ההוצאות הישירות הינה הסדר שלילי, ומשכך הנתבעות לא היו רשאיות לגבות הוצאות אלו. בחודש ספטמבר 2019 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור (להלן: "בקשת רשות הערעור"). עתודות לא היתה צד להליך האמור. בחודש יוני 2023 ניתן פסק דינו של ביהמ"ש העליון אשר דן בבקשת רשות הערעור כערעור וקיבל את הערעור על החלטת האישור, תוך שקבע כי חברות ביטוח וחברות מנהלות פועלות כנאמנות על כספי העמיתים ומשכך זכאיות לגביית הוצאות. בחודש פברואר 2024 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התביעה הייצוגית נגד עתודות. בחודש מרס 2024 הגיש הוגש ערעור ע"י התובע לבית הדין הארצי לעבודה.	סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-41 מיליוני ש"ח.

3 לרבות בקשות כאמור שנדחו ושעל ההחלטה לדחות הוגש ערעור.

3. תאריך וערכאה מחוזי- ים

3/2019
כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות
לטענת התובעים, הנתבעת מנפיקה פוליסות תאונות אישיות למבוטחים תוך כדי שאלה רוכשים פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל וזאת בלא מתן הסכמתם ותוך הטעייתם.

סעדים עיקריים
צו להשבת הכספים אשר נגבו ע"י הנתבעת לכל אחד מחברי הקבוצה בגין תשלום פוליסת ביטוח תאונות אישיות במהלך שבע השנים האחרונות

הקבוצה המיוצגת
כל מבוטח אשר בעת רכישת פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל, צורף באותו מועד, ללא מתן הסכמתו גם לביטוח תאונות אישיות, וחויב שלא כדון, בתשלומי פרמיות חודשיות עד 7 שנים שקדמו למועד הגשת התביעה.

סטטוס / פרטים נוספים

בחדש דצמבר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה אשר בהתאם לו, מבוטחים מסוימים שלהם טענות ביחס להליך מכירת הביטוח יפנו לכלל ביטוח ותיערך בדיקה בקשר עם הליך המכירה שלהם וככל שיימצא כי נפל בו פגם, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם הפשרה, יהיו זכאים לפיצוי בשיעור הקבוע בהסכם הפשרה. בחודש ינואר 2023, בעקבות עמדת בית המשפט, הצדדים הגישו לבית המשפט הסדר פשרה מעודכן לפיו ינתן החזר מסוים מגובה הפרמיה ששולמה, בשיעור שהוסכם בין הצדדים, למבוטחים שרכשו פוליסת תאונות אישיות ביחד עם ביטוח נסיעות לחול וביטלו את פוליסת תאונות אישיות במהלך תקופה שהוגדה בהסכם.

בהתאם להחלטת בית המשפט, מונה בודק אשר בחן את החלופות על פי ההסדרים האמורים והציע תיקונים, שאינם מהותיים, להסדר. בחודש ספטמבר 2023 הוגש הסדר פשרה מתוקן. הסדר הפשרה כפוף לאישור בית המשפט אשר אין ודאות כי יתקבל.

סכום התביעה

התובעים אומדים את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ- 17 מיליוני ש"ח. סכום הנזק האיש הנתבע הינו - 1 אלפי ש"ח.

4. תאריך וערכאה בית הדין האזורי לעבודה בת"א

5/2019
כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות
לטענת התובעת, הנתבעת מפחיתה באופן שיטתי את תגמולי ביטוח אובדן כושר עבודה שהיא משלמת למבוטחיה מכוח פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה מסוג משתתפות ברווחים, על ידי ניכוי דמי ניהול וריבית תעריפית שלא כדון.

סעדים עיקריים
השבה בעין של הכספים שנשללו שלא כדון, לטענת התובעת, מחברי הקבוצה, וניכוי החיסכון בפוליסות ביחס לכספי השחרור מפרמיה. כן עותרת התובעת להצהיר על בטלות הוראות בפוליסות ביחס לניכוי ריבית ודמי ניהול מהתשואה לה זכאים המבוטחים.

הקבוצה המיוצגת
כל המבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, בפוליסות אובדן כושר עבודה משתתפות ברווחים הכוללות מנגנון להצמדת תשלומי הפיצוי החודשי ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה- 25, אשר כלל ביטוח שילמה להם פיצוי חודשי ו/או שחרור לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מהתשואה, החל מהתשלום ה- 25, ריבית ו/או דמי ניהול.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בשלבים הסופיים של ביור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, והצדדים ממתינים להחלטת בית המשפט בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מוערך על ידי התובעת בסך של 2.4 מיליארד ש"ח.

5. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2/2020 מחוזי-מרכז	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	לטענת התובעים, עקב "חוסר ידיעה" בשל אי המצאת פוליסה לביטוח תאונות אישיות לתלמידים (להלן: "הפוליסה") למבוטחים ובני משפחותיהם ואי פרסומה של הפוליסה, נמנעים המבוטחים מלממש את זכותם לפיצוי מכוח הפוליסה וגורמים להם מקים.	מתן צווים נגד הנתבעות והמפקחת על הביטוח לגילוי מסמכים ונתונים; להורות על הארכת תקופת ההתיישנות; להורות על מינוי ועדה בהשתתפות גורמים בלתי תלויים שתוסמך לדון ולהכריע בכל התביעות האישיות על פי הפוליסה למשך שלוש שנים בגין כל המקרים שקדמו ל-25 באוקטובר 2016 (להלן: "הוועדה") וכן תוסמך לדון בשאלת מסירת הפוליסה; להורות על פרוצדורה להעברת נטל הראיה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לפצות את התובעים בהתאם להחלטת הוועדה; לפסוק פיצוי מיוחד לתובעים ושכ"ט לב"כ המייצגים.	הבקשה מסווגת את התובעים למספר תתי קבוצות, שעיקריהן כדלקמן: כל תלמיד בבית ספר או בגן במדינת ישראל אשר בוטח בפוליסת ביטוח תאונות אישיות על ידי הנתבעות ולא קיבל לביתו פוליסת ביטוח תאונות אישיות החל משנת הלימודים שהתחילה בספטמבר 2006 ו/או כל תלמיד שעילת תביעתו נגד חברת הביטוח התיישנה; בנוסף, בבקשה מסווגות תתי קבוצות נוספות בגין תלמידים, שנולדו אחרי 25 לאוקטובר 1995, ואשר בין גיל 3 לגיל 19 (תקופת לימודיהם בישראל החל מגן חובה ועד סיום לימודיהם בכיתה י"ב או י"ג) עברו מקרה תאונה, וכתוצאה ממנה סבלו היקף גופני, ואשר לא קיבלו תגמולי ביטוח על פי הפוליסה, בחלוקה לתתי קבוצות, לפי סוגי הנזק, אשר פורטו במסגרת הבקשה; בנוסף, תת קבוצת ילידי 1974 עד 1995 - שחבריה הם אנשים ו/או הורים ו/או יורשיהם שנולדו ו/או למדו בישראל בין השנים 1974 ל-1995 ואשר נפצעו או נהרגו לאחר שנת 1992 ושלא תבעו כי לא ידעו על הפוליסה והיקפה; ותת קבוצת כל המבוטחים - כל התלמידים והורים מאז ספטמבר 1992 ועד 18 בספטמבר 2016 בחלוקה לתתי קבוצות לפי עילות הנזק כפי שפורטו בתביעה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. יצוין כי בקשות ותביעות דומות לבקשה ותביעה זו שהוגשו כנגד כלל ביטוח נמחקו מטעמים דיוניים על ידי בית המשפט בחודש ינואר 2020.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בסכום של כ-1.4 מיליארדי ש"ח, בתוספת סכום נזק של כ-1.5 מיליארדי ש"ח המיוחס לשתי הנתבעות בגין פגיעה באוטונומיה.

6. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
3/2020 בית הדין האזורי לעבודה בת"א	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח מפרה באופן שיטתי את הוראות הדין בכך שהיא גובה דמי ביטוח שלא כדין בגין ביטוח "ריסק זמני" (תשלום עבור כיסוי ביטוחי במצבים שבהם נפסקות ההפקדות השוטפות לפוליסת חיסכון ששלובים בה רכיבי ביטוח) באמצעות ניכויים מסכום החיסכון הצבור, בסכומים מופרזים, תוך הקטנת סכום החיסכון הצבור, מבלי ליידע את המבוטחים מראש אודות עריכת ביטוח ה"ריסק הזמני", תנאיו ותעריפיו ותוך הפרת החובה לשלוח למבוטחים דפי פרטי ביטוח מעודכנים במועד או בכלל.	(1) השבת כל הכספים שנגבו מהצבירה ו/או בדרך אחרת בגין כל התקופה שלאחר הפסקת עבודה (למעט במקרים בהם המבוטח ביקש בכתב לרכוש את הכיסויים הביטוחיים). לחילופין, השבת כל הכספים שנגבו בגין התקופה שלאחר 3 או 5 חודשים מתום סיום העסקתם, בהתאם להסדר התחיקתי הרלבנטי (להלן: "תקופת הריסק הזמני האוטומטית"), ובמקרים של ייקור דמי הביטוח, השבת דמי הביטוח העודפים גם בגין תקופת ה"ריסק הזמני" האוטומטית; (2) איסור על עריכת ביטוחי "ריסק זמני" לתקופה העולה על תקופת הריסק הזמני האוטומטית, למעט מבטחים שביקשו זאת בכתב; (3) חיוב כלל ביטוח בהשבת דמי הביטוח העודפים ממבוטחים שנגבו מהם דמי ביטוח בכפל (בגין חודש החזרה לעבודה); (4) הוראות שונות שעניינן התנהלות עתידית (לרבות איסור ייקור פרמיות, מתן הודעות מראש בדבר רכישת ריסק זמני ועוד).	הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים שאינם כספיים הינה כל המבוטחים בקופות גמל או בתוכניות ביטוח במסגרתן מופקדים כספי מעסיקים ו/או עובדים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה ו/או ביטוח למקרה מוות או כל סיכון ביטוחי אחר. הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים הכספיים הינה: (א) כל המבוטחים שניגבו בגינם, מכספי הצבירה או מכל מקור אחר, סכומים בגין ביטוח אובדן כושר עבודה או ביטוח למקרה מוות או כל מקרה ביטוח אחר, מבלי שקיבלו מראש הודעה; (ב) לחילופין, מבטחים שניגבו מהם דמי ביטוח לתקופות העולות על תקופת הריסק הזמני האוטומטי, למעט אם הסכימו מראש; (ג) מבטחים שנגבו מהם דמי ביטוח הגבוהים מדמי הביטוח שניגבו מהם בעת שהיו מבטחים פעילים ו/או שניגבו מהם בגין ביטוחים חדשים שלא היו להם עובר לסיום עבודתם; (ד) מבטחים שניגבו מהם דמי ביטוח בכפל.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם להחלטת בית הדין הוגשה עמדת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") במסגרתה הובהר, כי גביית דמי ביטוח אפשרית רק בהתאם להוראות הדין והפוליסה.	סכום התביעה הייצוגית מוערך בהערכה שמרנית, לטענת התובע, בלא פחות מ-7 מיליוני ש"ח לשנה. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה. לחילופין, התביעה לסעדים כספיים חלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה, שהוגשה בשנת 2020, ועד אישור התובענה כייצוגית.

7. תאריך וערכאה

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4/2020 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח ו-12 חברות ביטוח נוספות	לטענת התובעים, יש לחייב את המשיבות לפצות את חברי הקבוצה ולהיטיב את מלוא נזקיהם בגין פרמיה עודפת ששולמה ועודרה משולמת בגין ביטוחי רכב, עקב צמצום דרמטי בשימוש ברכבים בתקופת מגפת הקורונה (Covid 19) וההפחתה מהותית ברמת הסיכון.	פיצוי חברי הקבוצה, הטבת מלוא נזקיהם, מתן צו עשה המורה על התאמת הגבייה לסיכון לו חשופות המשיבות בפועל בתקופה הקובעת ו/או מתן פסק דין הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות דוגמת מאורעות התקופה הקובעת מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה או בחלקה, שתחילתה ביום 8 במרס 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב יורס הקורונה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 לאפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו (למעט אחת) בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. לחילופין, לגבי 8 מהחברות הנתבעות (שכלל ביטוח אינה ביניהן), נטען כי הנזק הינו 7200 מיליוני ש"ח. המבקשים מציינים כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה.

8. תאריך וערכאה

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2020 בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח ו-4 חברות ביטוח נוספות	לטענת התובעים, הנתבעות אינן מפחיתות, לכאורה, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפחיתות, על פי הנטען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות.	פיצוי/השבה של כל הסכומים שגבבו ביתר מהמבוטחים הנכללים בקבוצה, לפי הטענה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שבוטח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה זו וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסת ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה. לעניין זה "החרגה" - תניה בפוליסה הקובעת שאירוע/פגיעה/מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מכוסים על פי הפוליסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל הנתבעות הינו בסך של 1.9 מיליארדי ש"ח, כאשר הם מציינים כי חלקה של כל אחת מהנתבעות הוא בהתאם לפלח השוק של תחום ביטוחי הבריאות והחיים לפי פרסומי הממונה על שוק ההון.

9. תאריך וערכאה

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
9/2020 בית המשפט המחוזי חיפה	כלל ביטוח	לטענת התובעת, כלל ביטוח אינה פועלת בהתאם להתחייבויותיה ונוהגת להשיב למבוטחיה סכום הנמוך משמעותית מהסכום אשר התחייבה לו במסגרת יישום של "סעיף בונס היעדר תביעות", בפוליסות בריאות שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, אשר מקנה למבוטח זכות להחזיר של חלק מדמי הביטוח ששילם. במקרה של היעדר תביעות במשך תקופה שנקבעה בפוליסה.	הסעד לו התובעת עותרת, בין היתר, לחייב את כלל ביטוח לפצות את כל אחד מחברי הקבוצה הזכאים לבונס היעדר תביעות בגין החלק היחסי של דמי הביטוח, שלא הוחזר להם בצירוף ריבית והצמדה.	כל מבוטחי כלל ביטוח בריאות פרטי וקבוצתי, בכלל פוליסות הבריאות ובכללן ביטוח אחריות מורחבת וביטוח אחריות מלאה ובשינויי שמות הפוליסות לאורך השנים, הכוללות סעיף 'בונס היעדר תביעות', אשר לא תבעו ו/או נמנעו מלתבוע פיצוי במשך 3 שנים או כל תקופה אחרת על-פי הפוליסה, והיו זכאים להשבה של 10% מדמי הביטוח ששולמו או אחוז השבה אחר על פי תנאי הפוליסה וקיבלו סכום הנמוך מהסכום המגיע להם על פי תנאי הפוליסה, במהלך תקופת התובענה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק לחברי הקבוצה כולה מוערך על ידי התובעת בסכום כולל של 34 מיליוני ש"ח בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
10. 9/2020 בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות פעלו בניגוד להוראותיהן של פוליסות מחלות קשות, ובאופן ספציפי לא נהגו בהתאם לתנאי הפוליסה הקובעת כי לאחר שאירע מקרה ביטוח ראשון ובמידה והמבוטח ימשיך להיות מבוטח בפוליסת הביטוח, סכום הביטוח וסכום הפרמיה החדושת יופחתו בשיעור של 50%.	הסעד לו עותרים התובעים הינו פיצוי חברי הקבוצה בגין נזקי העבר וכן סעד הצהרתי וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל הלקוחות /מבוטחים של המשיבות שהיו מבוטחים בביטוח מחלות קשות ו/או ביטוח מחלות קשות ואירועים רפואיים חמורים ו/או ביטוח דומה שהוגדר בשם אחר, שאירע להם אירוע ביטוחי ראשון כאשר לאחריו נגבתה מהם פרמיה גבוהה יותר מהמוסכם בניגוד לתנאי פוליסת הביטוח וזאת במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	בחודש אפריל 2024 הוגש לאישור בית המשפט הסכם פשרה אשר בהתאם לו כלל ביטוח תשיב לחברי הקבוצה שיעור מסוים מדמי ביטוח, בהתאם למנגנון שנקבע בהסדר הפשרה, וכן תשלח הודעות למבוטחים בפוליסות נשוא התובענה בדבר מנגנון דמי הביטוח ותגמולי הביטוח ביחס לעתיד ההסדר כפוף לאישור בית המשפט אשר אין ודאות כי יתקבל.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח הינו בסך של 16.8 מיליוני ש"ח.
11. 4/2021 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח ו-14 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מפרות את הוראות הדין בכך שהן מעבירות מידע פרטי אישי וסודי של לקוחותיהם, ללא הסכמת הלקוחות, לצדדים שלישיים (ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה) תוך פגיעה בזכות הלקוחות לפרטיות ובחובות המוטלות עליהן על פי דין.	הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם, להורות לנתבעות: לחדול מהעברת מידע על לקוחותיהן לצדדים שלישיים, לפעול בהתאם לדין לשמירה והגנה על פרטיות הלקוחות; לגלות את כל המסמכים המצויים בידיהן ואשר יסייעו לחקר האמת ולפצות בגין נזק ממוני ולא ממוני שנגרם לתובעים.	כל לקוחות הנתבעות, אשר עשו שימוש בשירותים הדיגיטליים באתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילות הנתבעות במהלך שבוע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר מידע פרטי ו/או אישי ו/או סודי אודותיהם עבר לצד שלישי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכומים המגיעים כדי מיליוני ש"ח.
12. 7/2021 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח ו-6 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה שבעת קבלת גמלא מפוליסה משתתפת ברווחי השקעות שהונפקה בין השנים 1991 ל- 2004 מנכות הנתבעות מהתשואה החודשית, שנצברת בגין יתרת ערך הפדיון, ריבית שנתית בשיעור של 2.5% (או בכל שיעור אחר), וזאת ללא עיגון חוזי בתנאי הפוליסה ובניגוד לדין.	הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צו הצהרתי לפיו ניכזי הריבית מהתשואה החודשית מהווה הפרת הפוליסות ולחילופין סעד הצהרתי לפיו מדובר בתנאי מקפח בחוזה אחיד ובקשה להורות על בטלותו, להורות על השבת הסכומים שנזכו מהגמלא החודשית של חברי הקבוצה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, החל בשבע שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד להכרעה הסופית בה וכן להורות לנתבעות לחדול מניכוי הריבית מהתשואה החודשית.	מבוטחי הנתבעות, אשר רכשו מהנתבעות פוליסת ביטוח חיים הכוללת צבירת חיסכון משתתפת ברווחי השקעות, שהונפקה בין השנים 1991 ל- 2004, ואשר נוכתה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צויין בפוליסה על סמך ההוראה בפוליסה לפיה סכום הגמלא החודשית ישתנה "מדי חודש בחודשו על פי תוצאותיהן של ההשקעות בניכוי הריבית על פיה חושב סכום הגמלא החודשית וההוראות המתאימות לעניין זה בתוכנית הביטוח" ו/או כל הוראה דומה אחרת.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק בסכום העולה (בהרבה) על 2.5 מיליוני ש"ח.
13. 10/2021 בית המשפט המחוזי לוד	כלל ביטוח וחברה נוספת	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, שלא כדיון, תביעות ביטוח של ילדים עם צרכים מיוחדים, במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי, על אף שהם עונים, לטענת התובעים, על הגדרת מקרה הביטוח מכוח "תשישות נפש" על פי תנאי הפוליסה, וזאת מבלי שבוצעה בדיקה האם מצבם תואם להגדרה זו.	הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם פיצוי הקבוצה במלוא הנזקים שנגרמו להם וחייב הנתבעות לקיים את הסכמי הביטוח.	כל מבוטחי הנתבעות עד גיל 21 (או יורשהם), עם צרכים מיוחדים, המבוטחים בביטוח סיעודי שנמכר על ידי מי מהנתבעות והסובלים מ"תשישות נפש" ולא קבלו מן הנתבעות הכרה בגין היותם "תשושי נפש" ואת זכויותיהם על פי הפוליסה בגין תקופת העבר ובגין העתיד.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש אפריל 2023 הגיש התובע בר"ע על החלטת בית המשפט המחוזי בדבר הוצאת חוות דעת המומחה ומחיקת סעיפים מהתגובה לתשובה שהגיש התובע. בחודש מאי 2023 ניתנה החלטת בית המשפט העליון לפיה הבקשה במסגרת הבר"ע מתקבלת בכפוף למתן זכות תשובה משלימה לנתבעות.	התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה נגד שתי הנתבעות ביחד בסך סלל של כ- 2.97 מיליארדי ש"ח.

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
14. 04/2022 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח ממשיכה לגבות פרמיה ממבוטח גם לאחר שהודיע על ביטול הפוליסה, הואיל והביטול נכנס לתוקף רק ב- 1 לחודש הקלנדרי העוקב ליום קבלת ההודעה אצל כלל ביטוח, זאת חלף מועד כניסת הביטול לתוקף תוך 3 ימים ממועד מסירת הודעת הביטול על ידי המבוטח, כנדרש בהתאם להסדר התחיקתי. כן נטען להעדר גילוי נאות למבוטח בדבר ההסדר במקרה של ביטול הפוליסה על ידי המבוטח טרם רכישת הפוליסה.	הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד הצהרתי, לפיו הודעת ביטול של מבוטח תיכנס לתוקף תוך 3 ימים ממועד מסירתה, וסעד כספי של השבת כל הפרמיות שנגבו מהמבוטחים בשל התקופה שתחילתה מהיום הרביעי לאחר מסירת הודעת הביטול ופיצוי בשיעור של 50% מגובה הפרמיה החודשית הממוצעת לחברי הקבוצה שדחו את הודעת הביטול שלהם עקב הוראת הפוליסה, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. לחילופין, סעדים הצהרתיים / כספיים אחרים.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הינה: (א) כל המבוטחים אשר הודיעו לכלל ביטוח על ביטול הפוליסה וכלל ביטוח לא ביטלה את הפוליסה שלהם תוך 3 ימים מיום מסירת הודעת הביטול(ב) כל המבוטחים שהודיעו לכלל ביטוח על ביטול הפוליסה ושההודעת הביטול נפל ליקוי כלשהו וכלל ביטוח לא הודיעה למבוטחים על הליקוי תוך 3 ימי עסקים ממועד מסירת הודעת הביטול; (ג) כל המבוטחים שביקשו לבטל את הפוליסה במועד כלשהו בחודש קלנדרי הקודם ל- 3 ימים לפני תום החודש הקלנדרי ודחו את שליחת הודעת הביטול בשל ההסדר החוזי לפיו הביטול יכנס לתוקף החל מ- 1 לחודש הקלנדרי העוקב למועד קבלת הודעת הביטול בכלל ביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ספטמבר הגיש הממונה את עמדתו שכלל תומכת בעמדת הנתבעת.	התובע מעריך את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של מיליוני שקלים רבים.
15. 05/2022 בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי בפוליסות ביטוח ניתוחים בישראל הכוללות פיצוי בגין ביצוע ניתוח שלא במימונה של כלל ביטוח, נמנעת כלל ביטוח מלפצות את המבוטחים בגין עלות השתלים והאבזרים ששימשו לביצוע הניתוח וכן נמנעת מלשפות את המבוטחים בגין סכומים המשולמים על ידם כהשתתפות עצמית.	הסעדים העיקריים הנתבעים הינם פסק דין המחייב את כלל ביטוח לכלול מעתה והלאה בתחשיב הפיצוי המגיע לחברי הקבוצה גם את עלות השתל ו/או אבזר ומחייב אותה לשפות את חברי הקבוצה בגין סכומי ההשתתפות המשולמים על ידם בקשר עם הניתוחים השונים ולערוך את תחשיב הפיצוי בהתאמה וכן פסק דין המחייב את כלל ביטוח לשלם לכל אחד מחברי תת הקבוצה לעניין הסעדים הכספיים פיצוי בשיעור 50% (או שיעור אחר) מעלות השתל לכלל ביטוח ו/או את סכום ההשתתפות העצמית ששילם חבר הקבוצה בגין ניתוח שעבר, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג, לעניין הסדרה עתידית, הינה: כל מבוטחי כלל ביטוח הזכאים לפיצוי בשיעור מחצית (או סכום אחר) מהסכום הנחסך לכלל ביטוח במקרה של ביצוע הניתוח שלא במימונה או לפיצוי הנגזר מעלות הניתוח לקופת החולים בבית חולים פרטי. הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג, לעניין הסעדים הכספיים, הינה כל מבוטחי כלל ביטוח הזכאים לפיצוי בשיעור מחצית (או שיעור אחר) מהסכום הנחסך לכלל ביטוח במקרה של ביצוע הניתוח שלא במימונה או פיצוי הנגזר מעלות הניתוח לקופת החולים בבית חולים פרטי, שהגישו לכלל ביטוח תביעה לקבלת הפיצוי, אך הפיצוי חושב מבלי לכלול את רכיב האבזרים ו/או מבלי שכלל ביטוח השיבה למבוטח את סכום ההשתתפות העצמית וזאת בתקופה של 7 השנים שקדמו למועד הגשת התביעה ועד למתן פסק דין בתובענה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה מוערך בלמעלה מ-2.5 מיליוני ש"ח.

16. תאריך וערכאה

07/2022
בית
המשפט
המחוזי
תל אביב-יפו

נתבעים

כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח דוחה תביעות מבטוחים בפוליסות ביטוח בריאות פרטי ששוקקו על ידה עד לחודש פברואר 2016, הסללות רובד ביטוח בסיסי, בנימוק שמדובר ב'ניתוח מניעתי' שאינו עונה על הגדרת המונח 'ניתוח' בפוליסה (להלן: **"הפוליסות ברובד הבסיסי"**); וכן בטענה כי כלל ביטוח שיווקה, כנגד פרמיות מוגדלות, פוליסות המרחיבות כביכול את הכיסוי לעומת הפוליסות ברובד הבסיסי, וכוללות כיסוי בגין ניתוחים מניעתיים, בעוד שרכיב זה כבר מכוסה בפוליסות ברובד הבסיסי.

סעדים עיקריים

הסעדים העיקריים הנתבעים, הינם הצהרה כי בהתאם לפוליסות ביטוח הבריאות של כלל ביטוח, בהן 'ניתוח' מוגדר כ"מקרה ביטוח", נכלל כל ניתוח שיש צורך רפואי לבצעו, ובכלל זה גם ניתוח מניעתי – שנועד למנוע מחלה, פגם או עיוות אצל המבטוח ו/או את השפעתם המזיקה של כל אלה; הצהרה כי דחיית תביעות מבטוחים לכיסוי בגין ניתוח מניעתי מכוח פוליסת ביטוח הבריאות ברובד הבסיסי, מהווה הפרה של חוזה הביטוח וצו המחייב את כלל ביטוח לפנות אל המבטוחים בפוליסות ביטוח ברובד הבסיסי ולעדכןם כי ניתוחים מניעתיים נכללים במסגרת הכיסוי הביטוחי שבפוליסה.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה הראשונה אותה מבקש המבקש לייצג הינה כל אדם שהתקשר בחוזה ביטוח בריאות עם כלל, הכולל כיסוי ביטוחי בגין 'ניתוח', ותביעתו לביצוע ניתוח נדחתה ו/או תדחה מן הטעם שמדובר ב'ניתוח מניעתי' שלא מכוסה בפוליסה עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית.

הקבוצה השנייה אותה מבקש המבקש לייצג הינה כל מבטוחי כלל בעבר ובהווה שרכשו ממנה ו/או ממי מטעמה עד ליום 1 בפברואר 2016 פוליסות ביטוח בריאות פרטי המרחיבות את הכיסוי הביטוחי לניתוחים מניעתיים, ושילמו בגינן פרמיות ביתר החל ממועד שיווק פוליסות ההרחבה ועד למועד הפסקת הגבייה ו/או עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה מוערך בלמעלה מ-2.5 מיליוני ש"ח.

17. תאריך וערכאה

10/2022
בית
המשפט
המחוזי
לוד

נתבעים

כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח נוקטת במדיניות של חידוש אוטומטי של פוליסות ביטוח דירה תוך העלאת דמי הביטוח משנה לשנה, ללא קבלת הסכמת המבטוח לכך.

סעדים עיקריים

הסעדים העיקריים המתבקשים הינם, בין היתר, ליתן צו הצהרתי ולפיו כלל ביטוח פעלה בניגוד לדין, להורות לכלל להימנע מחידוש אוטומטי של הפוליסות ו/או תוך הרעת תנאים, ולפצות את חברי הקבוצה בגין נזקיהם בתוספת ריבית והצמדה.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל לקוחות המשיבה, אשר המשיבה האריכה להם את פוליסת ביטוח הדירה ללא קבלת הסכמתם ו/או כל לקוחות המשיבה אשר חויבו בדמי ביטוח בגין פוליסה לביטוח דירה ללא קבלת הסכמתם (ובכללם לקוחות כלל ביטוח אשר דמי הביטוח הועלו להם ללא קבלת הסכמתם בעת חידוש הפוליסה), בתקופה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה ועד היום.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

התובעים מעריכים כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ-3 מיליוני ש"ח.

תאריך
וערכאה11/2022
בית הדין
האזורי
לעבודה
תל אביבכלל פנסיה
וגמל

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בעיקרה בטענה כי כלל פנסיה וגמל גובה שלא כדין דמי ביטוח בגין ארכת ביטוח (תשלום) עבור כיסוי ביטוחי במצבים שבהם נפסקות ההפקדות השוטפות לקרן הפנסיה) באמצעות ניכויים מסכום הצבירה, תוך הקטנת סכום הצבירה, מבלי ליידע את העמיתים מראש ולאפשר להם להפעיל את זכותם לוותר על הכיסוי, וכן מסרבת להשיב את דמי הביטוח במקרה בו מתברר לה כי העמית היה מבוטח בקרן פנסיה אחרת.

סעדים עיקריים

הסעדים העיקריים המתבקשים הינם השבת דמי הביטוח ששולמו בתקופת ארכת הביטוח ע"י חברי הקבוצה; וחזוב כלל פנסיה וגמל להודיע מראש לעמיתים על תחילת ארכת הביטוח, תעריפי דמי הביטוח והאפשרויות העומדות בפניהם.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה המיוצגת הינה כל העמיתים (בעבר ובהווה) שקרן הפנסיה שלהם, המנוהלת ע"י כלל פנסיה וגמל, נכנסה להסדר ארכת ביטוח ללא שקיבלו הודעה על כך מראש תוך שילול זכות הבחירה שלהם שלא לאפשר את כניסת ההסדר לתוקף. לעניין הסעדים הכספיים, הקבוצה המיוצגת הינה כל העמיתים שלא המשיכו להפקיד לקרן הפנסיה לאחר סיום תקופת ארכת הביטוח ולא ביקשו להאריך את הסדר ביטוח, וכן כל העמיתים שפתחו קרן פנסיה נוספת ושלמו דמי ביטוח בכפל, וזאת במשך שבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לאישור ועד למועד פסק דין בתובענה.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש פברואר 2024 הוגשה עמדת הממונה אשר קובעת, בין היתר, כי ארכת הביטוח מופעלת באופן אוטומטי עם הפסקת ההפקדות לקרן וכי החברה המנהלת נדרשת להודיע לעמית על הפסקת ההפקדות עבורו.

סכום התביעה

סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובע בהערכה שמרנית, בלא פחות מ- 2.5 מיליוני ש"ח לשנה ובסה"כ כ-17.5 מ"ח בשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לאישור.

תאריך
וערכאה12/2022
בית
המשפט
המחוזי
לוד

כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בטענה שבמקרה של נזק שנגרם על ידי נגרר וגורר, כלל ביטוח (כמבטחת של הגורר או של הנגרר) מסרבת לשלם את מלוא סכום הנזק שנגרם לצד ג' כפי שהתחייבה בפוליסה ומשלמת רק את מחציתו, בתואנה כי האחריות לנזקים שנגרמו על ידי נגרר או על ידי גורר אמורים להתחלק ביניהם תמיד באופן שווה.

סעדים עיקריים

הסעדים העיקריים המתבקשים הינם סעד כספי הכולל בין היתר פיצוי בגין ההשתתפות העצמית ששולמה למבטחת האחרת, החזר פרמיה למבוטחים, צו עשה המורה לכלל ביטוח לשפות את צד ג' במלוא הנזק שנגרם בהקשר של פוליסה קיימת, וחובת גילוי ביחס לפוליסות חדשות שטרם הופקו.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה המיוצגת הינה כל מבוטחי כלל ביטוח שרכשו ממנה פוליסת ביטוח צד ג' ו/או חובה של נגרר ו/או של גורר ב-7 שנים הקודמות להגשת בקשה זו; ולחלופין או בנוסף: כל מבוטחי כלל ביטוח שרכשו ממנה פוליסת ביטוח צד ג' ו/או חובה של נגרר ו/או של גורר שנאלצו לשלם פעמיים דמי השתתפות עצמית בשל אותו נזק שנגרם לצד ג' ו/או שנאלצו לשלם מכיסם את מחצית / חלק הנזק שנגרם לצד ג'.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

התובעים מעריכים כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח.

תאריך
וערכאה01/2023
בית הדין
האזורי
לעבודה
תל אביב

כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בטענה כי שיעור תגמולי הביטוח להם זכאים מבוטחים המצויים באובדן כושר עבודה הוקטן שלא כדין על ידי כלל ביטוח, ללא קבלת הסכמה מפורשת מראש של המבוטחים, תוך הפרת הוראות הפוליסה והוראות רשות שוק ההון וכן תוך הפרת חובת הגילוי והטעיה ומבלי שנשלחת למבוטחים כל התראה או הודעה בדבר הצורך בתשלום פרמיה נוספת או הקטנת הכיסוי הביטוחי. כן נטען, כי שיעור הפיצוי החדושי של מבוטחים בכיסוי ביטוחי לאובדן כושר עבודה הוקטן או יוקטן בעתיד בשל ייקור בפרמיה בעקבות עליית הגיל של המבוטחים.

סעדים עיקריים

הסעדים העיקריים המתבקשים הינם סעד הצהרתי האוסר על כלל ביטוח להקטין את שיעור תגמולי הביטוח בגין אובדן כושר עבודה, ללא קבלת הסכמה מפורשת, בכתב של המבוטח, וסעד כספי המחייב את כלל ביטוח לשלם לחברי הקבוצה שקרה להם מקרה אובדן כושר עבודה את ההפרש בסכום תגמולי הביטוח.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה המיוצגת הינה: לעניין ההסדרה העתידית - כל מבוטחי כלל ביטוחי באובדן כושר עבודה, שלטענת כלל ביטוח שיעור הכיסוי הביטוחי המבוטח בעניינם מופחת או יופחת בעתיד בשל גידול בפרמיה בעקבות עליית גילם; ולעניין הסעדים הכספיים - כל חברי הקבוצה בעבר ובהווה, אשר אירוע הביטוח בעניינם התרחש, ושיעור תגמולי הביטוח שלהם הוקטן על ידי כלל ביטוח ללא קבלת הסכמה מפורשת, אקטיבית ומראש על ידי המבוטח.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

התובע מעריך באופן שמרני את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של 18 מיליוני ש"ח ב-3 השנים שקדמו להגשת התובענה.

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
21. 03/2023 בית המשפט המחוזי בתל אביב	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה לפיה כלל ביטוח נוקטת בפרקטיקה פסולה ובלתי חוקית בכך שהיא משיבה באופן חלקי את שכר טרחת השמאי לניזוקים, ללא הצדקה ומבלי לנמק מדוע בוצעה ההפחתה של שכר הטרחה.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם סעד כספי בגובה הפער בין שכר הטרחה ששילמו חברי הקבוצה לשמאים לבין התשלום ששולם לחברי הקבוצה כתגמולי ביטוח בגין מרכיב זה (להלן: " הנוק הממוני "), ובנוסף פיצוי בגין נזק לא ממוני בסך 20% מהנזק הממוני של כל חברי הקבוצה.	הקבוצה המיוצגת הינה כל ניזוק, מבוטח או צד שלישי, אשר זכאי לקבל מכלל ביטוח החזר עבור שכר טרחת שמאי, אותו שילם הניזוק לשמאי כלשהו על מנת שיערוך את שומת הנזק לרכבו, וכלל ביטוח לא העבירה לידו את מלוא הסכום ששולם בגין שכר טרחת השמאי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח.
22. 03/2023 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מסרבות לממן את הוצאות המבוטחים לרכישת קנאביס רפואי, וזאת, לטענת התובעים, בניגוד להוראות ביטוח לכיסוי תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות (להלן: " הפוליסות ") ולעובדה שהקנאביס הרפואי מוכר לשימוש בהתוויה רפואית במדינות המערב.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם בין היתר סעד הצהרתי כי על כלל ביטוח להשיב למבוטחים בפוליסות הוצאות בגין רכישת קנאביס רפואי; להורות לכלל ביטוח לפנות לכלל מבוטחיהן הזכאים בשנים האחרונות ולהזמין באופן אקטיבי לדרוש את השיפוי המגיע להם; וכן לחייב את כלל ביטוח להשיב לכלל חברי הקבוצה את שווי הפגיעה הכלכלית שנוצרה עקב הפגמים בהתנהלותן ועקב הפרת החוזה הביטוחי.	הקבוצה המיוצגת אותה מבקשים התובעים לייצג, הינה כל מי שהיה מבוטח של כלל ביטוח בפוליסות ואשר לא זכה להשבת הוצאותיו לרכישת קנאביס רפואי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את סכום התביעה הכולל לכלל חברי הקבוצה בסך של כ- 13.5 מיליוני ש"ח.
23. 05/2023 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל פנסיה וגמל	עניינה של התובענה בטענה כי בעת קבלת בקשת עמית לקבלת קצבת נכות, קרן הפנסיה לא בודקת האם העמית הינו סיעודי ו/או חלה החמרה במצבו באופן שהפך סיעודי, וכפועל יוצא מכך הקרן אינה משלמת לעמיתים הזכאים לכך תוספת קצבת נכות סיעודית.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם תשלום תוספת קצבת נכות סיעודית לחברי הקבוצה; פיצוי ו/או השבה בגין אי הפרשות מלאות לקרן ובגין הפסדי התשואה שנגרמו לחברי הקבוצה כתוצאה מאי ביצוע התשלום האמור; חיוב הקרן לתת הוראות מדויקות לחופאי הקרן בקשר עם בחינת מצב סיעודי בעת בחינת בקשה לקבלת קצבת נכות.	הקבוצה המיוצגת הינה עמיתי קרנות "כלל פנסיה" ו"כלל פנסיה משלימה" "המבוטחים בכיסוי ביטוחי נכות, אשר מבוטחים בקרן פנסיה וזכאים לפנסיה נכות ואשר בשל מצבם הרפואי בנוסף לאי כושרם הפכו לסיעודיים וקרן הפנסיה לא השלימה להם את התשלום החודשי למי שבנוסף להיותו בפנסיה נכות נמצא במצב סיעודי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית אינו ניתן להערכה, לטענת התובע, ואולם לצרכי אגרה הועמד על לא פחות מ- 2.5 מיליוני ש"ח לשנה ובסה"כ כ-18.75 מיליוני ש"ח. בשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לאישור.

4 בחודש יולי 2022 ובחודש ספטמבר 2022, הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בקשות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד כלל ביטוח, שעניינן בטענות ועילות דומות (להלן: "ההליכים הקודמים"). בחודש ינואר 2023 התקבלה החלטת בית המשפט לאחד בין ההליכים הקודמים, ובהתאם לכך התובעים הגישו בחודש מרס 2023 את הליך זה.

תאריך
וערכאה

24. 05/2023

נתבעים

כלל החזקות
כלל ביטוח
כלל פנסיה וגמל
כלל סל מניות ישראל
"עתודות" – קרן פנסיה
לשכירים ועצמאים
בע"מ (חברה בת של
כלל ביטוח (מוחזקת ב
– 50%)) (להלן:
"עתודות")
נושאי משרה בחברה
וחברי ועדות השקעה

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בטענה לזנק
נטען, שנגרם לעמיתים בקופות
הגמל, בקרנות הפנסיה, בביטוחי
החיים ובפוליסות חיסכון שמנוהלות
על ידי חברות הקבוצה, נזקם החלטת
המשיבים למכור את מניות חברת
אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ
("אלרוב") שהוחזקו על ידי חברות
הקבוצה, במסגרת השקעות כספי
המבטחים והעמיתים, לחברת
ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ ("ישראל
קנדה"), וזאת בשל סכסוך של חלק
מן המשיבים עם בעל השליטה
באלרוב ועל אף שבמועד חתימת
ההסכם כביכול הייתה בידי חברות
הקבוצה הצעה ממר אלפרד אקירוב
לרכישת מניות אלרוב במחיר העולה
לפחות ב- 33% על המחיר ששילמה
ישראל קנדה עבור מניות אלרוב.

סעדים עיקריים

פיצוי בגין נזק כספי,
המשקף לטענתו את
הנזק שנגרם לחברי
הקבוצה.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה אותה מבקש המבקש
לייצג הינה כל מי שהיה עמית
בקופות הגמל, קרנות הפנסיה,
ביטוחי החיים ופוליסות החיסכון
שמנוהלות על ידי חברות הקבוצה,
שהחזיקו במניות אלרוב ביום 18
במרס 2021.

סטטוס / פרטים נוספים

תביעה זו הוגשה בהמשך לתביעה ייצוגית
שהוגשה בחודש דצמבר 2021 בבית הדין
האזורי לעבודה, ונמחקה על ידי בית הדין
בחודש מאי 2023, בשל העדר סמכות
עניינית.
ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור
התובענה כייצוגית.
בחודש יולי 2024 קיבל בית המשפט את
בקשת המשיבים, והורה על סילוק על הסף
של בקשת האישור כנגד החברה וכנגד
נושאי המשרה וחברי ועדת ההשקעות
שצורפו כמשיבים להליך, כך שההליך
ימשיך להתנהל נגד המשיבים אחרים בלבד.

סכום התביעה

התובע מעריך את הנזק המצרפי
של כל חברי הקבוצה בסכום של
כ-128 מיליוני ש"ח.

תאריך
וערכאה

25. 06/2023

נתבעים

כלל ביטוח
בית הדין
האזורי
חיפה

טענות ועילות מרכזיות

עניינה של התובענה בטענה כי
בעקבות צו ההרחבה בדבר הגדלת
ההפרשות לביטוח פנסיוני במשק
2016 (להלן: "צו ההרחבה") שעניינו
הגדלת שיעורי ההפקדות לביטוח
פנסיוני שנדרש מעסיק להפקיד עבור
עובדיו (להלן: "הגדלת ההפקדות"),
פתחה כלל ביטוח למבטחיה, להם
היו פוליסות ביטוחי מנהלים ותיקות
שהופקו לפני 31 במאי 2001 (להלן:
"הפוליסות הותיקות"), פוליסות
ביטוחי מנהלים חדשות (להלן:
"הפוליסות ההפרשיות")
שבמסגרתן נקבעו מקדמי קצבה
שאינם מובטחים וגרועים ממקדמי
הקצבה המובטחים בפוליסות
הותיקות, וניתבה לפוליסות
ההפרשיות את תוספת הכספים בגין
הגדלת ההפקדות, וזאת מבלי
שנתקבלה הסכמת המבטחים.

סעדים עיקריים

הסעד לו עותר התובע הינו ביטול
הפוליסות ההפרשיות והעברת
ההפקדות שבוצעו להן וכן
הפקדות עתידיות שמקורן בהגדלת
ההפקדות, לפוליסות הותיקות,
ולחלופין לקבוע מקדמים מיטיבים
בפוליסות ההפרשיות לפי שיקול
דעת בית המשפט; לשלם למי
שהחל לקבל קצבה מהפוליסות
ההפרשיות את ההפרש בין
הסכומים שהיה מקבל אם כל
הכספים בגין הגדלת ההפקדות
היו מנותבים לפוליסות הותיקות
(או הסכומים שהיה מקבל בגין
מקדמים מיטיבים לפי שיקול דעת
בית המשפט) לבין הסכומים
שקיבל בפועל; לחייב את כלל
ביטוח לשלם לכל אחד מחברי
הקבוצה פיצוי בסך 500 ש"ח בגין
נזק לא ממוני בשל הטעיה.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג
הינה כל מי שכלל ביטוח ניהלה
עבורו פוליסת ביטוח מנהלים
שהופקה עד 31 במאי 2001
ושאחרי 30 ביוני 2016 היא ניהלה
עבורו, בפוליסת ביטוח חדשה את
הכספים שהתקבלו עבורו בגין
הגדלת ההפקדות, או מוטביו או
יורשיו של כל אדם כאמור.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור
התובענה כייצוגית.
בחודש יוני 2024 הורה בית המשפט לפנות
לקבלת עמדת המאסדר בעניין הליך זה,
והורה כי הצדדים יבואו ביניהם בדברים
לניסוח השאלות שיופנו למאסדר.

סכום התביעה

התובע מעריך בשמרנות את
הנזק המצרפי של כל חברי
הקבוצה בסכום של מיליוני ש"ח.

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
26. 06/2023 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח כלל פנסיה וגמל ו-4 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי היה על הנתבעות להימנע מלנכות מס מחלק הקצבה בגובה "הקצבה המוכרת" של מקבלי קצבה במוצרים הפנסיוניים המנוהלים על ידן, וליישם פטור ממס בגין רכיב זה, וכפועל יוצא הקצבה המשולמת לחברי הקבוצה היתה גבוהה יותר.	השבה לחברי הקבוצה של כספים שנוכו כמס מחלק הקצבה בגובה "הקצבה המוכרת".	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל יחיד המקבל קצבה מאת אחת מקרנות הפנסיה החדשות ו/או קופות הגמל ו/או קופות הביטוח המנוהלות על ידי מי מהמשיבות, שהיה זכאי לקבל פטור ממס לקצבתו בגין רכיב 'הקצבה המוכרת' שלו, כהגדרת מונח זה בפקודת מס הכנסה, ולא קיבל את הפטור הנ"ל, וזאת החל מיום 1.1.2012 ואילך.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במקביל להגשת התשובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית הגישו המשיבות בקשה למתן רשות למשלוח הודעת צד שלישי לרשות המיסים.	התובע מעריך את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של כ- 297 מיליוני ש"ח לכלל חברי הקבוצה, שהינם מקבלי קצבאות בנתבעות, ללא ייחוס סעד כספי ספציפי לכל נתבעת.
27. 08/2023 בית המשפט המחוזי מרכז - לוד	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי בפוליסות ביטוח המשוקות על ידי כלל ביטוח, בתכנית מסוג "הגנה עצמית" ו/או כל שם שיווקי אחר, התבקשה כלל ביטוח במסגרת טופס ההצטרפות לביטוח (הצעת הביטוח) לבטח את מבטחיה בתכנית ביטוח הכוללת מספר כיסויי ביטוח, וביניהם כיסוי ביטוחי לנכות צמיתה מתאונה, ואולם בפועל הפיקה למבטחים כיסוי ביטוחי שונה ונחות מסוג "אבדן / פגיעה בתפקוד".	מתן צו עשה לפיו כלל ביטוח תחויב לעדכן את פוליסות הביטוח בכיסויי ביטוחי מסוג נכות צמיתה מתאונה, תחויב להעניק לחברי הקבוצה כיסויי ביטוחי בגין נכות צמיתה מתאונה ותחויב בריבית מיוחדת.	כל מבטחי כלל ביטוח בפוליסות בריאות, בתכנית "הגנה עצמית" ו/או כל שם שיווקי אחר, שהופקה על ידי כלל ביטוח עם כיסוי ביטוחי מסוג "אבדן / פגיעה בתפקוד" וזאת בניגוד לאמור בטופס ההצעה לביטוח, בו צוין כיסויי ביטוחי מסוג "נכות מתאונה" וכן מבטחי כלל ביטוח בפוליסה זו שנמנעה מהם זכאותם לקבלת תגמולי ביטוח בגין נכות צמיתה, בגין ארוע תאונה, בטענה שלא קיים כיסויי מסוג זה בפוליסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח.
28. 09/2023 בית המשפט המחוזי תל אביב	כלל ביטוח וכנגד 7 חברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה שהנתבעות אינן משלמות מקרי ביטוח ואינן מעניקות שירותי גרירה למבטחים הרוכשים כתב שירות לגרירה, במקרה בו נדרש לגרור את הרכב המבטח באמצעות גרר בהרמה, ומחייבות את בעלי הרכבים הללו בתשלום נוסף למרות שעניין זה לא בא לידי ביטוי בנוסח כתבי השירות.	הסעדים המבוקשים הינם, בין היתר, פיצוי בגין החזר תשלומי הפרמיה, עלות הגרירה והן בשל נזק שאינו נזק ממון ("כאב וסבל") בסך של 3,000 ש"ח לחבר קבוצה, ובנוסף תיקון של נוסחי כתבי השירות המונפקים מטעם המשיבות	הקבוצה בשמה מוגשת התובענה מוגדרת כ- "קבוצת הצרכנים שמחזיקה או החזיקה בכתבי שירות של המשיבות 1-8 ב-7 השנים האחרונות עובר להגשת התובענה ובעת שלאחר הגשת תובענה זו עד מתן פסק דין, ואשר רכבם מצריך אפשרות או מחייב גרירה בהרמה בעת השבתת הרכב (המחייב גרירה למוסך).	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של כ- 80 מיליוני ש"ח.

תאריך וערכאה 29.

נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
כלל ביטוח וכןגד 7 חברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי בתמחור פרמיות בפוליסות בענפי הביטוח חיים, בריאות וכללי לא נכללו "אירועי קטסטרופה" כדוגמת מלחמת "פתע" ו/או אירוע קיצוני או בלתי צפוי אחר, אשר מקטינים את הסיכון והחשיפה של הנתבעות; כי נוכח מלחמת חרבות ברזל צפויה לנתבעות ירידה חדה בסיכון בפוליסות בהן מרכיבי הסיכון פחתו משמעותית (ואף בחלקן לא קיימים).	הסעדים המבוקשים הינם סעד הצהרתי; צו עשה, השבה או הפחתה של הפרמיות החל ממועד הכרזה על מצב חירום, פיצוי כספי ממוני ולא ממוני.	המבקשים מגדירים חמש תתי קבוצות בתובענה. (1) מבטחים שבחלק מהפוליסות שלהם קיים חריג מלחמה המחריג כיסוי ביטוחי למקרה ביטוח במלחמה אך לאור גיוסם בצו 8 בהקשר שלהם ירד הסיכון האקטוארי ובהתאם יש לפעול להחזרת ו/או הפחתת הפרמיה (2) מבטחים של המשיבות, בעיקר בתחום הביטוח הכללי, שלאור ההכרזה על מצב חירום ומעבר מוסדות ממשלתיים, גופים ציבוריים וגופים דו מהותיים לעבודה במתכונת חירום, לא יוכלו או יוכלו באופן חלקי ומצומצם לממש את השירות ו/או הכיסוי הביטוחי (3) מבטחים של המשיבות שלאור ההכרזה על מצב חירום ומעבר מוסדות ממשלתיים, גופים ציבוריים וגופים דו מהותיים לעבודה במתכונת חירום, אינם יכולים לקבל שירותים כגון טיפולים וניתוחים אלקטיביים בבתי החולים הציבוריים (4) מבטחים בתחום ביטוח כללי – פוליסות רכוש לסוגיהן, רכב, דירה אשר לאור מצב החירום הסיכון בהם קטן באופן משמעותי (5) מבטחים בפוליסות השונות בתחום העסקי אשר לאור מצב החירום הסיכון בהם קטן באופן משמעותי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח. המגויסים בצו 8 נטען, כי הערכת הנזק היא בסך של 10.02 מיליוני ש"ח (ביחס לכלל הנתבעות).

תאריך וערכאה 30.

נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
כלל פנסיה וגמל	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת גובה בקרן הפנסיה המקיפה שבניהולה שלא כדין דמי ביטוח גבוהים מאלו שהייתה זכאית לגבות, תוך הקטנת סכום הצבירה של העמיתים בקרן, וזאת : (א) בעת קבלת הפקדות רטרואקטיביות – נגבים דמי ביטוח גבוהים מדמי הביטוח שאותם הייתה הנתבעת אמורה לגבות; (ב) כתוצאה מייחוס "הכנסה מבטוחת" שהינה גבוהה משכר העמית כששיעור ההפקדה לתגמולים עלה על 11.5% משכר העמית ופחת מ- 13%; (ג) כתוצאה מגביית דמי ביטוח בשל חלק הכנסת העמית העולה על תקרת ההפקדה החודשית לקרן הפנסיה הקבועה בדין.	השבת דמי ביטוח שנגבו ביתר מחברי הקבוצה בתוספת הפרשי הצמדה למדד וריבית; הצהרה על בטלות הוראות בתקנון שהיה בתוקף בשנים הרלבנטיות ואיסור על החברה המנהלת לבצע את הפעולות האמורות סעיפים (א) עד (ג) לעיל.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שבמהלך 7 השנים שהסתיימו ביום הגשת הבקשה היה עמית בקרן הפנסיה המקיפה של "כלל פנסיה", ושהמשיבה גבתה ממנו פרמיית ביטוח שחושבה על בסיס סכום הגדול מהסכום המירבי לעניין זה, לפי הדיון ו/או לפי תקנון הקרן שהיה בתוקף ביום הגבייה, לפי הנמוך מהשניים.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית מוערך בהערכה שמרנית, לטענת התובע, במיליוני ש"ח, מבלי לנקוב בסכום מסוים.

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
31. 01/2024 בית המשפט המחוזי ירושלים	כלל פנסיה וגמל	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת העלתה דמי ניהול בחשבונות העמיתים במוצרים המנוהלים על ידי מבלי לשלוח אליהם הודעה מראש כדין.	השבה של מלוא הסכומים שנגבו שלא כדין מכל אחד מחברי הקבוצה בצירוף התשואות שכספים אלו היו מניבים בחיסכון הצבור	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל עמיתי קופות גמל ו/או קרנות השתלמות ו/או קרנות פנסיה ו/או כל מכשיר אחר שבניהול המשיבה (לרבות מכשירי חסכון שהיו בניהול מי שהמשיבה היא חליפתה וכל מי שהיה עמית בהם במהלך השנים הרלוונטיות) - לרבות עמיתים שנפטרו ו/או מוטביהם, להם הועלו דמי ניהול מבלי שנמסרה להם הודעה על העלאת דמי ניהול כנדרש בדין, וזאת במהלך התקופה שתחילתה בחודש ינואר 2008 וסיומה בחודש ינואר 2017, למעט שלוש העלאות מחיר אשר לגביהן בלבד ניתן מעשה בית דין בת"צ (מחוזי ירושלים) 59823-03-15 יאיר צדקני נ' כלל פנסיה וגמל בע"מ (13.12.2018)	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית מוערך, על ידי התובע בסכום העולה על 2.5 מיליוני ש"ח.
תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
32. 01/2024 בית המשפט המחוזי ירושלים	כלל פנסיה וגמל	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת גבתה דמי ניהול בשיעור העולה על השיעור המותר לגביה על פי דין, בחשבונות של עמיתים שהקשר עמם נותק או בחשבונות של עמיתים שנפטרו.	השבה של מלוא הסכומים שנגבו שלא כדין מכל אחד מחברי הקבוצה בצירוף התשואות שכספים אלו היו מניבים בחיסכון הצבור.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל עמיתי קופות גמל ו/או קרנות השתלמות ו/או קרנות פנסיה ו/או כל מכשיר אחר שבניהול המשיבה (לרבות מכשירי חיסכון שהיו בניהול מי שהמשיבה היא חליפתה וכל מי שהיה עמית בהם במהלך התקופה הרלוונטית) - לרבות עמיתים שנפטרו ו/או מוטביהם, מהם נגבו דמי ניהול בשיעור הגבוה מהשיעור המירבי הקבוע בתקנה 8 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), תשע"ב-2012 וזאת במהלך התקופה שתחילתה ביום 1 לינואר 2013, (מועד כניסת התקנות הנ"ל לתוקף) וסיומה במועד מתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית מוערך, על ידי התובע בסכום העולה על 2.5 מיליוני ש"ח.
תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
33. 05/2024 בית המשפט המחוזי תל אביב	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת הציעה למבוטחים בפוליסות "הסנה" שפרש, מסלול קבלת קצבה המבטיח מספר קצבאות גבוה מהמסלול לקבלת קצבה לו היו זכאים על פי תנאי הפוליסה, באופן שהפחית את גובה הקצבה שקיבלו המבוטחים.	לאפשר לכל חברי הקבוצה לבחור באופן רטרואקטיבי במסלול קבלת קצבה בהתאם לאמור בפוליסה (על פי הנטען), ולשלם לכל מי שיבחר בכך את הפער בין הסכום שמבוטח היה זכאי לקבל על פי תנאי הפוליסה לבין הסכום ששולם בפועל על ידי הנתבעת, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים שהנפיקה "הסנה", אשר מנוהלת על ידי הנתבעת, אשר בחרו מסלול קבלת קצבה שונה מהמסלול הקבוע בפוליסה או בחרו לקבל את יתרת הצבירה שלהם בפוליסה כתשלום חד פעמי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של כ-900 מיליוני ש"ח.

תאריך
וערכאה
34. 06/2024
בית
המשפט
המחוזי
חיפה

נתבעים
כלל ביטוח
ו-7 חברות
נוספות

טענות ועילות מרכזיות
עניינה של התובענה בטענה
כי מתקניי שמשות הפועלים
מטעמן של הנתבעות
במסגרת כתב שירות "ביטוח
שמשות" אינם מבצעים כיוול
למערכות הבטיחות
המותקנות על גבי השמשה
הקדמית של הרכב במהלך
פירוק השמשה השבורה
והתקנת השמשה החדשה
(החלופית), וזאת בניגוד
להוראות הדיון, וכי הנתבעות
לא מסרו למבוטחים,
במעמד רכישת כתבי
השירות, כי אלו לא יכללו
בדיקה וכיוול של מערכת
הבטיחות במהלך החלפת
השמשה הקדמית.

סעדים עיקריים
סעד הצהרתי לפיו כיוול
מערכות הבטיחות כלול
בפוליסה / כתב השירות
לכיסוי נזק שמשות; צו
עשה המורה לנתבעות
לזמן את קבוצה א'
למוסכים לצורך בדיקה
ו/או כיוול של מערכות
הבטיחות; השבה של
כספים שנגבו מחברי
קבוצה ב'; פיצוי כספי של
כל מי שנמנה על קבוצה
ג'.

הקבוצה המיוצגת

במסגרת הבקשה מבוקש להגדיר שלוש קבוצות
שבשמן תוגש התובענה: קבוצת הצרכנים אשר
מחזיקה או החזיקה בכתבי שירות/ביטוח שמשות
מטעם המשיבות ב-7 שקדמו להגשת התובענה ובעת
שהפעילו את כתב השירות, מערכת הבטיחות ברכבם
לא נבדקה ו/או לא כוילה כחלק מתהליך החלפת
השימשה הקדמית; קבוצת הצרכנים, אשר מחזיקה או
החזיקה בכתבי שירות/ביטוח שמשות מטעם
הנתבעות ב-7 השנים שקדמו להגשת התובענה,
ובעת שהפעילו את כתב השירות המתקין מטעם
הנתבעות גבה מהם תוספת תשלום עבור בדיקה ו/או
כיוול של מערכת הבטיחות; קבוצת הצרכנים
שבבעלותם רכב המצויד במערכת בטיחות, אשר
רכשה כתב שירות/ביטוח שמשות מטעם הנתבעות ב-
7 השנים שקדמו להגשת התובענה ולא נמסר להם
במעמד רכישת כתב השירות כי הכיסוי לא יכלול
בדיקה וכיוול של מערכת הבטיחות במהלך החלפת
השימשה הקדמית.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור
התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

סכום התביעה הייצוגית מוערך,
על ידי התובע בסכום העולה על
2.5 מיליוני ש"ח.

תאריך
וערכאה
35. 07/2024
בית
המשפט
המחוזי
תל אביב

נתבעים
כלל ביטוח

טענות ועילות מרכזיות
עניינה של התובענה בטענה
כי הנתבעת מעבירה
למבוטחיה תגמולי הביטוח
ו/או החזרי דמי ביטוח
באמצעות המחאות בדואר,
וזאת לכאורה בניגוד
להנחיות הממונה על שוק
ההון הקובעות כי יש
להעביר את הכסף
למבוטחים באמצעות
העברה בנקאית או בזיכוי
לכרטיס האשראי. בנוסף,
נטען כי בדרך הפעולה
כאמור כלל ביטוח מפרה גם
את חובתה לשלם
למבוטחים את התשלומים
המגיעים להם במועד, וכן
את חובתה לשלם הפרשי
ריבית והצמדה בגין סכומי
ההמחאות עד למועד ביצוע
התשלומים בפועל.

סעדים עיקריים
מתן צו עשה אשר יורה
לכלל ביטוח לשלם
לחברי הקבוצה, באופן
יוזם, את תגמולי ביטוח
ו/או החזרי דמי הביטוח
בצירוף הצמדה וריבית
ממועד זכאותם
לתשלומים כאמור ועד
לביצוע התשלומים
בפועל; ליתן צו עשה
המורה לכלל ביטוח
לבצע את תגמולי הביטוח
ו/או החזרי דמי ביטוח
באמצעות אותו אמצעי
תשלום בו שילמו
המבוטחים את
התשלומים לכלל ביטוח;
וליתן צו עשה המורה
לכלל ביטוח לפנות
באופן אקטיבי למבוטחיה
מקום בו אין בידיה פרטי
אמצעי תשלום ולאפשר
למבוטחיה לבחור את
אמצעי התשלום לצורך
העברת תגמולי הביטוח
ו/או החזרי דמי ביטוח.

הקבוצה המיוצגת

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי
שמתקיימים בו אחד או יותר מהתנאים הבאים (להלן:
"חברי הקבוצה"): (1) מבוטחי כלל ביטוח, אשר
זכאים לתגמולי ביטוח ו/או לחזרי דמי ביטוח ו/או
החזר מכל סוג שהוא, ואשר לכתובתם הרשומה ו/או
לכתובתם כפי שמעודכנת אצל כלל ביטוח נשלחו על
ידי כלל ביטוח המחאות שלא נפדו על ידי המבוטחים
ו/או שנפדו, ללא שצורף לסכום ההמחאות ריבית
והצמדה כדין; (2) מבוטחי כלל ביטוח, שפרטי חשבון
הבנק או כרטיס החיוב שלהם היו בידי כלל ביטוח
במועד משלוח ההמחאות כאמור ו/או שהיה
באפשרות כלל ביטוח לברר פרטים אלו, וזאת בשבע
השנים שקדמו להגשת התובענה, או בגבול
הנורמטיבי בהתאם לקביעתו של בית המשפט
הנכבד, ועד למועד שיקבע בית המשפט הנכבד
בהחלטתו; ולחילופין, ליתן כל הגדרה אחרת לקבוצה
כפי שימצא לנכון.

סטטוס / פרטים נוספים

ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור
התובענה כייצוגית.

סכום התביעה

סכום התביעה הייצוגית מוערך,
על ידי התובע בסכום העולה על
2.5 מיליוני ש"ח.

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
07/2024 בית הדין האזורי חיפה	כלל ביטוח ונתבעות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות משנות באופן חד צדדי את מועד תום תקופת הביטוח בפוליסת אובדן כושר עבודה של חברי הקבוצות לפי "גיל ביטוחי" של המבוטח, השונה מגילו הקלנדרי, מבלי ליתן גילוי כדין וכתוצאה מכך, בין היתר, תגמולי הביטוח למבוטחים שארע להם מקרה הביטוח אינם משולמים עד תום תקופת הביטוח שבחרו במסגרת הצעת הביטוח, אלא עד מועד מוקדם יותר. בנוסף, מבוטחים שטרם ארע להם מקרה הביטוח מצויים בסיכון שאם יקרה להם מקרה ביטוח בעתיד, תגמולי ביטוח ישולמו עד למועד המוקדם מתום תקופת הביטוח שבחרו במסגרת הצעת הביטוח.	(א) סעד הצהרתי לפיו תקופת הביטוח לאובדן כושר עבודה בפוליסות שרכשו חברי הקבוצות הינה עד תום תקופת הביטוח הקלנדרי כפי שהתבקשה על ידי המבוטח או עד גיל הפרישה הקלנדרי שנקבע בדין, לפי המאוחר (להלן: "המועד הקלנדרי") ובהתאם לתת צו עשה המחייב את הנתבעות להאריך את תקופת הכיסוי הביטוחי לאובדן כושר עבודה של חברי הקבוצות, כך שהכיסוי הביטוחי יסתיים במועד הקלנדרי. כן מבוקש להצהיר כי אי תשלום תגמולי ביטוח עד למועד הקלנדרי לחברי קבוצה ב' מהווה הפרה של הפוליסה; (ב) סעד ממוני – לשלם לחברי קבוצה ב' תגמולי ביטוח עד למועד הקלנדרי בצרוף הפרשי הצמדה וריבית; (ג) פיצוי בגין נזק בלתי ממוני בסך 100 ₪ לכל אחד מחברי הקבוצות.	הקבוצות אותן מבקשים התובעים לייצג הינן: (א) מבוטחים בפוליסה הכוללת כיסוי בגין אובדן כושר עבודה, אשר תקופת הכיסוי הביטוחי בפוליסה שלהם תסתיים במועד מוקדם מהגיל הקלנדרי שצויין על ידי המבוטחים בהצעת הביטוח או ממועד הפרישה הקלנדרי שנקבע על פי דין, וטרם ארע להם מקרה ביטוח; וכן (ב) מבוטחים (בעבר או בהווה) בפוליסה הכוללת כיסוי בגין אובדן כושר עבודה, אשר ארע להם מקרה ביטוח במהלך התקופה שצויינה על ידם בהצעת הביטוח או שנקבעה על פי דין (לפי גילו הקלנדרי של המבוטח), אך לא שולמו להם תגמולי ביטוח עד תום תקופת הביטוח שהתבקשה או שנקבעה כאמור ב - 7 השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית מוערך, על ידי התובע בסכום העולה על 2.5 מיליוני ש"ח.

2.1.3. תובענות ייצוגיות מהותיות, תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס⁵

1. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
8/2016 בית הדין האזורי - ת"א (1) 10/2016 בית הדין האזורי לעבודה בירושלים (2) 11/2016 בית הדין האזורי בירושלים (3) 12/2016 בית הדין האזורי - ת"א (4)	כלל פנסיה וגמל כלל ביטוח	עניין של התובענות בטענה כי הנתבעות גובות מעמיתים בקרנות הפנסיה, בקופת הגמל תמר, בקרן ההשתלמות שבניהולן ובביטוחי מנהלים, נוסף על דמי הניהול, "הוצאות ניהול השקעות" (להלן: "הוצאות ישירות"), וזאת בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת להן לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן או לתקנון הקופה או לפוליסה, לפי העניין.	התובעים בתובענות ביקשו לחייב את הנתבעות להשיב את סכומי ההוצאות הישירות שנגבו מהם ביתר. בנוסף, חלק מהתובעים ביקשו לחייב חלק מהחברות המנהלות הנתבעות בתוספת הפרשי התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעות בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	העמיתים בקרנות הפנסיה, בקרן ההשתלמות, בקופת הגמל "כלל תמר" שבניהולן של הנתבעות והמבוטחים בביטוחי מנהלים אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה הרלבנטית.	בחודש מאי 2019 ניתנה החלטה בבית המשפט המחוזי מרכז המאשרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח חיים פרט (להלן: "החלטת האישור"). בהחלטת האישור נקבע שהיעדר הוראה ברורה בפוליסה בדבר גביית ההוצאות הישירות הינה הסדר שלילי, ומשכך הנתבעות לא היו רשאיות לגבות הוצאות אלו. בחודש ספטמבר 2019 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור (להלן: "בקשת רשות הערעור"). חברות הקבוצה לא היו במקור צד להליך האמור. בחודש יוני 2023 ניתן פסק דינו של ביהמ"ש העליון אשר דן בבקשת רשות הערעור כערעור וקיבל את הערעור על החלטת האישור, תוך שקבע כי חברות ביטוח וחברות מנהלות פועלות כנאמנות על כספי העמיתים ומשכך זכאיות לגביית הוצאות. בהמשך לכך, הגישו הצדדים השלמות טיעון. בחודשים מרס ואפריל 2024 הוגשו בקשות להסתלקות בהסכמה ללא צו להוצאות בכל הליכים. [לפרטים בדבר הליך בעניין הדומה המתנהל כנגד "עתודות" - קרן פנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ, אשר טרם בא אל סיומו ראה סעיף 2.1.2.2 לעיל].	בתובענה 1 המתייחסת לקרנות הפנסיה, סכום התביעה הייצוגית הועמד על סך של 341 מיליוני ש"ח בגין השנים 2009-2015 בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שגבתה הנתבעת מחברי הקבוצה בשנת 2016 ובתוספת התשואה שהיו משיגים הכספים שנוכו כהוצאות ניהול ההשקעות. בתובענה 2, המתייחסת לקרן ההשתלמות, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 53 מיליוני ש"ח. בתובענה 3, המתייחסת לקופת הגמל תמר, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 181 מיליוני ש"ח. בתובענה 4, המתייחסת לביטוחי מנהלים, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 404 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שחייבה הנתבעת את חברי הקבוצה בשנת 2016 וכן ריבית והצמדה.

2. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
11/2018 מחוזי-מרכז	כלל ביטוח	לטענת התובעים, כלל ביטוח מפרה את חובתה החוזית על פי הפוליסה ומסרבת לשלם, לכאורה, למבוטחיה בפוליסות ביטוח מקיף לכלי רכב שהינם מעל 3.5 טון, פיצוי בגין ירידת הערך הנגרמת לכלי הרכב עקב מקרה הביטוח, זאת על אף שהפוליסה מכסה את ה"נזק" הנגרם לרכב ותוך השפעה על השומות שנערכות על ידי שמאי ההסדר.	סעד הצהרתי; וכן בקשה לחייב את כלל ביטוח לשפות את כל מבוטחיה אשר היו מבוטחים בפוליסה ואשר לכלי הרכב שלהם נגרם ו/או ייגרם נזק של ירידת ערך כתוצאה ממקרה ביטוח, וכן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מבוטחי כלל ביטוח אשר רכשו ו/או ירכשו מכלל ביטוח פוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב שאינו עד 3.5 טון ואשר כתוצאה ממקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה נגרם ו/או ייגרם לכלי הרכב שלהם נזק מסוג ירידת ערך.	בחודש יוני 2024 אישר בית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה, שעיקרו בתשלום שהנתבעת תשלם לחברי הקבוצה בסכום שהוסכם בין הצדדים ובמשלוח מכתב מבהיר לשמאי החוזי.	התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ- 75 מיליוני ש"ח. הנזק האישי של התובע הוערך בסך של 22 אלפי ש"ח.

5. לא כולל תביעות שהסתיימו בשנת הדוח, אך הדיווח על סיומן ניתן במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2023.

3. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4/2020 בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח, 4 חברות ביטוח נוספות וחברה שאינה מבטחת	לטענת התובעים, הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהן שמשות לרכב שאינן נושאות תו תקן ישראלי וגם אינן מקוריות, וזאת בניגוד להתחייבויותיהן כלפי הלקוחות בהסכמים עימם.	פיצוי כספי לכל הלקוחות אשר בכלי הרכב שלהם הותקנה שמש חליפית, שיאפשר להם להחליף את השמשה שהותקנה בכלי הרכב שלהם בשמשה מקורית; פיצוי כספי בסך 500 ש"ח לכל לקוח שכזה בגין הטרחה הכרוכה בביצוע ההחלפה; השבת הפרש המחיר שבין שמשה מקורית לבין שמשה חליפית.	כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוזח בכתב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חליפית נושאת תו תקן או שמשה מקורית וכן כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוזח בכתב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חליפית נושאת תו תקן, או שמשה מקורית, אשר השמשה שסופקה לו אינה נושאת תו תקן וגם אינה מקורית.	בחודש יולי 2024 דחה בית המשפט את הבקשה לאשר את התובענה כייצוגית.	התובעים לא מכמתים את הנזק הסולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

4. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
12/2017 מחוזי - ירושלים	כלל ביטוח, שתי חברות ביטוח נוספות, שירותי בריאות כללית ומכבי שירותי בריאות.	לטענת התובעים, הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח ביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלותן.	מתן צו הצהרתי כי הנתבעות הפרו בהתנהלותן את סימן ח' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם התשנ"ח-1998, מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאדם או בדבר סירוב לבטחו), (תשע"ו-2016) ("חוק השוויון") וחוקיקים נוספים, מתן צו עשה לנתבעות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה ולקבוע נהלי עבודה בחרים באשר לטיפול יחידיני ושווינו ללא משא פנים בבעלי מוגבלויות, מתן צו עשה שורה לנתבעות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים כאמור לעיל.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהנתבעות וקבלו מהנתבעות יחס שונה ומפלה שלא כדין בשל היותם אנשים עם מוגבלות מבלי שההחלטה התבססה על נתונים סטטיסטיים, אקטואריים ורפואיים אמין ורלבנטיים לסיכון הביטוחי המסוים ו/או לא ניתן להם כל נימוק על כך כמתחייב מחוק השוויון והוראות דין נוספות בנושא וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האיטור.	בחודש פברואר 2023 ניתן פסק דין של בית המשפט, במסגרתו נדחתה בקשת האיטור. בחודש יולי 2024 משכו המבקשים ערעור על פסק הדין שהוגש על ידם בחודש אפריל 2023.	התובעים אינם מכמתים את הנזק לכלל חברי הקבוצה, ואת הנזק האישי לתובעים הם מעריכים בעשרות אלפי שקלים לכל תובע.

5. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5/2011 מחוזי- מרכז	כלל ביטוח וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובע, בביטוח חיים משולב בחיסכון, הנתבעות גבו ממבטחים, ללא כל עיגון בפוליסות ובלא הסכמה, סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבטחים והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" (להלן: "גורם פוליסה") שלא כדין ובהיעדר הוראה חזית מתאימה וזאת על אף שעקרונות הותר לנתבעות במסגרת חוזרי הממונה לגבות בפוליסות ביטוח חיים גורם פוליסה.	תשלום סכום הפיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שהסכום שנוכה מן הפרמיה עבור גורם הפוליסה לא הושקע עבורם ושינוי דרך הפעולה לעניין גביית גורם פוליסה.	כל מי שהיה בעל פוליסת ביטוח חיים משולבת בחיסכון אצל מי מהנתבעות ושנגבה ממנו סכום כלשהו כגורם פוליסה.	בחודש יוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר לפיו אמורות היו הנתבעות לשלם סך של 100 מיליוני ש"ח בגין העבר (כאשר חלקה של כלל ביטוח מתוכו היו כ-26.5 מיליוני ש"ח) וכן ליתן הנחה של 25% מהגביה העתידית בפועל של גורם הפוליסה. בחודש נובמבר 2016 החליט בית המשפט לדחות את הבקשה לאישור הסדר הפשרה, באשר לדעתו הוא אינו מהווה הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בנוסף, החליט בית המשפט לאשר, באופן חלקי, את ניהול התובענה כייצוגית, וזאת רק ביחס לפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 עד 2003 (ביחס לכלל ביטוח בפוליסות מסוג "עדיף", "מיטב" ו"פרופיל"), אשר החיסכון שנצבר לטובת המבטחים בפוליסות אלו נפגע בשל גביית גורם פוליסה, וזאת בעילה של הפרת פוליסת הביטוח, בשל גביה של גורם הפוליסה, באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבטחים וזאת בגין התקופה, שתחילתה שבע שנים קודם למועד הגשת התובענה, בחודש אפריל 2011. התביעה לא אושרה ביחס לסוגי פוליסות אחרים. הסעדים הנתבעים, כפי שהוגדרו בהחלטת בימ"ש, הינם תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבטחים בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבטחים בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מכאן ואילך. כן נפסק תשלום שכר טרחה לבאי כוח המייצגים ולב"כ למתנגדים להסדר הפשרה בסכומים שאינם מהותיים.	תביעתם של התובעים היא בגין גורם הפוליסה שנגבה מהם משנת 2004. על פי הערכות והנחות שונות שביצעו התובעים ביחס לגביית גורם פוליסה בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התביעה על ידי הנתבעות והתשואות השנתיות הרלבנטיות, סכום התביעה לחברי הקבוצה, כנגד כל הנתבעות הוערך על ידי התובעים, נכון למועד הגשת התביעה, בסכום נומינלי של כ-2,325 מיליוני ש"ח. מתוך סכום זה מיוחס לכלל ביטוח, על פי חלקה הנטען בשוק, סך של כ-662 מיליוני ש"ח.

הנתבעות הגישו בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט ומשכו אותה על פי הצעת בית משפט העליון.

במסגרת ניהול ההליך לגופו בבימ"ש מחוזי הצדדים ניהלו ביניהם הליכי גישור. בחודש יוני 2023 הגישו הצדדים הסדר פשרה לאישור בית המשפט, במסגרתו נקבע מנגנון החזר לחברי הקבוצה שהינם בעלי פוליסות ביטוח חיים משולבות בחיסכון שנערכו בין השנים 1982-2003, שבהן החיסכון שנצבר לטובתם הושפע בשל גביית גורם הפוליסה. על פי הסדר הפשרה, עיקר התמורות לחברי הקבוצה תהיינה כדלקמן (בהתאם להוראות הסדר הפשרה):

החברה תשיב לחברי הקבוצה שיעור של 42% מסך גביית גורם הפוליסה שלפי הנטען הייתה אמורה להיות מועברת לחיסכון ולא הועברה, החל משבע שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד מועד תחילת הגבייה המופחתת, כאמור בס"ק 2 להלן. ביחס לתקופה שעד סוף 2012 יושבו הסכומים כשהם כוללים תשואות, וביחס לתקופה שהחל מתחילת 2013 ואילך שערך הסכומים ייעשה בהתאם להחלטת בית המשפט על פי הסמכות שהעניקו לו הצדדים (להלן: "**ההחלטה המשלימה**"). כן הוסכם, כי במסגרת הסדר הפשרה ישלמו לתובעים ולבאי כוחם גמול ושכר טרחה.

החברה תפחית את הגבייה העתידית של גורם הפוליסה מחברי הקבוצה הרלוונטיים, בדרך של הקטנת גורם הפוליסה שנגבה בשיעור של 50% מסך גורם הפוליסה שהיה נגבה לולא הייתה מבוצעת הפחתה, כאמור בהסדר הפשרה.

על פי הערכה ראשונית של כלל ביטוח, הקטנת גורם הפוליסה בגין גבייה עתידית צפיה להיות כ- 3 מיליוני ש"ח לשנת 2024. סכומי ההקטנה כאמור צפויים לפחות על פני השנים.

בחודש מאי 2024 הגישה היועמ"שית את עמדתה ביחס להסדר הפשרה, שעיקרה הם כי היא אינה מתנגדת לגובה הפיצוי לחברי הקבוצה כפי שהוסכם בהסדר הפשרה, בכפוף לכך שהסכומים שיושבו יכללו תשואה גם משנת 2013 (בניגוד לאמור בהסדר הפשרה, לפיו שערך הסכומים משנת 2013 כפוף להחלטה משלימה של בית המשפט).

כמו כן היועמ"שית לא התנגדה לאופן ההסדרה העתידית והמשך הגביה המופחתת של גורם פוליסה. עם זאת, היועמ"שית סברה שההפחתה בעלות גורם הפוליסה צריכה להיות מופנית לחיסכון בלבד (ולא להתפצל בין מרכיב החיסכון לבין מרכיב הריסק, כפי שהוצע בהסדר הפשרה).

בנוסף, כוללת העמדה התנגדות והערות לרכיבים נוספים בהסדר הפשרה, לרבות ביחס לשכר הטרחה שישולם לב"כ התובעים ואופן יישום הסדר הפשרה.

בחודש יוני 2024 התקיים דיון בעמדת היועמ"שית להסדר הפשרה, בעקבותיו הגישו הצדדים בחודש יולי 2024 לבימ"ש השלמה מוסכמת להסכם הפשרה במספר נושאים טכניים תפעוליים.

בחודש אוגוסט 2024 אישר בימ"ש את הסדר הפשרה לאחר שקבע הוראות שונות בקשר עם יישומו, בין היתר בהתייחס לעמדת היועמ"שית. במסגרת פסק הדין, קבע בימ"ש כי שערך סכומי ההשבה בתקופה שמתחילת שנת 2013 ואילך ("ההחלטה המשלימה" כהגדרתה לעיל) יהיה בצירוף 90% מהתשואות בתקופה שמתחילת 2013 ועד מועד ההפחתה, ואישר את שכר הטרחה לב"כ הקבוצה בהתאם לשיעורים שנקבעו בהסדר הפשרה.

2.2 פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או תובענות שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט חברות מקבוצת מקס

2.2.1. בנוסף לתובענות הייצוגיות המהותיות, המתוארות בביאור 8(2.1.1), לבקשות התלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות, המתוארות בביאור 8(2.1.2) ולבקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות שסולקו במהלך תקופת הדוח, המתוארות בביאור 8(2.1.3), תלויות ועומדות כנגד החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות בקבוצת מקס, בקשות לאישור כתביעות ייצוגיות אשר להערכת החברה הן אינן מהותיות ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים הביניים המאוחדים. נכון למועד הדוח, מתנהלות כנגד החברה ו/או חברות המאוחדות שלה כאמור, למעט מקס, 5 תביעות אשר הסכום הכולל המצוין על ידי התובעים בתביעות האמורות הינו בסך של כ-113 מיליוני ש"ח⁷ (לעומת 7 תביעות בסכום של כ-140 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023).

2.2.2 חשיפות ביטוחיות

בנוסף להליכים המשפטיים המזכירים לעיל, קיימת גם חשיפה פוטנציאלית, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, להגשת תובענות נגזרות או ייצוגיות נוספות כנגד חברות הקבוצה בין היתר נוכח מבנה השליטה בחברה (לפרטים נוספים ראה ביאור 1, וכן סעיף 2.3 להלן) וכן חשיפה הנובעת ממורכבותם של מוצרי החברות העשויים להביא לכך שתתעורר מחלוקת בדבר פרשנותה של הוראת דין או הסכם, לרבות כפועל יוצא מפערי מידע בין חברות הקבוצה לבין צדדים שלישיים, בכל הנוגע לתנאים חוזיים, מסחריים או הוראות רגולטוריות וזאת גם בשים לב לאפשרות הקיימת לממונה, בתנאים מסוימים, להורות למבטח להפסיק להנהיג תוכנית ביטוח או להורות להנהיג שינוי בתוכנית ביטוח וזאת גם ביחס לפוליסות שכבר שוקק על ידי המבטח, או בדבר אופן היישום של הוראות דין או הסכם, או אופן יישוב התביעה על פי ההסכם, החלים ומשפיעים על מערכת היחסים שבין החברות בקבוצה לבין הלקוח ו/או על מערכת היחסים בין החברה לבין צדדים שלישיים לרבות מבטחי המשנה.

חשיפה זו מוגברת במיוחד בתחומי היסכון ארוך טווח וביטוחי הבריאות ארוכי הטווח בהם פועלת כלל ביטוח, בין היתר, לאור העובדה שבתחומים אלו הפוליסות הופקו בחלקן לפני עשרות שנים, ואילו כיום, לאחר שינויים מהותיים ברגולציה ועל רקע התפתחות פסיקת בתי המשפט ועמדת הממונה, עשויה להינתן לאותן פוליסות פרשנות שונה בדיעבד ולהחיל ביחס אליהן סטנדרטים פרשניים שונים מאלו אשר היו נהוגים במועד כריתתם. זאת ועוד, בתחומים האמורים, הפוליסות תקפות למשך עשרות שנים, ועל כן קיימת חשיפה שבאותם מקרים בהם תתקבל טענת לקוח ותינתן פרשנות חדשה לאמור בפוליסה, תושפע גם הרווחיות העתידית של אותה חברה בגין תיק הפוליסות הקיים. זאת, בנוסף לפיצוי שיכול להינתן ללקוחות בגין פעילות העבר.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בעיקר בתחום היסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות. תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו מורכב ועתיר פרטים, והוראות רגולטוריות המשתנות על פני שנים, וקיים בו סיכון אינהרנטי אשר לא ניתן לכימות, להתרחשות של טעות או שורה של טעויות, טעויות מיכון או טעויות אנוש, אשר עלולות להיות בעלות השפעה רוחבית. לא ניתן לצפות מראש את מלוא סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות ו/או הכרעות רוחביות של הממונה.

חשיפה כאמור נובעת גם ממורכבותם של המוצרים האמורים, המאופיינים באורך חיים ממושך מאוד, וכפופים לשינויים מהותיים, מורכבים ותכופים, לרבות שינויים בהוראות רגולציה ומיסוי. מורכבות שינויים אלה והחלתם לגבי מספר רב של שנים יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת וזאת גם לאור ריבוי מערכות מיכון בגופים המוסדיים בקבוצה ומגבלותיהן, לאור תוספות ו/או שינויים לנוסח הבסיסי של המוצרים ולאור שינויים רבים ותכופים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי הרגולציה, הלקוחות (העובדים) ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויי הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות לחיסכון, לרבות בהקשרים של דיווחים לעמיתים והצורך ביצירת קשר ישיר מול מעסיקים וגורמים מתפעלים.

מורכבות ושינויים אלו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ולשיעורן, לרכיבים השונים של המוצר, לאופן שיוך הכספים לעובדים (לרבות בשל אי התאמות בין דיווחי המעסיק, לרבות במסגרת ממשק מעסיקים לבין נתוני הפוליסות), למוצרים ולרכיביהם, למועד זקיפת תשלומים, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם, למעמד התעסוקתי, האישי והחיתומי של הלקוחות ולהיבטים תפעוליים הכרוכים במעורבות של צדדים שלישיים מחוץ לקבוצה, אשר משפיעים על זכויות הלקוחות ומשליכים, בנוסף, על המידע הנמסר להם. מורכבות זו מתעצמת לאור ריבוי הצדדים הפועלים מול החברות בקבוצה בניהול המוצרים ותפעולם, הכוללים בין היתר גורמים מפיצים, מעסיקים, לקוחות ומבטחי משנה, לרבות לעניין הממשק השוטף מולם והנחיות סותרות שעלולות להתקבל מצידם או מצד הבאים מכוחם. הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור וטיפול

6. ראה הערה 3 לעיל לעניין רף המהותיות.

7. מספר התביעות האמור כולל, תביעה אחת בה כלל ביטוח הינה נתבעת פורמאלית ולא מתבקשים סעדים כנגדה, תביעה אחת שהגשתה כתביעה ייצוגית אושרה בה התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו בעשרות מיליוני ש"ח. למידע נוסף בדבר כל התביעות הייצוגיות כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט חברות מקבוצת סימקס, ראה ביאור 8(2.4.1) להלן.

בסוגיות אשר עלולות לנבוע מהמורכבויות האמורות, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי לקוחות ו/או מוצרים.

מורכבות נוספת בהיבט הפקדות מעסיקים, קשורה למנגנון שנקבע בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ולפיו רואים סכום שמעסיק חייב לקופת גמל, כהגדרתה בחוק זה, לעניין זכויות העובד או חליפו כלפי קופת הגמל, כאילו שולם במועדו, אלא אם קבע בית הדין האזורי לעבודה שהפיגור בגביית החוב חל שלא עקב רשלנותה או חל עקב נסיבות מוצדקות אחרות, ובכפוף ליזכות השיפוי הקיימת לקופה מהמעסיק, בהתאם להוראות החוק. בנוסף, בהתאם לחוזר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, קופת הגמל תקבל מאת מעסיק אשר לא העביר תשלומים לקופת הגמל במועד, ריבית פיגורים. קיימים קשיים בפרשנות הוראות הדין ויישומן. אחריות הגופים המוסדיים בקבוצה לגביית חובות מעסיקים לקופות כאמור, יוצרת חשיפה במקרה שנפלו ליקויים בהליך הגבייה.

כמו כן, הגופים המוסדיים בקבוצה מבצעים, באופן שוטף, הליך של טיוב נתונים במערכות המיכון בתחום החיסכון ארוך הטווח, אשר מטרתו להבטיח, כי רישום זכויות העמיתים והמבוטחים במערכות המידע יהיה שלם, זמין וניתן לאחזור וזאת בהתייחס לפערים המתגלים מעת לעת, לרבות לעניין מיכון סיווג הכספים הנחסכים, בהתאם לרבדי הוראות הרגולציה שניתנו במהלך השנים, ואלו מצויים בשלבים שונים של טיפול. הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקף, עלויותיהן, ומלוא השלכותיהן של הפעולות האמורות, כמו גם את היקף פערי הטיפול העתידיים, שיכולים לנבוע משינויים רגולטוריים, וזאת בין היתר לאור מורכבות המוצרים, היותם מוצרים ארוכי טווח, נוכח ריבוי מערכות המיכון בתחום ומגבלותיהן. הגופים המוסדיים בקבוצה מעדכנים את ההתחייבויות הביטוחיות שלהם מעת לעת ובהתאם לצורך.

בהקשר זה יצוין כי בחודש דצמבר 2021 התקבל בכלל ביטוח מכתב שעניינו יישום של מגבלות רגולטוריות בעניין גביית עלויות כיסויים ביטוחיים לפי לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964 הכולל דרישות לביצוע השבה של סכומים שנגבו, לכאורה, בניגוד למגבלות שפורטו במכתב. החברה העבירה את הערותיה לרשות בעניין יישום האמור במכתב ובשלב זה אין וודאות באשר למלוא הסכום שתידרש להשיב עקב המכתב האמור, והיא אינה יודעת להעריך, את מלוא ההשלכות הנובעות מהיישום שידרש.

כמו כן קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה לשינויים ולהתערבות רגולטורית משמעותית, בתחומי הביטוח והחיסכון השונים, בין היתר, כאלו המכוונות להפחתה ישירה או עקיפה של דמי ביטוח ודמי ניהול, להתערבות בהליכי מכירה, תוך עשיית שימוש שונה בכלים רגולטוריים מגוונים, אשר יכול ותשליך על תנאי ההתקשרות, מבנה ההתקשרות ויחסי הגומלין שבין גופים מוסדיים, סוכנים, מעסיקים ולקוחות, באופן שיכול וישפיע על העומס וההוצאות התפעוליות, על הרווחיות, על שימורם של מוצרים קיימים ולרבות ביחס למודל העסקי של הענף ולתיק המוצרים הקיימים.

הקבוצה חשופה, באופן שאינו ניתן להערכה, גם לטענות משפטיות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה או יישום הוראות תקנוני קופות הגמל, הפרת חובת נאמנות, תום לב, ניגודי עניינים, רשלנות מקצועית ולרבות בגין אופן ההפצה והמכירה של מוצרי הקבוצה, באמצעות צדדים שלישיים, אשר פעולותיהם, בין במעשה ובין במחדל, עלולות לחייב אותה.

2.2.3 חשיפות נוספות

2.2.3.1 תביעות לא מהותיות או שטרם הוגשו

החשיפה לתובענות שטרם הוגשו כנגד חברות בקבוצה, מובאת לידיעת החברות במספר דרכים. זאת, בין היתר, באמצעות פניות של לקוחות, עובדים, ספקים, עמותות או מי מטעמם אל גורמים בחברות ובמיוחד אל הממונה על פניות הציבור בחברות בקבוצה, באמצעות תלונות של לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד המאסדר, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט ובאמצעות ניירות עמדה של הממונה.

יצוין כי ככל שמדובר בתלונות לקוח המוגשת ליחידה לפניות הציבור במשרד המאסדר, הרי שבנוסף על הסיכון שהלקוח יבחר להעלות את טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית, חשופות החברות בקבוצה אף לסיכון שהמאסדר יכריע בתלונה בדרך של הכרעת רוחב אשר תחול על קבוצה רחבה של לקוחות. בשנים האחרונות, חל גידול בחשיפה לסיכון האמור וזאת בשל המעורבות הגוברת שמגלה המאסדר באמצעות ביקורות, טיפול בתלונות של לקוחות המגיעות לרשות ולרבות לאור העובדה כי מעת לעת נוהג המאסדר לקבוע עמדה עקרונית בדרך של הכרעות רוחב, ניירות עמדה ואף טיטות של ניירות עמדה, שמתפרסמות על ידו וכן במסגרת הוראות אופרטיביות הניתנות במסגרת דוחות ביקורת. לפרטים נוספים בדבר הכרעות רוחב וניירות עמדה ראה סעיף 2.2.3.2 להלן.

כמו כן, בהתאם להוראות הרגולציה החלה על גופים מוסדיים, במסגרת חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור, במקרים בהם פניית ציבור מצביעה על ליקוי מהותי, מערכת, שעשוי לחזור על עצמו בהתנהלות הגוף המוסדי, על הגוף המוסדי לפעול לאיתור מקרים דומים שבהם אירע ליקוי דומה, וככל שנמצאו מקרים דומים - לבצע הפקת לקחים ולתקנם תוך פרק זמן סביר. תיקון זה עלול להרחיב את חשיפת הקבוצה להשלכות רוחביות בגין ליקויים כאמור.

2.2.3.2 חשיפות חברות הקבוצה בשל הוראות רגולטוריות, ביקורות וניירות עמדה

א. כמו כן ובאופן כללי, בנוסף לחשיפה הכללית הקיימת לחברות מקבוצת החברה, בגין תובענות עתידיות, כמפורט בביאור 8 (2.2.2) לעיל, הרי שמעת לעת, לרבות בעקבות תלונות לקוחות או ספקים, ביקורות ובקשות לקבלת מידע, קיימת גם חשיפה בגין התראות בדבר כוונת רשות מפקחת, להטיל על החברות המאוחדות המפוקחות עיצומים כספיים ו/או הוראות בדבר תיקון ו/או השבה ו/או ביצוע פעולות מסוימות ביחס לפעולות שבוצעו בעבר ו/או שינוי התנהגות וזאת, בין היתר, ביחס ללקוח או קבוצה של לקוחות ו/או חשיפה בגין הכרעות רוחביות, במסגרתן יכול ותינתנה הוראות אף על ביצוע השבה ללקוחות או על סעדים אחרים בגין הליקויים אליהן מתייחסות ההתראות או ההכרעות ו/או ניירות עמדה המתפרסמים על ידי גופים מפקחים ואשר מעמדם ומידת השפעתם אינם ודאיים. כמו כן, חברות הקבוצה מצויות מעת לעת בהליכי שימוע ו/או דיון עם רשויות מפקחות ביחס להתראות ו/או הכרעות ולעיתים מופעלות כנגדם סמכויות אכיפה, במסגרתם מוטלים עיצומים כספיים.

החברות בקבוצה, בוחנות את הצורך בביצוע הפרשות בדוחות הכספיים בקשר לתהליכים האמורים וזאת בהתבסס על חוות דעת יועציהם המשפטיים ו/או מצויים בהליכי לימוד של המשמעויות של הליכים כאמור, וזאת בהתאם לצורך ולעניין.

ב. להלן פרטים בדבר עמדות או טיוטות עמדות ממונה או הכרעות עקרוניות שיש להן או עשויה להיות להן השפעה על הקבוצה, כאמור:

1. החברה ניהלה בעבר דיונים מול הממונה בקשר עם טיוטת הכרעה שעניינה, בהפקדות חד פעמיות של מבוטחים בפוליסות המבטיחות תשואה (להלן: "הפוליסות"). בהתאם לטיזטה מחויבת החברה לנקוט פעולות מסוימות ביחס למבוטחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל, שנשאו את תשואת תיק חוזי ביטוח תלוי תשואה, הייתה שווה או עלתה על התשואה המובטחת בפוליסות ופעולות מסוימות ביחס למבוטחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל הייתה נמוכה מהתשואה המובטחת. לפיכך, בשלב זה, לאור העובדה שלא ידוע מה יהיה נוסחה הסופי של ההכרעה, אם וככל שתתקבל, אין באפשרות החברה להעריך את השלכותיה ומידת השפעתה על החברה, אם וככל שתפורסם.

2. בהתאם לדוחותיה הכספיים של עתודות, חברה מוחזקת על ידי כלל ביטוח (50%), במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט 2019 התקבלה בעתודות טיוטת דוח הביקורת לתגובתה. טיוטת דוח הביקורת עסקה בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. עתודות הגישה את התייחסותה לממצאי טיוטת דוח הביקורת וקיימה מספר דיונים עם נציגי הממונה. לחברה נמסר, כי ביום 21 אוגוסט 2022 התקבל בעתודות דו"ח הביקורת הסופי, אשר כולל הנחיות והמלצות לדיקטוריון במספר נושאים ובין היתר: בחינת סוגיית הבועות האקטואריות על כלל היבטיה והשלכותיה; לרבות תוחלתן. אופן הטיפול בהן, הלימה גבוה יותר בין מח"מ הנכסים לבין ההתחייבויות בכל בועה אקטוארית ועוד; וכן מציאת פתרונות לבעיית מקורות מימון לניהול הקרן בעתיד בהינתן היותה קרן סגורה; טיוב אופן תשלומי העמיתים, העמקת הליך טיוב הנתונים, המלצות מסוימות לתיקוני תקנון והרחבת ביאורים ועוד. בנוסף, המליץ הממונה לשקול את האפשרות של אימוץ נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנות מס הכנסה, על מנת לעודד את העמיתים בקרן לממש את הכספים כקצבה ולא כמשיכה הונית. לחברה נמסר, כי ביחס לחלק משמעותי מההמלצות, ובפרט בנושאים הקשורים לבועות האקטואריות, התאמת מח"מ נכסים להתחייבויות ונוסחת הפדיון – נקבע בדוח הביקורת כי דיקטוריון עתודות צריך לגבש עמדתו בסוגיות אלו, ואין ההמלצה מחייבת ספציפית ביחס לאופן הטיפול באותם נושאים; וכי נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מתקיים שיח מול הרשות במטרה להגיע למודל מוסכם בנושא של העתודות האקטואריות, באשר לנושאים אחרים גובשה תוכנית פעולה קונקרטית המיושמת על ידי הקרן. לאור כל האמור לעיל עתודות אינה יכולה להעריך את מלוא השלכות דוח הביקורת על דוחותיה הכספיים.

2.3 דרישת מידע מאת רשות ההגבלים כנגד חברת הייפ

בחודש ינואר 2024 התקבלה אצל הייפ פתרונות תשלום בע"מ, חברה נכדה של החברה (להלן: "הייפ"), דרישת נתונים ופניה לבחינת התנהלות המקימה חשש להפרת הוראות חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988, וזאת בעניין ממשק של סולקים חדשים למערכות הייפ. הייפ השיבה לרשות התחרות, לאחר שביצעה בחינה בנושא הפניה, תוך שהיא דוחה את החשש האמור ואף מציעה פתרון חלופי לעניין הממשק. למיטב ידיעתה של החברה, רשות התחרות בוחנת את תגובתה של הייפ.

2.4 פרטים מסכמים בדבר חשיפה לתביעות כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס

2.4.1 להלן פירוט של סכום התביעות הכולל בתובענות ייצוגיות, מהותיות ושאינן מהותיות, אשר הגשתן כתביעה ייצוגית אושרה, בבקשות תלויות לאישור תובענות ייצוגיות, ובתביעה נגזרת כפי שצוין על ידי התובעים בתביעתם (נומנילית) במסגרת כתבי הטענות שהוגשו כנגד החברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס. יצוין כי הגשת תביעות ייצוגיות במדינת ישראל אינה כרוכה בתשלום אגרה כנגזרת מסכום התביעה, לפיכך, סכומי התביעה בתביעות מסוג זה עשויים להיות גבוהים באופן משמעותי מהיקף החשיפה בפועל בגין אותה חשיפה. במרבית המקרים מציינים התובעים כי הסכום הנתבע על ידם ננקב כהערכה בלבד, וכי הסכום המדויק יתברר במדויק במסגרת ההליך המשפטי. עוד יצוין כי הסכום האמור אינו כולל תביעות שהתובע המייצג לא ציין את סכומן (סעיף ב(3) בטבלה להלן). כמו כן, מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה בפועל של החברה, אשר יכול להיות לבסוף נמוך יותר או גבוה יותר⁸, כי פעמים רבות התובעים נמנעים מלנקוב בסכום התביעה או מציינים כי סכומה עולה על 2.5 מיליוני ש"ח על מנת שהתביעה תתברר בגדר סמכות בית המשפט המחוזי והחשיפה בגין תביעות אלו יכולה להיות משמעותית שונה מהמצוין, וכי הסכום הנתבע מתייחס בדרך כלל לתקופה שקדמה למועד הגשת התביעה ולא כולל את התקופה שלאחר מכן.

סוג התביעה	מספר התביעות	הסכום הנתבע במיליוני ש"ח
א. תובענות שאושרו כתובענות ייצוגיות⁹		
1. צוין סכום המתייחס לחברה	4	1,578
2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה	1	48
3. לא צוין סכום התביעה ¹⁰	3	-
ב. בקשות תלויות לאישור תובענות ייצוגיות		
1. צוין סכום המתייחס לחברה ¹¹	15	4,125
2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ¹²	5	8,267
3. לא צוין סכום התביעה/ צוין טווח אפשרי ¹³	19	-
4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ¹⁴	1	7

בנוסף למפורט בסעיפים 8 (1), 8 (2), לעיל, החברה ו/או החברות המאוחדות למעט החברות מקבוצת מקס, הינן צד להליכים משפטיים נוספים, מעבר לתביעות שאינן במהלך עסקים רגיל, שאינם הליכים מהותיים ואינם תובענות ייצוגיות ונגזרות ועיקרם תביעות שנקטו לקוחות, לקוחות בעבר, וכן צדדים שלישיים שונים, שלא במסגרת תביעות שוטפות למימוש זכויות על פי חזי ביטוח או תקנוני קופות גמל, בסכום, נטען כולל של כ-35 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2024. (סך של כ-35 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023). עילות התביעה במסגרת הליכים אלה רבות ושונות.

8. עוד יצוין, כי הסכומים המפורטים אינם כוללים סכומים שנדרשו על ידי התובעים בגין גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבא כוחו, אינם כוללים תביעה כנגד עתודות כמפורט בסעיף 2.1.2.2, ואינם כוללים גידול בסכומי התביעה ביחס לתקופה שממועד הגשתה, ככל שרלבנטי.

9. לרבות תביעה, שאושרה כתובענה ייצוגית וניתן בה פסק דין המקבל את התביעה

10. במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה שהוערכה במאות מיליוני ש"ח, תובענה שהוערכה בעשרות מיליוני ש"ח ותביעה בה אנו נתבעים פורמאליים.

11. במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה בה המבקשים העריכו את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח וצינו כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגביה.

12. כולל תביעה שבה נתבע כנגד כלל ביטוח סכום של כ-1,413 מיליוני ש"ח המיוחס לה ובנוסף, סכום של 1,550 מיליוני ש"ח שיוחסו לשתי החברות ביחד.

13. במסגרת בקשות אלו קיימות שלוש בקשות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו במיליוני ש"ח רבים, בקשה בה התובעים מעריכים כי הנזק הכולל עולה על 3 מיליוני ש"ח, ארבע עשרה בקשות בהן התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל אך מעריכים כי הוא עולה/ עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח (סך סמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי). מתוכן בקשה אחת בה התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל אך מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח וביחס לאחת מהקבוצות התובעות במסגרת התביעה, טוענים כי הנזק מוערך בסך של 10.02 מיליוני ש"ח (ביחס לכל התביעות) יצוין כי במסגרת בקשות אלו קיימת בקשה אחת, אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד מקס, ראה סעיפים 2.1.2.11 ו-3.1.2.6 לעיל ולהלן.

14. הבקשה הוגשה במרס 2020. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה. לחילופין, התביעה לסעדים כספיים חלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה ועד אישור התובענה כייצוגית.

2.4.2 ביחס לחברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס, בגין העלויות העשויות לנבוע מהתביעות והחשיפות המתוארות בסעיפים 8 (1), ו-8 (2) לעיל מבוצעות הפרשות בדוחותיהן הכספיים של החברות המאוחדות הרלוונטיות, רק אם יותר סביר מאשר לא (**more likely than not** - דהיינו, ההסתברות עולה על 50%) שתיווצר חבות לתשלום הנובעת מאירועי עבר, ושסכום החבות ניתן לכימות או להערכה בטווח סביר.

סכומי הפרשות שבוצעו מבוססים על הערכת מידת הסיכון בכל אחת מהתביעות נכון למועד הסמוך למועד פרסום דוח זה (למעט חלק מהתביעות שהוגשו במהלך שני הרבעונים האחרונים, אשר בשל השלב המקדמי של הטיפול בהן לא ניתן להעריך את סיכויי ההצלחה בהן). לעניין זה יצוין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. ככל שלחברה זכות לשיפוי מצד שלישי, החברה מכירה בזכות זו, אם וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות.

הערכות החברה והחברות המאוחדות בדבר הערכת הסיכון בתביעות המתנהלות מתבססות על חוות דעת יועציהן המשפטיים ו/או על האומדן של החברות הרלוונטיות לרבות בדבר הסכומים של הסדרי הפרשה, שהנהלות החברה והחברות המאוחדות צופות שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידן.

יודגש כי בחוות דעת עורכי הדין ביחס למרבית הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שבהן לא בוצעה הפרשה, מתייחסת ההערכה של עורך הדין לסיכויי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית ואינה מתייחסת לסיכויי התביעה לגופה, אם תאושר כייצוגית. זאת, בין היתר, מהסיבה שהיקפו ותוכנו של הדיון בתביעה לגופה, לאחר שתאושר כתובענה ייצוגית ישפיע מהחלטת בית המשפט בדבר אישור הבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית, אשר מתייחסת בדרך כלל, לעילות התביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו, לסעדים שאושרו ולכאלה שלא אושרו ועוד כיוצא ב.

חלק ניכר של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות הוגשו כנגד הקבוצה בעניינים שונים הקשורים לחוזי ביטוח ולמהלך העסקים הרגיל של הקבוצה, לגביהם הועמדו על ידי הקבוצה עתודות ביטוחיות.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות המדווחות המפורטות בסעיפים 8 לעיל (2.1.2), (32), (33), (34), (35) ו-(36).

ההפרשה הנכללת בדוחות הכספיים ביחס לחברה והחברות המאוחדות, למעט החברות מקבוצת מקס, נכון ליום 30 ביוני 2024, בגין כלל התביעות המשפטיות והחשיפות האמורות בסעיפים 8 (1), ו-8 (2) לעיל הינה בסך של כ- 408 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2024. (סך של כ-409 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023).

סכומים אלו כוללים הפרשות שבוצעו בגין התחייבות עבר בהתאם להערכת עורכי הדין ואינם כוללים את השפעת הערכות על אומדן התזרים העתידי אשר נכללים, במידת הצורך, בבדיקת נאותות העתודות.

3. חשיפות כנגד החברות מקבוצת מקס

במהלך העסקים השוטף הוגשו נגד מקס תובענות משפטיות מהותיות¹⁵, אשר יכולות להיות תובענות שהגשתן כתובענה ייצוגית אושרה; בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות; תובענות ייצוגיות מהותיות ושאינן מהותיות שהסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו ותביעות מהותיות אחרות.

ביחס למקס¹⁶ מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שניתן גילוי אודות תביעות מהותיות. לעניין הפרשות בדוחות הכספיים התביעות שהוגשו כנגד מקס מסווגות לשלוש קבוצות, כדלקמן¹⁷:

- סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללו הפרשות בדוחות הכספיים.
- סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
- סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת או שווה ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

15. יצוין כי ככלל בביאור זה תביעה נגד מקס תיחשב כמהותית ותתואר בהתאם להערכה איכותית או כמותית שמקס מבצעת. לעניין ההערכה הכמותית – תביעה תיחשב כמהותית ככל שסכום החשיפה בפועל, נטו ממס, בהנחה שהתביעה תמצא כמוצדקת ומבלי להיכנס לסיכויי התביעה או לסכום הנקוב בה לגופם, עשויה להיות גבוה מ- 1% מההון העצמי של מקס נכון למועד הדיווח, כמפורט בביאור ההון בדוח התקופתי של החברה. בהמשך לאמור בסעיף 10.3.6 לפרק א' בדוחותיה התקופתיים של החברה לשנת 2023, לעניין קווים מנחים וכללים שאימצה החברה לבחינת מהותיותו של אירוע או ענין מסוים לצרכי דיווח מידיי מכח תקנה 36 לתקנות ניירות ערך, ובהמשך לאמור בביאור 8, סעיף 2, לדוחותיה הכספיים של החברה, בקשר עם תיאור התחייבויות תלויות ותביעות המוגשת כנגד החברה וחברות הבנות שלה, ולאור העובדה כי החל מהרבעון השני לשנת 2023 החברה מאחדת, באופן מלא, גם את דוחותיה של מקס אשר נערכים בהתאם להוראות הדיווח של המפקח על הבנקים, החברה מבקשת להבהיר כי אין בגילוי שניתן בדוחות אלו, ביחס לתביעות המוגשות כנגד מקס, כדי ללמד בהכרח על מהותיות התביעה לצרכי דיווח מידיי של החברה, כמפורט לעיל, ולפיכך לא כל תביעה כאמור ו/או התפתחות בה, ידווחו בדיווח מידיי.

16. ביחס לחברות מקבוצת מקס, שאינן מקס או חברות בשליטתה, יחול האמור בסעיף 2.4.2 לעיל ביחס לאמור בקשר עם מדיניות ההפרשות החשבונאיות.

17. הערכות הסיכון מתבססות על חוות דעת היועצים המשפטיים המטפלים בתיקי התביעה ו/או על האומדן של מקס, לרבות אומדן בדבר הסכומים של הסדרי הפרשה הצפויים להערכת הנהלת מקס. בשלבים הראשונים לאחר קבלת התביעה, בתקופה של עד 4 רבעונים, לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות ולפיכך לא מבוצעת בגינם הפרשה.

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים החיצוניים של מקס בהתאם לאמור לעיל.

החשיפה, כפי שהוערכה על ידי מקס בהסתמך על הערכת הסיכון של עורכי הדין החיצוניים המטפלים כמפורט להלן, בשל תביעות משפטיות שהוגשו נגד מקס בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 1 מיליון ש"ח כאשר אפשרות התממשותן אינה קלושה הינה בסך 185 מיליוני ש"ח ("החשיפה לתביעות שאינן קלושות").

עוד יצוין כי הגשת תביעות ייצוגיות במדינת ישראל אינה כרוכה בתשלום אגרה כנגזרת מסכום התביעה, לפיכך, סכומי התביעה בתביעות שאינן קלושות עשויים להיות גבוהים באופן משמעותי מהיקף החשיפה בפועל. במרבית המקרים מציינים התובעים כי הסכום הנתבע על ידם ננקב כהערכה בלבד, וכי הסכום המדויק יתברר במדויק במסגרת ההליך המשפטי. כמו כן, מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה בפועל של החברה, כי פעמים רבות התובעים נמנעים מלנקוב בסכום התביעה או מציינים כי סכומה עולה על 2.5 מיליוני ש"ח על מנת שהתביעה תתברר בגדר סמכות בית המשפט המחוזי, וכי הסכום הנתבע מתייחס בדרך כלל לתקופה שקדמה למועד הגשת התביעה ולא כולל את התקופה שלאחר מכן וכן אינו מתייחס לחשיפה בגין הוצאות משפטיות, שכ"ט וגמול לתובע.

להלן פרטים אודות הליכים מהותיים כנגד מקס נכון למועד אישור פרסום הדוח.

3.1. תובענות ייצוגיות כנגד החברות מקבוצת מקס

3.1.1 תובענה מהותית שהגשתה כתביעה ייצוגית אושרה כנגד החברות מקבוצת מקס

1. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5/2019 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	מקס	עניינה של התובענה בטענה כי מקס מפרה את הוראות ההסכם, שבינה לבין התובעת - חברה המקבלת שירותי סליקה ממקס (ולחילופין מיישמת אותן שלא כדיון), כאשר בעת ביטול חלקי של עסקה, החזר עמלת הסליקה בגין החלק היחסי של העסקה שבטולה, נמוך מעמלת ביטול עסקה הנגבית על ידי מקס.	הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הינו השבת עמלת הביטול שנגבתה מחברי הקבוצה בניגוד להוראות ההסכמים ו/או כתוצאה מיישומם שלא כדיון.	כל לקוחותיה של מקס אשר התקשרו עימה בהסכם סליקה וחוייבו בעמלת ביטול עסקה.	בחודש אפריל 2022 ניתן פסק דין של בית המשפט המחוזי שדחה את בקשת האישור. בחודש יולי 2022 ערער התובע על פסק הדין לבית המשפט העליון.	התובעת מעריכה את סכום התביעה הכולל לכלל חברי הקבוצה בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח.
					בחודש אוגוסט 2023 התקבל פסק דין של בית המשפט העליון אשר קיבל את הערעור ואישר לנהל את התובענה כייצוגית, בקבעו כי חברי הקבוצה בשמה תנוהל התובענה הם כל לקוחותיה של מקס שהם בתי עסק אשר המערכת ההסכמית בינם לבין מקס מכילה בתוכה הוראות זהות או דומות לאלו אשר מופיעות בסעיפים ספציפיים להסכם הסליקה (שהוגדרו על ידי בית המשפט) ובתעריפון בנוגע לעמלת ביטול, ואשר מקס גבתה מהם עמלת ביטול. לפיכך, התיק חזר לבית המשפט המחוזי בתל אביב כדי שידון בתובענה הייצוגית לגופה. בעקבות ההחלטה האמורה, בית המשפט המחוזי המליץ לצדדים לבוא בדברים אודות המשך ההליך או בניסיון לסיימו בדרך של פשרה. הצדדים מקיימים ביניהם הליכי גישור.	

3.1.2 בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות כנגד החברות מקבוצת מקס¹⁸

2. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
6/2016 בית המשפט המחוזי מרכז-לוד	מקס ו-2 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות הינן צד להסדר כובל לא חוקי, בקשר עם כרטיסי Debit (חיוב מיידי) וכרטיסי Prepaid (כרטיסים נטענים מראש), לפיו הן גובות עמלה צולבת בשיעור העולה על העלויות הכרוכות בעסקאות המבוצעות בכרטיסים אלו, וכן, למרות שהחיוב של הלקוח, בכרטיסים מהסוג הנ"ל, הינו מיידי או סמוך למועד העסקה, זיכוי המנפיק את הסולק בגינה הינו מאוחר יותר.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם פיצוי הקבוצה בגין הנזקים הנובעים מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מיידי וכן פיצוי בגין תת שימוש בכרטיסי חיוב מיידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנטענים לעיל.	כל בתי העסק ולקוחותיהם המכבדים כרטיסי חיוב.	בחודש מרס 2017, בית המשפט קבע כי יש להעלות טענות נגד קביעת העמלה הצולבת בבית הדין לתחרות. בעקבות זאת, הגיש המבקש באוקטובר 2017 תובענה מקבילה לבית הדין לתחרות בה התבקש סעד הצהרתי לפיו העמלה הצולבת בעסקאות המתבצעות בכרטיסי החיוב המיידי לא נדונה על ידי בית הדין ולא הוסדרה על ידו, במסגרת ההסדרה הכוללת של שיעור העמלה הצולבת בשוק כרטיסי החיוב. בחודש אוקטובר 2018 בית הדין לתחרות דחה את התובענה על הסף. המבקש הגיש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון, ובחודש יוני 2019 דחה בית המשפט העליון את הערעור. בחודש דצמבר 2018 הגיש המבקש לבית המשפט העליון עתירה למתן צו על תנאי, במסגרתה התבקש בית המשפט העליון להורות לממונה על התחרות לפנות לבית הדין לתחרות ולבקש ממנו לשנות או לבטל באופן חלקי את פסק הדין. בחודש יולי 2020 ניתן פסק דין של בית המשפט העליון אשר דחה את העתירה. הליך הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ממשיך להתנהל. בחודש דצמבר 2023 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה. לפיו המשיבות תפעלנה להעברת כרטיסים נטענים וכרטיסי "גיפט קארד", שייטענו, כתרומה וכן ישלמו שכר טרחה לתובע ולב"כ עבור גמול, שכר טרחה ותשלום בגין החזר הוצאות המבקש. ההסדר נתון לאישור בית המשפט ואין ודאות שיתקבל.	התובע מעריך את סכום התביעה הכולל לכלל חברי הקבוצה בסך של כ- 7.1 מיליארד ש"ח.

18. לרבות בקשות כאמור שנדחו ושעל ההחלטה לדחותן הוגש ערעור.

3. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2018 בית המשפט המחוזי תל אביב - יפו	מקס ו-2 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות אפשרו במשך שנים פעילות חברות העוסקות בשיווק ישיר של עסקאות לקשישים על אף שידעו כי מדובר בחברות שפועלות שלא כדין, תוך שהן מנצלות קשישים.	הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הוא להורות למשיבות להשיב את כל כספי עסקאות הקשישים בבתי העסק העוסקים בשיווק ישיר (אלא אם תוכחנה שהעסקאות בוצעו כדין), להחזיר את העמלות שנגבו כתוצאה מהעסקאות, לפצות את הלקוחות בגין הנזק הבלתי ממוני שנגרם ולבטל את התקשרות עם החברות הרלבנטיות.	לקוחות קשישים של המשיבות ו/או יורשהם אשר חברות השיווק הישיר חייבו אותם בגין מוצרים ו/או שירותים ו/או חברות במועדון ו/או דמי משלוח שהזמינו מחברות השיווק ו/או בגין כל חיוב אחר אותו לא אישרו כדין ו/או מבלי שניתנה תמורה מתאימה במשך שבע שנים שקדמו לבקשת האישור.	בחודש דצמבר 2021 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להליך, לפיה ראוי בנסיבות מסוימות להטיל חובה על חברות כרטיסי האשראי, בכובען כמנפיקות, להתערב בעסקה שיצאה לפועל עקב הפעלת לחץ לא לגיטימי על לקוח מבוגר מצד חברות השיווק הישיר. החברות התנגדו לעמדה זו. בחודש אוגוסט 2022 ניתן פסק דין של בית המשפט המחוזי שדחה את בקשת האישור. בחודש נובמבר 2022 הגישו התובעים ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בחודשים יוני ויולי 2024 התקיימו דיונים בערעור.	התובעים מעריכים את סכום התביעה הסולל לכלל חברי הקבוצה בסך של 900 מיליוני ש"ח.
4. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
06/23 בית המשפט המחוזי תל אביב	מקס ומקס איט אשראים (חברת בת בבעלות מלאה של מקס)	עניינה של בקשת האישור בטענת התובעת כי הנתבעות מודיעות על סיום הטבת פטור לתקופה קצובה מדמי כרטיס, בדפי החשבון בלבד ולא בהודעה ספציפית, וזאת לטענת התובעת בניגוד לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), תשנ"ב-1992.	הסעד העיקרי הנתבע הינו השבת סכום עמלת דמי הכרטיס שנגבו ביתר לאחר מועד סיום ההטבה מבלי שניתנה הודעה כדין בדבר סיום ההטבה. בנוסף, צווי עשה המורים לנתבעות לשנות את התנהלותן וליתן ללקוחות הודעה מוקדמת כדין בדבר סיום ההטבה.	לקוחות הנתבעות אשר קיבלו מהן הטבה לתקופה קצובה של פטור מדמי כרטיס והחלו לגבות מהם דמי כרטיס מבלי שהדבר הובא לידיעת הלקוחות במסגרת הודעה ייעודית ו/או במסרון (שלא כחלק מדפי החשבון החדשים).	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	לטענת התובעת הסכומים עשויים להגיע לעשרות מיליוני שקלים, ולפיכך היא אומדת אותה, בשלב זה, בסכום העולה על 3 מיליוני ש"ח.
5. תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
03/2024 בית המשפט המחוזי תל אביב	מקס ו-1 נוסף	עניינה של בקשת האישור בטענה כי בנק לאומי ומקס מייקרים את דמי הכרטיס ללקוחותיהם ללא עדכון כדין. נטען, כי בהתאם לדין מוטלת על הנתבעים החובה להודיע על שינויים מסוג זה, באופן אפקטיבי, במסגרת הודעה נפרדת וברורה ו/או באופן בולט שיאפשר לאבחן את ההודעה בדבר ייקור דמי הכרטיס (או גביית תשלומים) מהודעות שוטפות אחרות. כל זאת, בניגוד לחובות תום הלב והגילוי החלות על הנתבעים.	הסעד העיקרי הנתבע הינו פיצוי ו/או השבה של ההפרש בין המחיר שהלקוחות שילמו במקור לבין הסכום שנגבה מהם בפועל, מבלי שניתנה להם הודעה כדין בדבר ייקור דמי הכרטיס. בנוסף, צו עשה להורות לנתבעים להודיע ללקוחותיהם על כל ייקור בשירות באופן אפקטיבי, במסגרת הודעה נפרדת וברורה באתר אינטרנט, לרבות באפליקציה.	כל לקוח של הנתבעים, שלא ניתנה הסכמתו המפורשת או מבלי שעודכן באופן אקטיבי, על ייקור שירותים בכרטיס האשראי עובר לייקור השירותים, ב-7 השנים שקדמו להגשת בקשת האישור ועד למועד אישור התובענה כייצוגית.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את סכום התובענה במעל ל-2.5 מיליוני ש"ח.

6. לעניין בקשה תלויה לאישור תובענה מהותית כייצוגית, אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד מקס, ראה ביאור 8(2.1.2.11) לעיל.

3.2 תביעה מהותית נוספת שאינה במהלך העסקים הרגיל שהוגשה כנגד החברות מקבוצת מקס

בחודש דצמבר 2016 התקבלה במקס שומת מע"מ לתקופות חיוב מחודש ינואר 2012 ועד חודש אוגוסט 2016 (להלן - "השומה"), אשר עיקרה בחיוב מקס במע"מ בשיעור מלא בגין עמלות שהתקבלו בידיה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה לבין בתי עסק בחו"ל וכן, עוסקת השומה בשלילת ניכוי מסי תשומות המיוחסות לטענת רשויות מע"מ לפעילותה באילת. בחודש מרס 2017 הגישה מקס השגה לשומה, ובחודש מרס 2018 נתקבלו בידי מקס החלטה בעניין ההשגה ושומת מע"מ מעודכנת (להלן - "השומה המעודכנת"). בהחלטה בהשגה, מנהל מע"מ (להלן - "המנהל") דחה את טענות מקס שהועלו במסגרת ההשגה ואף שינה את טענותיו בקשר לעמלות שנתקבלו בידיה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה לבין בתי עסק בחו"ל. בעקבות זאת, הועלה סכום החיוב בשומה המעודכנת ל- 86 מיליוני ש"ח.

בחודש ינואר 2019 הגישה מקס ערעור על ההחלטה בהשגה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, ולבקשת המנהל הדיון אוחד עם הדיון בערעוריהן של שתי חברות כרטיסי אשראי, העוסקים בסוגיות דומות (להלן - "הערעור המאוחד"). במסגרת כתב התשובה של המנהל בערעור המאוחד, קבע המנהל ביחס לחלק מהחיוב בשומה הנוגע לפעילות מקס באילת, כי נוכח טענות מקס והנסיבות הספציפיות, בכוונתו להפחית מהחיוב בשומה את החלק היחסי הנוגע לפעילות האמורה, מבלי שיהיו לכך השלכות לעתיד. בעקבות זאת, סכום החיוב המעודכן בשומה צפוי לעמוד על כ- 83 מיליוני ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד הוצאת השומה המעודכנת.

בחודש ספטמבר 2021 מקס קיבלה שומת מע"מ לתקופות חיוב מחודש ספטמבר 2016 ועד חודש יוני 2020 (להלן - "השומה השנייה"). השומה השנייה עוסקת בחיוב במע"מ בשיעור מלא בגין אותן עמלות שחיובן נדון בהליך הערעור המאוחד וכן בגין עמלות נוספות. בחודש ינואר 2022 הגישה מקס השגה על השומה השנייה, ובמהלך חודשים יוני - נובמבר 2022 הצדדים ניהלו מו"מ לפשרה ביחס לשומות המפורטות לעיל ובמקביל נערכו דיוני הוכחות. בחודש נובמבר 2022 פרקליטות המדינה הודיעה על סיום הליך המו"מ לפשרה לאור עמדתה כי היא מעוניינת בהכרעה משפטית בתיק. התיק נמצא בשלב הסיכומים.

בחודש ינואר 2023 הוציא המנהל החלטה במסגרתה דחה את השגת מקס לשומה השנייה, וחייב את החברה בסכום כולל של 180 מיליוני ש"ח בגין תקופה זו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד הוצאת השומה. בחודש מרס 2023 הגישה מקס ערעור על החלטה זו לבית המשפט המחוזי. בחודש יוני 2023 חזר בו המנהל מהחיוב ביחס לפעילות החברה באילת ולפיכך חיוב זה בשומה בוטל. בחודש יולי 2023 אושר הסדר דיוני, לפיו קביעות בית המשפט בהליך הערעור המאוחד יחולו גם על הליך הערעור בגין השומה השנייה. מקס כללה בדוחותיה הכספיים הפרשה בגין שומות המע"מ בהתבסס, בין היתר, על הערכת יועציה המשפטיים החיצוניים המלווים את התביעה ועל בסיס המגעים שהתנהלו לגיבוש הסכם הפשרה שלא יצא לפועל. ההפרשה כוללת את התקופה שלאחר תקופות השומות ועד ליום 30 ביוני 2024.

ביאור 9: סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי
א. אשראי וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

במיליוני ש"ח			ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 30 ביוני 2023	ליום 30 ביוני 2024
			מבוקר	בלתי מבוקר	
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים:					
אנשים פרטיים: ⁽¹⁾					
מזה: חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽²⁾					
מזה: אשראי ⁽³⁾⁽²⁾					
סך הכל אנשים פרטיים					
מסחרי:					
מזה: חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽²⁾					
מזה: אשראי ⁽³⁾⁽²⁾					
סך הכל מסחרי					
סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים					
סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים:					
חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי					
הכנסות לקבל					
אחרים					
סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
חייבים בגין כרטיסי אשראי					
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו					

(1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור - דוח הדירקטוריון וההנהלה, בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית, כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

אשראי - עם חיוב ריבית, כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 2,646 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 2,205 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2023 - 2,069 מיליוני ש"ח).

ב. חובות* ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024					
הפרשה להפסדי אשראי					
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
מסחרי					
חייבים בגין כרטיסי אשראי					
סך הכל	אחרים (2)	אשראי (1)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי (1)	חייבים בגין כרטיסי אשראי
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
374	6	61	4	282	21
56	-	3	1	48	4
(64)	-	(4)	(1)	(54)	(5)
9	-	1	-	7	1
(55)	-	(3)	(1)	(47)	(4)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2024					
הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבוניות					
גביית חובות שנמחקו חשבוניות בשנים קודמות					
מחיקות חשבוניות, נטו					
375	6	61	4	283	21
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2024 (3)					
מזה (3):					
15	2	-	2	-	11
4	4	-	-	-	-
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
בגין פקדונות בבנקים וסכומים לקבל מבנקים					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023					
הפרשה להפסדי אשראי					
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
מסחרי					
חייבים בגין כרטיסי אשראי					
סך הכל	אחרים (2)	אשראי (1)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי (1)	חייבים בגין כרטיסי אשראי
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
322	4	34	3	259	23
-	-	-	-	-	-
47	-	4	1	40	2
(42)	-	(3)	-	(36)	(3)
7	-	-	-	6	1
(35)	-	(3)	-	(30)	(2)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2023					
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה (א)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבוניות					
גביית חובות שנמחקו חשבוניות בשנים קודמות					
מחיקות חשבוניות, נטו					
334	4	35	4	269	23
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023 (3)					
מזה (3):					
15	1	-	2	-	12
4	4	-	-	-	-
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
בגין פקדונות בבנקים וסכומים לקבל מבנקים					

* חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(1) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(2) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024					
הפרשה להפסדי אשראי					
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים					
מסחרי			אנשים פרטיים		
חייבים בגין			חייבים בגין		
סך הכל	אחרים (2)	אשראי (1)	כרטיסי אשראי	אשראי (1)	כרטיסי אשראי
בלתי מבוקר					
389	4	60	5	297	24
97	-	8	1	82	6
(128)	-	(10)	(1)	(107)	(10)
16	-	2	-	13	1
(112)	-	(8)	(1)	(94)	(9)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2024 (3)					
375	4	60	5	285	21
מזה (3):					
15	2	-	2	-	11
2	2	-	-	-	-

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023					
הפרשה להפסדי אשראי					
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים					
מסחרי			אנשים פרטיים		
חייבים בגין			חייבים בגין		
סך הכל	אחרים (2)	אשראי (1)	כרטיסי אשראי	אשראי (1)	כרטיסי אשראי
בלתי מבוקר					
-	-	-	-	-	-
102	4	11	1	82	5
220	-	23	2	177	18
47	-	4	1	40	2
(42)	-	(3)	-	(36)	(3)
7	-	-	-	6	1
(35)	-	(3)	-	(30)	(2)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023 (3)					
334	4	35	4	269	23
מזה (3):					
15	1	-	2	-	12
4	4	-	-	-	-

(1) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
(2) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה

ליום 30 ביוני 2024					
מסחרי			אנשים פרטיים		
סך הכל	אחרים (2)	אשראי (1)	חייבים בגין	חייבים בגין	כרטיסי אשראי
			כרטיסי אשראי	אשראי (1)	
במיליוני ש"ח					
בלתי מבוקר					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
659	-	580	63	14	2
16,511	2,226	445	225	9,557	4,058
17,170	2,226	1,025	288	9,571	4,060
סך הכל חובות					
182	-	24	3	144	11
-	-	-	-	-	-
369	-	31	1	331	6
551	-	55	4	475	17
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
27	-	27	-	-	-
333	4	34	2	283	10
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי (3)					
360	4	61	2	283	10
מזה (3):					
74	-	13	1	58	2
41	-	6	-	35	-

(1) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(2) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ליום 30 ביוני 2023					
סך הכל	אחרים (2)	מסחרי		אנשים פרטיים	
		אשראי (1)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי (1)	חייבים בגין כרטיסי אשראי
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
560	-	483	57	12	8
15,465	2,249	405	172	9,019	3,620
16,025	2,249	888	229	9,031	3,628
סך הכל חובות					
מזה:					
141	-	15	2	115	9
-	-	-	-	-	-
331	-	17	1	303	10
472	-	32	3	418	19
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
9	-	9	-	-	-
319	4	27	2	275	11
328	4	36	2	275	11
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי (3)					
מזה (3):					
61	-	11	1	47	2
36	-	2	-	34	-

(1) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(2) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ליום 31 בדצמבר 2023

תוצאות מבחן 2010					
		מסחרי		אנשים פרטיים	
		חייבים בגין כרטיסי אשראי		חייבים בגין כרטיסי אשראי	
סך הכל	אחרים (2)	אשראי (1)	אשראי	אשראי (1)	אשראי
מבוקר					
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
612	-	526	66	11	9
שנבדקו על בסיס פרטני					
15,388	2,220	438	171	9,116	3,442
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
16,000	2,220	964	237	9,127	3,451
סך הכל חובות					
מזה:					
175	-	24	3	136	12
חובות לא צוברים					
-	-	-	-	-	-
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
381	-	39	1	336	5
חובות בעייתיים אחרים					
556	-	63	4	472	17
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
20	-	20	-	-	-
שנבדקו על בסיס פרטני					
353	4	41	2	295	11
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
373	4	61	2	295	11
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי (3)					
מזה (3):					
77	-	14	1	60	2
מזה: בגין חובות לא צוברים					
48	-	7	-	41	-
מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים					

(1) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(2) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

3. איכות אשראי לפי שנות העמדת אשראי

ליום 30 ביוני 2024							
סה"כ	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	יתרת חוב רשומה של אשראי לזמן קצוב					
		קודם	2020	2021	2022	2023	2024
בלתי מבוקר							
במיליוני ש"ח							
אנשים פרטיים							
חייבים בגין כרטיסי אשראי:							
4,043	-	-	1	7	49	249	3,737
6	-	-	-	-	1	2	3
11	-	-	-	-	1	3	7
סך כל חייבים בגין כרטיסי אשראי							
4,060	-	-	1	7	51	254	3,747
מחיקות חשבונאיות בתקופת הדיווח							
(10)	-	-	-	-	(1)	(6)	(3)
אשראי:							
9,096	1,845	43	171	674	1,569	2,409	2,385
331	91	4	15	46	101	61	13
144	47	1	2	7	17	36	34
9,571	1,983	48	188	727	1,687	2,506	2,432
סך כל אשראי							
(107)	(28)	(3)	(3)	(13)	(33)	(27)	-
סך כל האנשים הפרטיים							
13,630	1,983	48	189	734	1,738	2,760	6,179
מסחרי							
חייבים בגין כרטיסי אשראי:							
269	-	1	1	-	1	13	253
1	-	-	-	-	-	-	1
3	-	-	-	-	-	-	3
סך כל חייבים בגין כרטיסי אשראי							
273	-	1	1	-	1	13	257
אשראי:							
985	70	2	25	43	127	288	430
31	3	-	1	2	6	7	12
24	1	-	-	1	3	16	3
1,040	74	2	26	46	136	311	445
סך כל אשראי							
(6)	(1)	-	-	-	(2)	(3)	-
מחיקות חשבונאיות בתקופת הדיווח							
1,313	74	3	27	46	137	324	702
סך כל מסחרי							
14,944	2,057	51	216	780	1,874	3,084	6,881
סך הכל חובות							

** נכון ליום 30 ביוני 2024 לא קיימת יתרת חוב בגין הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

30 ביוני 2023							
סה"כ	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	יתרת חוב רשומה של אשראי לזמן קצוב					
		קודם	2019	2020	2021	2022	2023
בלתי מבוקר							
במיליוני ש"ח							
אנשים פרטיים							
חייבים בגין כרטיסי אשראי:							
3,609	-	-	1	6	39	260	3,195
10	-	-	-	-	1	4	5
9	-	-	-	-	-	2	7
סך כל חייבים בגין כרטיסי אשראי							
3,628	-	-	1	6	40	266	3,207
אשראי:							
8,613	1,696	29	175	394	1,214	2,764	2,341
303	80	2	13	25	64	103	16
115	37	5	7	8	17	32	9
9,031	1,813	36	195	427	1,295	2,899	2,366
סך כל אשראי							
סך כל האנשים הפרטיים							
12,659	1,813	36	196	433	1,335	3,165	5,573
מסחרי							
חייבים בגין כרטיסי אשראי:							
206	-	1	-	1	1	8	195
1	-	-	-	1	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	2
סך כל חייבים בגין כרטיסי אשראי							
209	-	1	-	2	1	8	197
אשראי:							
875	55	-	10	44	96	279	391
17	2	-	1	1	3	3	7
15	1	-	1	1	1	5	6
907	58	-	12	46	100	287	404
1,116	58	1	12	48	101	295	601
13,775	1,871	37	208	481	1,436	3,460	6,174
סך הכל חובות							

** נכון ליום 30 ביוני 2023 לא קיימת יתרת חוב בגין הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

ליום 31 בדצמבר 2023								
סה"כ	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	יתרת חוב רשומה של אשראי לזמן קצוב						
		קודם	2019	2020	2021	2022	2023	
בלתי מבוקר								
במיליוני ש"ח								
אנשים פרטיים								
חייבים בגין כרטיסי אשראי:								
3,434	-	-	-	2	19	90	3,323	אשראי שאינו בעייתי
5	-	-	-	-	-	2	3	אשראי בעייתי צובר
12	-	-	-	-	-	1	11	אשראי שאינו צובר
סך כל חייבים בגין כרטיסי אשראי								
3,451	-	-	-	2	19	93	3,337	
אשראי:								
8,655	1,792	7	96	256	905	2,052	3,547	אשראי שאינו בעייתי
336	87	1	8	20	57	115	48	אשראי בעייתי צובר
136	43	2	5	6	16	36	28	אשראי שאינו צובר
9,127	1,922	10	109	282	978	2,203	3,623	סך כל אשראי
12,578	1,922	10	109	284	997	2,296	6,960	סך כל האנשים הפרטיים
מסחרי								
חייבים בגין כרטיסי אשראי:								
215	-	1	-	1	-	2	211	אשראי שאינו בעייתי
1	-	-	-	-	-	-	1	אשראי בעייתי צובר
3	-	-	-	-	-	-	3	אשראי שאינו צובר
סך כל חייבים בגין כרטיסי אשראי								
219	-	1	-	1	-	2	215	
אשראי:								
919	63	(2)	-	32	64	192	570	אשראי שאינו בעייתי
39	3	-	-	1	5	9	21	אשראי בעייתי צובר
24	2	1	-	-	1	4	16	אשראי שאינו צובר
982	68	(1)	-	33	70	205	607	סך כל אשראי
1,201	68	-	-	34	70	207	822	סך כל מסחרי
13,779	1,990	10	109	319	1,067	2,503	7,782	סך הכל חובות

** נכון ליום 31 בדצמבר 2023 לא קיימת יתרת חוב בגין הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

ג. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 ביוני 2024				במיליוני ש"ח
בעייתיים (2)				
סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
בלתי מבוקר				
				אנשים פרטיים
4,060	11	6	4,043	חייבים בגין כרטיסי אשראי
9,571	144	331	9,096	אשראי (3)
				מסחרי
288	3	1	284	חייבים בגין כרטיסי אשראי
1,025	24	31	970	אשראי (3)
2,226	-	-	2,226	חייבים אחרים (4)
17,170	182	369	16,619	סך הכל חובות

ליום 30 ביוני 2023				
בעייתיים			תקינים	
סך הכל	לא צוברים	צוברים		
בלתי מבוקר			במיליוני ש"ח	
אנשים פרטיים				
3,628	9	10	3,609	חייבים בגין כרטיסי אשראי
9,031	115	303	8,613	אשראי (3)
מסחרי				
229	2	1	226	חייבים בגין כרטיסי אשראי
888	15	17	856	אשראי (3)
2,249	-	-	2,249	חייבים אחרים (4)
16,025	141	331	15,553	סך הכל חובות

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 16,274 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2023 - 15,371 מיליוני ש"ח).

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות צוברים ולא צוברים.

(3) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 2,646 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2023 - 2,069 מיליוני ש"ח).

(4) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ליום 31 בדצמבר 2023			
בעייתיים (2)			
סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
מבוקר			
במיליוני ש"ח			
אנשים פרטיים			
3,451	12	5	3,434
9,127	136	336	8,655
אשראי (3)			
מסחרי			
237	3	1	233
964	24	39	901
2,220	-	-	2,220
חייבים אחרים (4)			
16,000	175	381	(**15,444
סך הכל חובות			

- ** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 15,160 מיליוני ש"ח.
- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חובות צוברים ולא צוברים.
- (3) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 2,205 מיליוני ש"ח.
- (4) סכומים לקבל מבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

2. מידע נוסף על חובות לא צוברים

(א) חובות לא צוברים והפרשה

ליום 30 ביוני 2024					
יתרת חובות					
יתרת קרן חזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים (2)	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה (2)		
בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח	
				אנשים פרטיים	
11	11	2	11	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
144	144	58	144	אשראי	
				מסחרי	
3	3	1	3	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
24	24	13	24	אשראי	
182	182	74	182	סך הכל חובות	

ליום 30 ביוני 2023					
יתרת חובות					
יתרת קרן חזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים (2)	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה (2)		
בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח	
				אנשים פרטיים	
9	9	2	9	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
115	115	47	115	אשראי	
-	-	-	-	מסחרי	
2	2	1	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
15	15	11	15	אשראי	
141	141	61	141	סך הכל חובות	

ליום 31 בדצמבר 2023					
יתרת חובות					
יתרת קרן חזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים (2)	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה (2)		
מבוקר				במיליוני ש"ח	
				אנשים פרטיים	
12	12	2	12	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
136	136	60	136	אשראי	
				מסחרי	
3	3	1	3	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
24	24	14	24	אשראי	
175	175	77	175	סך הכל חובות	

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (2)

(ב) איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (2)

ליום 30 ביוני 2024		
יתרת חוב רשומה		
בעייתי	לא בעייתי	
שאינו צובר הכנסות ריבית	צובר, לא בפיגור	סך הכל
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
אנשים פרטיים		
4	-	4
48	-	48
אשראי		
מסחרי		
10	4	14
62	4	66
סך הכל חובות		

ליום 30 ביוני 2023			במיליוני ש"ח
יתרת חוב רשומה			
לא בעייתי	בעייתי	סך הכל	
צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית		
בלתי מבוקר			
3	-	3	אנשים פרטיים
36	-	36	חייבים בגין כרטיסי אשראי
			אשראי
			מסחרי
2	-	2	אשראי
41	-	41	סך הכל חובות

ליום 31 בדצמבר 2023		
יתרת חוב רשומה		
לא בעייתי	בעייתי	
צובר, לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
סך הכל		
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
אנשים פרטיים		
3	-	3
חייבים בגין כרטיסי אשראי		
44	-	44
אשראי		
מסחרי		
11	-	11
אשראי		
58	-	58
סך הכל חובות		

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) בנתוני 31 בדצמבר 2023 מוצגים נתונים אודות חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להוראה הקודמת.

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024

יתרת חוב רשומה				במיליוני ש"ח
		לא בעייתי	בעייתי	
מחיקה	סך הכל	צובר, לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
חשבונאית	בלתי מבוקר			
-	1	-	1	אנשים פרטיים
4	13	-	13	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	מסחרי
-	4	4	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	חייבים אחרים
4	18	4	14	סך הכל חובות

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024

יתרת חוב רשומה				במיליוני ש"ח
		לא בעייתי	בעייתי	
מחיקה	סך הכל	צובר, לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
חשבונאית	בלתי מבוקר			
-	2	-	2	חובות שאינם בערבות בנקים
4	32	-	32	אנשים פרטיים
-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	13	4	9	אשראי
-	-	-	-	מסחרי
-	-	-	-	אשראי
4	47	4	43	סך הכל חובות

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) בנתוני 30 ביוני 2023 מוצגים נתונים אודות חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להוראה הקודמת.

(ג) חובות של לוויים בקשיים פיננסיים שעברו שינויי בתנאים במהלך תקופה הדיווח

חובות של לוויים בקשיים פיננסיים שעברו שינויי בתנאים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024				
סך הכל		סוג השינוי		
יתרת חוב רשומה	% מסך הכל	ויתור על ריבית	הארכת תקופה	הארכת תקופה וויתור על ריבית
(בלתי מבוקר)				
מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
אנשים פרטיים				
1	0.00	-	1	-
11	0.10	1	7	3
מסחרי				
5	0.50	-	5	-
17	0.10	1	13	3
סך הכל חובות				

השפעות כספיות של שינוי בתנאים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024					חובות של לוויים בקשיים פיננסיים שכשלו לאחר שעברו שינוי בתנאים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (2)	
סוג השינוי		סך הכל		סוג השינוי		
ממוצע ויתור על ריבית		יתרת חוב רשומה		הארכת תקופה וויתור על ריבית		
הארכת תקופה		ממוצע ויתור על ריבית		הארכת תקופה וויתור על ריבית		
(בלתי מבוקר)						
%		חודשים		מיליוני ש"ח		
-	27	1	1	1	-	
2.3	29	4	3	1		
1.9	8	-	-	-		
2.3	20	5	4	1		

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

אשראי

סך הכל חובות

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
(2) חובות שכשלו במהלך תקופת הדיווח, לאחר שעברו שינויי בתנאים של חובות של לוויים בקשיים פיננסיים במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם כשלו.

**חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים
בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023**

סך הכל		סוג השינוי			
יתרת חוב רשומה	% מסך הכל	ויתור על ריבית	הארכת תקופה	הארכת תקופה וויתור על ריבית	
(בלתי מבוקר)					
מיליוני ש"ח	%		מיליוני ש"ח		
אנשים פרטיים					
2	0.00	-	2	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
23	0.20	2	16	5	אשראי
מסחרי					
13	1.20	-	7	-	אשראי
38	0.30	2	25	5	סך הכל חובות

**חובות של לווים בקשיים
פיננסיים שכשלו לאחר שעברו**

השפעות כספיות של שינוי בתנאים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023		שינוי בתנאים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (2)			
סוג השינוי	סך הכל	סוג השינוי	סך הכל		
ממוצע ויתור על ריבית	הארכת תקופה	ממוצע ויתור על ריבית	הארכת תקופה	יתרת חוב רשומה	הארכת תקופה
(בלתי מבוקר)					
%	חודשים	מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
אנשים פרטיים					
-	26	-	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
2.2	27	-	4	3	אשראי
מסחרי					
1.9	6	6	-	-	אשראי
2.2	21	6	5	4	סך הכל חובות

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות שכשלו במהלך תקופת הדיווח, לאחר שעברו שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם כשלו.

ביאור 10 : זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

ליום 30 ביוני	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר
2024	2023	2023
בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
7,958	7,605	7,272
181	139	155
563	491	414
24	17	18
82	64	72
76	149	160
8,884	8,465	8,091

- במיליוני ש"ח
- (1) בתי עסק
- (2) התחייבות בגין פיקדונות
- חברות כרטיסי אשראי
- הכנסות מראש
- (3) תוכנית הטבות למחזיקי כרטיס
- (4) אחרים
- סך הכל זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות בגין ניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק בסך 1,613 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 1,768 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2023 - 1,788 מיליוני ש"ח) ובגין הקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 167 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 309 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2023 - 338 מיליוני ש"ח).

(2) כלל פיקדונות מקס גויסו בישראל ואינם נושאים ריבית. כמו כן, כלל הפיקדונות מוחזקים עבור אנשים פרטיים ואינם עולים על סכום של 1 מיליון ש"ח.

(3) במסגרת הפעלת תוכניות נאמנות ללקוחות מקס, קיימת התחייבות כלפי מחזיקי הכרטיס בגין זכאותם להטבות בהתאם לתנאי התוכניות. יתרת ההתחייבות כוללת הפרשה המבוססת על תחשיב המתבסס על שיעור הניצול העתידי הצפוי של ההטבות על ידי מחזיקי הכרטיס.

(4) בעיקר הוצאות לשלם בגין בנקים ומועדונים.

ביאור 11 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	2024	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	2024	
(*2023)	(**2023)		(**2023)		
מבוקר	בלתי מבוקר				במיליוני ש"ח
					הכנסות מבתי עסק
564	192	391	192	200	עמלות בתי עסק
123	40	87	40	43	הכנסות אחרות
687	232	478	232	243	סך כל ההכנסות מבתי עסק - ברוטו
(261)	(89)	(183)	(89)	(94)	בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
426	143	295	143	149	סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו
					הכנסות ממחזיקי כרטיסי אשראי
382	130	267	130	140	עמלות מנפיק
134	45	96	45	49	עמלות שירות
141	49	77	49	43	עמלות מעסקאות בחו"ל
657	224	440	224	232	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
1,083	367	735	367	381	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

(*) מאחר והנתונים אוחדו לראשונה החל מיום 1 באפריל 2023, כאמור לעיל, ההשפעה על תוצאות החברה במצטבר מוצגת לתקופה של תשעה חודשים, שהחלה במועד זה. לפרטים נוספים ראו ביאור 5 לעיל.

(**) מאחר והנתונים אוחדו לראשונה החל מיום 1 באפריל 2023, כאמור לעיל, ההשפעה על תוצאות החברה במצטבר מוצגת החל ממועד זה. לפרטים נוספים ראו ביאור 5 לעיל.

ביאור 12: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה

א. הנפקת אגרות חוב בחברה

לפרטים בדבר הנפקת אגרות חוב על ידי החברה במהלך שנת 2023 ראה באור 26(ג) בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023.

בחודש פברואר 2024, כל תמורת ההנפקה שימשה לצורך פירעון מוקדם מלוא הלוואת הסינדיקציה. לפרטים נוספים ראה ביאור 26(א1)(3) בדוחות הכספיים לשנת 2023.

ב. יחס כושר פירעון בכלל ביטוח

ביום 30 במאי 2024 אישרה ופרסמה כלל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2023. לפרטים נוספים ראה באור 7 לעיל.

ג. תשלום מבוסס מניות

ביום 30 במאי 2024 החליט דירקטוריון החברה לפרסם מתאר המתייחס להקצאת עד 1,400,000 כתבי אופציה מסוג א' אשר יוצעו מכוח, בהתאם לתוכנית 2021, לעובדים ולנושאי משרה של החברה ו/או חברות בשליטתה. הקצאת האופציות שיוצעו על פי המתאר כפופה לקבלת כל ההיתרים והאישורים הנדרשים על פי כל דין להצעת ניירות ערך לפי מתאר, להנפקתם ולפרסום המתאר. המניות שתנבענה ממימוש אופציות אלו יהיו כ- 0.44% מהון החברה נכון למועד הדיווח, בהנחת מימוש מקסימלי. כתבי האופציה ניתנים למימוש למניות רגילות של החברה בהתאם לשווי ההטבה הגלום באופציות, בכפוף להתאמות. שווי ההטבה מבוסס על הערכת שווי האופציות במועד הענקתן אשר עומד על כ- 14.1 ש"ח לאופציה, כאשר השווי ההוגן של כל מנה נפרס על פני תקופת ההבשלה. שווי ההטבה חושב באמצעות שימוש במודל הבינומי והוערך בכ- 18.75 מיליוני ש"ח לכלל האופציות שיוענקו לנושאי משרה ועובדים בקבוצה כאמור. הקצאת האופציות מסוג א' תהיה בשלוש מנות שיתפרסו על פני שלוש שנים, ותהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנה (כאשר ביחס למנה הראשונה נדרשות לפחות שנתיים של הבשלה והחזקה), שנתיים ו-3 שנים ממועד ההקצאה, ועד לתום שנה ממועד ההבשלה (וביחס למנה הראשונה ממועד ההחזקה).

החברות הבנות תישאנה בהוצאה בגין שווי האופציות כאמור ותשפה את החברה במלוא הטבה זו, בהתאם לשווי ההטבה הכספי שירשם בספרי החברה ובהתאם לכללי החשבונאות.

ד. אומדנים אקטואריים

1. ביטוח חיים ובריאות

בהמשך לאמור בביאור 42(ה)(1)(ד)(1) בדוחות הכספיים השנתיים בדבר שינויים בעתודות ביטוח לאור סביבת הריבית והשפעתה על שיעורי ההיוון בביטוח חיים וסיעוד והוראות הממונה לעניין בדיקת נאותות העתודה (LAT):

א. ריבית היוון בחישוב ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום

בתקופת הדוח, חל שינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון ופרמיית אי הנזילות ועלה שיעור התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוח. לאור כך עדכן אקטואר כלל ביטוח את שיעורי הריבית על הנכסים החופשיים המשמשים להיוון ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום.

ב. הפרשה הדרגתית להשלמת העתודה לקיצבה על ידי שימוש בפקטור K

בהמשך לאמור בביאור 42(ה)(1)(א)(3) בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023, מדי רבעון, החברה בודקת כי ערך ה-K יביא לפריסה נאותה של העתודה לתשלום קיצבה, על בסיס ניתוח המתבסס על הנחות פיננסיות ואקטואריות שמרניות, שמעיד על כך שדמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי הנובעים מהשקעות המוחזקות כנגד העתודה בשל הפוליסה ותשלומי הפרמיות עבור הפוליסה, עשויים להפיק הכנסות עתידיות למעלה מ-K הבסיסי המספיקות לכסות את כל ההוצאות, וככל שקיים פער, מבוצע עדכון של ההתחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה באמצעות עדכון ערך ה-K. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקיצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

בתקופת הדוח ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 לא חל שינוי בערך ה-K.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 30 ביוני		
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר				
0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	עבור פוליסות מבטיחות תשואה
0.96%	0.86%	0.96%	0.825%	0.96%	עבור פוליסות תלויות תשואה

ג. בדיקת נאותות העתודה (LAT)

בהמשך לאמור בבאור 3(ד)1(ד), החברה עורכת מדי תקופה בדיקה לגבי נאותות ההתחייבויות בהתאם לחוזר ה-LAT.

ד. שינוי הנחות אקטואריות בחישוב התחייבויות גמלה

1. בחודש יולי 2024 פורסם "תיקון הוראות החוזר המאוחד בעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות הפנסיה" (להלן: "החוזר"). החוזר כולל עדכון של הנחות ברירת מחדל שעל בסיסן ייחשבו הגופים המוסדיים את התחייבויותיהם ואת המקדמים ביחס למקבלי קצבה במוצרי החיסכון הפנסיוני.

בהמשך לאמור בביאור 42(ה)1(א)3(3) לדוחותיה הכספיים התקופתיים של החברה לשנת 2023, התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה ולגמלאות בתשלום מחושבים בהתאם להנחות הכלולים בחוזר עתודות לקיצבה על כן בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2024, הגדילה החברה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות בגין חוזה ביטוח בסך של כ-128 מיליוני ש"ח מתוכם סך של כ-99 מיליוני ש"ח בגין ההתחייבויות לגמלאות בתשלום וסך של כ-29 מיליוני ש"ח ההתחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה, לאור המגמות שעלו מהחוזר.

2. בהמשך לאמור בביאור 42(ה)1(א)3(3) לדוחותיה הכספיים התקופתיים של החברה לשנת 2023, התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה ולגמלאות בתשלום, מעת לעת נערכים מחקרים בנושא שיעור המבטחים הצפויים לממש את זכאותם לקבל קיצבה בעת פרישה. לאור מחקר בנושא, שבוצע על ידי המבטח האחר בעסקה משותפת של החברה, החברה הקטינה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות בגין חוזה ביטוח בסך של כ-69 מיליוני ש"ח בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2024.

2. ביטוח כללי

בהמשך לאמור בביאור 42(ה)2(4)(א) בדוחות השנתיים המאוחדים, בשל שינוי בעקום הריבית חסרת סיכון ופרמיית אי הנזילות, עדכנה החברה את אומדן ריבית ההיוון לתקופת הדוח ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024, סך השפעת השינוי הביא להקטנת עתודות הביטוח בשייר בסך של כ-51 מיליוני ש"ח ובסך של כ-53 מיליוני ש"ח בהתאמה.

3. ההשפעה על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 יוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2023	2024	2023	2023	במיליוני ש"ח
					(בלתי מבוקר)
					(מבוקר)
ביטוח חיים					
34	42	33	(29)	124	שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב ההתחייבות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום
-	(50)	-	(83)	260	שינוי בעתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות משינוי ריבית (פקטור K)
סה"כ השפעת השינויים בריבית על ההתחייבות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום					
34	(8)	33	(112)	384	שינוי הנחות תמורת בחישוב התחייבויות גמלה
(128)	-	(128)	-	-	שינוי הנחות אחרות בחישוב התחייבויות גמלה
69	-	69	-	67	
(25)	(8)	(26)	(112)	451	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים
51	86	53	84	83	השפעות פיננסיות על עתודות ביטוח כללי
51	86	53	84	83	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי
סיעוד במגזר בריאות					
-	-	-	-	(102)	שינוי הנחות אקטואריות בגין שכיחות תביעות סיעוד לרבות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
35	-	79	-	-	השפעות פיננסיות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
35	-	79	-	(102)	סך הכל סיעוד במגזר בריאות
62	78	106	(28)	432	סך הכל רווח (הפסד) לפני מס

4. הסכם עם המוסד לביטוח לאומי בעניין פיצויים מכוח חוק הביטוח הלאומי על גמלאות הביטוח הלאומי, בתאונות דרכים בהן מבטח מחויב בפיצויים בגין השנים 2016 – 2022

בהתאם לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה- 1995 (להלן: "חוק הביטוח הלאומי"), במקרה בו שילם המוסד לביטוח לאומי לזכאי גמלה, בעילה המהווה עילה גם לחייב צד שלישי לשלם פיצויים לאותו זכאי, לפי פקודת הניזקין, או לפי חוק הפלג"ד, רשאי המוסד לביטוח לאומי לתבוע מאותו צד שלישי פיצוי על הגמלה ששילם או שהוא עתיד לשלם (להלן: "הצד השלישי"). הצד השלישי רשאי לנכות מהפיצוי את הגמלאות המשתלמות ו/או שעתידות להשתלם מאת המוסד לביטוח לאומי. לאורך השנים נהג המוסד לביטוח לאומי לחזור אל מבטחים בתביעות שיבוב פרטניות.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), תשפ"ב- 2021, תוקן חוק הביטוח הלאומי, באופן שהחל מינואר 2023 ואילך הוחל שינוי במנגנון ההתחשבנות בגין תביעות הנובעות מתאונות דרכים, וזאת חלף הגשת תביעות שיבוב פרטניות על ידי המוסד לביטוח לאומי.

בחודש יולי 2024 נחתם הסכם בין כלל ביטוח לבין המוסד לביטוח לאומי, במסגרתו נסגרה בעיקרה החשיפה של כלל ביטוח לתביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי בענף רכב החובה לשנים 2016 – 2022.

ה. הנפקת כתבי התחייבות בכללביט מימון בע"מ חברת הבת של כלל ביטוח (להלן: "כללביט מימון")

בחודש ינואר 2024, הוחלפו כ- 504 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות סדרה י שבמחזור הנחסרות בבורסה, בדרך של הצעת רכש חליפין, בתמורה להנפקת כ- 508 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות סדרה יג', בדרך של הרחבת סדרה קיימת.

כתבי התחייבות סדרה יג' שהונפקו כאמור, הוכרו (בכפוף למגבלות) כהון רובד 2 של כלל ביטוח וזאת חלף כתבי התחייבות סדרה י' שהוחלפו ואשר היו מוכרים כהון משני מורכב.

תנאיהם של חלק מכתבי ההתחייבות סדרה י', שונים מתנאי כתבי התחייבות סדרה יג' ובהתאם טופלו כהחלפת מכשירי חוב בעלי תנאים שונים מהותית בהתאם להגדרת התקן, ובהתאם נוצר לכלל ביטוח הפסד בסך של כ- 1.6 מיליוני ש"ח. עלויות ההנפקה הסתכמו לסך של כ- 1.5 מיליוני ש"ח.

בחודש אפריל 2024 הנפיקה כללביט מימון לציבור 465 מיליוני ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות (סדרה ג') בדרך של הרחבת סדרה קיימת בתמורה לסך של כ- 460 מיליוני ש"ח. תנאיהן של כתבי התחייבות הנוספות, זהים לתנאי כתבי התחייבות סדרה ג' הקיימת במחזור. עלויות ההנפקה הסתכמו לסך של כ- 5.1 מיליוני ש"ח.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 31 ביולי 2024 פרעה כללביט מימון בפדיון מוקדם את יתרת כתבי התחייבות סדרה י', בהתאם לתנאיהן.

נ. דירוג

לאחר תאריך הדיווח, ביום 9 ביולי 2024, אשררה S&P מעלות את הדירוג ilAA+ לכלל ביטוח בתחזית דירוג יציבה. ואשררה את הדירוג ilAA- לכתבי התחייבות (סדרה ט', י', יא, יב' ו- יג') שהנפיקה כללביט מימון, באופן דירוג יציב עבור כל אחת מהסדרות.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 29 ביולי 2024, מידרג הותירה על כנו את הדירוג Aa1.il לאיתנות הפיננסים של כלל ביטוח בתחזית דירוג יציבה ואשררה את הדירוג Aa3.il(hyb) לכתבי התחייבות (סדרה ט', י', יא, יב' ו- יג') שהנפיקה כללביט מימון, באופן דירוג יציב עבור כל אחת מהסדרות.

ז. הארכת תוקפן של תשקיפי מדף של החברה וכללביט מימון

לאחר תאריך הדיווח, ביום 17 ביולי 2024, הוארך תוקפן של תשקיפי המדף של החברה ושל כללביט מימון מיום 24 ביולי 2022 וזאת עד ליום 24 ביולי 2025 (להלן: "תשקיפי המדף"). תשקיפי המדף מאפשרים לחברה ולכללביט מימון, בין היתר, להנפיק אגרות חוב וכתבי אופציה לאגרות חוב. ככלל, תמורת אגרות חוב שיופקו על ידי כללביט מימון מכוח תשקיף המדף תופקד בכלל ביטוח, שתהיה אחראית כלפי המחזיקים באגרות החוב לפירעונן.

ח. הגשת טיוטת תשקיף הנפקה ראשונה לציבור - מקס

ביום 30 ביוני 2024 הגישה מקס לרשות ניירות ערך טיוטה ראשונה של תשקיף הנפקה ראשונה לציבור המהווה גם תשקיף מדף אשר יאפשר הנפקה של תעודות התחייבות, כתבי אופציה הניתנים להמרה לאגרות חוב וניירות ערך מסחריים ו/או רישום למסחר של כתבי התחייבות לא סחירים שהונפקו על ידי מקס. זאת, במסגרת האסטרטגיה של מקס לגיוון מקורות המימון שלה לצורך פעילותה השוטפת.

מקס אינה מתחייבת לפרסם את התשקיף ו/או לבצע הנפקת ניירות ערך כלשהם על פי התשקיף, ככל שיפורסם. פרסום התשקיף ו/או הנפקת ניירות ערך על פיו כפופים לשיקול דעתה המלא של מקס ולקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, לרבות, היתר הרשות לניירות ערך ואישור הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. בהתאם, אין כל וודאות כי התשקיף יפורסם ו/או כי יונפקו ניירות ערך שונים על פיו.

ט. מלחמת חרבות ברזל

בהמשך לאמור בביאור 46(יא) בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2023, המשק הישראלי ממשיך להתנהל בשגרת מלחמה. המשק חזר לפעילות כמעט מלאה, מלבד האזורים אשר נפגעו באופן ישיר מאירועי ה-7 באוקטובר וכן באזור צפון הארץ, אשר תושביהם עדיין מפונים מבתיהם ועסקים באזורים אלה טרם חזרו לפעילות.

דירוג האשראי של ישראל

חברת הדירוג עדכנה את דירוג מדינת ישראל ותחזיות הדירוג שלהן על רקע החרפת העימות בין ישראל לאיראן והסיכונים הגיאופוליטיים עמם מתמודדת ישראל מאז פרוץ המלחמה באופן הבא: סוכנות דירוג האשראי Moody's (להלן: "מודיס") הודיעה בחודש פברואר 2024 על הורדת דירוג האשראי של החוב של מדינת ישראל מ A1- ל A2- ועל אופק דירוג שלילי. הורדת דירוג האשראי ושינוי אופק הדירוג ל"שלילי" שיקפו בעיקר, כפי שהסבירה סוכנות הדירוג, את חוסר הוודאות לגבי ההשלכות הכלכליות של המלחמה, מועד ואופן סיום המלחמה והשינוי במצב הפיסקלי. חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P הודיעה בחודש אפריל, 2024 על הורדת הדירוג של ישראל מרמת AA- ל A-+ והותירה את תחזית הדירוג שלילית.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 1 באוגוסט 2024 פרסמה חברת דירוג האשראי S&P הודעה, במסגרתה ציינה כי הפוטנציאל לסכסוך רחב יותר באזור, מציג סיכונים משמעותיים לישראל. על פי הודעת החברה, הסלמה נוספת אינה חלק מהתרחיש הבסיסי ועלולה להוות סיכון לדירוג הנוכחי של המדינה.

כמו כן ביום 12 אוגוסט, 2024 חברת דירוג האשראי הבינלאומית פיץ' הורידה את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של A עם אופק דירוג שלילי. הסיבות להורדת הדירוג נובעות בין היתר מהימשכות הלחימה בעזה והעלייה בסיכונים הגיאופוליטיים.

השפעה על הדוח הכספי

בתקופת הדוח ונכון למועד פרסום דוח כספי זה לא חלו שינויים מהותיים בנוגע להשפעות המלחמה על תוצאותיה הכספיות של כלל ביטוח.

מקס עדכנה כי החל מחודש דצמבר 2023 ובמהלך תקופת הדוח גדלו בהדרגתיות מחזורי ההנפקה בארץ ומחזורי הסליקה במקס ואף עלו על המחזורים שהיו בתקופה המקבילה אשתקד. מחזורי ההנפקה של מקס בחו"ל גדלו גם בהדרגתיות וברבעון השני עלו והסתכמו בהיקפים דומים לאלה של רבעון שני אשתקד. עם זאת, לאור מחזורי חו"ל הנמוכים יחסית ברבעון הראשון השנה, מחזורי חו"ל למחצית ראשונה כולה, עדיין נמוכים יחסית לתקופה המקבילה אשתקד. אומדן ההפרשה להפסדי אשראי מבוסס על שיקול דעת והערכות ועדיין כרוך בשלב זה באי-ודאות. בהמשך לאמור בדוח הכספי של מקס לשנת 2023, מקס הגדילה את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס הערכות של גידול פוטנציאלי בסיכון האשראי של לקוחותיה.

הקבוצה חשופה מתוקף פעילותה לתנודות בשווקים הפיננסיים, להאטה בפעילות במשק הישראלי ולסיכונים אחרים הנובעים מהמלחמה. קיים קושי להעריך את התמשכות והיקף המלחמה ואת השפעתה האפשרית על הפעילות הכלכלית ברחבי המדינה, על שווקי ההון ואת מידת הפגיעה הפוטנציאלית בכושר ההחזר של לקוחותיה הפרטיים והעסקיים של מקס מחד, ואת ההשפעות הממתנות של תוכניות סיוע והקלות אחרות מנגד. לפיכך, לא ניתן להעריך כעת את היקף ההשפעה המלאה של המלחמה על הקבוצה ועל תוצאותיה.

י. שינויים בשיעורי המס

בחודש מרס 2024 אושר במליאת הכנסת צו הקובע את העלאת המע"מ מ-17% ל-18% החל מיום 1 בינואר 2025. כמו כן, אושר תיקון לצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשפ"ד – 2024 (להלן - הצו), אשר קובע כי החל מיום 1 בינואר 2025 שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים של המוסדות הכספיים בקבוצה ליום 30 ביוני, 2024 עודכנו בסכום שאינו מהותי כך שהן מביאות בחשבון את ההשפעות הנובעות מהעלאת שיעורי המס כאמור לעיל. כמו כן, החברה מעריכה כי השפעת השינוי בשיעורי המס אינה צפויה להיות מהותית.

יא. מינוי נושאי משרה

ביום 1 ביוני 2024 החל לכהן מר תומר דוד כמבקר הפנימי של הקבוצה במקום מר ערן שחף שסיים את כהונתו. ביום 1 ביולי 2024 החל לכהן מר דרור בירן כיועץ המשפטי הראשי של הקבוצה במקום הגב' הדר ברין וייס שסיימה את כהונתה.

יב. ארגון עובדים סוכנות תמורה

בהמשך לביאור 25(ג) בדוחות הכספיים לשנת 2023, בחודש מאי 2024 הכירה הנהלת תמורה בהסתדרות הלאומית כארגון העובדים היציג של עובדי תמורה.

יג. התקשרות מקס עם תאגיד בנקאי

בהמשך לאמור בביאור 20.ב.1 לדוח הכספי של מקס לשנת 2023, אודות הסכם שנחתם ביום 11 באוקטובר 2018 להנפקה משותפת ושירותי תפעול הנפקה בין מקס לבין בנק לאומי (להלן – "הבנק"), ביום 24 ביוני 2024 הודיעה מקס לבנק על מימוש האופציה הקיימת לה בהסכם בנוגע להארכת תקופת התחייבות הבנק שנקבעה בהסכם. תוקף הסכם ההנפקה המשותפת עם הבנק הינו עד ליום 31 בינואר 2029.

יד. התפתחויות בשווקים לתקופת הדוח ולאחריה

בתקופת הדוח נרשמו ההכנסות מהשקעות, אשר הביאו לתשואה ריאלית חיובית בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד לשנת 2004. עם זאת, כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית שתכסה את הפסדי ההשקעות שנצברו לטובת המבוטחים, לא תוכל כלל ביטוח לגבות דמי ניהול משתנים. אומדן דמי הניהול המשתנים שלא ייגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם נכון ליום 30 ביוני 2024 בסך של כ-0.5 מיליוני ש"ח ובסמוך למועד אישור הדוח הכספי על כ-0.4 מיליארד ש"ח. לא ניתן להעריך את המשך ההתפתחויות בשווקים ואת השפעתן על תוצאות הרבעון השלישי של 2024 ועל שנת 2024 כולה, ולכן אין באמור כדי להוות כל הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות הצפויות של החברה.

ביאור 13: יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות העונות להגדרת מבטח בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010

בהמשך לאמור בביאור 4 בדוחות השנתיים, בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח. בנוסף, בחודש יוני 2020 ודצמבר 2021 פורסמו על ידי IASB תיקונים לתקן (להלן - IFRS 17).

IFRS 17 קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא במסגרת IFRS 4 והוראות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם בלוח הזמנים האמור אך בשלב זה אינה יכולה להעריך את השפעת יישום התקן על דוחותיה הכספיים.

מועד היישום לראשונה שנקבע ב- IFRS 17 הינו ה-1 בינואר, 2023, אולם, בהתאם לדרישות הממונה שפורסמו במסגרת "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 – (IFRS) חוזי ביטוח" (להלן: "מפת הדרכים"), נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2025 כאשר מועד המעבר הינו ה-1 בינואר, 2024.

לצורך היערכותן של חברות הביטוח בישראל לאימוץ IFRS 17, פרסם הממונה טיוטות של חוזר "סוגיות מקצועיות הנוגעות ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל". הטיוטה העשירית פורסמה בחודש אוגוסט 2024 (להלן: "טיוטת החוזר"). ומתייחסת בין היתר להבהרות בקשר לאופן קביעת מרווח הסיכון בגין סיכון שאינו פיננסי (RA), אופן קביעת השווי ההוגן בעת יישום גישת השווי ההוגן במועד המעבר, הבהרות בקשר לחישוב משקולת פרמיית אי הנזילות, וכן הנחיות לחישוב השווי ההוגן של אג"ח ח"ץ.

בחודש אוגוסט 2024 פרסם הממונה עדכון רביעי למפת הדרכים אשר כלל עדכונים בדבר לוחות הזמנים עבור הדיווחים לרשות בדבר סקר השפעה כמותית. כמו גם ביטול החובה למתן גילוי כמותי לנתוני יתרות פתיחה למועד המעבר בדוח הכספי של הרבעון השלישי לשנת 2024.

בחודש יולי 2014 פורסם על ידי ה- IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בדבר מכשירים פיננסיים (להלן - IFRS 9) המחליף את IAS 39 וקובע כללים חדשים לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים בדגש על נכסים פיננסיים. מועד היישום לראשונה שנקבע ב- IFRS 9 הוא ה-1 בינואר 2018. בספטמבר 2016 פורסם תיקון ל- IFRS 4 אשר התיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח, ועומדת בקריטריונים מסוימים שנקבעו, לדחות את האימוץ של IFRS 9 עד ל-1 בינואר 2023 (מועד היישום לראשונה של IFRS 17) על מנת למנוע את חוסר ההקבלה החשבונאית שעשויה להתרחש עקב יישום של IFRS 9 טרם יישום IFRS 17. החברה עמדה בקריטריונים כאמור ודחתה את היישום של IFRS 9 בהתאם לכך. עם דחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ל-1 בינואר 2025 דחה הממונה גם את מועד היישום לראשונה של IFRS 9 ל-1 בינואר 2025 בהתאם.

יודגש כי כל המפורט מטה בקשר למדיניות החשבונאית הינו נכון למועד דוח זה ועוד כפוף לשינויים במסגרת התקדמות היישום.

א. היערכות החברה ליישום IFRS 17 ו- IFRS 9

כחלק מתהליך אימוץ התקנים, החברה מצויה בתהליך יישום והטמעה של מערכות מידע ממוחשבות אשר הכרחיות ליישום ההוראות. כמו כן, החברה בוחנת וממפה את הבקורות הנדרשות ואת אופן זרימת המידע אל הדוחות הכספיים. בנוסף, כחלק מתהליך ההיערכות, החברה מבצעת מבדקים כמותיים לצורך בחינת המתודולוגיות, המדיניות החשבונאית ויישום המערכות. בהתאם למפת הדרכים שפורסמה על ידי רשות שוק ההון וחסכון, המבדקים הכמותיים מדווחים לרשות בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

ב. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית

להלן עיקרי הדרישות והמדיניות החשבונאית שנבחרה על ידי החברה:

תחולת התקן

IFRS 17 חל על חוזים המקיימים את ההגדרה של חוזה ביטוח, אשר כוללים:

- (א) חוזי ביטוח, כולל חוזי ביטוח משנה, שהחברה מנפיקה;
- (ב) חוזי ביטוח משנה שהחברה מחזיקה; וכן
- (ג) חוזי השקעה עם מאפייני השתתפות לפי שיקול דעת שהחברה מנפיקה, בתנאי שהיא גם מנפיקה חוזי ביטוח.

מודל המדידה

התקן כולל שלושה מודלים למדידת ההתחייבות בגין חוזי ביטוח:

1. המודל הכללי – מודל ה-GMM

בהתאם למודל זה, המהווה את מודל ברירת המחדל של התקן, יש למדוד את ההתחייבות בגין קבוצות חוזי ביטוח במועד ההכרה לראשונה כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח מהוונים בריבית נוכחית בתוספת תיאום סיכון מפורש בגין הסיכונים הלא פיננסיים (RA). הרווח החוזי הגלום בחוזי הביטוח הנגזר מהחיישובים כאמור יוכר כהתחייבות (מרווח שירות חוזי - CSM) אשר תוכר ברווח והפסד על פני תקופת הכיסוי. ככל וקיים הפסד חוזי, ייווצר רכיב הפסד והוא יוכר באופן מיידי. רכיבי ההתחייבות כאמור מסווגים לשני סוגי התחייבויות: התחייבות בגין יתרת הכיסוי (LRC) והתחייבות בגין תביעות שהתהוו (LIC).

בתקופות עוקבות, מרווח השירות החוזי יותאם בגין שינויים בהנחות לא פיננסיות הקשורים לשירות העתידי. ככל ומרווח השירות החוזי אופס כתוצאה משינויים אלו, כל שינוי מעבר לכך ייקף באופן מיידי לרווח והפסד. מנגד, שינויים הנובעים מערך הזמן של הכסף ומסיכונים פיננסיים מוכרים באופן מיידי במסגרת הוצאות מימון בגין חוזי ביטוח.

בחוזי ביטוח משנה מוחזקים, מרווח השירות החוזי יכול להיות נכס או התחייבות והוא מייצג את העלות החוזיה נטו או הרווח החוזי נטו, בהתאמה. ככל וחזה ביטוח המשנה קיים בעת הכרה ברכיב הפסד בגין קבוצת חוזי ביטוח המכוסה על ידו, החברה תכיר ברווח מיידי בגין חזה ביטוח המשנה (רכיב השבת הפסד) כנגד התאמת מרווח השירות החוזי.

2. גישת העמלה המשתנה – מודל ה-VFA

מודל זה מהווה גישה מותאמת למודל ה-GMM וחל על חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה. חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה הם חוזי ביטוח הכוללים הבטחה של החברה לספק למבוטח תשואה על השקעות המבוססת על פריטי בסיס. כלומר, החזה כולל שירות משמעותי המתייחס להשקעות.

בהתאם למודל ה-VFA, תזרימי המזומנים לקיום החזה מורכבים מההתחייבות לשלם למבוטח סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס בניכוי העמלה המשתנה בגין השירות. שינוי בהתחייבות לשלם למבוטח סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס, נזקף ישירות להוצאות מימון בגין חוזי ביטוח. מרווח השירות החוזי מותאם בגין שינויים בהנחות לא פיננסיות בדומה למודל ה-GMM, וכן בגין שינויים פיננסיים המשפיעים על העמלה המשתנה.

חוזי ביטוח משנה המוחזקים בידי החברה אינם כשירים להימדד לפי מודל ה-VFA בהתאם להוראות התקן.

החברה צופה, כי חוזי ביטוח הכוללים רכיבי חסכון תלוי תשואה יימדדו תחת מודל ה-VFA, אך ייתכנו שינויים עם התקדמות תהליך יישום התקן.

3. גישת הקצאת הפרמיה – מודל ה-PAA

מודל זה הינו פשוט של המודל הכללי אשר ניתן ליישום עבור קבוצות חוזי ביטוח מסוימות שעבורן הוא מספק מדידה שמהווה קירוב סביר למדידה בהתאם למודל הכללי.

בהתאם למודל זה, ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי נקבעת כסך הפרמיות שהתקבלו בניכוי תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח ובניכוי סכומי הפרמיה ותזרימי המזומנים לרכישת ביטוח אשר הוכרו ברווח או הפסד בגין תקופת הכיסוי שחלפה. פרמיות שהתקבלו ותזרימי מזומנים לרכישת ביטוח מוכרים ברווח או הפסד לאורך תקופת הכיסוי על בסיס חלוף הזמן. או על בסיס התבנית החוזיה של שחרור מסיכון במהלך תקופת הכיסוי ככל והיא שונה באופן משמעותי מחלוף הזמן.

עבור קבוצות חוזי ביטוח תחת מודל ה-PAA, התקן מאפשר להכיר בתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח כלשהם כהוצאות כאשר מתהוות לה עלויות אלה, בתנאי שתקופת הכיסוי של כל חזה בקבוצה אינה עולה על שנה אחת. בחירה זו נעשית ברמת תיק חזה ביטוח.

ככל וקיימות עובדות ונסיבות המצביעות על כך שקבוצה של חוזי ביטוח היא מכבידה, החברה מודדת את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בתוספת תיאום סיכון בגין סיכונים לא פיננסיים בדומה לעקרונות של המודל הכללי. במידה וסכום זה עולה על הערך בספרים של ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי, החברה תגדיל את ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי כנגד הכרה בהפסד מיידי בדוח רווח והפסד.

ככל וחזה ביטוח משנה קיים בעת הכרה ברכיב הפסד בגין קבוצת חוזי ביטוח המכוסה על ידו, החברה תכיר ברווח מיידי בגין חזה ביטוח המשנה (רכיב השבת הפסד) כנגד התאמת הערך בספרים של הנכס ליתרת הכיסוי.

ההתחייבות בגין תביעות שהתהוו מחושבת בהתאם לאותם עקרונות של מודל ה-GMM. התקן מאפשר שלא להוון את תזרימי המזומנים בגין תביעות שהתהוו אם תזרימי המזומנים צפויים להיות משולמים או להתקבל בתוך שנה או פחות מהמועד שבו התביעות התהוו. החברה אינה מיישמת את ההקלה כאמור.

החברה רשאית ליישם את גישת הקצאת הפרמיה אם, ורק אם, בעת יצירת הקבוצה:

(א) תקופת הכיסוי של כל חזה בקבוצה הינה שנה אחת או פחות; או

(ב) החברה צופה באופן סביר כי פשוט כאמור יפיק מדידה של ההתחייבות בגין יתרת תקופת הכיסוי לקבוצה שלא תהיה שונה באופן מהותי מזו שהייתה מתקבלת ביישום המודל הכללי.

החברה צופה, כי חוזי ביטוח כללי וחוזי נסיעות לחו"ל יימדדו תחת מודל ה-PAA, אך ייתכנו שינויים עם התקדמות תהליך יישום התקן.

רמת הקיבוץ

IFRS 17 דורש קיבוץ של חוזי ביטוח לקבוצות לצורך הכרה ומדידה. החברה תקבע את הקבוצות בעת ההכרה לראשונה ולא תשנה את הרכב הקבוצות לאחר מכן.

ראשית על החברה לזהות תיקים של חוזי ביטוח. תיק מורכב מחוזים הכפופים לסיכונים דומים והמנוהלים יחד. לאחר זיהוי הטיק, החברה תפצל אותו לכל הפחות לקבוצות הבאות על בסיס הרווחיות הצפויה בעת ההכרה לראשונה:

- קבוצה של חוזים שהם מכבידים בעת ההכרה לראשונה;
- קבוצה של חוזים שבעת ההכרה לראשונה לא קיימת אפשרות משמעותית שיהפכו למכבידים לאחר מכן; וכן
- קבוצה של יתרת החוזים בתיק.

בהתאם לתקן, עבור חוזי ביטוח אשר לגביהם החברה מיישמת את מודל ה-PAA, החברה תניח שאין חוזים בתיק שהם מכבידים במועד ההכרה לראשונה, אלא אם ישנן עובדות ונסיבות מצביעות אחרת. IFRS 17 קובע כי חוזים שהונפקו בפער של יותר משנה אחת לא יכללו באותה קבוצה כך שכל שנת חיתום משויכת לקבוצה נפרדת של חוזי ביטוח.

גבולות החוזה

עבור חוזי ביטוח, תזרימי מזומנים הינם בתוך גבולות החוזה אם הם נובעים מזכויות וממחויבויות ממשיות שקיימות במהלך תקופת הדיווח בה החברה יכולה לחייב את בעל הפוליסה לשלם פרמיות או שיש לה התחייבות ממשית לספק לו שירותים. התחייבות ממשית מסתיימת בנקודה בה לחברה קיימת יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים של בעל הפוליסה (מבוטח בודד) או של הטיק של חוזי הביטוח.

עבור חוזי ביטוח משנה מוחזקים, תזרימי מזומנים הינם בתוך גבולות החוזה אם הם נובעים מזכויות וממחויבויות ממשיות שקיימות במהלך תקופת הדיווח בה החברה מחויבת לשלם סכומים למבוטח המשנה או שיש לה זכות ממשית לקבל ממנו שירותים.

בשלב זה, החברה אינה צופה שינויים מהותיים בגבולות החוזה בהשוואה ל-IFRS 4.

תיאום סיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)

ה-RA משקף את הפיצוי שהחברה דורשת עבור נשיאת אי הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים הנובעת מסיכונים לא פיננסיים הכוללים סיכון ביטוח וסיכונים לא פיננסיים אחרים כגון סיכון ביטולים וסיכון הוצאות. ה-RA משקף גם:

- את הרמה של ההטבה בגין פיזור (שונות) שהחברה כוללת בעת קביעת הפיצוי שהיא דורשת עבור נשיאת אותו סיכון; וכן
 - הן תוצאות עדיפות והן תוצאות נחותות באופן שמשקף את הרמה של שנאת הסיכון של החברה.
- החברה מתאמת את אומדן הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בגין סכום זה שמקבל ביטוי נפרד בסכום ההתחייבויות הכולל של החברה.

IFRS 17 אינו מפרט את טכניקות האמידה המשמשות על מנת לקבוע את תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי. החברה עדיין בוחנת את האופן בו תיישם את קביעת מרווח הסיכון שאינו פיננסי ושיעור הרווח בר סמך שיילקח בחשבון.

עקומי הריבית

IFRS 17 קובע כי יש להתאים את האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים על מנת לשקף את ערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הפיננסיים המתייחסים לתזרימי מזומנים אלה, במידה שבה הסיכונים הפיננסיים אינם נכללים באומדנים של תזרימי המזומנים.

התקן קובע כי שיעורי ההיוון המיושמים לאומדנים של תזרימי המזומנים העתידיים.

החברה קובעת את עקומי הריבית הריאלית עבור כל קבוצות חוזי הביטוח בגישת ה-Bottom-Up. בגישה זו שיעור ההיוון מתקבל על ידי הוספת פרמיית אי-נזילות (המבטאת את שיעור אי-הנזילות של ההתחייבות) לעקום הריבית חסרת הסיכון.

טכניקת האמידה של עקום הריבית חסרת הסיכון כמתואר לעיל תואמת בעיקרה את הגישה המיושמת לצורך בדיקת נאותות העתודה (LAT) תחת IFRS 4.

יחידות הכיסוי ואופן שחרור מרווח השירות החוזי (CSM)

ה-CSM מייצג את ההתחייבות בגין הרווח שטרם מומש המתייחס לשירותים עתידיים, במודלי המדידה של GMM ו-VFA. בהתאם לתקן, ה-CSM יוכר ברווח והפסד על פני תקופת הכיסוי בתבנית שמשקפת את שירות הביטוח שסופק על ידי החברה בקשר עם החוזים שנכללים בקבוצת חוזי הביטוח, וכן בהתחשב בשירות השקעות בחוזי ביטוח הכוללים רכיב חסכון. תבנית זו נקבעת על בסיס יחידות הכיסוי שסופקו בתקופה ביחס ליחידות הכיסוי שצפוי שיסופקו בעתיד בקשר עם קבוצת חוזי הביטוח.

מספר יחידות הכיסוי בקבוצה הוא הכמות של שירותי חוזה ביטוח המסופקים על ידי החוזים בקבוצה, הנקבע על ידי הבאה בחשבון, לכל חוזה, של הכמות של ההטבות המסופקות בהתאם לחוזה ואת התקופה החוזה של הכיסוי שלו.

כאשר קבוצת חוץ ביטוח כוללת מספר סוגים של כיסוי ביטוח ו/או שירות השקעות החברה משקללת את יחידות הכיסוי השונות על בסיס גובה ההטבות החזוי למבוטח מכל סוג כיסוי או שירות. יחידות הכיסוי עבור חוץ ביטוח משנה מוחזקים עקביות עם יחידות הכיסוי עבור חוץ הבסיס, עם התאמות בגין ההבדלים בשירותים המסופקים.

הצגה

תחת IFRS 17 החברה תפצל את הסכומים שהוכרו בדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ל: א. תוצאות שירותי ביטוח, כולל הכנסות ביטוח והוצאות שירותי ביטוח; וכן ב. הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח. ההפרדה כמתואר לעיל תגדיל את השקיפות לגבי מקורות הרווח של החברה.

הוראות מעבר

יש ליישם את IFRS 17 למפרע (להלן: "יישום למפרע מלא") אלא אם הדבר אינו מעשי. ביישום גישת היישום למפרע המלא, החברה תזהה, תכיר ותמדוד כל קבוצה של חוץ ביטוח, כאילו IFRS 17 היה מיושם מאז ומעולם. בנוסף, החברה תגרע יתרות קיימות כלשהן שלא היו קיימות אילו IFRS 17 היה מיושם מאז ומעולם. הפרש נטו הנובע מכך יוכר בהון. מועד המעבר הינו ה-1 בינואר, 2024, כך שבמועד היישום לראשונה החברה תציג מחדש את מספרי השוואה לשנת 2024. אם יישום למפרע מלא לקבוצה של חוץ ביטוח אינו מעשי, החברה יכולה לבחור ליישם את אחת מהגישות הבאות, עבור כל תיק ביטוח בנפרד: (א) גישת היישום למפרע המותאם – לצורך השגת התוצאה הקרובה ביותר האפשרית ליישום למפרע מלא תוך שימוש במידע סביר וניתן לביסוס, שניתן להשגה ללא עלות או מאמץ מופרזים; או (ב) גישת השווי ההוגן – בגישה זו החברה תקבע את מרווח השירות החוץ או את רכיב ההפסד של ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי במועד המעבר כהפרש בין השווי ההוגן של קבוצה של חוץ ביטוח באותו מועד לבין תזרימי המזומנים לקיום חוזה הנמדדים באותו מועד. יצוין שבמסגרת טיוטת החוזר נכללה הסדרה בנוגע להיבטים שונים באופן חישוב השווי ההוגן של תיקי הביטוח במועד המעבר, ככל שחברת ביטוח מיישמת את גישת השווי ההוגן. החברה צופה שתיישם את גישת היישום למפרע המלא עבור תיקי הביטוח האלמנטרי. החברה צופה כי לא יהיה זה מעשי ליישם למפרע באופן מלא את IFRS 17 לקבוצות חוץ ביטוח חיים ובריאות. החברה עדיין בוחנת את גישת מועד המעבר עבור תיקי חיים ובריאות.

ג. IFRS 9 – השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית

סיווג ומדידה

נכסים פיננסיים

ביישום IFRS 9, החברה תסווג נכסים פיננסיים בהתאם למדידה העוקבת שלהם בעלות מופחתת, בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר או בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, על בסיס המודל העסקי של הישות לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן מאפייני תזרימי המזומנים החזוי של הנכס הפיננסי. נכס פיננסי יימדד בעלות מופחתת אם מתקיימים שני התנאים הבאים: (א) הנכס הפיננסי מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו להחזיק נכסים פיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חזויים; וכן (ב) התנאים החזויים של הנכס הפיננסי מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה (להלן: "מבחן הקרן והריבית"). נכס פיננסי יימדד בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר אם מתקיימים שני התנאים הבאים: (א) מכשירים הוניים שהחברה בחרה למדוד בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר; או (ב) מכשיר החוב מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא הן לגבות תזרימי מזומנים חזויים והן למכור נכסים פיננסיים; וכן (ג) מכשיר החוב מקיים את תנאי הקרן והריבית.

נכס פיננסי יימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אלא אם הוא נמדד בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. על אף האמור לעיל, במועד ההכרה לראשונה, החברה יכולה ליעד נכס פיננסי כנמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אם יעוד שכוה מבטל או מקטין משמעותית חוסר עקביות במדידה או בהכרה, שהיו נוצרים אילולא כן ממדידת נכסים או התחייבויות או מהכרה ברווחים ובהפסדים בגינם לפי בסיסי מדידה שונים.

יישום IFRS 9 ישפיע על הסיווג והמדידה של הנכסים הפיננסיים של החברה באופן הבא:

תיק המשתתף

פריטי הבסיס של חוזי ביטוח הכוללים חיסכון משתתף ברווחים וחוזי ביטוח אחרים הכוללים השתתפות ברווחים, ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, בדומה לנעשה כיום במסגרת IAS 39.

תיק הנוסטר

- נגזרים ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בדומה ל-IAS 39.
 - צפוי כי השקעות במכשירי חוב שאינם עומדים במבחן הקרן והריבית יסווגו לשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
 - צפוי כי השקעות במכשירים הונניים וחוב סחירים ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד חלף מדידה בשווי הוגן דרך קרן הון (נכסים פיננסיים זמינים למכירה) תחת IAS 39.
 - צפוי כי יתר נכסי החוב העומדים כנגד התחייבויות בגין חוזה ביטוח צפויים להיות מיועדים לשווי הוגן דרך רווח או הפסד על מנת למנוע חוסר הקבלה חשבונאית אל מול התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
 - יתר נכסי החוב שאינם עומדים כנגד התחייבויות בגין חוזה ביטוח נמצא עדיין בבחינה.
- החלטות הסיווג והמדידה של תיק הנוסטר ימשיכו להבחן עם התקדמות תהליך יישום התקן.

התחייבויות פיננסיות

החברה לא צופה שינוי מהותי בסיווג ובמדידה של ההתחייבויות הפיננסיות, פרט למדידת התחייבויות פיננסיות, אשר לא חל בהם שינוי תנאים מהותי בהחלפת מכשירי חוב. הנושא ימשיך להבחן עם התקדמות תהליך יישום התקן.

מודל ירידת ערך נכסים פיננסיים

החברה תבחן בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

החברה תבחן בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:

(א) מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך – ההפרשה להפסד שתוכר בגין מכשירי חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח, או;

(ב) מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תביא בחשבון הפסדי אשראי החזויים - לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר. החברה תיישם את ההקלה שנקבעה בתקן לפיה היא תניח שסיכון האשראי של מכשירי חוב לא עלה באופן משמעותי ממועד ההכרה לראשונה אם נקבע במועד הדיווח כי המכשיר הינו בעל סיכון אשראי נמוך, למשל כאשר המכשיר הינו בעל דירוג חיצוני של "דרגת השקעה".

ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת תיזקף לרווח או הפסד כנגד הפרשה ואילו ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר תיזקף כנגד קרן הון ולא תקטין את הערך בספרים של הנכס הפיננסי בדוח על המצב הכספי.

נספח 1: פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל

1. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה:

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 30 ביוני		
	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
3,839	3,825	3,877	נדל"ן להשקעה (*)
			השקעות פיננסיות:
28,065	30,633	25,433	נכסי חוב סחירים
8,199	8,934	7,830	נכסי חוב שאינם סחירים
17,378	18,102	18,303	מניות
30,491	26,567	32,473	השקעות פיננסיות אחרות
84,133	84,236	84,039	סך הכל השקעות פיננסיות (*)
4,418	3,910	4,584	מזומנים ושווי מזומנים
1,622	2,600	1,503	אחר (**)
94,012	94,571	94,003	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
(**) היתרה כוללת בעיקר פרמיה לגבייה, יתרות מבטחי משנה, בטחונות בגין פעילות בחוזים עתידיים וכן עסקאות בניירות ערך שטרם נסלקו לתאריך הדוחות הכספיים.

2. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני 2024

שוי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סך הכל
במיליוני ש"ח			
בלתי מבוקר			
200	5,873	-	6,073
29	-	25,170	25,199
-	1,716	-	1,716
612	5,279	-	5,891
841	12,868	25,170	38,879
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות			

נכסי חוב סחירים ^(א)נכסי חוב שאינם סחירים ^(ב)מניות ^(ג)אחרות ^(ד)

ליום 30 ביוני 2023

שוי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סך הכל
במיליוני ש"ח			
בלתי מבוקר			
138	6,210	-	6,348
1	-	23,738	23,739
-	1,689	-	1,689
451	4,512	-	4,963
590	12,411	23,738	36,738
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות			

נכסי חוב סחירים ^(א)נכסי חוב שאינם סחירים ^(ב)מניות ^(ג)אחרות ^(ד)

ליום 31 בדצמבר 2023

שוי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סך הכל
במיליוני ש"ח			
מבוקר			
195	6,212	-	6,407
28	-	24,444	24,472
-	1,647	-	1,647
926	4,820	-	5,746
1,149	12,679	24,444	38,272
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות			

נכסי חוב סחירים ^(א)נכסי חוב שאינם סחירים ^(ב)מניות ^(ג)אחרות ^(ד)

א. נכסי חוב סחירים – הרכב

ליום 30 ביוני 2024			
עלות	הערך		
מופחתת ⁽¹⁾	בספרים		
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
3,376	3,146	אגרות חוב ממשלתיות	
		נכסי חוב אחרים	
3,070	2,901	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
29	26	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,099	2,927		
6,475	6,073	סך הכל נכסי חוב סחירים	
2		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 30 ביוני 2023			
עלות	הערך		
מופחתת ⁽¹⁾	בספרים		
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
3,346	3,235	אגרות חוב ממשלתיות	
		נכסי חוב אחרים	
3,193	3,086	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
32	27	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,225	3,113		
6,571	6,348	סך הכל נכסי חוב סחירים	
1		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 31 בדצמבר 2023			
עלות	הערך		
מופחתת ⁽¹⁾	בספרים		
מבוקר		במיליוני ש"ח	
3,247	3,131	אגרות חוב ממשלתיות	
		נכסי חוב אחרים	
3,299	3,251	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
29	25	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,328	3,276		
6,575	6,407	סך הכל נכסי חוב סחירים	
2		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

1) עלות מופחתת - עלות בניכוי תשלומי קרן, בתוספת (ניכוי) ההפחתה המצטברת על פי שיטת הריבית האפקטיבית של הפרש כלשהו בין העלות לבין סכום הפירעון ובניכוי הפחתה כלשהי בגין ירידת ערך שנזקפה לרווח והפסד.

ב. נכסי חוב שאינם סחירים – הרכב (*)

ליום 30 ביוני 2024			
הערך	שוי הוגן		
בספרים	בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח	
		אגרות חוב ממשלתיות	
21,143	16,912	אג"ח חץ ופיקדונות באוצר	
7,824	7,828	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה למעט פיקדונות בבנקים	
464	459	פיקדונות בבנקים	
29,431	25,199	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
35		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 30 ביוני 2023			
הערך	שוי הוגן		
בספרים	בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח	
		אגרות חוב ממשלתיות	
23,023	16,507	אג"ח חץ ופיקדונות באוצר	
6,592	6,603	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה למעט פיקדונות בבנקים	
649	629	פיקדונות בבנקים	
30,264	23,739	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
44		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 31 בדצמבר 2023			
הערך	שוי הוגן		
בספרים	מבוקר		
		במיליוני ש"ח	
		אגרות חוב ממשלתיות	
22,279	16,634	אג"ח חץ ופיקדונות באוצר	
7,297	7,287	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה למעט פיקדונות בבנקים	
566	551	פיקדונות בבנקים	
30,142	24,472	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
42		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

(*) השווי ההוגן של איגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון של ההתחייבויות מבטיחות תשואה. השווי ההוגן של פיקדונות באוצר חושב על פי מועד הפירעון החזוי.

ג. מניות

ליום 30 ביוני 2024		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
891	883	מניות סחירות
825	893	מניות שאינן סחירות
1,716	1,776	סך הכל מניות
330		ירידות ערך שנקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני 2023		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
853	882	מניות סחירות
836	817	מניות שאינן סחירות
1,689	1,699	סך הכל מניות
223		ירידות ערך שנקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר 2023		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		במיליוני ש"ח
897	910	מניות סחירות
750	833	מניות שאינן סחירות
1,647	1,743	סך הכל מניות
330		ירידות ערך שנקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ד. השקעות פיננסיות אחרות¹

ליום 30 ביוני 2024			
הערך	בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
690	728	השקעות פיננסיות סחירות	
3,605	5,163	השקעות פיננסיות שאינן סחירות	
4,295	5,891	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	
	147	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 30 ביוני 2023			
הערך	בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
611	651	השקעות פיננסיות סחירות	
2,975	4,312	השקעות פיננסיות שאינן סחירות	
3,586	4,963	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	
	139	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 31 בדצמבר 2023			
הערך	בספרים	עלות	
מבוקר		במיליוני ש"ח	
887	923	השקעות פיננסיות סחירות	
3,342	4,823	השקעות פיננסיות שאינן סחירות	
4,229	5,746	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	
	125	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

1. השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

נספח 2: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית של מקס

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
אחוזים			אחוזים		
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
9,469	261	11.03	9,046	252	11.14
3,361	53	6.31	3,458	51	5.90
12,830	314	9.79	12,504	303	9.69
634	5	3.15	654	4	2.45
68	1	58.82	1	-	-
13,532	320	9.46	13,159	307	9.33
סך כל הנכסים					
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			4,709		
שאינם נושאים ריבית			4,404		
סכומים לקבל מבנקים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			1,129		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)			473		
סך כל הנכסים			19,843		
התחייבויות נושאות ריבית					
4,993	(85)	(6.81)	5,282	(85)	(6.44)
820	(11)	(5.37)	498	(6)	(4.82)
75	(19)	-	31	(20)	-
5,888	(115)	(7.81)	5,811	(111)	(7.64)
סך כל ההתחייבויות נושאי ריבית					
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (5)			11,290		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (6)			731		
סך כל ההתחייבויות			17,909		
סך כל האמצעים ההוניים			1,934		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,843		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			19,119		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024			
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	
אחוזים			אחוזים			במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית						
9,378	514	10.96	8,876	482	10.86	אשראי לאנשים פרטיים (2)
3,388	100	5.90	3,379	96	5.68	אשראי מסחרי (2)(5)
12,766	614	9.62	12,255	578	9.43	סה"כ אשראי
607	10	3.29	587	8	2.73	פיקדונות בבנקים
63	1	0.03	7	-	-	נכסים אחרים
13,436	625	9.30	12,849	586	9.12	סך כל הנכסים
4,458			4,385			חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
1,097			1,061			סכומים לקבל מבנקים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
448			491			נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)
19,439			18,786			סך כל הנכסים
התחייבויות נושאות ריבית						
4,966	(163)	(6.56)	5,235	(152)	(5.81)	אשראי מתאגידים בנקאיים
793	(23)	(5.80)	495	(12)	(4.85)	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
48	(44)	-	25	(37)	-	התחייבויות אחרות
5,807	(230)	(7.92)	5,755	(201)	(6.99)	סך כל ההתחייבויות נושאי ריבית
11,012			10,660			זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (5)
720			663			התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (6)
17,539			17,078			סך כל ההתחייבויות
1,900			1,708			סך כל האמצעים ההוניים
19,439			18,786			סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הריבית			1.38	2.13		
13,436	395	5.88	12,849	385	5.99	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (4)

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
(3) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובינכוי הפרשה להפסדי אשראי.
(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
(5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.
(6) לרבות מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
אחזים			אחזים		
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי לא צמוד					
13,008	307	9.44	13,024	304	9.34
סך נכסים נושאי ריבית					
5,647	(110)	(7.79)	5,735	(110)	(7.67)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
-	-	1.65	-	-	1.67
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
457	13	11.38	75	2	10.67
סך נכסים נושאי ריבית					
239	(5)	(8.37)	72	(1)	(5.56)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
-	-	3.01	-	-	5.11
פער הריבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
67	-	-	60	1	6.67
סך נכסים נושאי ריבית					
2	-	-	4	-	-
סך התחייבויות נושאות ריבית					
-	-	-	-	-	6.67
פער הריבית					
סך פעילות					
13,532	320	9.46	13,159	307	9.33
סך נכסים נושאי ריבית					
5,888	(115)	(7.81)	5,811	(111)	(7.64)
סך התחייבויות נושאות ריבית					
-	-	1.65	-	-	1.69
פער הריבית					

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024			
שער הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת (1)	שער הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים			אחוזים			במיליוני ש"ח
						מטבע ישראלי לא צמוד
9.15	581	12,697	9.31	608	13,055	סך נכסים נושאי ריבית
(7.02)	(199)	5,670	(7.94)	(225)	5,664	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.13			1.37			פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
9.88	4	81	10.56	17	322	סך נכסים נושאי ריבית
(4.82)	(2)	83	(7.04)	(5)	142	סך התחייבויות נושאות ריבית
5.06			3.52			פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
2.82	1	71	-	-	59	סך נכסים נושאי ריבית
-	-	2	-	-	1	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.82			-			פער הריבית
						סך פעילות
9.12	586	12,849	9.30	625	13,436	סך נכסים נושאי ריבית
(6.99)	(201)	5,755	(7.92)	(230)	5,807	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.13			1.38			פער הריבית

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית (בלתי מבוקר)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023					
גידול (קיטון) בגלל שינוי					
כמות	מחיר	שינוי נטו			
			במיליוני ש"ח		
			נכסים נושאי ריבית		
12	(3)	9	אשראי לאנשים פרטיים		
(2)	4	2	אשראי מסחרי		
10	1	11	סה"כ אשראי		
(1)	2	1	פיקדונות בבנקים		
1	-	1	נכסים אחרים		
10	3	13	סך כל הכנסות הריבית		
			התחייבויות נושאות ריבית		
5	(5)	-	אשראי מתאגידים בנקאיים		
(5)	-	(5)	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים		
(20)	21	1	התחייבויות אחרות		
(20)	16	(4)	סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית		
(10)	19	9	סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו		

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2024 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023					
גידול (קיטון) בגלל שינוי					
כמות	מחיר	שינוי נטו			
			במיליוני ש"ח		
			נכסים נושאי ריבית		
28	4	32	אשראי לאנשים פרטיים		
-	4	4	אשראי מסחרי		
28	8	36	סה"כ אשראי		
-	2	2	פיקדונות בבנקים		
1	-	1	נכסים אחרים		
29	10	39	סך כל הכנסות הריבית		
			התחייבויות נושאות ריבית		
9	(20)	(11)	אשראי מתאגידים בנקאיים		
(9)	(2)	(11)	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים		
(21)	14	(7)	התחייבויות אחרות		
(21)	(8)	(29)	סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית		
8	2	10	סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו		

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים ביניים המיוחסים לחברה עצמה
ליום 30 ביוני 2024
(תקנה 38ד')
(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

3-2	דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד
-----	---

מידע כספי ביניים של החברה:

3-3	נתונים על המצב הכספי ביניים
3-4	נתוני רווח והפסד ביניים
3-5	נתוני רווח כולל ביניים
3-6	נתונים על תזרימי המזומנים ביניים
3-7	מידע נוסף

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב 6492102

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד

בעלי המניות של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי נפרד לפי תקנה 9' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד, המובא לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 30 ביוני, 2024 ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

מבקרים משותפים

תל-אביב,
20 באוגוסט, 2024

נתונים על המצב הכספי ביניים

ליום			במיליוני ש"ח
31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים			
8,418	8,173	9,350	השקעה בחברות מוחזקות
704	663	1,009	הלוואות ויתרות חברות מוחזקות
-	1	1	חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות אחרות:
906	4	20	נכסי חוב סחירים
17	14	21	מניות
87	105	36	אחרות
1,011	123	77	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
9	9	11	מזומנים ושווי מזומנים
10,142	8,968	10,448	סך כל הנכסים
הון			
167	167	167	הון מניות
2,390	2,389	2,396	פרמיה על מניות
1,005	1,055	1,070	קרנות הון
5,019	4,705	5,271	עודפים
8,581	8,316	8,903	סך כל ההון
התחייבויות			
45	17	24	זכאים ויתרות זכות
1	2	3	יתרות חברות מוחזקות
-	4	-	התחייבות מסים שוטפים
-	5	-	התחייבות מסים נדחים
1,514	625	1,518	התחייבויות פיננסיות
1,561	653	1,545	סך כל ההתחייבויות
10,142	8,968	10,448	סך כל ההון וההתחייבויות

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים הנפרד של החברה.

20 באוגוסט 2024			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	חיים סאמט	יורם נוה	ערן צ'רנינסקי
יו"ר הדירקטוריון	מנהל כללי	מנהל חטיבה פיננסית	משנה למנכ"ל

נתוני רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
2023	2024	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר			במיליוני ש"ח
206	1	222	(96)	267
				חלק החברה ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות, נטו ממס רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון מחברות מוחזקות
39	12	14	23	21
24	5	1	12	12
				אחרות
269	19	236	(61)	300
				סך כל ההכנסות
16	5	3	9	6
				הוצאות הנהלה וכלליות
33	6	20	8	40
				הוצאות מימון
49	10	23	17	45
				סך כל ההוצאות
220	9	214	(78)	254
				רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
-	2	-	4	-
				מסים על הכנסה (הטבת מס)
220	7	214	(82)	254
				רווח (הפסד) לתקופה

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים הנפרד של החברה.

נתוני רווח כולל ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	2023	2024
2023	2023	2024	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
220	7	214	(82)	254
רווח (הפסד) לתקופה				
רווח כולל אחר :				
פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד :				
רווח (הפסד) כולל אחר בגין חברות מוחזקות שהועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס				
84	147	(58)	134	65
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שהועבר או יועבר לרווח והפסד לפני מס				
84	147	(58)	134	65
מסים (הטבת מס) בגין מרכיבים אחרים של רווח (הפסד) כולל				
-	-	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס				
84	147	(58)	134	65
פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:				
רווח כולל אחר בגין חברות מוחזקות שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס				
-	-	1	-	1
רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס				
-	-	1	-	1
85	147	(57)	135	66
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה				
305	154	157	52	320
סך הכל רווח כולל לתקופה				

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים הנפרד של החברה.

נתונים על תזרימי המזומנים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני
2023	2023	2024	2023	2024
מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
220	7	214	(82)	254
רווח (הפסד) לתקופה התאמות:				
(206)	(1)	(222)	96	(267)
25	15	-	17	-
(9)	(2)	-	(8)	-
(31)	(12)	(14)	(16)	(10)
33	6	20	8	39
(14)	(3)	-	(3)	(10)
-	2	-	4	-
(203)	3	(216)	98	(248)
סך הכל התאמות				
שינויים בפריטים אחרים בנתונים על המצב הכספי, נטו:				
-	-	-	-	(1)
(5)	(2)	2	(3)	-
סך הכל שינויים בפריטים אחרים בנתונים על המצב הכספי, נטו				
(6)	(2)	2	(3)	-
מזומנים שהתקבלו במהלך התקופה עבור:				
3	(1)	3	3	1
9	2	-	8	1
(9)	-	-	(4)	-
15	9	3	20	9
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
23	-	-	-	-
(1,294)	(435)	-	(1,255)	(891)
(908)	(4)	(6)	(11)	(33)
106	74	4	86	976
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה				
(2,072)	(365)	(2)	(1,180)	53
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
-	-	(11)	-	(59)
1,537	244	-	641	-
1,537	244	(11)	641	(59)
מזומנים נטו שנבעו (ששימשו לפעילות) מפעילות מימון				
(520)	(112)	(10)	(519)	3
529	121	21	529	9
9	9	11	9	11
מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה				

מידע נוסף

1. כללי

המידע הכספי הנפרד ביניים מוצג בהתאם לתקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9ג' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 בעניין מידע כספי נפרד של התאגיד. יש לקרוא את המידע הכספי הביניים הנפרד ביחד עם המידע הכספי הנפרד ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 וביחד עם תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 30 ביוני 2024 (להלן: "דוחות הביניים המאוחדים").

2. השקעה בחברת סימקס ופירעון מלוא הלוואת הסינדיקציה

בחודש פברואר 2024, העבירה החברה לחברת סימקס סך של כ-891 מיליוני ש"ח. (מתוך הסכום סך של כ-600 כנגד השקעה בהון סימקס והיתר כנגד שטרי הון שסימקס הנפיקה לחברה). שטרי ההון אינם נושאים ריבית והצמדה והם יהיו ניתנים לפירעון לאחר 5 שנים לפי החלטת המלווה. באותו מועד סימקס השתמשה בתמורה לפירעון מוקדם של מלוא הלוואת הסינדיקציה (לפרטים נוספים ראה ביאור 6(ב) לדוחות הביניים המאוחדים).

3. תשלום מבוסס מניות

לפרטים בדבר תוכנית אופציות שהחברה פירסמה לאחר תאריך הדוח ראה ביאור 12(ג) בדוחות הביניים המאוחדים.

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית

על הדיווח הכספי ועל הגילוי

ליום 30 ביוני 2024

לפי תקנה 38ג'(א)

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי לפי תקנה 9ב(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. יורם נוה - מנהל כללי של החברה וכלל ביטוח;
2. עק צ'ינינסקי - מנהל החטיבה הפיננסית (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
3. דחר בייך - יועץ משפטי (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
4. תומר דוד - מבקר פנימי (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
5. ברק בנסקי - מנהל חטיבת השקעות (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
6. אבי בן נון - מנהל סיונים (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי סללת בקורת ונהלים הקיימים בתאגיד אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למדיניות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכנת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית סללת, בין השאר, בקורת ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישת הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

כלל חברה לביטוח בע"מ ("כלל ביטוח"), חברה בת של התאגיד, היא גוף מוסדי, שחלות עליו הוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברה הבת האמורה מיישם התאגיד את ההוראות האלה: חוזר גופים מוסדיים 10-9-2009 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי", חוזר גופים מוסדיים 6-9-2010 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי - תיקון" וחוזר גופים מוסדיים 7-9-2010 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרת, דוחות וגילויים".

מקס איט פיננסים בע"מ, חברה בת של התאגיד, היא חברה כרטיסי אשראי שחלות עליה הוראות המפקח על הבנקים בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברה הבת האמורה מיישם התאגיד את ההוראות האלה: הוראות ניהול בנקאי תקן 309.

בדוח הרבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח הרבעוני לתקופה שנסתיימה ביום 31 במרץ 2024 (להלן: "הדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון"), נמצאה הבקרה הפנימית כאפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון וההנהלה כל איחוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שהובאה במסגרת הדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון.

למועד הדוח, בהתבסס על האמור בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל: הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים הצהרת מנהל כללי

אני, יורם נוה, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוח הרבעוני של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון השני של שנת 2024 (להלן: "הדוחות");
 2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;
 3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;
 4. גיליתי לחאה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;
 5. אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:
 - א. קבעתי בקחת ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקחת ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חבחות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן-
 - ב. קבעתי בקחת ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקחת ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
 - ג. הערכתי את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, והצגתי בדוח זה את מסקנות הדירקטוריון וההנהלה לגבי האפקטיביות של הבקרה הפנימית כאמור למועד הדוחות.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יורם נוה
מנהל כללי

20 באוגוסט 2024

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, ערן צ'רנינסקי, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של כלל החוקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון השני של שנת 2024 (להלן: "הדוחות");
 2. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת דוחות;
 3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;
 4. גיליתי לחאה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במשרתו או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.
 5. אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד-
 - א. קבעתי בקחת ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחנו של בקחת ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי מתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן-
 - ב. קבעתי בקחת ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקחת ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;
 - ג. הערכתי את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות למועד הדוחות. מסקנותי לגבי הערכתי כאמור הובאו בפני הדירקטוריון והנהלה ומשולבות בדוח זה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ערן צ'רנינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

20 באוגוסט 2024

הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים של כלל חברה לביטוח בע"מ

כלל חברה לביטוח בע"מ הצהרה (certification)

אני, יורם נוה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2024 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו סלול כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המססה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חבחת מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חבחת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים עוזכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולחוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המססה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לחאה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יורם נוה
מנהל כללי

20 באוגוסט 2024

1. כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מסדיים לענין בקרה פימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

כלל חברה לביטוח בע"מ הצהרה (certification)

אני, ערך צ'רנינסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2024 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו סלל כל מצג לא נסן של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המסוּסָה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המסוּסָים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים עוזכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולחוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המסוּסָה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לחאה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ערן צ'רנינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

20 באוגוסט 2024

1. כהגדרתם בחוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מקס איט פיננסים בע"מ הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, חן פאינרו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מקס איט פיננסים בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2024 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי⁽¹⁾ של החברה; וכן-
א. קבענו בקורת ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורת ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חבחות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חבחות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים עומדים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולחוראות הממונה על שוק ההון;
ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לחאה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון פאינרו
מנהל כללי

20 באוגוסט 2024

(1) כהגדרתם בחוראות הדיווח לצבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

מקס איט פיננסים בע"מ הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, שרון גור, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מקס איט פיננסים בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2024 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו סלל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המססה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המססים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקחת ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי⁽¹⁾ של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקחת ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקחת ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חבחות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חבחות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים עומדים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקחת ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקחת ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המססה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לחאה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביסולתה של החברה לחשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגחע מאחריות או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שרון גור

מנהלת כספים ראשית,
חשבונאית ראשית

20 באוגוסט 2024

(1) כהגדרתם בחוראות הדיווח לצבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ | ראול ולנברג 36 | קריית עתידים, מגדל 8, תל אביב

טל. 03-6387777 | *5454 | פקס. 03-6387676

clal.co.il